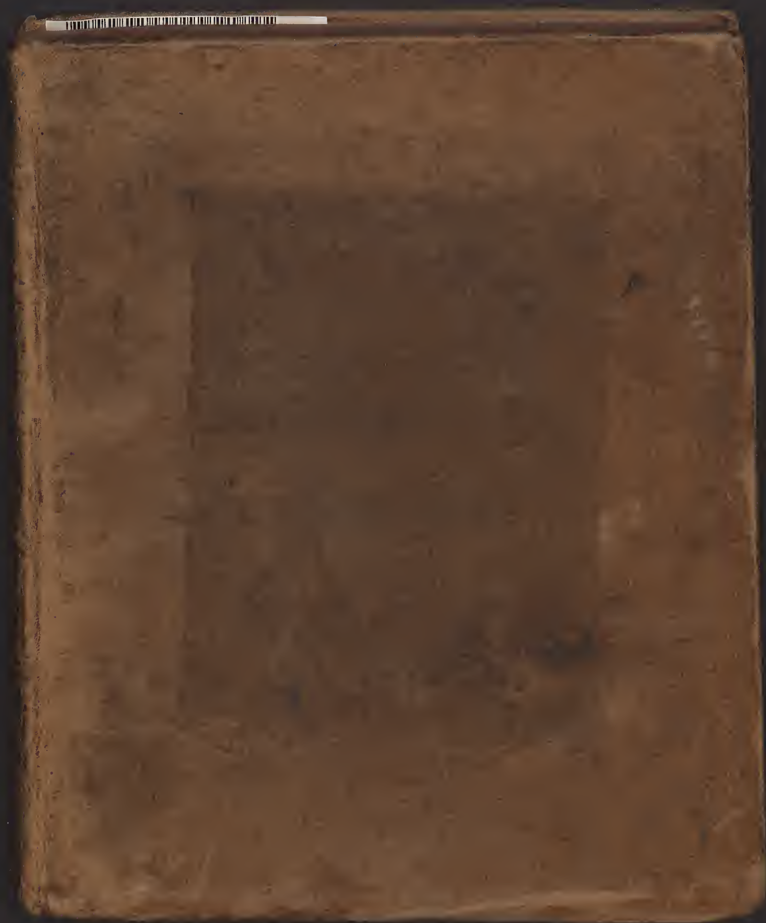

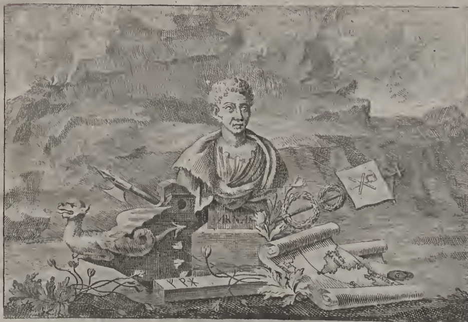

EX-LIBRIS

Olafur Johnsen ~~H. Krog~~

EYRBYGGIA-SAGA

SIVE

EYRANORUM HISTORIA.

Sumtibus P. F. Suhm.

EYRBYGGIA-SAGA

SIVE

EYRANORUM HISTORIA

QVAM

MANDANTE ET IMPENSAS FACIENTE

PERILL. P. F. SUHM.

VERSIONE, LECTIONUM VARIETATE AC INDICE RERUM.

AUXIT

G. J. THORKELIN

PROF. PHILOS. EXTRAORD.

HAVNIÆ 1787.

TYPIS AUG. FRID. STEINII.

Ex fragm. membran. Legati Arna Magnæani form. Quart.

þ v þg· konu̅ oc fyſti þeſſ au̅gā þ t motz v̄ þa oc e
hv̄ hafði hafði hagar ſem hv̄ villdi b hv̄ matīn i
ſtofv ept þ t hv̄ bð· vpp ⁊ ſem mat a þa ·m· kkm̄r

L. S.

Hanc narrationem, qvæ à villæ Eyræ incolis Steinhoro ejusqve fratribus *Eyrbyggia Saga*, abbreviatè *Eyrbyggia*, i. e. Eyranorum hiſtoria vulgo inſcribitur, non minore jure Alptafiordenſium et Breidvikenſium hiſtoriam dixeris, qvandoqvidem vitas et geſta perſeqvitur aboriginum ſive incolarum ex Norvegia profectorum, qvi promontorii Snæfellici territoria *Eyrar-ſveit*, *Alpta-fiord* et *Breida-vik* primi occuparunt et inhabitarunt.

Hoc monumentum, qvod in optimis patriæ annalibus meritò numeramus, qvamvis non cothurnato, terſo tamen et ſvaviſſimo dicendi genere utitur, hoc qvidem nomine longe diſpar externis ſuæ ætatis ſcriptoribus, auxeſes et ampullas qvàm maxime amantibus; et hoc, me judice, claro indicio eſt, qvod primi rerum ſeptentrionalium ſcriptores proſaici, haud ſecus ac poetæ populares, non exoticæ elocutionis ſive oratoriæ leges, ſed, qvæ ſuæ normæ et formæ erat, domeſticam et a patribus traditam dictionem amaverint, et exemplo ubiqve habuerint.

 Cæte-

Cæterum hæc hiſtoria circa rei ruſticæ, oeconomicæ et politicæ antiqviſſima inſtituta verſatur, præliis et turbis inteſtinis utraqve pagina interſperſis; id qvod mirum nemini eſſe debet, qvi cogitaverit, tunc temporis, legum et magiſtratuum auctoritate nondum ſatis ſtabilita, per totum fere ſeptentrionem effreni civium licentiâ, diſcordiis, injuriis, Cædibus plena fuiſſe omnia. Ex his vero narrationibus, per vitiorum pariter ac virtutum exempla docentibus, ſcire licet quales fuerint hujus ætatis mores et inſtituta, qvalis majorum jure ſuo et libere viventium agendi ratio.

Omnia hæc hiſtoricus noſter, pluribus in ea re claſſicis patriæ ſcriptoribus ſimilis, larga dicendi copia, et qvadam aures atqve animos paſcente ſvada, ita exponit, ut lector, velut præſens ſcenarum ſpectator, de facti cujusqve occaſione, tempore, circumſtantiis, immo de plurium perſonarum in qvamcunqve partem proclivi ingenio recte judicare valeat; qvare mirum non eſt, qvod hoc juxta cum optimis antiqvitatis patriæ monumentis in magno ſit Islandis pretio, et tam recolendæ majorum memoriæ qvam oblectationis et fallendi temporis cauſa à patribus familias, vel eorum nomine aliis, per horas brumæ veſpertinas coram famulitio recitetur: qvis enim neſcit qvod gens et plebs Islandica ut vetuſtis carminibus ita ſoluti ſermonis hiſtoriis multum delectetur, memoriæ ea mandet, et animi cauſa in ore identidem habeat.

Qvæ verò de veneficiis, de prodigiis, ſpectris et lemuribus hic narrantur, ea ævi antiqvi tenebris et regnante ſuperſtitione æqvus qviſqve et cordatus excuſabit: qvin etiam rerum ejusmodi abſtruſarum fidem in medio potius relinqvendam, qvam omnia

omnia vel temere amplectenda vel præfracte neganda existimabit, suo illos sinens abundare judicio, qvi qvævis eventa, modo hodie insveta, humanoqve captu et scrutinio altiora, mox sine exceptione vana, falsa et ficta esse conclamant; nam "qvemadmodum (verba sunt Plinii Hist. nat. VII. cap. 1.) multa fieri non posse, priusqvam facta sunt, judicantur, ita multa qvoqve qvæ antiqvitus facta, qvia nos ea non vidimus, neqve ratione asseqvimur, ex iis esse, qvæ fieri non potuerunt, judicamus; qvæ certe summa insipientia est."

Ad chronologiam qvod attinet, licet Noster annos nusqvam præcise numeret, rerum tamen gestarum intervalla, per antecedentia et conseqventia ita distingvit atqve determinat, ut tempus et annus, qvo qvid acciderit, haud multo negotio supputetur, e. c. qvo æræ Christianæ anno Thorolfus *Mostrarskegg* lares in Islandiam transtulerit; Thoroddus Snorronis f. qvot annus natus pugnæ Alptafiordensi interfuerit; Kiartanus de *Froda* qvot fuerit annorum, cum insulani Christiana sacra communi consensu reciperent, et sic de cæteris eventis, qvorum ratio chronologica ex rerum serie et mutua relatione facile plerumqve notescit.

Conscriptæ hujus historiæ tempus si consideres, dubium non est qvin lucem viderit ætate illa aurea, Musis et Apollini non minus qvam Marti sacra, vigente inqvam regimine Aristocratico, adeoqve ante annum 1264. cum insulæ nostræ sceptro Norvegico jam subjectæ status, tam literalis qvam oeconomicus et civilis, prorsus aliam et novam indueret formam: hoc vel ex unico illo Nostri effato liqvet, pag. 10. qvod rustici olim non secus curionis sive pontificis, qvam tunc temporis (cum Histo-

ricus

ricus nofter fcriberet) præfecti partes feqvi tenerentur, hoc enim de qvo loqvitur officium, primo curionibus, dein præfectis debitum, nova regiminis forma prorfus abrogavit.

Auctorem, qvamvis ne nomine qvidem notum, virum doctum et fide digniffimum fuiffe inficiabitur nemo hujus operis æqvus æftimator, qvod elucentis ubiqve veritatis criteriis fefe commendat, Ariiqve Polyhiftoris, hic capite VII. expreffis verbis laudati, auctoritate et hiftoriæ coævæ confenfu nititur, ut adeo Originum Islandicarum fcriptores hanc hiftoriam ex optimis fontibus hauftam jure meritoqve deprædicent.

Hiftoriarum atqve carminum ftudio et, qvas fupra tetigi, hibernis lectionibus, per univerfam infulam inde a prima occupatione receptis, debemus exfcriptorum patriæ monumentorum ingentem multitudinem; cujus bonam partem immortalis Arnas Magnæus fedulo conqvifivit; in his vero Eyrbyggæ noftræ ne unam qvidem integram membranam confecutus eft, cum non nifi detrita fragmenta et diffolutæ fchedulæ offerrentur. Tandem felici cafu Bibliothecam Refinianam vifens in optimæ notæ exemplar membranaceum, ab Islandia jam ante delatum, incidit, qvod tamen paulo poft funefto urbis incendio periit, magno utiqve et irreparabili difpendio, nifi vir prudens dictam membranam Asgeiri Jonæ celebris librarii manu prius exfcribi curaffet, et exfcriptam cum autographo ipfe fedulo contuliffet. Hunc ego codicem, cum et locupletem et probe accuratum viderem, cæteris omnibus chartaceis codicibus præferre, et absqve ulla interpolatione fundamenti loco ponere nullus dubitavi. Id unicum cenfura dignum monere habeo, qvod charta noftra mox ab initio prænotetur *Eyr-byggia Saga,* contra codicum ve-

rerum

terum morem, qvi demum coronidis loco ſeſe inſcribunt et rem de qva actum eſt profitentur; id qvod de pergamenis etiam latinis qvidam obſervarunt: in hoc autem optimæ notæ codicibus noſter ſimilis, qvod periodos ſecundum materiam dimenſas non, cum recentioribus, ſectionum ſive capitum numero, ſed, qvod juſtum antiqvitatis criterium, ſola rubrica novaqve linea diſtingvat, oportet igitur dictam epigraphen a librario adjectam fuiſſe: hoc vel exinde confirmatur, qvod aliud codicis Reſeniani exemplar ad vigeſimam ſextam pericopen exſcriptum, in ſcriniis Magnæanis ſub numero 450 viſendum, hac frontis inſcriptione careat.

De charta Reſeniana qvod dictum eſt, in aliud Bibliothecæ Magnæanæ pari pretio cimelium convenit, codicem loqvor Gvelpherbyticum, qvem, ut ætatem certe definire non liceat, bonum et antiqvum eſſe vel unica ſtyli et orthographiæ ratio arguit, caſtigatum utrumqve et in apographo 410 feliciter ſervatum, qvod etiam Asgeirus b. Magnæi cura ad ungvem exſcripſit: damno tamen dolendo non levem temporis injuriam codex optimus ſubiit primis viginti ſex capitibus mutilus.

Cæteras omnes et decurrentis et proxime decurſi ſeculi chartas, numeris forma folii 123. 124. 125. 130. 131. et formæ qvarti 441. 443. 444. 446. 447. 449 ſignatos ad duas claſſes refero: exſcripta enim ſunt vel chartæ nitidiſſimæ 442 forma qvarti, ſacerdotis Jörundi Ketillini manu exaratæ, vel, qvantum conjectura auguror, fragmenti membranacei, 445 cujus ſpecimen in limine hujus præfationis æri inſculptum conſpicitur, literarumqve ductum et ſcripturæ modum exhibet ſeculi decimi qvinti medio congruum.

 Cum

Cum tanta ſuperesset exemplariorum copia, ingentem forſan lectionum varietatem hic invenire ſperas, nec id fruſtra ſperaveris, ſi omnia et ſingula librariorum ſphalmata, ne dicam deliria, notare et adſcribere operæ pretium judicaſſem: ſcias vero qvod hac in re nihil temerarium ſive a fidelis recenſentis partibus alienum præſumſerim: enimvero, in territoriis *Breidavik* et *Eyrarſveit* educatus, non paucas rerum hic relatarum locales circumſtantias ex autopſia novi; ipſe non ſemel pertranſivi celebrem ditionem *Thornes-thing*, cujus in medio territorium *Helgafells ſveit*; non ſemel, inqvam, luſtravi qvod Thorneſi erat dicaſterium, judicumqve ex ſaxis communibus exſtructa ſedilia; unde brevi ſpatio villa delubro qvondam famoſa *Hofſtadir*, nec non monticulus in rotundum ſurgens clivum *Helgafell* i. e. mons ſacer, accolarum gentilium animabus, ut credebant, deſtinata ſedes. Omnia inqvam hæc loca multoque plura oculis præſens capeſcivi, et, non ſine qvadam animi voluptate patrum ſedes res et geſta remenſi, deſcriptam antiqvitus loci cujusqve conditionem cum facie hodierna eandem fere et immutatam comperi.

Hæc ſi ad præſens inſtitutum retuleris, habes cauſam cur ex novis codicum chartaceorum legendi modis, qvi cumprimis circa chorographica erant plurimi, veros ſolum et genuinos retinens, ſpurios omnes, utpote a locorum natura et ſitu alienos, reſecarem, idqve recto ni fallor conſilio, cum ejusmodi lectionum variantium, invicem non raro contradicentium, juſto major cumulus fere offendat lectorem, et fidem hiſtoricam facile debilitet.

Carmina

Carmina qvod attinet, hanc genuinarum ſpuriarumqve lectionum diacriſin adhibere non tuto licuit, cum ſenſus, ut fere anceps eſt et difficilis, occaſione cujusqve vel leviſſimæ mutationis non raro mirum qvantum differat: nam ſi vel maxime uno vel altero loco ſana criſis, etiam in poëticis, ea veris facile diſcernat, qvæ certe falſa ſunt, et librariorum ſive ſubleſtam fidem ſive lingvæ poeticæ ignorantiam arguunt, cenſor tamen prudens et peritus hæc omnia rejicere ſibi integrum non ducit, qvando qvidem qvæ retinenda, qvæ rejicienda ſint, ex ſuo unius judicio non ſtare vel cadere modeſte fatetur.

Reſtat ut monumenti noſtri in vulgus editi illuſtrem auctorem nominem PETRUM FRIDERICUM SUHM, regii cubiculi clavigerum, magnum hiſtoriæ et literaturæ borealis ſtatorem, qvi procurata hoc editione Patrum et Heroum Eyranorum memoriam ab oblivione vindicavit, etenim hujus Mæcenatis ſummi munificentia, et qvam obtulit liberali ſtipe invitatus, ſuſcepi opus, et qva vides, qva licuit, induſtria abſolvi. Hujus etiam Philomuſi juſſu et prudenti conſilio factum eſt, ut textum ubiqve verbo tenus exprimerem, qvatenus latinitas ſenſum literalem aſſeqvi valuit; hac enim ratione plurimis lectoribus idiomatis Islandici imperitioribus conſulere Noſter voluit; ad ſermonis elegantiſſimi genium qvodam modo perſpiciendum id iis non jucundum minus qvam neceſſarium fore ratus, donec Diis faventibus lexicon univerſale exſtiterit, veteris lingvæ Danicæ ſtudioſis uberiori auxilio futurum.

Carmina verſionis proſaicæ modum ſeqventia transtulit Dn. GUNNARUS PAULI, vir multiplici doctrina et lingvæ poeticæ peritia clariſſimus. Indicem rerum memorabilum, cum his qvæ meo nomine præfatus eſt, debeo JOHANNI OLAVIO Hypnon. borealis hiſtoriæ et antiqvitatum ſtudioſo.

Cæterum lector amice ſiqvos hic obſervas irrepſiſſe errores, ſi qvæ ſphalmata, in his ut mite conniveas oro ſperoqve, dummodo cogitaveris hanc opellam, ſi vel maxime nunc demum in lucem prodeat publicam, eſſe tamen primum meæ adoleſcentiæ tentamen muſis immortalibus ſacrum.

Havniæ 1786.

G. J. Thorkelin.

EYRBYGGIASAGA.

I. Cap.

A. D. K*etill Flatnefr* het einn ágætr herſir í Noregi. hann var ſon *Biarnar Bunu Grímsſonar* herſirs or *Sogni. Ketill Flatnefr* var kvongadr. hann átti *Ynghvilde* dottr *Ketils Vedrs herſis* af Raumaríki. *Biörn* oc *Helgi* hetu ſyner þeirra. enn dætur þeirra voru þær *Audr Diupaudga. Þorun Hyrna.* oc *Jorun Mannvitzbrecka. Biörn* ſon *Ketils* var foſtraþr auſtr á Jamtalandi med iarli þeim er *Kiallakr* het. enn *Giaſlaug* het dotter hans. Þetta var í þann tíma er *Haralldr* geck til ríkis í Noregi. Fyrir þeim ufridi flyþu margir göfger menn af Noregi. ſumer auſtr um kiölu. ſumer um haf veſtr. þeir voru ſumer er helldu ſik á vetrum í Sudreyium edr Orkneyium. enn um ſumrum heriudu þeir í Noregi. oc gerþu mikinn ſcaþa í ríki *Haralldſ* Kóngs. Bændr kærdu þetta fyrer Kóngi. oc bádu hann frelſa ſik af þeſſum úfriþi. Þá gerþi *Haralldr Kóngr* þat ráþ at hann let búa her veſtr um haf. oc qvad *Ketill Flatnef* ſkylldu höfþingia vera yfer þeim her. *Ketill* taldiz undan. enn Kóngr qvad hann fara ſkylldu. oc er *Ketill* ſá at Kóngr vill ráda. rædz hann til ferdarinnar. oc hefir med ſer konu ſína oc
877 börn þau ſem þar voru. Enn er *Ketill* kom veſtr um haf.

áttu

Cap. I.

E*rat vir nomine* Ketillus Flatnefus (*Simus*) *infignis Dux in* A. D.
Norvegia, *filius* Biarni Bunæ (*rudipedis*) *nepos* Grimi *Ducis ex* Sognia. *Duxerat* Ketillus Flatnefus *uxorem*, Ingvelldam *nimirum*, *filiam* Ketilli *Ducis de* Vedra *provinciæ Raumenfis. Erant iis filii nomine* Biörnus & Helgius; *filiæ vero* Audura Diupaudga (*prædives*) Thorunna Hyrna (*cornuta*) & Jorunna Mannvitsbrecka (*mulier prudens*). *Educatus eft* Biörnus *filius* Ketilli *in* Jemtia *orientem verfus*, *á Comite*, *cui* Kiallakus *nomen*, *qvi filiam habuit* Giaflaugam. *Facta funt hæc tempore*, *qvo ad adminiftrationem Regni Norvegiæ pervenit Rex* Haralldus. *Hujus præ violentia multi nobilium e fundis fuis ex Norvegia profugerunt*, *alii qvidem per montes Dofrinos orientem verfus*, *alii occidentem verfus per oceanum. Non nulli in Hebridibus vel Orcadibus hyberno tempore fe continebant*; *per æftatem in Norvegia piraticam exercentes ingens in Regno* Haralldi *damnum fecerunt. Hoc incolæ apud Regem conqvefti ut ab hac violentia fe vindicaret*, *rogarunt. Ex qvo Rex* Haralldus *id confilii cepit*, *ut exercitum per mare occidentale adornaret*, *ducemqve copiarum* Ketillum Flatnefum *fore juberet. Excufat fe* Ketillus, *Rex vero utiqve expeditionem fubire mandat.* Ketillus *autem*, *ubi Regem hac in re imperium pofcere comperit*, *itineri fe accingit*, *affumta fecum* 877

A. D. áttu þeir nockorar oroſtr oc hafþi iafnan ſigr. Hann lagþi
877 under ſik Suþreyiar oc gerþíz höfþingi yfer. ſættiz þá vid
hina ſtærſtu höfþingia fyrer veſtan haf. oc batt vid þá teingd-
880 er oc ſendi auſtr herinn. oc er þeir kvomu á fund *Haralldz*
Kónongs ſögdu þeir at *Ketill Flatnefr* var höfþingi í Sudr-
eyium. enn eigi ſögþuz þeir vita at hann drægi *Haralldi*
Kóngi ríki fyrer veſtan haf. Enn er Kóngr ſpyr þetta þá
tekr hann under ſik eigner þær er *Ketill* átti í Noregi.
Ketill Flatnefr gipti *Auþi* dottr ſína *Olafi Hvíta*. er þá
var meſtr herkóngr fyrer veſtan haf. hann var ſon *Ingialldz
Helgaſonar*. enn moder *Ingialldz* var *Þóra* dotter *Sigurdar
Ormsíauga Ragnarsſonar Lodbrókar*. *Þórunni Hyrnu* gipti
hann *Helga Magra* ſyni *Eyvindar Auſtmanz* oc *Rafaurtu*
dottr *Kiarfals* Ira Kóngs.

II. Cap.

Biörn ſon *Ketills Flatnefs* var á Jamtalandi þar þil
er *Kiallakr* iarl andadiz. hann feck *Giaflaugar* dottr iarls
oc fór ſídan auſtr um kiöl. fyrſt til Þrándheims. oc ſíþan
881 ſuþr um land. oc tók under ſik eigner þær er fader hans
hafþi átt. enn rak í brott ármenn þá er *Harallar* Kóngr
882 hafþi yfer ſett. *Harallar* Kóngr var þá í Víkinne er hann
ſpurdi þetta. oc fór þá it efra nordr til Þrándheims. oc er
hann kom í Þrándheim ſtefndi hann VIII. fylkna þíng. oc
á því þíngi gerdi hann *Biörn Ketilsſon* útlaga af Noregi.
gerþi hann dræpann, oc tiltækann hvar ſem hann veri fund-
ínn. Eptir þetta ſendi hann *Hauk Hábrók*. oc adra kappa
ſína at drepa hann ef þeir fyndi hann. Enn er þeir
kvamu ſuþr um Staþi urdu viner *Biarnar* vidvarer ferd
þeirra.

uxore liberisqve præsentibus. Ubi autem occidentale pelagus A. D.
superaverat, aliqvot prælia commisit victor ubiqve rediens. He- 877
bridum sibi subactarum imperium ipse assumsit: Facta deinde cum summi nominis ab occidentali maris parte, viris pace, affinitates cum iisdem junxit. exercitum autem versus orientem (in Nor- 880
vegiam) transmisit, qvi ut Haralldum *Regem convenit, retulit imperare Hebridibus* Ketillum Flatnefum; *non vero sibi constare, ipsum* Haralldo *Regi trans mare Regnum conciliare. Hoc ubi audiit Rex, possesiones (fundos) qvas in Norvegia habuit* Ketillus, *sibi adscripsit. Nuptum dedit* Ketillus Flatnefus *filiam* Audunam Olao Hvíta *(albo) summo id temporis ab occidente oceani Regulo, erat is filius* Ingialldi, *filii* Helgii, *matrisqve* Thoræ, *filiæ* Sigurdi *(vermoculi) filii* Ragnaris Lodbrók *(braccis hirsutis).* Thorunnam Hyrnam *elocavit* Helgio Magra *(macro) filio* Eyvindi Austmanni *(orientalis)* & Rafaurtæ *filiæ* Kiarvali *Regis Hiberniæ.*

Cap. II.

Biörnus *filius* Ketilli Flatnefi, *mansit in Jemtia usqve ad obitum Comitis* Kiallaki, *ductâqve filia Comitis* Giauflauga, *primum per Alpes Dofrinos itinere orientali in Nidrosiam, & deinde per regionem austrum versus profectus est; fundosqve, qvos habuerat pater, sibi subjecit, propulsatis, qvos Rex* Haralldus *constituerat,* 881
præfectis. Dum hæc ad Regem perferuntur in provincia Vichensi se detinebat; mox vero per superiora Norvegiæ, boreali itinere Nidrosiam tendit; qvo ubi pervenit, viros ex octo provinciis ad forum convocavit, inqve eo conventu Biörnum Ketilli *filium extorrem e Nor-* 882
vegia fecit, & ubicunqve inveniretur occidendum, aut comprehendum pronunciavit. Misit deinde Haukium Hábrók, *(braccis alte cinctum) aliosqve satellites fortissimos, qvi exulem si obvius foret, enecarent. Qvi ubi austrum versus Stadas præterierunt, amici* Biörni *de*

 itinere

A. D. þeirra. *Biörn* hlióp þá á ſcútu eina er hann átti med
882 ſkulldalid ſitt oc lauſafe oc fór undan ſudr med landi því at þá var vetrarmegn oc treyſtiz hann eigi á haf at hallda. *Biörn* fór þar til er hann kom í ey þá er Moſtr heiter er liggr fyrer Sunnhördalandi. oc þar tók vid honum ſá madr er *Rolfr* het *Örnolfs* ſon *Fiſkreka.* þar var *Biörn* um vetrinn á laun. Kóngsmenn hurfu aptr þá er þeir höfþu ſkipat eignir *Biörns* oc ſetta menn yfer.

III. Cap.

Rolfr var höfþingi mikill. oc hinn meſti rauſnar madr. hann vardveitti þar í eyiunne *Þórs* hof. oc var mikill vin *Þórs.* hann var mikill madr oc ſterkr. fríþr ſynom. oc hafþi ſkegg mikit. því var hann kalladr *Moſtrarſkegg.*
883 hann var göfgaſtr madr í eyinne. Um vorit feck *Þórolfr Birni* langſkip gott oc ſkipat godum drengium. oc feck *Hallſtein* ſon ſinn til fylgdar vid hann. oc helldu þeir veſtr um haf á vit frænda *Biarnar.* Enn er *Haralldr* Kóngr ſpurþi at *Þórolfr Moſtrarſkegg* hafþi halldit *Birni Ketilsſyni* útlaga Kóngs. þá gerþi hann menn til hans oc bodadi honom af löndom. oc bad hann fara útlagann ſem *Biörn* vin hans. nema hann komi á Kóngs fund. oc leggi allt ſitt mál á Kóngs valld. Þat var X. vetrum ſídar enn *Ingolfr Arnarſon* hafþi farit at byggia *Island.* oc var ſú ferd allfræg vordinn. því at þeir menn er kvomo af *Islandi* ſögdu þar góda landa koſti.

IV. Cap.

itinere eorum certiores facti ſunt. Ex qvo Biörnus *Scapham,* A. D.
qvam ipſe posſidebat, unacum familia & mobilibus conſcendit; 882
auſtraliqve curſu continentem præterlegit, ſiqvidem præ vi hyemis oceano ſe committere non audebat. Pergebat Biörnus *usqve dum ad inſulam Moſtur dictam perveniret, ab auſtrali latere Hördiæ ſitam, ubi a viro nomine* Hrolfo Örnolfi *filio* Fiſkreka (*piſcium depulſoris*) *receptus, ibi clanculum hyemem transegit. Regii vero, ubi fundos* (*bona*) Biörni *diſpoſuerant, virosqve iis præfecerant, domum reverſi ſunt.*

Cap. III.

Erat Rolfus *inſignis heros, maximæqve largitatis; cuſtodivit in iſta inſula fanum* Thori, *fuitqve intimus ejus amicus; unde* Thorolfus *dictus eſt. Cæterum ſtatura ingenti ac robore, formæqve venuſtate condecoratus, magnam geſtavit barbam, unde illi* Moſtrarſkeggi *cognomen adhæſit* (*barbæ Moſtrenſis*). *Vir in tota inſula clarisſimus habebatur. Vere proximo* 883
Thorolfus Biörno *triremem dedit eximiam, nautis fortibus inſtructam, comitemqve adjunxit filium* Hallſteinum. *Hac in regiones tendunt occaſum verſus transmarinas, propinqvos* Biörnis *conventuri. Sed Rex* Haralldus, *audito* Thorolfum Moſtrarſkeggium, Biörnem Ketilli *a ſe proſcriptum ſuſtentaſſe, misſis ei nuntiis fundos interdixit, & admodum* Biörnonis *ejus amici exulem ire jusſit; niſi Regem conveniret, totam cauſam ſuo arbitrio commiſſurus. Hæc accidebant X. annis, poſtqvam* Ingolfus Arnæ *filius* Islandiam *occupatum ierat. Qvæ migratio admodum inclaruerat, ſiqvidem viri ex* Islandia *venientes, iſtius terræ dotes multis laudibus deprædicarant.*

Cap. IV.

A. D. 884

IV. Cap.

Þórolfr Moſtrarſkegg feck at blóti miklo; oc geck til frettar vid *Þór* áſtvin ſinn, hvart hann ſkyldi ſættazt vid Kóng, eda fara af landi burt, oc leita ſer ſva annara forlaga. enn frettin víſadi *Þórolfi* til *Islandz.* oc eptir þat feck hann ſer mikit hafſkip, oc bió þat til *Islandz* ferdar, oc hafþi med ſer ſkullda liþ ſitt oc búferli. Margir viner hans réduzt til ferdar med hanom. Hann tók ofan hofit. oc hafþi med ſer fleſta vidu er þar höfþu í verit, oc ſva molldina undan ſtallanum, þar er *Þór* hafþi áſetit. Síþan ſigldi *Þórolfr* í haf, oc byriadi hanom vel, oc fann landit. oc ſigldi fyrer ſunnan. veſtr um *Reykianes.* þá fell byrrinn. oc ſá þeir at ſkáruz í landit inn fyrdir ſtórir. *Þórolfr* caſtaþi þá fyrir bord öndvegis ſúlum ſínum þeim er ſtaþit höfþu í hofinu. þar var *Þór* ſkorinn á annari. hann mællti ſva fyrir. at hann ſkylldi þar byggia á *Islandi* ſem *Þór* leti þær á land coma. Enn þegar þær hóf frá ſkipinu, ſveif þeim til ens veſtra fiardarins. oc þótti þeim fara ecki vönum ſeinna. Eptir þat kom hafgula. ſigldu þeir þá veſtr til *Snióſellzneſs*, oc inn á fiördinn. þeir ſia at fiördrinn er ákafliga breidr. oc lángr. oc miöc ſtórfiällott hvarumtveggia megin. *Þórolfr* gaf nafn fyrdinum, oc kalladi *Breidafiörd.* hann tók land fyrir ſunnan fiördinn nær midiu, oc lagdi ſkipit á vog þann er þeir kölludu *Hofsvog.* Epter þat könnudu þeir landit, oc fundu á neſi framanverdu, er var fyrer norþan voginn, at *Þórr* var á land kominn med ſúlurnar. þat var ſíþan kallat *Þórsnes.* Eptir þat fór *Þórolfr* elldi um landnám ſitt utan frá *Stafá*, oc inn til þeirrar ár, er hann kalladi *Þórsá*, oc bygdi þar ſkipverium ſínum.

hann

Cap. IV.

A. D. 884

Thorulfus Moſtrarſkegg *ingenti ſacrificio parato, oraculum* Thori *intimi ſui amici conſuluit; utrum cum Rege in gratiam rediret, an Patria relicta, alia qværeret fata? Reſponſum tulit eſſe illi in* Islandiam *abeundum; unde magnam ſibi paravit navem oceano aptam, qvam in iter* Islandicum *domeſticis ſua qvadra neceſſario alendis, nec non ſuppellectili intruxit. Multi qvoqve amicorum itineri unacum eo ſuſcipiendo ſeſe accinxerunt. Deſtruxit Fanum, plurimis, qvibus conſtiterat lignis, terraqve, qvæ pulvinari ſuberat, in qvo conſederat* Thorus, *ſecum deportatis. Se deinde oceano commiſit, ventisqve ſecundis uſus regionem invenit, cujus oram auſtralem, curſu occidentem in* Reykianeſum *directo, præterlegit; qvo ubi pervenit, flatu ceſſante regionem magnis ſinibus ſecari videt. Ejectis deinde è navi, qvæ in fano fuerant, columnis ſupremæ ſedis, qvarum alteri inſculptus erat* Thorus, *vovit ſe ibi habitaturum, ubi* Thorus *eas in terram appellere faceret. Qvæ a nave avectæ, verſus ſinum magis occidentalem feruntur, minori, ut nautis videbatur, mora, qvam ſperârant. Leni deinde vento e plaga oceani ſpirante, promontorium* Sniófellenſe *præterlapſi, proximum intrabant ſinum. Qvem ubi vaſtæ admodum latitudinis ingentibus utrinqve montibus cinctum vidit* Thorulfus, Breidafiördi *nomen indidit. Appulſam poſtea navem ad Auſtralem medii fere ſinus oram, in brachium maris, qvod* Hofsvog *appellarunt, deduxit. Tractum deinde perſcrutati,* Thorum *in extremitate lingulæ a ſeptentrione ſinus ſitæ, columnas appuliſſe reperiunt, nomenqve exinde* Thorsneſi *imponunt.* Thorolfus *deinde tractum qvem occupaverat, a* Stafſlá, *ad amnem usqve, qvem* Thorſlá *vocavit, igne luſtravit, nautisqve territoria, qvæ incolerent,*

A. D. hann ſetti bæ mikinn vid *Hofsvog.* er hann kalladi á *Hofsſtödum.* Þar let hann reiſa hof. oc var þat mikit hús. voru dyrr á hlidvegginom. oc nærr aüdrom endanum. þar fyrer innan ſtoþu öndvegis ſúlurnar. oc voro þar í naglar. þeir hetu *regin naglar.* (a) Innar af húſinu var hús í þá líking. ſem nú er (b) ſaunghús í kirkium. oc ſtód þar ſtalli á midiu golfinu. oc alltari. oc lá þar á (c) hríngr einn mótlaus (d) tvíeyringr. oc ſkylldi þar at ſveria eida alla. þann ríng ſkylldi höfþingi hafa á hendi ſer til allra mannfunda. (e) A ſtallanum ſkylldi, oc ſtanda (f) *hleytbolli.* (g) oc þar í (h) *leytteinn* ſem ſtöckull veri. oc ſkylldi þar ſtöckva med or bollanum blódi því er (i) *laut* var kallat. þat var þeſs-konar blód er ſæfþ voro þau kvikinde er godonum var fornat. (k) Umhverfis ſtallan var godonom ſkipat í afhúſinu. Til hoffins ſkylldu aller menn tolla giallda. oc vera ſkyllder höfþingia til allra ferþa. ſem nú eru þíngmenn höfþingium. Enn godi ſkylldi hofi upphallda af ſiálfs ſíns koſtnadi ſva at egi renadi. oc hafa inni blótveizlor. *Þórolfr* kalladi *Þórsnes* milli *Vigrafiardar* oc *Hofsvog.* í því neſi ſtendr eitt fiall. á því fialli hafþi *Þórolfr* ſva mikinn átrúnat at þangat ſkylldi einginn madr óþveginn líta. oc eingu ſkylldi tortína í fiallinu hvarki fe ne mönnum nema ſiálft gengi í burt. Þat fiall kallaþi hann *Helgafell.* oc trúdi at hann mundi

þángat

(a) Þar fyrir innan var fridar ſtadr *add* 445. 443. 446. 441. 447. 131. 124. 129.
(b) kôr af kirkïu 129. 446. 447.
(c) ſilfr hríngr 445. Gullhríngr 124. 122. 129 446. 443.
(d) XX. eyringr. 129. 124. 122. 443. 131. 446. IX. eyringr. 441.
(e) á ſtallanum — fórnat. *omitt.* 129. 131. 443.
(f) hlautbolli. 123 124. hlutbolli. 447. heitbolli. 442.
(g) oc — fornat. *omitt.* 123. 124.
(h) h'utr. 441. teirn. 447.

lerent, *distribuit.* *Ipse sibi apud* Hofsvogum, *ingentem villam* A. D.
condidit Hofstadis. *Hic fanum exstrui curavit*, *domum ingentis magnitudinis, cum foribus in pariete laterali & propius qvidem ad alteram extremitatem. Erant intra fores columnæ sedis supremæ fixæ clavis, qvi* sacrati (*divini*) *vulgo dicebantur* (1). *In interiore domus parte, exstructa erat altera, ad formam, qvam hodie habent adyta templorum; in cujus medio pavimento pulvinar ac ara stetit altaris instar, cui impositus erat* (2) *annulus* sine commissura (3) duas pendens uncias, *per qvem omnia juramenta præstarentur; hunc fani antistes in qvocunqve, conventu manu gestaret* (4). *Staret qvoqve in altari* vas lustricum, *cui inesset instrumentum* Hleitteirn, *qvod esset aspergillum*, *qvo sangvis* Hleit *dictus e vase spargeretur; sangvis scilicet mactatorum animalium, qvæ diis immolarentur* (5). *Circum aram in postica, Dii erant dispositi. Fano omnes tributum solvere*, *omniaqve*, *qvæ Pontifex juberet*, *itinera subire tenebantur*, *qvemadmodum hodie sui curiales prætoribus dedent. Pontifex autem delubrum suo sumtu sartum tectumqve servare debebat*, *conviviaqve sacrificialia præbere.* Thorulfus *lingulam inter sinum* Vigrafiord, *atqve* Hofsvogum, Thorsnes *appellavit; stantemqve ibi monticulum tanta coluit religione, ut lege caveret*, *ne qvis illotus illuc flecteret oculos; ullumve animal*, *sive pecora sive homines ibi necarentur*, *nisi ultro discederent. Monticulo isti* Helgafelli (*Mon-*

 tis-

(i) hlutr. 447. lutr. 445.
(k) á þilinu umhverfis. *add.* 124. 123. 131. á þilium 129 443. 446.
(1) Interius asylum erat.
(2) annulus argenteus. 445. aureus. 124. 122. 129. 443. 446.
(3) XX. 122. 124. 129. &c. IX. uncias. 441.
(4) staret — immolarentur. *omitt.*
(5) In pariete circum. *add.* 124. &c. in parietibus. 129.

A. D. þángat fara þá er hann dæi oc allir á neſinu hans frendr ſem *Þórr* hafþi á land komit. A tanganum nesſins let hann hafa dóma alla. oc ſetti þar heradsþíng. þar var oc ſva mikill helgiſtadr at hann villdi med engu móti láta ſaurga völlinn hvarke í heyptar blódi. oc ey ſkylldi þar álfrek gánga. oc var haft til þeſs ſker eitt er *Dritſker* var kallat. *Þórolfr* gerþiz rauſnarmadr mikill í búi. oc hafþi fiölment med ſer því at ſva var gott matar at afla af eyium. oc ödru ſiófángi.

V. Cap.

882 Nú ſkal ſegia frá *Birni* ſyni *Ketills Flatneſs* at hann ſigldi veſtr um haf þá er þeir *Þórolfr Moſtrarſkegg* ſkilldu ſem fyrr ſegir. hann hellt til Súdreyia. Enn er hann kom veſtr um haf. þá var andadr *Ketill Flatneſr* fader hans. enn hann fann þar *Helga* bródr ſinn oc ſyſtr ſínar. oc budu þau hönom góda koſti med ſer. *Biörn* vard þeſs viſs. at þau höfþu annann átrúnat. oc þótti hönom þat lítilmannligt er þau höfþu hafnat fornum ſiþ þeim er frændr þeirra höfdu haft. oc nam hann þar eigi yndi oc einga ſtadfeſtu villdi hann þar taka. var hann þó um vetrinn med *Audi* ſyſtr ſinne. oc *Þórſteine* ſyne hennar. Enn er þau fundu at hann villdi egi (l) audlazt vid frendr ſína. þá kölludu þau hann *Biörn* enn *Auſtræna.* oc þótti þeim illa er hann villdi egi ſtadfeſtaz þar.

VI. Cap.

(l) álydaſt. 445.

tisſancti) nomen dedit, credititqve ſe, dum obiret, cum omnibus ſuis lingulam, ubi Thorus *appulerat inhabitantibus propinqvis illico transiturum. In extrema parte lingulæ, forum inſtituit provinciale, ibiqve omnia haberi curavit judicia. Qvi locus adeo ſacer habitus eſt, ut nullomodo campum inqvinari vellet, nec ſangvine hoſtili, nec ſeceſſu genios fugante, cui ſcopulus qvidam maris,* Dritſker *deſtinatus erat.* Thorolfus *providenti rei familiaris adminiſtratione brevi celeberrimus, multos aluit domeſticos, ſiqvidem lautam & inſulæ & maria annonam ſuppeditarunt.* A. D.

Cap. V.

Jam de Biörno *filio* Ketilli Flatneſi *narrandum eſt. Ille,* 882
ut ſupra dictum, poſt diſceſſum a Thorulfo, *curſu occidentali in transmarinas* Hebudas *tetendit. Qvo ubi pervenit, patre* Ketillo *fatis antea functo fratrem* Helgium *& ſorores convenit, qvi bonas illi ſecum manſuro conditiones obtulerunt. Verum* Biörnus, *ut aliam illos Religionem fovere comperit, abjectum ratus, illos ritus antiqvos, qvos propinqvi coluerant, deſeruiſſe, nulla ibi jucunditate percepta, ſedem neqvaqvam figere voluit; hyemem tamen apud ſororem* Audam, *filiumqve* Thorſteinem *transegit. Qvi cum apud propinqvos non acqvieſcere eum comperiunt,* Auſtræni *cognomen indiderunt, qvod ibidem permanere nollet, ægre admodum ferentes.*

A. D. 885

VI. Cap.

Biörn var tva vetr í *Suþreium* ádr hann bió ferd
ſína til *Islands*. Med hönom var í ferd *Hallſteinn Þórolfsſon.*
þeir tóko land í *Breidafyrdi*. oc nam land út frá *Stafá*
milli (m) oc *Hraunsfiardar* med rádi *Þórolfs*. *Biörn* bió í
Borgarhollti í *Biarnarhöfn*. hann var et meſta göfugmenni.
Hallſteini Þórolfsſyni þótti litilmannligt at þiggia land at
födr ſínum. oc fór hann veſtr yfer *Breidafiörd*. oc nam þar
890 land oc bió á *Hallſteinsneſi*. Nockorum vetrum ſídar kom
út *Audr Diúpaudga*. oc var enn fyrſta vetr med *Birni*
bródr ſínum. ſíþan nam hon öll *Dala* lönd í *Breidafyrdi*
milli *Skraumohlaupsár* oc *Daugurdarár*. oc bió í *Hvammi*.
A þeſſum tímum bygþiz allr *Breiþafiördr*. oc þarf her ecki
at ſegia frá þeirra manna landnámum er egi koma vid
þeſſa ſaugu.

VII. Cap.

Geirrodr het madr er nam land inn frá *Þórsá* til *Lángadals*. oc bió á *Eyri*. Med hönum kom út *Ulfarr Kappi* er hann gaf land umhverfis *Ulfarsfell* oc *Finnger* ſon *Þórſteins Aundurs*. hann bió í *Alftafyrdi*. hans ſon var *Þórfinnr* fader *Þórbrands* í *Alftafyrdi*. *Veſtarr* het madr ſon *Þórolfs Blödruſkalla*. hann kom til *Islandz* med födr ſinn gamlann. oc nam land fyrer (n) innan (o) *Urthvala-fiörd*. oc bió á *Ondverþareyri*. Hans ſon var *Asgeirr* er

þar

(m) Borgarhrauns. *add.* 124. *hodie* Berſerkiahraun, *hic alias κατεξοχην* Hraun, *vocatur.*
(n) utan. 445. *minus recte.*
(o) Hvalfiörd. 446. *hodie vocatur*, Kolgrafafiördr.

Cap. VI. A. D. 885

Biörnus *in* Hebudis *duas, anteqvam* Islandiam *petiturus iter pararet, hyemes transegit. Socium habuit itineris* Hallſteinem Thorulfi *filium, cum qvo in* Breidafiordo *terram appulit, tractuqve ultra* Staflá *inter* Borgarhraunum & Hraunfiordum *ſvadente* Thorulfo *occupato*, Borgarhollti *in* Biarnarhafnia *habitavit vir fama illuſtris.* Hallſtenus Thorulfi *filius humile ratus fundum a patre accipere*, Breidafiördum *occidentem verſus trajecit, ibiqve territorio occupato*, Hallſteinsneſum *incoluit. Aliqvot poſtea hyemibus* Auda Diúpaudga *peregre venit, qvæ* 890
prima apud fratrem Biörnum *hyeme peracta, totum tractum* Dalenſem, *inter amnem* Skraumohlaupſá & Daugurdará *occupans* Hvammi *habitavit. His temporibus totus* Breidafiördus *incolas acceperat: ſed de eorum occupationibus dicere minime opus eſt, qvi in hacce narratione non memorantur.*

Cap. VII.

Geirrodus *nomen erat viro, qvi tractu a* Thorsá *usqve ad* Langadalum *occupato*, (*) Eyræ *ſedem fixit. Peregre cum eo venerat* Ulfar Athleta, *cui territorium, qvod* Ulfarsfellum *cingit, incolendum dedit; nec non* Finngeir *filius* Thorſteinis Aundurs (*Xyloſolæ*) *qvi in tractu* Alftafiördenſi *habitans, filium habuit* Thorfinnum *patrem* Thorbrandi Alftfiördenſis. Veſtar *vocabatur filius* Thorolfi Blödruſkalli (*calvitiei puſtulatæ*); *hic patrem jam ſenem in* Islandiam *peregre devexit, tractuqve intra ſinum* Urthvalafiörd *occupato*, Ondverdareyræ *habitavit. Filius ei* Asgeir, *qvi patre mortuo eandem*

(*) *hodie*, Narfeyre.

A. D. þar bió ſiþan. *Biörn* hinn *Auſtræni* andadiz fyrſt þeſſa
landnámsmanna. oc var heygdr vid *Borgarlæk*. Hann átti
epter II. ſonu, annarr var *Kiallakr Gamli* er bió í *Biar-
narhöfn* epter faudr ſinn. *Kiallakr* átti *Aſtrídi* dóttr *Rolfs*
herſis ſyſtr *Steinolfs* ens (p) *lánga*, þau áttu þriú börn,
Þórgrímr goþi var ſon þeirra oc *Gerdr* dotter, er átti *Þór-
módr* goþi ſon *Oddz* hins *Racka*. þriþia var *Helga* er átti
Asgeirr á *Eyri*. Frá börnum *Kiallaks* er komin mikil ætt.
oc eru þaþan komner (q) *Kialleklingar*. *Ottar* het annar
ſon *Biarnar*. hann átti *Gró Geirleifsdottr* ſyſtr *Oddleifs* af
Bardaſtrönd. Þeirra ſyner voru þeir *Helgi* fader *Oſvifrs*
hins *Spaka*. (r) oc *Biörn* fader *Vígfúſs* í *Drápuhlíd*. *Vil-
geirr* het enn þriþi ſon *Ottars Biarnarſonar*. *Þórolfr Mo-
ſtrarſkegg* qvongadiz í ellé ſinne. oc feck þeirrar konu er
(s) *Unnr* het. ſegia ſumer at hún veri dotter *Þórſteins Rauds*.
enn *Ari Þórgilsſon* enn fródi telr hana med eingu móte
915 med hans börnum. Þau *Þórolfr* oc *Unnr* áttu ſon er *Steinn*
het. þenna ſvein gaf *Þórolfr Þór* vin ſinum. (t) oc kalladi
hann *Þórſtein*. oc var þeſſi ſveinn all brádgerr. *Hallſteinn
Þórolfsſon* feck *Oſkar* dottr *Þórſteins Rauds*. *Þórſteinn* het
ſon þeirra. hann foſtradi *Þórolfr*. oc kalladi *Þórſtein Surt*.
enn ſinn ſon kalladi hann *Þórſtein Þorſkabít*.

VIII. Cap.

I þenna tíma kom út *Geirrídr* ſyſter *Geirrodar* á
Eyri. oc gaf hann henni búſtad í *Borgardal* fyrer innan *Alfta-
fiörd*.

(p) Lága. 445.

(q) Kiallakingar. 442. Kiallæklingar. 446.

(r) Er bió at Láugom í Sælingsdag. *add.* 442.

(s) Audr het. 445. *utrinqve.* Vdr. 446.

(t) þenna — Þórſkabít. *omitt.* 446.

dem villam tenuit. Biörnus Austrænus *primus horum aborigi- num diem suum obiit, ad rivum* Borgarlæk *tumulo conditus; duos reliqvit filios, alterum* Kiallákum Grandævum, *qvi paternam villam* Biarnarhöfn *incoluit.* Kiállakus *ex socia thori* Astrida, *filia Ducis* Rolfi, *sorore autem* Steinolfi (*longi*), *tres suscepit liberos, filium,* Thorgrimum *Pontificem, filiam* Gerdam, *qvam* Thormodus *Pontifex, filius* Oddi Racki (*alacris*) *uxorem duxit; alteram vero* Helgam, *qvæ* Asgeiro *ex* Eyra *nupsit. A liberis* Kiallaki *magnus descendit posterorum numerus, qvi* Kiallakenses *dicti sunt. Secundo filio* Biörni *nomen erat* Ottar, *qvi uxorem habuit* Gróam, *filiam* Geirleifi, *sororem* Oddleifi Bardastrandensis, *filiosqve* Helgium *patrem* Osvifi *sapientis* (6). Biörnum *patrem* Vígfusi *de* Drápuhlída. *Tertio adhuc filiorum* Ottaris Biörni *filii nomen erat* Vilgeir. Thorolfus Mostrarskegg *jam senex, matrimonio uxorem sibi junxit* Unnam, *qvam qvidam filiam* Thorsteinis Ruffi *fuisse perhibent:* Aras *autem* Thorgilsi *filius* Polyhistor *ejus eam liberis neqvaqvam annumerat.* Thorolfus *ex* Unna *filium procreavit nomine* Steinem, *qvem, puerum adhuc, amico suo* Thoro *dicatum* Thorsteinem *appellavit; isteqve juvenis cito fuit maturus. Duxit* Hallsteinn Thorolfi *filius* Oskam, *filiam* Thorsteinis Ruffi; *qvorum filium nomine* Thorsteinem Thorolfus *educavit, eiqve* Surti (*nigri*), *suo autem* Thorskabiti (*Ychtiophagi*) *cognomen imposuit.*

A. D. 915

Cap. VIII.

Hoc tempore Geirrida, *soror* Gudrodi *de* Eyra *peregre deveniens, a fratre latifundium in* Borgardalo *situm intra* Alftafiördum,

(6) Qvi Laugis Sælingdalensium habitavit.

A. D. *fiörd.* hún let ſetia ſkála ſinn á þiódbraut þvera. oc ſkylldu aller menn ríþa þar í gegnum. þar ſtód iafnan bord. oc matr á geſinn hvorium er hafa villdi. at ſlíko þótti hún et meſta göfugqvendi. *Geirródi* hafþi átta *Biörn* (u) *Blindingatrióna.* oc het þeirra ſon *Þórolfr* hann var víkingr mikill. Hann kom út nockuru ſíþar enn móder hans. oc var med henne enn fyrſta vetr. *Þórolfi* þótti þat lítit búland. oc ſkoradi á *Ulfar* kappa til landa. oc baud hönum hólmgaungu. því at hann var vid alldr oc barnlaus. *Ulfar* villdi helldr deyia enn vera kúgadr af *Þórolfi.* Þeir gengu á hólm í *Alſtafyrde.* oc fell *Ulfar.* enn *Þórolfr* vard ſárr á fæti. oc geck iafnan haltr ſíþan. af þeſſu var hann kalladr *Bægifótr.* Hann gerþi bú í *Hvammi* í *Þórsárdal.* hann tók lönd epter *Ulfar.* oc var enn meſti úiafnadar madr. hann ſelldi lönd leyſingium *Þórbrandz* í *Alſtafyrdi. Ulfari Ulfarsfell. Aurlygi Aurlygsſtaþi.* oc bióggu þeir þar lengi ſíþan. *Þórolfr Bægifótr* átti III. börn. *Arnkell* het ſon hans enn *Gunnfrídr* dótter. er átti *Þórbeinn* á *Þórbeinsſtödum* inn á *Vatzhálſi* inn frá *Drápuhlíd* (x). *Önnr* dótter *Þórolfs Bægifótz* het *Geirrídr* er átti *Þórolfr* ſon *Heriólfs Hólkinraza.* oc bióggu þau í *Maſvahlíd.* þeirra börn voru þau (y) *Þórarinn Svarti* oc *Gúdny.*

IX. Cap.

919 *Þórolfr Moſtrarſkegg* andadiz á *Hofſtödum.* þá tók *Þórſteinn Þórſkabítr* födrleyfd ſína. hann geck at eiga *Þóro* dóttr

(u) ſon Bölverkz Blindingatriónu. 446. 124. 123.

(x) þeirra ſynir voru þeir, Sigmundr oc Þórgils, enn dóttir þeirra var Þórgerdr er átti Vígſús í Drápuhlíd.

(y) Þórſteinn Svarti. 442.

fiördum, *dono accepit, hæc ædem in transversa via communi sibi* A. D.
exstrui curavit, qvam omnes transeuntes pereqvitarent; stetit ibi semper mensa, cibusqve cui sumere cunqve vellet appositus: qva de re mulier celeberrima habita est. Nupta fuerat Geirrida Biörno (7) Blindingatriónæ, *qvorum filius* Thorolfus *erat, insignis pyrata. Hic paulo post matrem, ab exteris devectus, primam apud eam hyemem transegit; illud vero territorium non satis vastum ratus, latifundium ab* Ulfare Athleta *exegit; eumqve ad duellum, siqvidem senem & orbum provocavit.* Ulfar *mortem oppetere, qvam invitus cogi, satius duxit. Descenderunt in arenam in* Alftafiördo, *ubi* Ulfar *occubuit;* Thorolfus *autem pede vulneratus semper exinde claudicavit, hinc ei* Bægifoti (*curvipedis*) *cognomen adhæsit.* Hvammi *in* Thórsárdalo *villicationem instituit,* Ulfariqve *in fundis successit vir iniqvissimus; libertis* Thorbrandi Alftfiördensis *latifundia vendidit,* Ulfari Ulfarsfellum, Örligo Örligstadas, *qvæ diu postea incoluerunt.* Thorolfo Bægifoto *tres fuerunt liberi, filius* Arnkillus, *filiaqve* Gunnfrida, *qvam in matrimonio habuit,* Thorbeinn *incola* Thorbeinsstadarum *in sito intra* Drápuhlídam Vatshalso (8); *alteraqve* Geirrida *uxor* Thorolfi, *filii* Heriolfi Hólkinrassi (*clunes ruditer accincti*), *qvi* Masahlídæ *habitantes* (9) Thorarinum Nigrum & Gudnium *liberos habuere.*

Cap. IX.

Thorolfus Mostrarskegg Hofstadis *diem obiit*, Thor- 919
steinn *vero* Thorskabitus *patrimonio accepto, uxorem ductum ivit* Thoram,

(7) filius *Bolverci Blindingatrionæ.*

(8) eorum liberi erant *Sigmundus*, *Thorgils* & *Thorgerda*, qvæ *Vigfuso Drupublidensi* nupsit.

(9) *Thorstanus Niger.*

A. D dóttr *Olafs Feilans* fyſtr *Þórdar Gellis* er þá bió í *Hvammi.* *Þórolfr* var heygdr í *Haugsneſi* út frá *Hófsſtödum.* I þenna tíma var ſva mikill oſſi *Kialleklinga* at þeir þóttuz fyrer ödrum mönnum þar í ſveit. voru þeir. oc ſva marger ættmenn *Biarnar* at eingi frændabálkr var ſva iafn mikill í *Breidafyrdi.* Þá bió *Barna Kiallakr* frændi þeirra á *Medalfellsſtrönd.* þar ſem nú heiter á *Kiallaksſtöþum.* hann átti marga ſonu. oc vel (z) menta. þeir veittu åller frændum ſínum fyrer ſunnan fiörþinn á þíngum oc mannfundum. Þat var eitt vor á *Þórsneſs* þingi at þeir mágar *Þórgrímr Kiallaksſon.* oc *Asgeir* á *Eyri.* at þeir gerþu ord á. at þeir mundu egi leggia (a) drag under ofmetnat *Þórsneſinga.* oc þat at þeir mundi gánga þar (b) örna ſínna ſem annarsſtadar á mannfundum á graſi þó þeir væri ſva ſtollter at þeir gerþi lönd ſín helgari enn adrar iarder í *Breidafyrdi.* lyſtu þeir þá yfer því at þeir mundu egi troda ſkó til at gánga þar í útſker til (c) álfreka. Enn er *Þórſteinn Þórſkabítr* vard þeſſa varr. villdi hann egi at þeir ſaurgadi þann völl er *Þórolfr* fader þeirra hafþi tignat um frám adra ſtaþi í ſínne landeign. heimti hann þá at ſer vine ſína. oc ætladi at veria þeim vígi völlinn ef þeir hygþiz at ſaurga hann. At þeſſu ráþi hurfu med hönum *Þórgeir* (d) ſon *Geirroþar* á *Eyri.* oc *Alſtfyrdingar Þórfinnr.* oc *Þórbrandr* ſon hans. *Þórolfr Bægifótr.* oc marger adrer þíngmenn *Þórſteins* oc viner. Enn um kvelldit er *Kialleklingar* voru metter. tóku þeir vapn ſín. oc gengu út í neſit. enn er þeir *Þórſteinn* ſá

(z) mannada. 442.

(a) dug. 442.

(b) Erinda. 445. 442. 446. *ſemper.* 124.

Thoram, *filiam* Olai Feilani (*Verecundi*) *sororem* Thordi Gelleris, *qvi* Hvammi *tunc habitavit.* Thorolfus *in sito extra* Hofstadas Haugsneso (*lingula tumuli*) *tumulo conditus est. Tanta id temporis fuit insolentia* Kiallakensium, *ut cæteris in ista tribu præstare sibi viderentur; tot qvoqve cognatis gaudebat* Biörnus, *qvot alia in* Breidafiördo *gens nulla gloriari posset. Eo tempore* Barna Kiallakus (*liberis freqvens*) *cognatus illorum, prædium, hodie* Kiallakstadas *dictum, in tractu* Medalfellströnd *incoluit; habuit iste multos filios artibus probe instructos, qvi singuli cognatis ab australi sinus latere* (*habitantibus*) *in judiciis ac conventibus auxilium tulerunt. Accidit vere qvodam in foro* Thorsnesensi, *ut affinis* Thorgrimus Kiallaki *filius* & Asgeir *de* Eyra *id spargerent, se fastui* Thorsnesensium *minime servituros, seqve ibi in terra gramine vestita, haud secus ac in aliis conventibus ad reqvisita naturæ secessuros; ut adeo essent fastuosi, ut fundos suos præ aliis in* Breidafiördo *territoriis sacros haberent, se in scopulum abjiciendis excrementis secedendo calceos haudqvaqvam trituros palam pronuntiantes.* Thorsteinn *vero* Thorskabitus *de hac re certior factus. ut campum qvem pater ejus præ cæteris sui territorii locis coluerat, violarent, pati noluit; amicos itaqve convocavit, eos ab accessu campi, modo eum inqvinare animus esset, armis prohibituros. Ad hoc ejus consilium accesserunt*, Thorgeir *filius* Geirrodi *de* Eyra, & Alftfiordenses Thorfinnus *cum filio* Thorbrando, Thorolfus Bægifotus, *ac permulti alii* Thorsteinis *curiales & amici. Vesperi vero cum cœnassent* Kiallakenses *assumtis armis lingulam petunt.* Thorsteinn *autem*

A. D.

(c) almbreka. 445. aflreka. 442.

(d) kelngr. 445.

A. D. ſá at þeir ſnú af þeim veg er til ſkerſíns lá. þá lupu þeir til vapna. oc runnu epter þeim med ópi oc eggian. oc er *Kialleklingar* ſá þat. lupu þeir ſaman oc vördu ſik. Enn *Þórsneſingar* gerdu ſva harda atgaungu at þeir *Kiallakr* rucku af vellinum. oc í fiörona. Sneruz þeir þá vid. oc vard þar enn hardazti bardagi med þeim. þeir (e) *Kiallakr* voru færri. oc höfþu einvala liþ. Nú verda vidvarer *Skóg-ſtrendingar Þórgeſtr* hinn *gamli.* oc *Aſlákr* oc *Lángadal*, þeir hlupu til. oc gengu í milli. enn hvarer tveggiu voru hiner óþuztu. oc fengu egi ſkilit þá. ádr enn þeir hetu at veita er þeirra ord villdi heyra til ſkilnadarins. Oc vid þat urdu þeir ſkillder. oc þó med því móti at *Kialleklingar* nádu egi at gánga upp á völlinn. oc ſtigu þeir á ſkip. oc foro brott af þínginu. þar fellu menn af hvarom tveggiom. oc fleiri af *Kialleklingum.* enn fiölldi vard ſárr. griþum vard eingum á komit þvíat hvoriger villdu þá ſelia. oc hetu hvarer ödrum (f) atförum þegar því mætti vid koma. Völlrinn var ordinn alblóþugr þar er þeir börþuz. oc ſva þar er *Þórsneſingar* ſtóþu medan bariz var.

X. Cap.

Epter þíngit höfþu hvarertveggiu ſetur fiölmennar. oc voru þá dylgiur miklar med þeim. Viner þeirra tóku þat rád at ſenda ord *Þórdi Gelli.* er þá var meſtr höfþíngi í *Breidafyrdi.* Hann var frendi *Kiallekling*a. enn námágr *Þórſteins.* þótti hann líkaztr til at ſætta þá. Enn er *Þórdi* kom þesſi ordſending fór hann til vid marga menn. oc leitar

(e) Kialleklingar. 444. 442.
(f) óforum. 442.

autem cum ſuis ubi ducente ad ſcopulum via illos deflectere videt, A. D. *arma arripit, cum clamore inſeqvitur, hortatur aggredi. Qvo cognito* Kiallakus; *ſuos vim hoſtilem viribus in unum collectis propulſuros convocavit.* Thorsneſenſes *autem, tantum in eos impetum fecerunt, ut* Kiallakenſes *de campo in littus deturbarentur. Hic redintegrata pugna, accerrime utrinqve diu dimicatum fuit.* Kiallakenſes *numero inferiores delecto conſtiterunt milite. Accepto jam* Skogſtrandenſes, Thorgeſtus *puta* Grandævus, *&* Aſlakus Langadalenſis, *certaminis rumore, illuc accurrentes, interceſſerunt; at, qvod uterqve animo jam qvam ferocisſimo dimicaret, eos non prius dirimere valuerunt, qvam ſe iis, qvi diſcedendo, verbis ſuis parerent, ſuppetias laturos minarentur. Atqve hoc ipſo ab invicem diremti ſunt; ita tamen, ne* Kiallakenſibus *campum aſcendere liceret; unde navibus conſcenſis forum reliqverunt. Cædes utrinqve admodum funeſta erat, ſed maxime* Kiallakenſibus; *pars maxima vulnerati ſunt. Pax inter eos ſanciri neqviit, qvod uterqve ſpondere recuſaret; impetum vero qvam primum fieri poſſet invicem minitaretur. Campus ubi dimicarant, totus cruore maduerat, non minus ubi* Kiallakenſes *in certamine ſteterant.*

Cap. X.

Poſt forum, freqvens uterqve præſidium habuit, multæqve iis cavillationes interceſſerunt. Utriusqve igitur amici id conſilii ceperunt, ut Thordum Gellerem, *ſummæ id temporis in* Breidafiördo *auctoritatis virum arceſſerent. Erat is* Kiallakenſibus *ſangvine,* Thorſteini *vero propinqva affinitate junctus; unde paci inter eos contrahendæ aptus maxime videbatur. Accepto hoc nuntio* Thordus *comitibus freqvens iter inſtituit, pa-*

cemqve

A. D. leitar um sætter. fann hann at stór lángt var á millum þeirra (g) þyckio. enn þó feck hann komit á griþum med þeim oc stefnulagi. þar urdu þær málalyktir at *Þórdr* skylldi gera um med því móti at *Þórsteinn* skylldi þat til at *Kialleklingar* skylldu egi saurga völlinn nú helldr enn fyrr. *Kialleklingar* kölludu alla þá hafa fallit úhelga er fyrer *Þórsteini* höfþu fallit. fyrer þat er þeir höfþu fyrr med þann húg at þeim farit (h) at beriaz. Enn *Þórsnesingar* sögdu *Kialleklinga* alla úhelga fyrer lagabrót þat er þeir gerþu á (i) helgudu þíngi. enn þó at vandliga veri underskilit gerþinni. þá iátaþi *Þórdr* (k) at gera. oc villdi helldr þat enn þeir skildi ósattir. *Þórdr* hafþi þat upphaf gerþarinnar at hann kallar at sá skal hafa happ er hlotit hefer. kvat þar engi víg bæta. skylldu þau er vordit höfþu á *Þórsnesi* eþr áverka. enn völlinn kallar hann spilltann af heiptar blóþi er nídr hafþi komit. oc kallar þá iörd. nú egi helgari enn adra. oc kallar þá því vallda er fyrri gerþuzt til áverka vid adra. kalladi hann þat eitt fridbrót verit hafa. sagþi þar oc egi þíng skylldu verþ síþan. Enn til þess at þeir veri vel sáttir. oc viner þaþan af. þá gerþi hann þat at *Þórgrímr Kiallaksson* skylldi hallda upp hofinu at helmingi. oc hafa hálfann hoftoll. oc sva þíngmenn at helmingi. veita oc *Þórsteini* til allra mála þaþan af. oc styrkia hann til hveriga helga sem hann vill áleggia þíngit þar sem næst verdi sett. Her med gipti *Þórdr Gellir Þórgrími Kiallaks* syni *Þorhilldi* frendkonu sína. dótter *Þórkels Meinakrs* nábúa síns.

var

(g) máls. 445.
(h) at vinna á mönnum. 445.
(i) á heilögu. 124.
(k) þó ígaungunni. 445.

cemqve inter eos cum contrahere tentaret, animos eorum perqvam discrepare comperit; id tamen obtinuit, ut inducias dieique, qvo convenirent, indictionem efficeret, eo qvidem eventu, ut Thordus *causam decerneret, & ea a parte* Thorsteinis *conditione, ne* Kiallakenses *magis ac antea campum inqvinarent.* Kiallakenses *eos, qvi ex* Thorsteine *ac comitibus occubuerant impune cæsos esse dictitarunt, utpote animo* (10) *dimicandi se prius adortos. Vicissim* Thorsnesenses *singulos* Kiallakensium *jure cæsos, qvod leges in sacrato foro violassent, contenderunt. Qvamvis vero præcedentes difficultates cautum poscerent arbitrum,* Thordus *tamen, negotium in se suscepit, qvod satius id duceret, qvam inimici discederent. Eo itaqve initio arbitrii usus est qvo, utrumqve sorte, qvam nactus esset, frui; nullamqve cædem aut vulnera* Thorsnesi *facta pecunia resarciri juberet; Campum vero hostili sangvine violatum aliis locis sanctiorem habendum negavit: cujus causam eos qvi priores vulnera intentassent esse dixit, eamqve unicam fuisse pacis violationem; nec ibi forum postea celebrandum. Cæterum ut probe reconciliati amicitiam exinde colerent, decrevit; ut* Thorgrimus Kiallaki *dimidia ex parte, fanum conservaret; dimidium tributum obtineret; & dimidii curialium numeri dominus,* Thorsteini *in omnibus postea controversiis operam navaret, cumqve ad sanctitatem, qvam vellet, foro, ubicunqve proxime foret constitutum, tribuere, indicendam adjuvaret. Nuptum porro dedit* Thordus Geller *cognatam suam* Thorhilldam *filiam vicini sui* Thorkelis Meinakri, Thorgrimo Kiallaki *filio, eiqve postea Pontificis, titulus*

A. D.

(10) *læsionem inferendi.* 445.

A. D. var hann af því kalladr *Þórgrímr* godi. Þeir færdu þá þíngit inn í neſit þar ſem nú er. oc þar ſem *Þórdr Gellir* ſkipadi fiórdunga þíng. let hann þar vera fiórdunga þíng *Veſtfyrdinga.* ſkylldu menn þángat til ſækia um alla *Veſt-fiördu.* þar ſer enn dómríng þann er menn voro dæmder í til blótz. I þeim ríng ſtendr *Þórsſteinn* er þeir menn voru brotner um er til blóta voru hafþer. oc ſer enn blóþs lítinn á ſteininum. var á því þíngi enn meſti helgiſtadr. enn egi var mönnum þar bannat at gánga örna ſinna (l).

XI. Cap.

Þórſteinn Þórſkabitr gerþiz hinn meſti rausnarmadr. hann hafþi med ſer iafnan LX. frelſingia. hann var mikill
934 addráttamadr. oc var iafnan í fiſkiródrum. Hann let fyrſt reiſa bæinn at *Helgafelli.* oc færþi þángat bú ſitt. oc var þar hinn meſti (m) hofſtaþr í þat mund. Hann let oc bæ gera þar í neſinu. nær því ſem þíngit hafþi verit. þann bæ let hann. oc miöc vanda. oc gaf hann ſíþan *Þórſteini Surt* frænda ſínum. bió hann þar ſíþan. oc vard hinn meſti ſpekingr at víti. *Þórſteinn Þórſkabitr* átti ſon er kallaþr var *Börkr digri.* Enn ſumar þat er *Þórſteinn* var hálf þrítugr fæddi *Þóra* ſveinbarn. oc var *Grímr* nefndr. er vatni var auſinn. Þann ſvein gaf *Þórſteinn Þór.* oc kvad vera ſkylldu hofgoþa. oc kallar hann *Þórgrím.* þat ſama hauſt fór *Þórſteinn* út í *Hauſkulldzey* til fángs. þat var eitt kvelld um hauſtit at ſauda madr *Þórſteins* fór at fe fyrir (n) norþan *Helga-*

(l) þá er þeir villdu ſiálfir. *add.* 442.

(m) höfudbær. 445. 446.

(n) nedan. 445. *minus recte cum occidentem illud ſpectet.*

titulus adhæsit. Sedem deinde fori, transtulerunt ad interiora lingulæ, ubi hodiedum stat. Hic judicia, consilio Thordi Qvarta *compellata, Occidentalis* Islandiæ *incolas* Vestfiordenses *vulgo dictos freqventare jubebat* (Thorgrimus). *Visitur ibi hodiedum circulus concessus judicialis intra qvem homines, Diis victima fieri jubebantur. Eminensqve in isto circulo Saxum* Thoris, *in qvo hominibus sacrificio destinatis terga confracta sunt, qvodqve sangvineum adhuc colorem conspiciendum præbet. Erat qvidem summa loci hujus forensis religio, ibi tamen ad reqvisita naturæ secedere* (11) *nemini fuit prohibitum.* A. D.

Cap. XI.

Thorsteinn Thorskabitus *vir summæ magnificentiæ, sexaginta jugiter aluit libertos, reiqve familiari contrahendæ valde attentus, piscaturæ continuo incubuit. Is villam* Helga- 934
fellum *primus exstrui, suamqve illuc sedem transferri curavit, eratqve illa* (12) *celeberrima id temporis sacrorum sedes. Alteram qvoqve in lingula non procul a prioris fori loco, splendidis ædificiis condi fecit, eamqve cognato suo* Thorsteini Nigro *donavit, qvi eam postea incoluit, virqve prudentissimus evasit. Filium habuit* Thorsteinn Thorskabitus *nomine* Börkum Crassum. *Æstate vero qva natus erat annos viginti qvinqve, uxor ejus* Thora *puerum, cui lustrali aqva tincto*, Grimi *nomen inditum est, peperit. Hunc* Thorsteinn Thoro *dicatum, Pontificemqve fore declaratum* Thorgrimum *appellavit. Eodem autumno cum* Thorsteinn *insulam* Hölkuldsey *piscaturus ivisset, vesperi qvodam accidit, ut opilio* Thorsteinis, *pascentes a boreali* Helgafelli

 latere

(11) ubicunqve libuerit. *add.* 442.

(12) celeberrimum prædium.

A. D. *Helgafell.* hann ſá at fiallit laukzt upp norþan. hann ſá inn í fiallit ellda ſtóra. oc heyrdi þángat glaum mikinn. oc (o) hornaſkvol. oc er hann hlyddi ef hann næmi nockra orda ſkil heyrdi hann at þar var heilſat *Þórſteini Þórſkabít* (p). oc förunautum hans. oc mælt at hann ſkylldi ſitia í öndvegi gegnt fedr ſínum. Þenna fyrerburd ſagþi ſaudamadr konu *Þórſteins Þóru* um kvelldit (q) hón let ſer fátt um finnaz. oc kallar vera mega at þetta veri fyrerbodan ſtærri tíþinda. Um morgininn epter kvomu menn utan or *Höſkulldzey.* oc
939 ſaugþu þau tíþindi at *Þórſteinn Þórſkabítr* hafþi druknat í fiſkiródri. oc þótti mönnum þat mikill ſkadi. *Þóra* hellt þar bú epter. oc ræþz ſá madr til med henni er *Hallvardr* het. þau áttu ſon er *Márr* het.

XII. Cap.

Syner *Þórſteins Þórſkabítſ* uxo þar upp heima med módr ſínne. oc voru hiner efniligſtu menn. oc var *Þórgrímr* fyrer þeim í öllu. oc var þegar (r) höfþíngi er hann hafþi
960 alldr til. *Þórgrímr* kvongadiz veſtr í *Dyrafiörd.* oc feck
962 *Þórdíſar Surtz* dóttr. oc redz hann þagat veſtr til mága
963 ſínna *Giſla* oc *Þórkels.* *Þórgrímr* drap *Veſtein Veſteinsſon* at hauſtboþi í *Haukadal.* enn annat hauſt epter þá er *Þór-*
964 *grímr* var halfþritugr. ſem fader hans. þá drap *Giſli* mágr hans hann at hauſtboþi á *Sæbóli.* Nockorum nóttum ſíþarr

fæddi

(o) horna hlióđ. 445. *omitt.* 46. 124.

(p) oc var ſvo vid hann mælt. Velkomenn *Þórſteinn Þórſkabitr* oc ſet þig í öndvegi hiá födr þinum *Þórolfi Moſtrarſkegg.* 441.

(q) oc þockti egi yfir þegiandi. *add.* 445.

(r) hofgodi. 445.

lätere oves inviſum iens, iſtud monticuli latus aperiri videret, A. D.
magnisqve intus ignibus conſpectis, clamorem confuſum cor-
nuumqve ſtrepitum audiret; utqve, num diſtincta perciperet
verba, auſcultavit: Thorſteinem Thorſkabitum (13) *una cum*
comitibus ſalutatum, ſupremam ſedem patri oppoſitam occupare
juberi audiit. Hoc prodigium (14 *opilio uxori* Thorſteinis (Thor-
ſkabiti) Thoræ *veſperi retulit; qvæ nunticium ægre habita, gra-*
vioris forſan caſus omen eſſe dictitavit. Seqventis diei mane, viri
qvidam ex Höſkuldseya *venientes,* Thorſteinem Thorſkabitum, 939
inter piſcandum aqvis ſubmerſum nuntiarunt, qvod communis
omnium luctus excepit; Thora *ibidem poſtea habitans, in re fa-*
miliari ſocium habuit virum nomine Hallvardum, *cui filium no-*
mine Maurem *peperit.*

Cap. XII.

Adoluere domi apud matrem filii Thorſteinis Thorſka-
biti, *optimæ ſpei juvenes. At* Thorgrimus *in omnibus eos ſupe-*
ravit; unde ſtatim ut per ætatem licuit (15), *Præfectus ſalutatus*
eſt. Uxore ducta Thorgrimus *ex occidentali* Dyrafiordo Thor- 960
diſa Surti *filia, in iſtum occidentalis* Islandiæ *tractum, ad affines* 962
Giſlum & Thorkillum *commigravit.* Thorgrimus Veſteinem 963
Veſteinis *filium, inter convivium autumnale in* Haukadalo *inte-*
remit, proximoqve poſtea auctumno, ipſe, jam qvemadmodum
pater annos viginti qvinqve natus, ab affine Giſlo *inter habi-* 964
tum Sæboli *convivium autumnale occiſus eſt. Paucis poſt nocti-*

 bus

(13) utpote minime tacendum.

(14) ſalutari audivit hoc modo: ſalve exoptatisſime *Thorſteinis Thorſkabite*, ſupremam apud patrem tuum *Thorolfum Moſtrarſkeggum* ſedem occupa. 441.

(15) Pontifex. 445.

A. D. fæddi *Þórdís* kona hans barn. oc var sá sveinn kalladr *Þórgrímr* epter sedr sínum. Litlu síþarr giptiz *Þórdís Berki* hinum *Digra* bródr *Þórgríms*. oc redz hann til búss med henni til *Helgafellz*. Þá fór *Þórgrímr* son hennar í *Alftafiörd*. oc var þar at fostri med *Þórbrandi*. hann var helldr úsvifr í æskunni. oc var hann *Snerrir* kalladr. oc epter þat *Snorri*. *Þórbrandr* í *Alftafyrdi* átti *Þúrídi* dottr *Þórfinnz Selþórisſonar* frá *Raudamel*. þeir voru börn þeirra. *Þórleifr Kimbi* ellztr. annar *Snorri*. þridi *Þóroddr*. fiórdi *Þórfinnr*. fimti *Þórmódr*. (s) *Þórgerdr* het dótter þeirra. þeir voru aller fóstbrædr *Snorra Þórgrímssonar*. I þenna tíma bió *Arnkell* son *Þórólfs Bægifótar* á *Bólstad* vid *Vadilshöfþa*. hann var mestr oc sterkaztr. lãgamadr mikill oc fórvitri. hann var gódr drengr. oc umfram alla menn adra þar í sveit at vinsælldum. oc hardfengi. (t) hann var oc hofgopi. oc átti marga þíngmenn. *Þórgrímr Kiallaksſon* bió í *Biarnarhöfn* sem fyrr var sagt. oc áttu þau *Þórhilldr* III. sonu. *Brandr* var ellztr. hann bió í (u) *Krossnesi* vid er (x) *Brimlár* höfþa. annar var *Arngrímr*. hann var mikill madr oc sterkr. (y) nefmikill. (z) stórbeinlóttr í andliti. raudbleikr á hár oc (a) vikottr. snemma (b) skolbrúnn. eygdr vel oc miöc. hann var ófstopamadr mikill. oc fullr ójafnadar. oc fyrer því var hann *Styrr* kalladr. *Vermundr* het enn yngzti son

(s) þorgerdr — þeirra. *omitt.* 444.
(t) oc var miöc betrfedrungr. *add.* 445.
(u) Krosshálsi. 446.
(x) *Breilarhöfda.* 123.
(y) neflittill. 123.
(z) stórbrúnóttr. 123.
(a) Vígklókr snemma. 445.
(b) Kolbrúnn. 123.

bus uxor Thordiſa *infantem peperit, qvem nomine patris* Thorgrimum *appellarunt. Matrimonium paulo poſt cum fratre* Thorgrimi, Börko Craſſo *contraxit, qvi cum ea rem familiarem* Helgafellum *translatam curavit. Qvo facto filius ejus* Thorgrimus *in* Alftafiördum *abiens educatione apud* Thorbrandum *fruebatur. Ille in juventute magis effrænis* Snerrir *& poſtea* Snorro *dictus eſt. Habuit* Thorbrandus Alftfiördenſis *ſociam thori* Thuridam *filiam* Thorfinni, *neptim autem* Selthoreris *ex* Raudamelo, *e qva filios ſuſcepit* Thorleifum Kimbium *natu maximum, alterum* Snorronem, *tertium* Thoroddum, *qvartum* Thorfinnum, *qvintum* Thormodum, *filiamqve* Thorgerdam. *Qvoram ſinguli* Snorronis Thorgrimidis *ſodales fuerunt. Incoluit id temporis* Arnkillus, *filius* Thorolfi Bægifoti, *ſitam ad promontorium* Vadilshöfda, *villam* Bolſtadum. *Erat is ſtatura & robore præſtantisſimus, jurisprudentia ac præſagiis inſignis; vir adhæc fortis, communi ſui amore ac ſtrenuitate ſingulos in iſta tribu ſuperavit* (16); *antiſtes ſimul fani multos habuit curiales.* Thorgrimus Kiallaki, *filius* Biarnarhafniæ, *ut ſupra dictum, habitavit. Is ex uxore* Thorhilda *filios tres ſuſceperat, qvorum natu maximus* Biörnus *ſiti ad* (17) Brimlárhöfda (18) Croſſneſi *lares habuit. Alter* Arngrimus *vir magnus & robuſtus* (19), *naſutusqve ac* (20) *nodoſa facie, capillis* (21) *ſubflavis, ſinubusqve* (*ſupra tempora*) *mature diviſis* (22), *fuſco ſupercilio, oculisqve magnis ac venuſtis conſpicuus; cæterum animo in tumultum nimiamqve iniqvitatem qvam maxime prono, unde* Styris *ei*

A. D.

(16) vir erat patre melior. *add.* 445.

(17) hodie *Sröd* vocatur mons iſte arcam referens.

(18) *Kroſſhalſi.* 446. Confuſa hic videntur duarum villarum nomina *Croſſneſi* ſc. & *Halſi*, qvæ ad radices monticuli *Kirkiufelli* villa eſt, Evro-notum verſus.

(19) exiguo naſo. 123.

(20) magnis ſuperciliis. 123.

(21) puer arma callide tractabat. 445.

(22) ſubfuſco. 123.

A. D. ſon *Þórgríms Kiallaksſonar.* hann var hárr madr. miörr madr oc fríþr ſínum. hann var kalladr *Vermundr* hinn *Mióſi.* Sonr *Asgeyrs* á *Eyri* het *Þórlákr.* hann átti *Þúridi* dóttr *Audunar Stota* or (c) *Raumsfyrdi.* Þau voru þeirra börn. *Steinþórr. Bergþórr. Þórmódr. Þórdr Bligr* oc *Helga. Steinþórr* var frámazt barna *Þórláks.* hann var mikill madr. oc ſterkr. oc manna vapnfimaztr. oc hinn meſti atgervismadr. hógværr var hann hversdagliga. *Steinþórr* var til þeſs tekinn at hinn þriþi madr hafi bezt verit vígr á *Islandi* med þeim *Helga Droplaugarſonum* oc *Vemundi Kaugr. Þórmódr* var vitr madr. oc ſtilltr vel. *Þórdr Bligr* var ákafa madr mikill. (d) *Bergþórr* var yngztr. oc þó inn efniligzti.

XIII. Cap.

978 *Snorri Þórgrimsſon* var þá XIII. vetra er hann fór utan med fóſtbrædrum ſínum *Þórleifi Kimba* oc *Þóróddi. Börkr Digri* födrbrodir hans gallt honum (e) í ſilfri til utanferdar. Þeir urdu vel reidfari. oc komu til *Noregs* um hauſtit. þeir voru um vetrinn á *Rogalandi. Snorri* var med *Erlíngi Skiálgsſyne* á *Sola.* oc var *Erlíngr* vel til hans. þvíat hafþi verit forn vinatta med hinum fyrrum frændum þeirra *Hörda-Kara* oc *Þórolfi Moſtrarſkegg.* Um ſumarit epter fóro þeir til *Islandz.* oc urdu ſíþbúner. þeir höfdu harda útiviſt. oc komu litlu fyrer vetr í *Hornafiörd.* Enn er þeir biógguzt frá ſkipi *Breidſyrdingarner.* þá ſkauz þar miöc

(c) *Hraunsfyrdi.* 445.
(d) oc Örordr. *add.* 445.
(e) 50. ſilfrs. 129. 50. merkr ſilfrs. 124. 123. 50. hundrada ſilfrs. 131.

ei nomen inditum. Filio Thorgrimi Kiallakſonii *natu minimo* A. D.
nomen erat Vermundus: *huic procero ſed gracili corpore, formæqve venuſtate prædito*, Teneri *cognomen adhæſit. Filius* Asgeiris *ab* Eyra, *cui* Thorlakus *nomen erat, uxorem habuit* Thuridam, Auduni Stoti (23) Raumsfiordenſis, *filiam. Erant iis liberi* Steinthor, Bergthor, Thormodus, Thordus Bligus (*Verecundus*) & Helga. Steinthor *cæteris* Thorlaki *filiis præſtabat, ingenti nimirum ſtatura ac robore, ſumma in armis promtitudine, artiumqve notitia nec non qvotidiana modeſtia condecoratus. Ferunt* Steinthorem *fuiſſe virum in* Islandia *tertium armis promtisſimum præter* Helgium (& Grimum) Droplaugæ *filios*, Vemundumqve Kaugur. *Erat* Thormodus *vir prudens & moderatus.* Thordus Bligus *in rebus agendis fervidus* (24). Bergthor *erat natu minimus ſed optimæ ſpei adoleſcens.*

Cap. XIII.

Erat Snorro Thorgrimi *filius annos natus qvatuordecim*, 978
ubi cum ſodalibus Thorleifo Kimbo, Thoroddoqve *peregre profectus eſt, patruo* Borko, *qvod peregrinationi impenderet argentum* (25), *tradente. Itinere e votis functi*, Norvegiam *eodem autumno appulerunt, hyememqve in* Rogalandia *transegerunt; &* Snorro *qvidem apud* Erlingum Skialgi *filium ex* Sola, *qvi amice eum habuit, ſiqvidem inter ipſorum majores* Hördakárem & Thorolfum Moſtrarſkegg *priſca interceſſerat amicitia. Æſtate* 979
ſeqventi in Islandiam *redituri, ſero parati ſunt, undisqve diu jactati, paulum ante hyemis initium in* Hornafiördum *devenerunt. Cætera cum* Breidfiordenſes *a navi iter inſtruerent*,

(23) *Raunsfiördenſis.* 445. qvod rectius eſt.

(24) & loqvax. *add.* 445.

(25) L. argenti. 129. L. marcas Argenti. 124. 123. L. centenarios argenti. 121.

A. D. miöc í tvö horn um búnat þeirra *Snorra* oc *Þórleifs Kimba*.
979 *Þórleifr* keypti heſt er hann feck beztann. hann hafþi. oc ſteindann ſödul allglæſiligann. hann hafþi (f) búit ſverd oc (g) gullrekit ſpiót. (h) myrkblón ſkiölld. oc miöc (i) gylltann. vandat öll klepi. hann hafþi þar oc tilvarit miöc öllum ſínum fararefnum. Enn *Snorri* var í ſvartri kápu. oc reid ſvörtu merrhroſſi (k) gódu. hann hafþi fornann (l) trogſöþul. oc vopn lítt til fegurdar búinn. Búnadr *Þóroddz* var þar á milli. Þeir ridu auſtan um (m) *Síþu*. oc ſva ſem leid liggr veſtr til *Borgarfiardar*. oc ſva veſtr. oc giſtu í *Alſtafyrdi*. Eptir þat reid *Snorri* til *Helgafells*. oc ætlar þar at vera um vetrinn. *Börkr* tók þvi (n) ſæmiliga. oc höfþu menn þat at hlátri miöc um búnat hans. tók *Börkr* þat á at hönum hefþi (o) óheppiliga med ſeit fariſt er öllu var eytt. Þat var einn dag öndverþann vetr at *Helgafelli* at þar gengu inn XII. menn alvapnader. Þar var *Eyiolfr* enn *Grái* frændi *Barkar* ſon *Þórdar Gellis*. hann bió í *Otradal* (p) veſtr í *Arnarfyrdi*. Enn er þeir voru
979 at tíþindum ſpurder. þá ſögþu þeir dráp *Giſla Surſonar*. oc þeirra manna er látiz höfþu fyrer hönum ádr hann fell.

Um

(f) gullbúit. 46. ſilfrbúit. 441.
(g) ſilfrrekit. 124 123.
(h) myrkkolan. 444. myrblán. 445. myrkvan. 441. myrkvaxinn. 129.
(i) giltann miöc. 129 124. 131.
(k) gömlu. 440. 445. lítt gódu. 442.
(l) forſútadan ſödul. 441. forſótinn. 130 fornvendum. 129.
(m) land. 130 ſunnan ſem leid liggr. ſvo veſtrum *Flautu* (*Flótu*. 128.) oc giſtu. 446. ueſtr um *Flóa*. 131.
(n) fáliga. 445.
(o) óhæfiliga. 445.
(p) í *Alſtafyrdi perperam*.

rent, *inter apparatum* Snorronis & Thorleifi Kimbi *qvam pluri-* A. D.
mum differebat, *ſiqvidem* Thorleifus *eqvo*, *qvem optimum po-* 979
tuit, *emto ephippium coloribus ſplendidum impoſuit* (26), *or-*
nato cinctus gladio, *haſtaqve lamellis* (27) *aureis fulgente*, *cly-*
peum gesſit coloris (28) *lividi multum inauratum*, *ſingulasqve*
veſtes admodum cultas; & *his plurimam pecuniæ in iter deſti-*
natæ partem impenderat. Snorro *autem nigra veſtitus penu-*
la (29), *egregiæ atri coloris eqvæ inſedit*, *ſtratæ veteri ephip-*
pio (30) *ſedei depreſſæ*, *armis ad ſplendorem minus paratis in-*
ſtructus. Thoroddo *vero medius inter utrumqve apparatus*
fuit. *Hi per* (31) Sidam *in orientali qvadrante ſitam*, *in* Bor-
garfiordum, *indeqve in* Alftafiordum *recta eqvitarunt*, *ibiqve*
hoſpites egerunt. Snorro *poſtea* Helgafellum *petiit*, *ubi hye-*
mem transigere decrevit, *qvod* Börkus (32) *benigne excepit*; *do-*
meſtici autem ornatum ejus multum deriſerunt, Börko, *qvod*
pecunia ſiniſtre uſus eſſet, *ſiqvidem totam conſumſiſſet*, *ſignifi-*
cante. *Ineuntis brumæ die qvodam* Helgafelli *accidit*, *ut viri*
duodecim armati ædes intrarent. *Præfuit illis* Eyolfus Gráe, *cog-*
natus Börki, *filius* Thordi Gelleris, *qvi* Otrardali *in tractus occi-*
dentalis Arnarfiordo *habitavit.* *De rebus novis interrogati re-*
tulerunt, *cædem* Giſlonis Suris *filii*, *virorumqve*, *qvos antequam* 979

 caderet,

(26) auro. 446. argento. 441.
(27) argenteis. 123. 124.
(28) cærulæi. 445.
(29) annoſæ. 446. 445. parum utili. 442.
(30) admodum pannoſo. 130. 41. ſæpius verſo. 129.
(31) regionem (130), per tractus meridionales juſtis itineribus, & qvidem per *Flautam* (123) *Flótam* 23. ad occidentem profecti ſunt. 446. Per *Flóam* in occidentem ɔ: domum in occidentali ſitam regione tetenderunt. 131.
(32) frigide. 445.

A. D. 979 Um þesse tíþindi vard *Börkr* (q) allgleymr. oc (r) bad *Þórdísi* oc *Snorra* at þau skylldi fagna *Eyiolfi* sem bezt þeim manni er sva mikla skömm hafþi rekit af hendi þeim frændum. *Snorri* let ser fátt finnazt um þessi tíþindi. enn *Þórdís* segir at þá er vel fagnat ef grautr er gefinn *Gisla*bana. *Börkr* svarar. egi hlutunz ek til málsverþa. *Börkr* skipar *Eyiolfi* í öndvegi. enn förunautum hans utar frá hönum. Þeir skutu vapnum sínum á gólfit. *Börkr* sat innar frá *Eyiolfi.* enn þá *Snorri.* *Þórdís* bar innar grautar trygla á bord. oc hellt med á spónum. oc er hon setti fyrer *Eyiolf.* þá fell niþr spónn fyrer henni. hon laut niþr eptir. oc tók sverd hans *Eyiolfs.* oc brá skiótt. oc lagþi siþan upp under bordit. oc kom í lær *Eyiolfi.* enn (s) hialltit nam vid bordinu. oc vard þó sárit mikit. *Börkr* hratt fram bordinu. oc sló til *Þórdísar.* *Snorri* rátt *Berki* sva at hann fell um. enn tók til módr sinnar. oc setti hana nidr hiá ser. oc kvad ærnar skaprauner hennar þó hún veri óbarin. *Eyiolfr* lióp upp. oc hans menn. oc hellt þar mådr á manni. þar urdu þær málalykter at *Börkr* selldi *Eyiolfi* siálfdæmi. oc gerþi hann mikit fe ser til handa fyrir (t) áverkann. fór hann vid þat í brott. Af þessu (u) vóx miöc úþocki med þeim *Berki* oc *Snorra.*

XIV.

(q) állgladr. 445 442. 46. 129. 124. 123. 131.

(r) oc ræddi um vid. 445.

(s) gaddhialtid. 445. 46. 129 124. 123.

(t) þennann vansa. 445.

(u) giördiz ómiükr. *millum Börka* oc *Snorra.* 46. Af þessu giördiz ymugustr á milli *Börkar* oc *Snorra.* Þeir *Börkr* oc *Snorri* áttu badir saman *Helgafell.* oc var þeim þat badum óslitit. huxade ad *Snorri* mundi feskorti ad kaupa sinn part. oc villdi ná siálfr öllu *Helgafelli.* *Snorri* âtti oc annann fadrarff sinn

caderet, *necarat. Hoc nuntio* Börkus *magnopere lætatus* Thordiſam & Snorronem, *ut* Eyolfum *qvam benignisſime exciperent*, *jusſit*, *virum utpote*, *qvi tantam cognatis eorundem injuriam factam propuliſſet. Ad hunc nuntium valde paucus evadebat* Snorro, Thordiſa *vero*, *ſi* Giſlicidæ *puls apponeretur bene exceptum ajebat; ad qvod* Börkus, *cibaria ſe non curare*, *regesſit.* Börkus Eyolfum *in ſede ſuprema*, *comitesqve a latere in exterioribus diſpoſuit*, *qvi in pavimentum arma projecerunt.* Börkus *intra* Eyolfum, *ab ejusqve latere* Snorro, *conſederunt.* Thordiſa *alveolos pulte repletos attulit*, *cochlearia manu tenens; at*, *ut* Eyolfo *vaſculum appoſuit*, *unum de manibus cochlear decidit; qvod reclinato corpore ſublatura*, *gladium* Eyolfi *arripuit*, & *ſubtus menſam celeriter vibravit*, *ejusqve transfodit femur; capulus vero etſi*, *menſæ objectus eſt*, *vulnus tamen gravius evaſit.* Börkus, *deturbata menſa*, *pugno* Thordiſam *impetivit; ſed* Snorro, Börko *ad caſum repulſo*, *matrem prehendit*, *ſuoqve lateri appoſuit: ſat gravem ipſius eſſe mærorem*, *qvamvis non vapularet*, *dictitans.* Eyolfus *ac comites exſilierunt*, *a domeſticis viritim detenti. Illum tandem eventum habuit cauſa*, *ut* Börkus *eam arbitrio* Eyolfi *ſubmitteret*, *qvi magna in vulneris reſarcitionem pecunia ſibi adjudicata*, *inde diſcesſit. Hinc* (33) *ſimultates inter* Börkum & Snorronem *magnopere auctæ ſunt.* A. D. 979

 Cap.

(33) Ex qvo inimicitia inter *Börkonem* atqve *Snorronem* gliſcebat. *Börko Snorroniqve Helgafellum*, communis utriqve fundus, cum anguſtum eſſet, putavit hunc ille pecunia defectorum, qva pars ſua redimeretur; ſe vero totum acqvirere poſſe. Erat *Snorroni* Pars adhuc hæreditatis patriæ apud *Berko-*

A. D. 980

XIV. Cap.

A vorþíngi um ſumarit heimti *Snorri* fődrarf ſinn af *Berki*. *Börkr* ſvarar ſva at hann mundi giallda hönum födrarf ſínn. enn egi nenni ek ſegir hann at ſkipta *Helgafelli* ſundr. enn ek ſe at ockr er egi hent at eiga ſaman tvíbyle. oc vil ek leyſa landit til mín. *Snorri* ſvarar. þat þicki mer iafnligazt at þú leggir landit ſva dyrt. enn ek kióſi hvarr ockar leyſa ſkal. *Börkr* hugſar þetta mál. oc hugþiz ſva at *Snorri* mundi egi lauſa fe hafa at gefa vid landinu ef fliótt ſkylldi leyſa. oc lagþi hálft landit fyrer (x) LX. (y) ſilfrs. oc (z) tók þó af ádr eyiarnar. því at hann hugþiz litlu verdi þær mundi fá. enn *Snorri* fengi adra ſtadfeſtu. Þat fylgdi oc at þá ſkylldi þegar uppgiallda feit. oc leita egi (a) láns under ādra menn til þeſs fiár. oc kiós þú nú *Snorri* ſegir *Börkr* þegar í ſtad hvört þú vill. *Snorri* ſvarar. þeſs kenner nú at *Börkr* frendi at þer þicker ek fevani er þú leggr ſva udyrt *Helgafells* land. enn under mik kys ek faudrleyfd mína at þeſſu verdi. oc rett fram hendina. oc handſala mer nú landit. Egi ſkal þat fyrr ſegir *Börkr*. enn hverr peningr er fyrer golldinn. *Snorri* mællti til

meira í lauſa fe hiá *Berki* hinum *Digra* oc var þad utan þeſs ſem hann galt hönum til utanferdar. *Börkr* var óeirdar mádr mikill. enn *Snorri* ſpakr oc vitr. oc frammſynn. oc forſiáll. oc kemr hann vida vid ſógur. bædi vid *Niálsſögu*. *Grettisſögu*. oc vid *Laxdælu*. hann er oc optaſt vid þeſſa ſögu. oc vidar annarſtadar. oc vard þat fleſt at rádi ſem hann redi mönnum þeim ſem til hans komu. oc gerdi fleſtum nockra urlauſn. 124. Um vorit &c.

(x) LXX. merkur ſilfrs. 129.

(y) marca. *add.* 445. 124. aura. 131.

(z) fleyt þó af, 46. 124.

(a) kiöra. 445.

Cap. XIV.

A. D. 980

Æstate seqventi in judiciis vernalibus Snorro *patrimonium a* Börko *poposcit. Ille se paternam hæreditatem redditurum asseruit. Cæterum, inqvit,* Helgafellum *ut partiar, non est, qvod induci possim; at cum nobis, ut commune habitaculum possideamus minus expedire videam, fundum mea pecunia redimam. Adhæc* Snorro; *id mihi, ait æqvissimum videtur, ut fundum certi æstimes ego, vero uter nostrum redimat, eligam.* Börkus *re deliberata* Snorronem, *mobilia qvibus fundum emeret, si cito redderentur, non habere ratus, dimidiam ejus partem* (34) *sexaginta* (35) *argenti (unciis) æstimavit* (36) *separatis antea insulis, qvas exiguo prætio se, si* Snorro *alibi sedem figeret, acqvisiturum putavit. Id qvoqve additum est, ut id loci omnis statim solveretur pecunia, nec ab aliis mutuum qværeretur. Et jam ait* Börkus *utrum magis velis* Snorro *statim eligas. Adhæc* Snorro; *jam, inqvit, patrue* Börke, *elucet, qvod pecuniæ me destitutum putes, siqvidem prædium* Helgafellum *tantilli æstimas; ego vero patrimonium mihi hoc pretio redimendum eligo, tuqve manum in fidem traditi mihi fundi porrige. Qvod ubi* Börkus *prius fore pernegaret, qvam omnis soluta esset pecunia,* Snorro *ad nutricium* Thorbrandum; *an tibi,*

Berkonem Crassum mobilibus consistens superstes, præter ea, qvæ in iter acceperat peregre faciendum. Fuit *Börkus* vir admodum factiosus; sed *Snorro* qvietus, sapiens, præsagus & providens. Plurimis in historiis ejus fit mentio, verbi causa in *Nialssaga*, *Grettissaga*, *Laxdæla.* Multa qvoqve hæc nostra est in rebus ejus recensendis. Qvæ aliis consuluit qværentibus eum, sæpissime profuere, omnes enim aliqvo modo juvit.

(34) LXX. 129.

(35) L. marcis. 129. 124. 445. L. unciis. 131. qvod forsan rectissimum.

(36) subtractis.

A. D. til *Þórbrandz* foſtra ſíns. hvort ſelldi ek þer ſiód nockurn
980 á hauſti. Já ſeger *Þórbrandr.* oc brá ſiódnum undan kápu ſínne. var þá talt ſilfrit. oc golldit fyrir landit hverr penningr. oc var þá eptir í ſiódinum LX. (b) ſilfrs. *Börkr* tók vid fenu. oc handſalar hönum landit. Síþan mællti *Börkr.* ſilfrdriúgari hefer þú nú vordit frendi enn ver hugþum. vil ek nú at vid gefinu upp úþocka þann er millum hefer farit. oc mun ek þat tilleggia til hlunninda vid þic at vid ſkulum búa báder ſamt þesſi misſeri at *Helgafelli* er þú hefer kvikfiár fátt. *Snorri* ſvarar. þú ſkallt nióta kvikfiár þíns. oc verda í bróttu frá *Helgafelli.* ſva vard at vera ſem *Snorri* villdi. Enn er *Börkr* var í brott frá *Helgafelli.* geck *Þórdís* framm. oc nefndi ſer vatta at hón ſeger ſkilit vid *Börk* bónda ſínn. oc fann þat til foráttu at hann hafþi loſtit hana. oc hún villdi egi liggia under höggum hans. Var þá ſkipt fe þeirra. oc geck *Snorri* at fyrer hönd módr ſínnar þvíat hann var hennar erfingi. tók þá *Börkr* þann koſt er hann hafþi ödrum ætlat at hafa lítit fyrer eyiarnar. Eptir þat fór *Börkr* í brott frá *Helgafelli.* oc veſtr á (c) *Medalfellzſtrönd.* oc bió fyrſt á *Barkarſtödum* (d) milli (e) *Orrahóls* oc *Túngu.*

XV. Cap.

980 *Snorri Þórgrímsſon* gerþi bú at *Helgafelli.* oc var móder hans fyrer innan ſtock. *Márr Hallvardsſon* (f) födrbróder

---

(b) marka. *add.* 445. XX. ſilfr peninga. 46. 129. 131.

(c) *Bardaſtrand.* 124. 131. *male.*

(d) ſídan fór hann í *Glerárſkóga* oc bió þar till elli. 124.

(e) *Hvols.* 445. *Mióahóls* oc *Túngu.* 131.

(f) födrbróder, *omitt.* 445.

tibi, inqvit, autumno, præcedente crumenam tradidi? Sane, ait Thorbrandus, *crumenamqve, qvam ſub penula geſſerat, de-promſit: numerato, tunc argento ſingulisqve pro fundo nummis ſolutis, ſexaginta* (37) *argenti in crumena ſupererant.* Börkus *accepta pecunia fundi dominium porrecta dextra tradidit, his adjectis: Majus, inqvit; argentum tibi fuit, cognate, qvam ſperavimus; placet vero, ut odium, qvod nobis intercesſit, remittamus, atqve tibi ea in re commodo conſulam, ut per hunc annum* Helgafelli *una habitemus, qvoniam pauca ſunt tibi pecora. Regesſit* Snorro; *pecoribus tuis ipſe fruaris, cæterum* Helgafello *demigrabis. Qvod voluit* Snorro, *fieri neceſſum erat;* Börkus *autem ubi* Helgafello *diſcedit*, Thordiſa *(ad fores) prodiens dati marito* Börko *divortii teſtes nuncupavit, cauſam addens, qvod ſe percusſiſſet, ejusqve ſe verberibus diutius ſuccubituram negavit. Bona eorum deinde diviſa ſunt*, Snorrone, *ſiqvidem hæride, a partibus matris ſtante.* Börkus *autem qvam aliis deſtinarat ſortem, eligere neceſſum habuit, exiguum nimirum pro inſulis prætium accipere. Transmigravit deinde* Helgafello *in tractum occidentalis inſulæ* (38) Medalfellſtrandam (39), *primumqve ſitis inter* (40) Orraholum & Túngam Barkarſtadis *habitavit.* A. D. 980

Cap. XV.

Snorro Thorgrimi *villicationem* Helgafelli *inſtituit, matre negotia diſpenſatricis obeunte. Accesſit qvoqve multo pecore dives* (41) *patruus* Snorronis, Maur Hallvardi *filius, qvi* 980

curas

(37) marcæ. *add.* 445. XX. argenti nummi. 129. 131. 446. uncias fuiſſe crediderim.

(38) *Bardaſtrandam.* 124. 131. ſed perperam.

(39) deinde *Glerárſkógas* lares transtulit, ibiqve ad ſenectam usqve vixit.

(40) *Mióahólum & Túngam.* 131.

(41) patruus, *omitt.* 445.

A. D. 980 bróder *Snorra* redz þángat med margt búfe. oc tók forrád fyrer búi *Snorra.* hafþi hann þá it mesta rausnarbú. oc fiölment. *Snorri* var meþalmádr á hæd. oc helldr grannligr. fríþr synom. rettleitr oc lióslitadr. bleikhárr oc raudskeggiadr. hann var hógværr hversdagliga. fann lítt á hann hvort hönum þótti vel edr illa. hann var vitr mádr. oc forspárr um marga luti. lángrækr oc heyptúþigr. heilrádr vinum sínum. enn óviner hans þóttuz helldr kulda af kenna ráþum hans. Hann vardveitti þá hofit. var hann þá kalladr *Snorri* godi. hann gerþiz þá höfþingi mikill. Enn ríki hans var miök öfundsamt. þvíat þeir voru margir er egi þóttuz til minna umkomnir fyrer ættarsaker. enn áttu meira under ser fyrer aflssaker. oc prófadrar hardfengi. *Börkr Digri* oc *Þórdís Surtzdótter* áttu þá dóttr er *Þúridr* het. oc var gipt *Þórbirni Þigra* er bió á *Fródá.* hann var son *Orms* ens *Miófa* er þar hafþi búit. oc numit *Fródárland.* *Þúridi* dóttr *Asbrandz* frá *Kambi* or *Breidavík* hafþi hann ádr átta. hún var syster *Biarnar Breidvíkinga Kappa* er enn kemr síparr vid þessa sögu. oc *Arnbiarnar* ens *Sterka.* Syner þeirra *Þórbiarnar* voru þeir *Ketill Kappi.* oc *Gunnlaugr.* oc *Hallsteinn.* *Þórbiörn* var mikill fyrer ser. oc ósvífr vid ser minni menn. Þá bió í (g) *Másvahlíd Geirrídr* dotter *Þórolfs Bægifótz* oc *Þórarinn Svarti* son hennar. hann vár mikill madr. oc sterkr. liótr oc hliódlyndr. vel stilltr hversdagliga. hann var kalladr *Mannasættir.* sva var hann madr úhlutdeilinn at úviner hans mællto at hann hefþi egi síþr kvenna skap enn karla. Hann var kvangadr madr. het *Au*þr kona hans. *Gúdny* var syster hans er átti *Vermundr Miófi.* I *Hollti* út frá *Másvahlíd* bió eckia sú er *Katla* het.

(g) Villa est ad *Búlandshöfdam* meridiem versus proxima.

curas in se domesticas suscepit. Snorro *igitur resfamiliari quam* A. D.
lautissima gaudens, multos qvadra sustentavit domesticos. Erat 980
vir mediocris proceritatis, sed magis tener, ore venusto & concinno, colore candido suffuso, flavis capillis barbaqve rubicunda condecoratus; adeo modestus qvotidie erat, ut, num illi bene nec ne placeret, difficile esset judicare. Fuit insuper prudens, animoqve in multis præsago, pertinaci & in odium prono; amicis consiliis integer; ex iis vero inimici se frigus experiri videbantur. Custodivit id temporis fanum unde Pontifex dictus est, insignisqve auctoritatis heros evasit. Ejus vero potentia admodum fuit invisa, siqvidem multi exstiterunt, qvi se propter familiæ splendorem non minori dignitati natos putarunt, viribus autem expertaqve strenuitate eum superarunt. Fuit Börko Crasso *&* Thordisa Suridi, *filia, cui* Thurida *nomen, qvam* Thorbiörni Crasso *qvi prædium* Frodáam *incoluit, filio* Ormi Teneri, *qvi eandem villam a se occupatam inhabitaverat, in matrimonium collocarant. Habuerat antea sociam thori* Thuridam *filiam* Asbrandi *de* Kambo *in tractu* Breidvicensi, *sororem vero* Biörni Breidvicensium Athletæ, (*suo infra loco in hac narratione memorandi*) *&* Arnbiörnis Robusti. *Suscepit ex uxore* Thorbiörn, Ketillum Athletam, Gunnlogum *&* Hallsteinem. *Erat ipse homo contentiosus & erga imbecilliores iniqvus.* Geirrida Thorolfi Bægifoti, *filia* Mafahlidæ *id temporis habitavit, unacum filio* Thorarino Nigro, *qvi statura & robore insigni, sed facie minus venusta, ingenio taciturno & qvotidie modestissimo* Pacator hominum *dictus est. Erat a litigiis adeo alienus, ut inimici eum non minus muliebri qvam masculina indole gaudere dictitarent. Habuit in matrimonio uxorem nomine* Audam; *soror autem* Gudnia Vermundo Teneri *nupsit. Sitam extra* Mafahlidam *villam* Holtas *incoluit vidua qvædam nomine* Katla *formosa qvidem, sed ab*

A. D. het. hún var fríd kona ſynom enn egi var hón vid alþydu ſkap. *Oddr* het ſon hennar. hann var mikill mádr oc (h) knárr. hávada madr mikill oc málugr. (i) ſliſinn oc rógſamr. *Gunnlaugr* ſon *Þórbiarnar Digra* var námgiarn. hann var opt í *Máſahlíd.* oc nam kunnáttu at *Geirrídi Þórolfsdottur.* þvíat hón var margkunnig. Þat var einn dag at *Gunnlaugr* fór í *Máſahlíd* at hann kom í *Hollt.* oc taladi margt vid *Kötlu.* enn hón ſpurdi hvort hann ætlar þá enn í *Máſvahlíd.* oc klappa um kerlingar nárann. *Gunnlaugr* kvat egi þat ſitt erindi. enn ſva at eins ertu ung *Katla* at egi þarftu at bregda *Geirrídi* elli. *Katla* ſvarar. egi hugþa ek at þat mundi líkt vera. enn engu ſkipter þat ſeger hón. eingi þycker yþr nú kona nema *Geirrídr* einn. ènn fleiri konor kunna ſer nockot enn hón einn. *Oddr Kötluſon* fór opt med *Gunnlaugi* í *Máſvahlíd.* enn er þeim vard ſíþ aptr farit. baud *Katla Gunnlaugi* opt þar at vera. enn hann fór iafnan heim.

XVI. Cap.

980 Þat var einn dag öndverdann vetr þann er *Snorri* gerþi fyrſt bú at *Helgafelli* at *Gunnlaugr Þórbiarnarſon* fór í *Máſahlíd.* oc *Oddr Kötluſon* med hönum. þau *Gunnlaugr* oc *Geirrídr* töludu þá lengi um daginn. oc er miöc leid á kveldit mællti *Geirrídr* vid *Gunnlaug.* þat villda ek at þú færer egi heim í kvelld. (k) því at *marger eru* (l) *marlídendr.*

(h) frárr. 445.

(i) ſkign oc ræiſamr oc ærulans ad öllu. 124.

(k) þvíat — marlídendr oc, *omitt.* 41. 129. 131.

(l) málheyrendr. 445. martídendr. 442. marslydendr. 130. því *Máſhlídingar* eru margir. 124.

ingenio vulgi aliena. Filius ei erat nomine Oddus, *vir magnus* A. D.
(42)*ſtrenuus, tumultuoſus, loqvax* (43), *infelix, delator.* Gunnlogus Thorbiörnis Craſſi *filius utpote diſcendi avidus* Mafahlidam *ſæpius freqventavit, artesqve abſtruſiores magiſtra* Geirrida, *ſiqvidem artis magicæ gnara* (*multiſcia*) *addidicit. Accidit die qvodam, cum* Gunnlogus Mafahlidam *iret, ut* Holtum *veniens, multa cum* Katla *verba ſereret. Interroganti inter alia* Katlæ, *utrum* Mafahlidam, *ventriculum anus palpatum iturus eſſet? reſpondit* Gunnlogus, *illud ſuum haudqvaqvam eſſe negotium; tu vero inqvit;* Katla, *tot annos contraxiſti, ut* Geirridæ *ſenectam exprobrare tibi non conveniat. Iterum* Katla. *Non putaverim ait, nos eſſe æqvales; aſt illud minimi refert: nulla vobis præter ſolam* Geirridam *mulier alicujus eſſe pretii videtur; plures tamen qvam unica illa, aliqvid callent.* Oddus Katlæ *filius crebro* Gunnlogum Mafahlidam *comitatus eſt; & cum vergenti in veſperam, die redirent,* Katla Gunnlogo *hoſpitium ſæpius obtulit, ille vero domum ſemper contendebat.*

Cap. XVI.

Accidit die qvodam ineuntis hyemis, qva ſcilicet Snorro 980
villicationem Helgafelli *inſtituerat, ut* Gunnlogus Thorbiörnis *filius,* Oddo Katlæſonio *comite* Mafahlidam *iter faceret; cumqve ille &* Geirrida *multum diei collocuti fuiſſent, appetente nocte his eum affatur: Vellem inqvit; ne veſperi domum redires* (44), *ſiqvidem* multi ſunt (45) incubatione obnoxii,

(42) alacer.

(43) acie oculorum perfecta gaudebat, cætera inimicitiæ inter homines excitandæ deditus, pesſimusqve neqvam. 124.

(44) ſiqvidem — obnoxii, *omitt.* 41. &c.

(45) *marslídendr* proprie ſignificat eqvitationem patientes, eam ſc. qvæ a veneficis fieri vulgo credebatur. 130. *marrídendr* eqvitare geſtientes. 442. *malbeyrendr* ſermones

A. D. *dendr. ero* oc *opt flögþ í fögru* (m) *ſkinne.* enn mer lítz nú egi hamingiuſamliga á þik. *Gunnlaugr* ſvarar. egi mun mik ſaka ſeger hann er vid erum tveir ſaman. hón ſvarar. egi gagn mun þer at *Oddi* verþa. enda muntu ſiálfr giallda einrædís þíns. Síþan gengu þeir út *Gunnlaugr* oc *Oddr.* oc fóro þar til er þeir kvamo í *Hollt.* *Katla* var þá komin í reckio ſína. hón bad *Odd* bióda *Gunnlaugi* þar at vera. hann ſagþiz þat gert hafa. oc vill hann heim fara ſeger hann. Fari hann þá ſem hann hefer (n) rád fyrer giört ſeger hón. *Gunnlaugr* kom egi heim um kvelldit. oc var um rætt at hans ſkyldi leita fara. enn egi vard af. Um nóttina er *Þórbiörn* ſá út. fann hann *Gunnlaug* ſon ſínn fyrer dyrum. lá hann þar. oc var vitlaus. þá var hann borinn ínn. oc dregin af hönum klæþi. hann var allr blódriſa um herdarnar. enn hlaupit hólldit af beinum. lá hann allann vetrinn í ſárum. oc var margrætt um hans vanheilſu. flutti þat *Oddr Kötluſon* at *Geirrídr* mun hafa (o) ridit hönum (p). ſegir at þau hefþi ſkilit í ſtuttleikum um kvelldit. oc þat hugþu fleſter menn at ſva veri. Þetta var um ſtefnudaga reiþ *Þórbiörn* í *Máſvahlíd.* oc ſtefndi *Geirrídi* um þat at hón veri kvelldriþa. oc hón hefþi valldit meiñi *Gunnlaugs.* (q) Málit fór til *Þórsneſsþíngs.* oc veitti *Snorri* gódi *Þórbirni* mági ſínom. Enn *Arnkell* godi vardi málit fyrer *Geirrídi* ſyſtr ſína. tólftar kviþar átti um at ſkilia. Enn hvargi

---

(m) líki. 445.
(n) rád, *omitt.* 442. 444. 445.
(o) rádit. 445.
(p) at fullu, *add.* 442.
(q) *Máhlídingar* fóru til þíngs. oc veitti *Snorri* &c. 445.

noxii; ſæpiusqve vellere (46) ovis lupi latent: *tu vero mihi hac vice minus foelix videris. Ad qvæ* Gunnlogus *reſpondit, ſe dum ambo comitarentur, nullum periculum metuere. At viciſſim illa; is ait, tibi nullo erit auxilio; ipſe vero tuæ jamjam pertinaciæ poenas dabis. Egresſi deinde* Gunnlogus *&* Oddus Holtum *usqve iter fecerunt. Qvo cum venirent*, Katla, *qvæ jam cubitum ierat*, Oddo *ut* Gunnlogum *ad noctem ibi transigendam invitaret jusſit, id qvod ſe feciſſe dixit addens illum redire domum decreviſſe. Abeat igitur ait illa, ut ejus eſt* (47) *propoſitum.* Eo *veſperi cum* Gunnlogus *non rediret de eo exqvirendo ſermo habitus eſt, qvod tamen in actum non abiit;* Thorbiörn *autem eadem nocte cum foras prodiret, filium* Gunnlogum *ante oſtium decumbentem mentisqve exulem offendit. Illi deinde introducto, qvi veſtes detraxerunt, totos humeros cruentos carnemqve ab osſibus revulſam compererunt; qvibus per totam hyemem vulneribus æger in lecto decubuit, variis interea de morbo ejus ſermonibus ſparſis. At* Oddus Katlæ *filius*, Gerridam, *qvod ea veſpera ab invicem indignabundi diſcesſiſſent, eo eqvitaſſe, divulgavit; id qvod plurimi verum eſſe crediderunt. Hoc vere per dies, qveis in jus vocandum eſt,* Thorbiörn Mafahlidam *profectus* Geirridam *qvod tempore veſpertino, homines incubationibus magicis, vexaret, qvodqve prementis* Gunnlogum *mali cauſa fuiſſet, in jus citavit.* (48) *Devenit lis in judicium* Thorsneſenſe, *ſtante a partibus affinis* Thorbiörnis Snorrone *Pontifice.* Arnkillus *vero Antiſtes ſacrorum pro ſorore cauſam oravit, qvam teſtimonium duodecim virorum* A. D.

ſermones audientes. 445. lectio ſenſu carens, qvemadmodum þvi *Máſblidingar* eru *margir* ɔ: *Maſblidenſes* multi ſunt; *omnino abſurdum eſt.*

(46) forma. 124.

(47) propoſitum, *omitt.* 442. eſt igitur ſenſus: *Abeat igitur eo, qvem meruit, eventu.*

(48) *Maſblidenſes* judicia adibant, ſtante *Snorrone* &c. 445.

A. D. hvargi þeirra *Snorri* ne *Arnkell* þótti bera mega kviþinn fyrer (r) hleyta ſaker vid ſækianda. oc (s) varnar āþila. var þá *Helgi* (t) *Hofgarda* godi kvaddr tylftar kviþar. fader *Biarnar.* födr *Geſtz.* födr *Skalld-Refs.* *Arnkell* godi geck at dómi. oc vann eid at ſtallaríng at því at *Geirríd* hafþi ei valldit meini *Gunnlaugs.* *Þórarinn* vann eid med hönum. oc X. menn adrir. Enn epter þat bar *Helgi* af kviþinn. oc ónyttiz mál fyrer þeim *Snorra* oc *Þórbirni.* oc fengu þeir af þeſſu úvirding.

XVII. Cap.

A þeſſu þíngi deilldu þeir *Þórgrímr Kiallaksſon.* oc ſyner hans vid *Illhuga Svarta* um mund oc heimanfylgiu *Ingibiargar Asbiarnardóttr* konu *Illhuga* er *Tinforni* (u) hafþi átt at vardveita. Um þíngit voru ſtormar miklir ſva at engi mádr mátti koma til þíngſins af *Medalfellzſtrönd* hamlaþi þat miöc afla *Þórgríms* at frendr hans kvamo egi. *Illhugi* hafþi (x) C. manna oc einvala líþ. oc hellt hann fram málunum. Enn *Kialleklingar* gengu at dóminum. oc villdu upphleypa. var þá þröng mikill. áttu menn þá lut í at ſkilia þá. kom þá ſva at (y) *Tinforni* (z) greiddi ſeit at tölum *Illhuga.* ſva kvad (a) *Oddr* ſkálld í *Illhuga* drápu.

(*) (b) Veſtr

(r) teignda ſakir. 445.
(s) Verianda. 445.
(t) *Hofgarda* refr. 445.
(u) hafdi átt. 445.
(x) XXX. menn. 445.
(y) at þeir greiddu fed ad malum *Illuga.* 445.
(z) reiddi. 442.
(a) *Þórmodr Trefilsſon.* 446. 41. 129. 124. 131.

rorum jurejurando stabiliendum dirimeret. Cæterum nec Snorro *nec* Arnkillus *præ intercedente utriqve cum actore litis atqve reo* (49) *necessitudine, testimonium ferre sibi licitum putarunt. Unde* Helgius *Pontifex* (50) Hofgardensis; *pater* Biörni, *avus* Gesti, *abavus vero* Skaldresi *ad edendum istud jusjurandum provocatus est. Accedens ad judicium* Arnkillus *super impositum altari annullum juramentum præstitit* Geirridam *morbi* Gunnlogiani *non fuisse caussatam, qvod* Thorarinus *decemqve alii jurejurando confirmarunt.* Helgio *deinde ream absolvente,* Snorro & Thorbiörn *non sine ignominia causa exciderunt.* A. D.

Cap. XVII.

In hoc foro Thorgrimus Kiallaksonius *ejusqve filii, cum* Illhugio Nigro, *de dote* Ingebiorgæ Asbiornis *filiæ, uxoris* Illhugii (51), *qvæ* Tinfornio *fuerat custodienda, litem habuerunt. Erant dum forum celebrabatur, ingentes adeo procellæ, ut nemo ex* (*) Medalfellstranda *ad forum pervenire posset, id qvod viribus* Thorgrimi *permultum detraxit; siqvidem cognati ipsius non advenere.* Illhugius *centum delectis viris stipatus causæ institit.* Kiallakenses *autem locum judicii accedentes judices de loco deturbare tentarunt; hinc orta ingenti turba, qvi aderant, eos dirimere aggressi sunt, eo qvidem eventu, ut* (53) Tinfornius *totam pecuniam* Illhugio (54) *numeraret. De his* (55) Oddus *Poëta in carmine de* Illhugio. 981

Erat

(49) idem.

(50) *Hofgarda refus.*

(51) qvæ *Tinfornio* conjux olim fuerat. 445.

(*) Nomen illud lateri est occidentali sinus *Hvamsfiörd*, a monticulo *Medalfell* sic dicto.

(53) pecuniam ab *Illhugio* postulatam solverent. 445.

(54) redderet. 442.

(55) *Thormodus Tresili* filius. 446. &c.

A. D. 981

(*) (b) Veftr var þröng á þíngi
(c) *Þórnefs* med (d) hug ftorum.
(e) Höppum (f) ftuddr (g) þar (h) er hodda
(**) (i) Hialmraddar ftafr kvaddi.
(***) (k) Snarrádan kom fídan
(Sætt (l) var at ger med (m) letta)
(****) (n) Forna (o) fióds (p) und fædi
(q) Farmr (r) dölgsvolu (s) barma.

Epter þat letti upp ftorminum. oc kvamo *Kiallèklingar* veftan af ftröndinne. villde *Þórgrímr Kiallaksfon* þá ei

---

(*) *Veftr.* Male (in uno certe codice) *auftr:* fpectatur n. hic localis Gilsbackam inter & Thornefiam refpectus: Gilsbaccam, inqvam, Illugi domum, ubi etiam, ex vetori confvetudine, carmen in ejus laudem recitatum, fi non etiam compofitum, facile eft creditu. Ad qvod & accedit communis ac perpetua loqvendi ratio; dicitur n. variorum locorum refpectu jam *Sudr,* jam *ut,* jam *veftr i Helgafells Sveit*, fed vix forte ufpiam *auftr:* & tandem hæc ipfa loca funt *Veftrlands* (in qvadr. occid.)

(b) Auftr ɔ: *orientem verfus.* J. geyft vard ɔ: *fervida fiebat.* E. M.

(c) Þórsnefs. D. E.

(d) her ftórum, *ingentem* (fc. apud) *exercitum.* F. J. K. Hreppftiórum *Rectores tribus, tribunos.* G. H.

(e) Hoparftaddir. R. hofum. D. J. Hopum. E. P.

(f) ftuddi. L. ftuddu. M.

(g) því er. P.

(h) er, *omitt.* E. K. M.

(**) *Hialmrödd,* galearum fonitus prælium: ejus *Stafr* (baculus) vir. Sed nec minus placet lectio *Hiarraddar*, gladiorum fonitus, *Sverda Saungr* &c.

(i) Harkradda ftafir kvaddir. K. hialmraddr. G. hiarraddar. P.

(***) Pofterioris partis ordo eft: *Sidan kom dölgsvölu barma farmr und Snarrádan Forura fióds fædi.* Talem etenim eam me conftituere cogit fani lectionum fenfus defectus, ut poëtæ verba, negotio, de qvo agitur, conveniant.

(k) fnarrædan. D. fnarradr. E. M. fnarradum. F. G. H. J. K. N. P.

(l) var ad giört. D. var giör. E. T. G. M.

(m) hætti. F. G. H. J. K. N. P.

Erat occidentem verſus anguſtia in foro A. D. 981
Thorneſenſi *apud (viros) magnanimos*,
Ubi fortuna fultus
Vir pecunias expetivit.
Venit deinde
(Nec tamen facile pax conſtituta)
In viri acris poteſtatem
Aurum.

Sedata poſt tempeſtate, cum a Medalfellſtranda *ſita verſus occidentem ſubvenirent* Kiallakenſes, Thorgrimus *pactis*

ſtare

(****) *Forni* mihi hic eſt Odinus, petito ex Hiſtoria Ol. Tryggv. nomine, cujus poſt tempus de re ante geſta carmen componi potuit: ejus (odini) *giódr* (milvus) corvus: ejus *fædir*, vir. Poteſt etiam *Forna Siódr* dici lupus, qvod appoſitum. Odino cibum devoret ac concoqvat a verbo eg *Syd*, vel qvod in eum, tanqvam in crumenam numi, aut in penum victualia, cibi congererentur: qvæ tamen appellatio inſolentior videtur. Porro, cum de cauſa Illugio obtenta hic ſine dubio canat poëta, pono fratrem (*barma*) *dölgsvölu* l. *dylgsvölu* vel Granium eqvum dici, vel *Frodium Danorum* Regem; *farmr* enim eſt onus, & Granii onus dicitur aurum. *Frodius* qvoqve navem ſuam auro oneravit, qvod cum ipſe posſideret, ejus illud onus recte dici potuit. Alia igitur non patente via, qvam alterutri horum ſororem nomine *dolgsvalam* fuiſſe, tacentibus licet priſcis memoriis, conjicere liceat. *Svala* ſimplex nomen eſt mulieri in *Bandamana Saugu:* & qvemadmodum eqva olim dicta *fluga*, ita & alia *Svala* dici potuit: uti nec minus aurum *barma* (Gen. plur.) *farmr*, ſinus ſ. pectoris ad utrumqve latus onus, ɔ: ornamentum, mulieris cujusdam (*Dolgsvalæ*) ornatui vehementer deditæ. Et *dölgsvala* vel inimici uxor. vel mulier inimica, *dylgsvala* idem.

(n) Forma. J. Förar. H. Föran. G.

(o) ſáds. E. M.

(p) vid fræda. E. M. tölur fernar. K.

(q) framan dölgsvolu bramla. E. F. G. H. N. P. Fram dró ſmiöll med öllu. J. Framar. H. K. N. P.

(r) ſvo einginn amri. K. dylgsvolu barmi. N. P.

(s) hamri. L.

A. D. 981 ei hallda sættina. oc veitir þegar *Illhuga* atgöngu. tókz þar þá bardagi. *Snorri* godi bad ser þá manna til medalgöngu. oc kvomu á griþum med þeim. þar fellu III. menn af *Kialleklingum* enn IIII. af *Illhuga*. *Styrr Þórgrimsſon* va þar II. menn. Sva ſeger *Oddr* í *Illhuga* drápu.

Drótt geck (t) ſynt á ſættir
(*) ſvellendr enn (u) þar fellu
(x) þremia (y) ſvellz fyrer þolli.
þrir andvöku randa
(z) áþr (a) kynframadr kæmi
(b) kvanar reggs (c) und ſeggi
(d) frægt gerþiz (e) þat fyrda
(f) forrád griþum (g) *Snorri*.

Illhugi þackadi *Snorra* goda ſína liþveizlu. oc baud hönum heim med ſer. oc þat þá *Snorri*. oc feck hann þar godar giafer. voru þeir *Snorri* oc *Illhugi* þá viner um hríd. Þetta ſumar andaþiz *Þórgrímr Kiallaksſon*. enn *Vermundr Mióſi* ſon hans tók þá vid búi í *Biarnarhöfn*. hann var vitr madr. oc (h) ſtundar heilrádr. *Styrr* hafþi þá oc búit um hríd under *Hraune* inn frá *Biarnarhöfn*. hann var vitr madr oc hardfengr. Hann átti *Þórbiörgu* dóttr *Þórſteins Regnaſa*. *Þórſteinn* oc *Hallr* voru ſyner þeirra. (i) *Asdís* het

---

(t) ſeint. E. M. ſnart. F. G. H. N. ſnarta ſætter. P.

(*) Seqventium ordo eſt: *Enn þar fellu þeir randa Svellendr frá Þeymia* (*l. Þremia*) *Svells andvöku þolli*, vel *þeir randa andvöku Svellendr frá Þeymia Svells þolli*, & adhuc alius, ſi libet.

(u) þeir. G. P. H. N. P.

(x) þrimu. E. M. þrymiu. M.

(y) Lunds. F. G. N. ſuellt. L. Lands. H. N.

(z) ad. H.

(a) ad knif einum. G. kyn feniu. F. H. N. P. ad kom módr ſtiupinn. E. M. kynfeimu. M.

ftare noluit: Illhugium *igitur armis aggreffus eft; atrox hinc oritur pugna. Qvo facto* Snorro *Pontifex viros expofcit, qvi fecum intercederent; & illi inter certantes pacem fanciverunt. Tres ibi de* Kiallakenfibus, *qvatuor autem de* Illhugianis *ceciderunt, e qvibus* Styrr Thorgrimides *duos interfecerat. Ita* Oddus *in carmine* Illhugiano. A. D. 981

Rupit manifefte multitudo pacem,
ibi vero ceciderunt,
cædente viro, (cujus laudi carmen *dictum)*
tres viri;
ante qvam nobilis poffet
in pugna dotali inter viros,
(celebris ea in viros
auctoritas) pacem conciliare Snorro.

Illhugius Snorroni *Pontifici pro lato fibi auxilio impenfas egit gratias, eumqve ad fe invitavit; qvod & ille gratus accepit: eximiisqve donariis ab eo ornatus eft; hinc inter eos amicitia aliqvantifper floruit. Defuncto hac æftate* Thorgrimo Kiallakfonio *in rem familiarem* Biarnarhafnæ *fuccesfit filius ipfius* Vermundus Tener: *vir prudens, confiliisqve perqvam falubris. Id qvoqve temporis* Styrr *aliqvantifper fub* Hrauno *fupra* Biarnarhafnam *habitarat, prudentia & ftrenuitate clarus. Uxor ei* Thorbiörga *filia* Thorfteinis Reggnafi *qvæ filios illi peperit* Thorfteinem & Hallum, *Filiamqve* Asdifam,

(b) kunar rógs vid. E. M. kuann hreggs. F. G. H. N.
(c) vid. P. Membr.
(d) Fraegri. L.
(e) þá. E. M. þar. P. fordum. M.
(f) fór ad. G. F. H. N. P.
(g) *Snorra.* E. M. Nembr.
(h) heilrádr. 445.
(i) *Aldís.* 442.

A. D. 981 het dotter þeirra drengilig kona oc helldr ſkapſtórr. *Styrr* var (k) hératríkr. oc hafþi fiölment miöc. hann átti ſókott vid marga menn þvíat hann va mörg víg enn bætti engi.

XVIII. Cap.

Þetta ſumar kom út ſkip í *Salteyrar* óſi. oc áttu hálft *Norrænér.* het *Biörn* ſtyrimadr þeirra. hann fór til viſtar á *Eyri* til *Steinþors.* hálft ſkipit áttu *Sudreyſker* menn. oc *Alfgeirr* ſtyrimadr þeirra. hann fór til viſtar í *Máfahlíd* til *Þórarins Svarta.* oc felagi hans med er *Nagli* het. mikill madr oc fothvatr. hann var *Skotzkr* at kyni. *Þórarinn* átti vígheſt gódann á fialli. *Þórbiörn Digri* átti oc ſtódhroſs mörg ſaman er hann let ſtanda í fiallhögum. oc valldi hann hroſs um hauſt til ſlátrs. þetta hauſt görþiz þat til tíþinda at ei funduz roſs *Þórbiarnar.* oc var víþa leitat. enn hauſtit var helldr vedr hart. I öndverþann vetr ſendi *Þórbiörn Odd Kötluſon* ſudr um heidi under *Raun.* þar bió ſá madr er *Spágils* het. hann var frammſynn. oc (l) epter-rėýningar madr mikill um ſtulldi edr þá luti adra er hann villdi forvitnaz. *Oddr* ſpurdi hvart roſſum *Þórbiarnar* hefþu ſtolit útlender menn eda utanherads menn edr nábúar hans. *Spàgils* ſvarar. ſegþu ſva *Þórbirni* ſem ek mæli. at ek higg at roſs hans muni egi lángt gengin or högum þeirra. enn vant er á menn at kveda. oc er (m) betra at miſſa ſins enn

(k) harla ríkr. 445.
(l) eftirtíninga madr. 445.
(m) audgum manni, *add.* 445 46.

Asdifam, *infignem viraginem, fed animo jufto magis iracundo.* A. D. 981
Styrr *in ifta provincia opibus pollens freqventem aluit domum habuitqve cum haud paucis lites, fiqvidem multas patravit cædes, qvarum nullam pecunia refarcivit.*

Cap. XVIII.

Hac æftate navis peregre advecta in oftium Salteyrenfe *appulit, cujus dimidiam partem* Norvegi *poffederunt qvorum gubernator nomine* Biörnus Eyræ *apud* Steinthorem *divertebat. Alteram navis partem poffederunt* Hebudenfes; *horum gubernatori nomen erat* Alfgeir, *qvi unacum focio* Naglo, *viro ftatura & pedum pernicitate confpicuo, genteqve* Scotica *oriundo,* Mafahlidæ *a* Thorarino Nigro *hofpitio exceptus eft. Poffedit* Thorarinus *in pafcuis montanis paftum eqvum nobilem pugnacemqve. Erat qvoqve* Thorbiörni Craffo *magnum eqvitium, qvod in pratis montanis pafcebat, unde qvovis autumno, qvos mactaret, eqvos delegit. Accidit hoc autumno, ut eqvi* Thorbiörnis *pasfim licet qvæfiti, non invenirentur: erat vero autumnus procellis admodum gravis. Ineunte bruma* Thorbiörn Oddum Katlæ *filium per* (56) *tesqvas auftrum verfus ad villam* (57) *fub* Hraun *fitam mifit, qvam incoluit vir qvidam nomine* Spágils: *is præfagiis & in furtis aliisqve, qvæ expifcari voluit inveftigandis admodum felix erat. Ab hoc* Oddus, *utrum eqvos* Thorbiörnis *peregrini, an alii extra territorium habitantes, an deniqve vicini furati effent? fcifcitatur. Regesfit* Spágils. *Ea qvæ dico* Thorbiörni *refer: me nimirum augurari eqvos ejus non longe a pafcuis aberraffe, certas vero perfonas eorundem poftulare, aleæ plenum effe, unde* (58) *jacturam*

(56) Hæ tesqvæ hodie *Fródárheide* vocantur, per qvas e parochia *Fródáenfe Budas* & *Stadarfveitam* itur, II. milliar.

(57) Per *Hraunum* videtur hic intelligi faxetum ignis fubterranei opus, hodie dictum *Budahraun.* eft & aliud in vicinia *Bláfeldarhraun.* Longius abeft *Borgarhraun* f. *Eldborgarhraun*, qvod tribum *Michlaholtshrepp* a *Kolbeinftadahrepp* fejungit.

(58) diviti, *add.* 45. 46.

A. D. 981 enn ſtór vandrædi hlióтiz af (n). Enn er *Oddr* kom til *Frodár.* virdu þeir *Þórbiörn* ſem *Spágils* hefþi nockorar ſneider ſtúngit *Máſhlídingum* um mál þesſi. ſeger *Oddr* oc at hann hafþi ſva mælt at þeir veri líkazter til roſſatöku er ſiálfer voru fevana. oc höfþu þó aukit hiónum or því ſem vandi var til. I þeſſum ordum þótti *Þórbirni* kvedit á *Máſhlídinga.* Epter þetta reid *Þórbiörn* heiman vid XII. mann. *Hallſteinn* ſon hans var þar í för. enn *Ketill Kappi* annar ſon hans var þá utanlanz. þar var (o) *Þórir* ſon *Arnar* af *Arnarhvoli.* nábúi *Þórbiarnar.* hinn röſkvazti madr. *Oddr Kötluſon* var í þesſi faur. Enn er þeir kvomu í *Hollt* til *Kötlu* færdi hón *Odd* ſon ſínn í kyrtil (p) móbrúnann er hón hafþi þá nygert. Síþan fóro þeir í *Máfahlíd* oc var *Þórarinn* oc heimamenn í dyrum úti. er þeir ſá mannferdina. Þeir kvöddu *Þórbiörn.* oc ſpurþu tíþinda. ſíþan mælti *Þórbiörn.* þat er vort erindi híngat *Þórarinn* ſeger hann at ver leitum epter roſſum þeim er ſtolin voru frá mer í hauſt. vilom ver her beida rannſóknar hiá ydr. *Þórarinn* ſvarar. er rannſokn þesſi nockot med lögum upptekin. edr hafi þer nockora lögſiáendr til kvadda at ſkynia þetta mál. edr vili þer nockor griþ ſelia oſs í rannſókn þesſi. edr hafi þer nockot viþara farit til rannſóknar. *Þórbiörn* ſvarar. egi ætlum ver at vídara þurfi þeſſa rannſokn at fremia. *Þórarinn* ſvarar. þá vilom ver þverliga þeſſa rannſoknar ſynia ef þer vilit aflaga epterleita oc upphefia. *Þórbiörn* ſvarar. þá munum ver þat fyri ſatt hafa at þú ſert ſannr at ſökinne. er þú vill þik ei undan láta bera med rann-

(n) ordum hans oc atqvædum, *add.* 445.

(o) *Þórarinn.* 445.

(p) mobrunadann. 445. brúnadan. 129. mióan. 130.

jacturam facere, qvam ingens (59) *inde detrimentum nasci, satius.* A. D.
Oddus *autem ubi* Frodauam *rediit*, Thorbiörni *ac domesticis* 981
Spágils *causam istam* Mafahlidensibus *qvodammodo intentasse videbatur.* *Retulit etenim* Oddus Spágilsem *dixisse: Verisimillum esse, eqvos ab iis furtim ablatos, qvi, commeatu egeni numerum domesticorum, præter solitum, auxissent.* Thorbiörn *hæc verba in* Mafhlidenses *directa ratus, domo postea duodecim stipatus viris eqvis aufertur. Comites habuit itineris filium* Hallsteinem (*alter enim* Ketillus Athleta *peregre id temporis degebat*) *nec non vicinum suum* Thorerem *filium* Arnæ *ab* (60) Arnarhvolo *virum fortissimum.* Oddus *qvoqve* Katlæ *filius itineris socium sese adjunxit.* Holtum *ubi pervenerunt*, Katla *filium suum*, Oddum *pallio, qvod nuper consuerat, * subnigro induit. Tendunt deinde* Mafahlidam. Thorarinus *autem cum domesticis, ut adventum eorum viderunt, in ostio stantes, salutatum* Thorbiörnem, *qvid novi referat, interrogarunt. Et ille: Nos, inqvit;* Thorarine *eo huc venimus negotio, qvod eqvos mihi proximo autumno furtim sublatos exqvirentes, inqvisitionem apud te poscamus. Adhæc* Thorarinus. *Num, ait, hæc inqvisitio jure suscepta? an legitimos hunc in finem testes ad vocastis? aut pacem, dum inqviritis nobis spondere vultis? an deniqve alibi exqvisitum venistis?* Thorbiörn *iterum in pluribus locis inqvisitione sibi opus non videri regessit. Eam igitur, inqvit* Thorarinus, *præfracte vobis renuimus, siqvidem præter jus & postulatam & susceptam.* Tunc Thorbiörn. *Pro certo itaqve habebimus, ait, te culpæ reum esse, qvod inqvisitionem concedendo te purgare recusas.*

---

(59) ejæs verbis auspiciisqve, *add.* 45.

(60) hodie vocatur *Arnarhóll*, villa prope *Fróda.*

A. D. rannſokninne. Gerit þat ſem ydr líkar ſeger *Þórarinn.*
981 Epter þat ſetti *Þórbiörn* duradóm. oc nefndi VI. menn í dóm. ſídan ſagdi *Þórbiörn* fram ſökina á hendr *Þórarni* um roſſatökuna. þá geck *Geirrídr* út í dyrnar. oc ſá hvat er títt var. oc mælti. ſannara er þat er mælt er at meirra hefer þú *Þórarinn* kvennaſkap enn karla er þú ſkallt þola *Þórbirni Digra* (q) hveria ſkömm. oc ei veit ek hví ek á ſlíkann ſon. Þá mælti *Alfgeir* ſtyrimadr. veita manom ver þer allt þat er ver megom hvat ſem þú vill upptaka. *Þórarinn* ſvarar. egi nenni ek nú lengr her at ſtanda. Epter þetta hlaupa þeir *Þórarinn* út oc vilia hleypa upp dóminum. þeir voru (r) VII. ſaman. oc ſló þegar í bardaga. *Þórarinn* vo húſkarl *Þórbiarnar.* enn *Alfgeir* annann. þar fell oc húſkarl *Þórarins.* egi feſti vapn á *Oddi Kötluſyni.* *Audr* húsfreyia het á konr at ſkilia þá. oc kaſtudu þær klæþum á vapn þeirra. Epter þat gengr *Þórarinn* inn oc hans menn. enn þeir *Þórbiörn* riþu í burt. oc ſneru áþr málum til *Þórsneſs* þíngs. þeir riþu upp med vagom. oc bundu ſár ſín under ſtackgardi þeim er (s) *Kaungardr* heitir. I túninu í *Máfahlíd* fanz hönd þar ſem þeir höfþu bariz. oc var ſynd *Þórarni.* hann ſá at þetta var konu hönd. hann ſpurþi hvar *Audr* var. honom var ſagt at hón lá í ſæng ſinne. Þá geck hann til hennar. oc ſpurþi hvort hún veri ſárr. *Audr* bad hann egi um þat hirþa. enn hann vard þó viſs at hón var handhöggin. kallar hann þá á módr ſína. oc bad hana binda ſár hennar. Þá geck *Þórarinn* út. oc þeir felagar. oc runnu epter þeim *Þórbirne.* oc er þeir áttu

(q) þvílíka. 444.
(r) átta. 442.
(s) *Korngardr.* 445.

recusas. Hoc vos pro lubitu facietis, regessit Thorarinus. A. D.
Qvo facto Thorbiörn *constituto ad ostium villæ judicio sex elegit* 981
judices, coram qvibus Thorarinum *criminis, qvod eqvos furatus esset, incusavit. Tunc* Geirrida *in ostium prodiens his conspectis, nimis inqvit, verum est, qvod dicitur, ingenio te muliebri qvam virili gaudere, siqvidem omnes, qvibus te* Thorbiörn Crassus *afficit, ignominias toleras; nec unde talis sit mihi filius novi: qvod audiens* Alfgeir *gubernator: Omne ait, qvod valemus, qvicqvid velis suscipere, auxilium tibi feremus. Tunc* Thorarinus: *Non inqvit; hic amplius stare tolero. Currunt deinde foras numero septem judices de loco deturbaturi, unde orta statim pugna,* Thorarinus *domesticum* Thorbiörnis *cæde stravit, alterum vero* Alfgeir, *cecidit qvoqve aliqvis domesticorum* Thorarini, *cæterum* Oddo Katlæsonio *acies armorum minime nocuit. Interim mulieres ab hera* Auda *ad dirimendum certantes provocatæ vestes in arma eorum injecerunt. Ingresso deinde cum suis* Thorarino, Thorbiörniani *eqvis avehuntur, causis antea ad forum* Thorsnesense *instructis, profectiqve per interiora brachiorum maris sub foenili* (61) Kamgard *dicto, vulnera religarunt. Inventa in prato culto* Mafhlidensi *ubi dimicarant, manus,* Thorarino *ostensa est; qvi cum manum muliebrem esse videret, ubi sit* Auda *percontatur, qvam domestici in lecto cubare regerunt. Eam tunc accedens, utrum vulnus accepisset? Interrogat: at eum id nihil curare jubet: ille vero certior factus, manum ei præcisam esse, arcessitam matrem vulnus religare jubet. Egressus postea cum sociis* Thorbiörnem & *ejus asseclas in-*

 seqvi-

(61) Frumenti septum. 445.

A. D. 981 áttu ſkamt til (t) gardzins. heyrþu þeir mælgi til þeirra *Þórbiarnar.* oc tók *Hallſteinn* til orda. oc mællti. af ſer rak *Þórarinn* ragmælit í dag. diarfliga bardiz hann ſegir *Þórbiörn.* enn marger verþa vaſker í eínangrinom þó at lítt ſe (u) vaſker þeſs í mille. *Oddr* ſvarar. *Þórarinn* mun vera enn vaſkazti madr. enn ſlys mun þat þyckia er hann henti þá er hann hió höndina af konu ſinne. var þat ſatt ſeger *Þórbiörn.* ſatt ſem dagr ſeger *Oddr.* Þá liópu þeir upp. oc gerþu at þeſſu mikla ſkaull oc hlátr. I þeſſu kvamu þeir *Þórarinn* epter. oc vard *Nagli* ſkiótaztr. enn er hann ſá at þeir ofrudu vapnum. glupnade hann. oc hlióp um fram. oc í fiallit upp. oc vard at giallti. *Þórarinn* lióp at *Þórbirni.* oc hió med ſverþi í höfuþit. oc klauf ófan í iaxla. Epter þat ſótti *Þórir Arnarſon* at *Þórarni* vid þridia mann. *Hallſteinn* ſótti *Alfgeir* vid annann mann (x). þrír förunautar *Þórbiarnar* ſóttu tvo menn *Þórarins.* Oc var bardagi þeſſi ſóttr med miklu kappi. þeirra ſkipti fóru ſva. at *Þórarinn* hió fót af *Þóri* þar er kalfi var digraztr. enn drap báda förunauta hans. *Hallſteinn* fell fyrer *Alfgeiri* ſárr til ólífis. Enn er *Þórarinn* vard lauſs. rann *Oddr Kötluſon* vid III. mann. hann var egi ſárr. þvíat ecki vapn feſti á kyrtli hans. Aller lágu epter adrer förunautar þeirra. látner voru oc báder húskarlar *Þórarins.* Þeir *Þórarinn* tóku heſta þeirra *Þórbiarnar.* oc ríþa heim. oc ſá þeir þá hvar *Nagli* lióp et efra um hlíþina. Oc er þeir kvamo í túnit ſá þeir at *Nagli* var kominn fram um garþinn. oc ſtefndi inn

(t) ſtackgardſins. 445.
(u) fullkvedit at þeſs á millí. 445.
(x) *Oddi Kötluſon* ſótti felaga *Alfgeyrs* vid annann mann. *add.* 444 445.

sequitur; & cum a (62) *septo parum abessent, garrulitatem* A. D. Thorbiörnianorum *audierunt, & qvidem verba* Hallsteinis *talia* 981 *dicentis:* Thorarinus *inqvit; famam hodie pusillanimitatis a se est amolitus. Et* Thorbiörn: *Audacter ait, pugnavit; etenim multi in discrimen vitæ redacti viri fortes evadunt, alias licet* (63) *parum strenui. Addidit* Oddus: *est qvidem infit* Thorarinus *vir fortissimus, infortunium autem videbitur, qvod illi accidit, dum uxori manum præcidit.* Thorbiörniqve *num hoc verum esset, interroganti, diei instar verum affirmat; qvibus auditis exsilientes, rem summis cachinnis deriserunt. In hoc momento* Thorarinus *cum suis advenit, &* Naglius *qvidem cursu eos præverterat, qvi cum arma a* Thorbiörnianis *vibrari conspexit, animum demittens, præterito fœnili superiora montis cursu petiit, in aprum transformatus.* Thorarinus *ad* Thorbiörnem *occurrit, impactoqve gladio caput ejus ad maxillas usqve findit.* Thorer *deinde* Arnæ *filius cum suorum binis* Thorarinum *impetit.* Hallsteinn *cum altero* Alfgeirem (64). Oddus Katlæsonius *cum alio socium* Alfgeiris, *tres deniqve* Thorbiörniani *duos domesticorum* Thorarini *aggrediuntur. Instabat uterqve pugnæ qvam vehementissimus, eo tandem eventu, ut* Thorarinus *pede* Thoreris, *ubi crassissima erat sura, amputato, utrumqve ejus comitem occideret. Armis* Alfgeiris *ad internecionem vulneratus* Hallsteinn *cecidit. Ut vero* Thorarinus *suis aggressoribus liber erat,* Oddæ Katlæsonius *cum duobus aliis profugit nihil saucius, siqvidem pallium armis obstiterat. Reliqvi, qvi cum iis fuerant itineris socii, in arena singuli decubuerunt, uterqve simul* Thorarini *domesticus occiderat. Prehensis deinde* Thorarinus *ac comites eqvis* Thorbiörnis, *domum vehuntur, videntqve* Naglium *secundum latus positi superius montis, currere. Et cum in adjacens villæ propriæ pratum cultum pervenissent,*

(62) septo fœnili. 445. (63) parum proficiant. 445.
(64) *Oddus — Alfgeiris add.* 444. 45.

A. D. inn til *Búlandzhöfda.* þar fann hann þræla *Þórarins* tvo er
981 ráku ſaudi or höfþanum. hann ſegir þeim fundinn. oc ſva lipsmun hverr var. kallaþiz hann víſt vita at *Þórarinn.* oc hans menn voru látner. Oc í því ſá þeir at menn riþu heiman epter vellinom. Þá tóko þeir *Þórarinn* at hleypa því at þeir villdu hiálpa *Nagla* at hann hlypi egi á ſió eda fyrer biörg. oc er þeir *Nagli* ſiá at menninner riþu æſiliga. hugþu þeir at *Þórbiörn* mundi þar fara. tóku þeir nú rás af nyiu aller inn til höfþans. oc runnu þar til er þeir koma þar ſem nú heiter *Þrælaſkrida.* þar fengu þeir *Þórarinn* tekit *Nagla.* (y) þvíat hann var náliga ſprunginn af mæþi. enn þrælarner hlupu þar fyrer ófan. oc fram af höfþanum oc tynduz. ſem van var. því at höfþinn var ſva hárr at (z) allt hefer bána þat er þar ferr ófan. Sídan fóru þeir *Þórarinn* heim. (a) oc var *Geirríd* í dyrum. oc ſpyrr þá hve fariz hefer. *Þórarinn* kvad víſu.

(*) Varda ek mik. (b) þar er (c) myrdir
(d) Mordfár vega þordi.
(e) (Hlaut örn (f) af ná (g) neytá
(h) Nyum) kvenna fríu.

(i) Barka

(y) þvíat hann var náliga, *omitt.* 444.

(z) egi vætta hefir líf. þat ſem fir ófan fer. 445.

(a) oc er þeir koma til bæarins var *Geirrídr* &c. 445.

(*) Prioris partis ordo: *Eg varda mik kuenna friú*, *þar er mordfár myrdir þórdi vega.* Ubi nec minus arridet lectio *myrdi*, ubi ex aliqvot codicum lectione *frá* haud illibenter facerem *frár*, ut ſenſus ſit: ubi ad cædem celer pugnatores cædere auſus, (ſc. ego) vel etiam: *þar er* (ego) *mordfrár myrdir þórdi vega*, ubi ego ad pugnam celer præliari ſum auſus, qvod de puſillanimitatis depulſo opprobrio altero plenius. Nihilo tamen minus ait vir tranqvillus & modeſtus ſe de hoc (aut ejusmodi factis) qvamvis alii pugnas laudent, non ſæpe gloriari.

(b) því. K.

nissent, eum præterito septo Bulandshöfdum *tendere, compe-riunt. Hic duobus* Thorarini *mancipiis oves e monte pellentibus, obvius, conventum, militumqve qvod fuisset discrimen narrat.* Thorarinum *cum suis cecidisse pro certo se habere dictitans. Qvæ dum colloqvuntur, viros per pratum villæ cultum domo eqvitare conspiciunt.* Thorarinus *tunc cum suis, eqvos cepit concitare animo servandi* Naglium *ne in mare, vel de rupibus se præcipitaret. Ille vero nec non mancipia, ubi viros qvam velocissime eqvitare conspiciunt,* Thorbiörnem *ire rati, iterato cursu ad montem singuli tendunt, nec prius desistunt qvam ad ruinam montis hodie vulgo* Thrælaskridam *pervenerunt. Hic* Thorarinus Naglium, *siqvidem* (65) *præ fatigatione fere defecerat, prehendere potuit. Mancipia supra illos currentia de monte se præcipitarunt, ut par erat, perditi: tantæ nimirum mons est altitudinis* (66), *ut qvicqvid ibi deruit, necem subeat. Qvibus gestis* Thorarinus *cum suis domum rediit* (67). Geirrida *in ostio constituta, qvid evenisset, interrogavit, cui* Thorarinus *isthoc carmine respondit.* A. D. 981

A me depuli, ubi homicida pugnator
Paucorum occisor pugnare non dubitabat,
(Contigit aqvilæ cadavere pasci
Recenti) muliebrem exprobrationem

Non

(c) myrder. M. myrdi. Mbr. myrdan. F. L. K. N. O. P. myrdar. J.
(d) myrdfár. M. mordfár. J. mordfárs. Mbr. D. L. O. mordfrá. F. K. N. P.
(e) hlytr. F. K. N. P.
(f) ad. J.
(g) nyta. E. nióta. N.
(h) fryium. P. fryiun. D. E. K. L. O. neitt feigeg húsfreyiu. J.
(65) præ — defecerat, *omitt.* 444.
(66) ut nihil omnino vitam retineat, qvod inde decadit. 445.
(67) Ut vero ædes adeunt, stetit in ostio *Geirrida.* 45.

A. D. 981

(i) Barka ek (k) vægd at vigi
(l) Valnadrs (m) í ſtyr (n) þadra:
(o) Mæli ek (p) hól fyrir (q) hæli
(r) Hialldrs (s) gods (t) af þvi ſialldan.

Geirrídr ſvarar. ſegi þer víg *Þórbiarnar*. *Þórarinn* kvad.

(*) (u) Knátti hiör (x) und hetti
(y) (Hne flód (**) (z) bródar móda
(***) (a) Reik (b) um ſoknar (c) ſæki)
(d) Slidr beitr ſtadar (e) leita.

Blód

(i) huatka. M. barkat. Mbr. F. N. harka. D. varkat. E. Brád gaf ek varg at veidi. K. P.

(k) vægdi. M. vægda. L. (l) volnar í ſtyr folna. K. valnadar. P. J. L. M.

(m) of. N. (n) hradan. J. (o) mællta. J. omiſſo ek.

(p) óhol. E. hliód fyri fliódi. Mbr.

(q) heliu. K. hel. F. N. P. Hóls. L. O. Hvol. M. (r) hialldr. D. M.

(s) gods, *omitt.* M. (t) fyri bârdſkialdar. J. um þat. Mbr. P. af þer. M.

(*) Prioris partis ordo: *Hiör, ſlidrbeitr - beitir - beit* (epexeg.)
Knátti leita Stadar und Hetti. Flód brádar móda ſne um reik
Sóknar Sæki. Eg flói, effluo, unde partic. *flódar.*

(u) Kantu hiör vid hnotum
hród ad bragar móda
reik vard rokna ſæki
ryds beitz ſtadar leita. M. Qvatti. D.

(x) í hofdi. Mbr. E. F. N. P. und heiti. L.

(y) huelf ad. D. hre flód brádar. F. N.

(**) *Brád*, á *brádar*, celer, vel qvod ad paſtum aves & feræ accelerent, vel qvod præſenti tantum tempori (*I brád*) inſerviant penum non habentibus; unde & Lat. *præda* haud immerito ductum videri poteſt. Conſentit autem hic cum Codd. F. & N. meum exemplar, inferioris licet notæ. Poterat & dici *brandar*, gladii. Ex *Hne* autem, (qvod & *Hneig*, & multis hodie (occident.) *Hnieg*) factum prædictorum Codd. *Hre*, & aliorum *bræ*. De qvibus tamen mox plura.

(z) veidar, móda. P.

(***) *Reik* f. g. caput l. potius capillitium. Girdir *kembir gula reik*; & ſpeciatim ejus medietas antrorſum & retrorſum ſpectata: Ol. S. Tr. ſib. 1. p. 207. *Hárid ödrumeginn reikar.* Nec minus forte *reik móda* errans flumen, qvod tam vacil-

lare

Non peperci in pugna A. D.
Gladio, in pugna (inqvam) illic: 981
Loqvor laudem (glorior) coram laudatore
Odini ob id (de eo) raro.

Adhæc Geirrida. *Num qvid, ait, cædem* Thorbiörnis *narratis.* *Ex* Thorarinus *carmen repoſuit.*

Contigit gladio ſub cucullo
(Decidit effuſum prædæ flumen
Per caput cauſæ perſecutoris)
Acutus vagina (ante) conditus locum qværere.

Manavit

---

lare qvam errare ſignificat, a verbo ad *reika:* & tum *ſæki* eſt accuſativus, cum ſubſtantive accepto *reik*, ſit dativus. Sed nec male legitur: *Hræflód brádar móda rann um ſoknar ſæki*, ubi tam epexegeſi, qvam adjectivi cum ſubſtantivo convenientiæ locus, & in vocibus *ſóknar* (f. & *ſákar*) *ſæki* aſſonantia metrica. Uti nec male: *Hne flód - - rann um ſóknar ſæki* fluxit per crudum l. cæſum - - ɔ: *bráan.* Sic in epiſtola Alexandri ad Ariſtotelem: *lifdu med rán fiſk oc vatn*, piſce crudo (non cocto) victitabant. *Krákumál*: *glumdi geir vid* Hamdis *grán (gráan) ſerk, bliku merki.* Nec non & hoc modo: *Brádar móda Hræflód ránn um ſóknar ſæki*, l. *Brádar móda flód Hne um reik ſoknar ſæki;* ut *brádar módi* hic ſit corvus (*borginmódi*, forte ex *morginmódi*, *ár floginn*) & ejus *flód* (flumen) ſangvis. Sed de hac parte hactenus, cum & alteram tentare libeat non minus perplexam. Tolerabilis forte hic verſio jam paulo ante tentata: ſed elegantius adhuc, & magis ex veterum guſtu ceciniſſe poëtam, vix eſt qvod dubitem. Parentheſis igitur, ſimplex, ſi non gemina hic forte conſtituenda h. m. *Blód fell, er várd vodi (vadi) vigtialldr nær ſkialldi* (l. *ſkaldi*) (*Þá var Dæmi-ſvalar dóma dreyrafullr*) *úm eyru*, ſc. Þ*órbirni.* Et ita qvidem, ſi lectio *er* lineæ 5tæ retineatur; ſin vero lectio *enn* admittatur, erit altera parentheſis l. parentheſeos pars: (*enn var vadi vigtialldar nær ſkialldi*); pulchre ſane, ſed difficili cum verborum, ſi nihil immutetur, in utroqve membro conſenſu.

(a) raun. F. Rann. E. reck. D. L. O. ran. P.
(b) af. F: N. varm. O.
(c) ſeggi. Mbr. F. N. P.
(d) ſlydr. F. N. ſlidrbeiter. E. ſlidrbeit. Mbr. F. ſlidbeitar. D.
(e) leitar. D.

A. D. 981

Blód fell er (f) (enn) vard vodi.
(*) (g) Vigtialldr nærr (h) ſkialldi.
(**) Þá var (i) dæmiſalar dóma
Dreyrafullr um eyru.

Tekit hefer þá bryningin ſagþi *Geirrídr.* oc gángit inn. oc bindit ſár ydar. oc ſva var giört. Nú er at ſegia frá *Oddi Kautluſyni.* hann fór þar til er hann kom til *Fródár.* oc ſagþi þar tíþindin. lét *Þúrid* húsfreyia ſafna þá mönnum. oc fara efter líkunum. enn flytia heim ſára menn. *Þórbiörn* var í haug lagiþr. enn *Hallſteinn* ſon hans var græddr. *Þórir* af *Arnarhvoli* var oc græddr. oc geck vid treſót ſíþan. því var hann kalladr *Þórir Vidleggr.* Hann átti

(f) enn var vadi. A. C. Q.

(*) *Vigtialldr* dici poteſt corvus, ut *Gunnar haukr* in carmine Hromundi Claudi. *Tialldr* eſt avicula littoralis, qvibusdam ſturnus, forte & hæmatopus. *Vigtialldr vard vadi* (ɔ: *vadandi*, *út kaupi*, *ſali*, *byrlip*) *nær ſkalldi*, ɔ: vadavit corvus (ſangvinem) prope poëtam, ubi ſe ipſum intelligit poëta, ut Grettir Asm. F. *Helldr kom a herdar Skalldi*, & *Hallfredus: valldit hugnadiz Skalldi.* Item: *Vard vigtialldar vadi*, ɔ: *vadall*, *vadill*, vadatio, fluentum nec non *vadi*, idem qvod *vad* n. g. aliis *vada*, f. g. idem, ɔ: confluxus, qvalis halecum, balænarum, phocarum &c. *Tialldr*, *tiallds*, *tialldurs* Genit. ut *Tialldurs holmi* in ſinu *Breidafiörd:* ſic Balldr Gen. Balldurs &c. Meum Ex. habet *vatz tiallda dyr*, unde aliqvando lectum fuiſſe puto *Valtialldr* vel *vals tialldurs*, eodem ſenſu. Hæc cum ſe ſatis mihi probare non posſint, nova qværanda videtur via, pro *vigtialldar vighalldar* ponendo. *Vighalldr* recte dicitur vir, ut *mótrunnr* & ſimilia; qvo aſſumto, hunc ordinem ſenſumqve elicio: *blód fell*, *er vard vodi*, *um vighalldurs eyru*: vel — *fell* (*enn vodi vard*) *um vighalldurs eyru.* Cecidit ſanvis, ingruente periculo, (ingruebat autem periculum) per aures viri, ɔ: *Thorbiörni. nær Skalldi*, ut modo dictum. Me nimirum autore, ut *Grettir: var ek vid vidreignar þeirra*, non procul aberam cet. & *Viga-Glumus: vark at þar.* Potuit & dici *vighalldar.*

Manavit ſangvis, incidente periculo, A. D.
Corvus clypeo aſſedit 981
Tunc erat prætorium judiciale (caput viri modo judicium
Sangvine plenum per aures. exercentis)

Habuere itaqve inqvit Geirrida *effectum verba incitatoria, jubetqve illos ingredi, vulneraqve religare; id qvod fecerunt. Jam de* Oddo Katlæſonio *narrandum. Is* Frodáam *usqve profectus eventum narrat, qvod cum audiret mater familiaris* Thurida, *collectis viris cadavera ſauciosqve domum deportandos curavit.* Thorbiörn *tumulo conditus, filius autem* Hallſteinn *ſanatus eſt, nec non* Thorer *ab* Arnarhvolo, *qvi ligneo poſtmodum pede incesſit, nomen inde (lignicruris)* Vidleggi *nactus. Duxit ille ſo-*

I 2 *ciam*

(g) vigtialdar. Mbr. vigtialldadar. F. N. P. vigtialldar. L. O.

(h) ſkïalldi. M.

(**) Tandem: *Þá var dæmiſalr dóma dreyrafullr.* Veſtram fidem Muſæ! Hic mihi cum voce *Salr* nihil eſſe volò negotii, ſed ex vocabulo *Salr* facio *Svalr*, hirundo mas; vel paullo remotius *Svanr*, cygnus, ɔ: corvus, cum commoda adjectione. *Dæmi-Svanr*, (l. *Svalr*) poterit eſſe avis judiciorum (perverſorum) judex, vindex, ultrix; paulo nimirum ante a viris, qvi ceciderunt, pravum inſtitutum judicium. *Dómr* m. g. eſt judicium, unde genit. plur. *dóma.* Nec male dixiſſe poëtam puto, ſi per τὸ *dóma* judices ſenſerit, ut fuerit nomen ſing. *dómi* judex, ut modo *vadi* &c. Et jam iterum veram fidem, Antiqvarii! Nova qvidem hæc & inſolens corvi appellatio, ſed tamen & hiſtoriæ conveniens, & prædicatum *vard dreyrafullr*, nec non parenthesis, poëtarum uſui, ut & dictio nova, ſ. *nygiörvingar*, de qvibus *Skallda:* & obtinetur præterea hoc modo, & lectione *vighalldurs* l. *vighalldar* genitivus ſubſtantivi cum altero (*eyru*) conjuncti. Lectio autem *dvalar*, nimis aſperum deltacismum invehens, ex *Svalr*, *Svanr* l. *Valr*, male lecto aut percepto, oriri potuit.

(i) dæmi dvalar domum dreiri. M. dæmſalar. O.

A. D. átti *Þórgrímu Galldrakinn.* þeirra syner voru þeir *Örn* oc
981 *Valr.* drengiliger menn.

XIX. Cap.

Eina nótt var *Þórarinn* heima í *Máfahlíd.* enn um morguninn spyrr *Audr Þórarinn* hvort rád hann ætlar fyrer ser. villdom ver egi uthysa þer seger hon. enn (k) hrædd er ek at her se fleyre setter (l) dyradómarner í vetr. því at ek veit at *Snorri* godi mun ætla at mæla epter *Þórbiörn* mág sinn. þá kvad *Þórarinn.*

(*) (m) Myndit (n) vítar (o) í vetri
(p) Vekiandi (q) mik sekia
(r) (Þar á ek (s) lífhvötud (t) leyfdan
(u) Lögrans of þær (x) vanir)

Ef

(k) uggir mig. 442.
(l) dyrawerdir. 124.
(68) suspicor. 442.
(69) plures ostiarii, *male.* 124.
(*) Est autem ordo, parenthesibus omissis: *Ei mundi vítar vekiandi sekia mik í vetri* (*I sumri*, Asb. prud. &c) *ef ek næda valfallins nás Asar hugins nytbrædi*, (sc. *hönum*) *Vermundi. Valfallins nás bräd* est pastus s. præda stratorum cadaverum. Inde at *bræda*, pascere, & *brædir*, qvi pascit, prædæ largitor. *Huginn* corvus: *ásar* (Odini) *huginn*, qvod Odino sacer esset, pleon. *Valfallins nás brædir* qvi stratis cadaveribus pascit. *nytbrædir*, vel qvi aliis utilis est, l. corvo.
(m) mundir. F. mundu. P. N. mundit. Mbr. E. V.

ciam thori Thorgrimam Galldrakinnam, (*malam veneficam*) *ex* A. D.
qva filios Örnem & Valum *utrumqve virum ſtrenuum ſuſcepit.* 981

Cap. XIX.

Noctem Thorarinus Mafahlidæ *transegerat, ubi* Auda Thorarinum, *qvo ſibi conſilio proviſurus ſit, mane interrogavit: nollemus qvidem, inqvit, has tibi ædes prohibere* (68); *veremur autem, ne* (69) *plura ad oſtium noſtrum hac hyeme judicia conſtituta fuerint. Scio nimirum* Snorronem *Pontificem de cæde affinis* Thorbiörnis *cauſam acturum. Adhæc* Thorarinus *ſeqventi metro reſpondit.*

Non hac hieme litis
Concitator me reum perageret
(Eſt mihi illic vitæ tutor laudatus
Inſtante actione injurioſa)

(n) vitud vetri. E.
(o) í vetr. M. D.
(p) vetiandi mik ſekia. F. P. N. poſſet & legi veliandi mik ſelia.
(q) mun. D.
(r) því. E. þat. P.
(s) lífhnotud. E. huotuod. Mbr. lifhöddud. D. lifhuetr. P. N. lifhuðtr — launa. F.
(t) leifdan. E. L.
(u) Lægra med — vammer. L. Lægráns af þer vaner. A. C. Q. Lát grauts von um káta. F. N. lausrans. D. lángauz. Mbr. lægrams vaner. E. in margine. Lágráts. P.
(x) vamer. D. vamr. E.

A. D. 981

Ef ek (*) (y) nytbrædi (z) nædag
(a) Nás (b) valfallins áſar
Hugins (c) (letumc nid nióta
(d) Nálgrundar) *Vermundi.*

Þá mælti *Geirríd.* þat er nú rádligazt at leita at ſlíkum teingþa mönnum ſem *Vermundr* er edr *Arnkell* bróþir minn. *Þórarinn* ſvarar. meiri van at hvarrtveggi þurfi ádr líkr þeim málom. enn þar manom ver þó fyrſt á treyſta er *Vermundr* er. Oc þann ſama dag riþu þeir aller er at vígum höfþu verit inn um fiördu. oc kvamo í *Biarnarhöfn* um kvelldit. oc gengu inn er menn voru komner í ſæti (e). Enn

er

(*) *Nyt* f. commodum, fruitio, fructus, a v. *eg nyt*, fruor. Venit qvidem hic in mentem, dici potuiſſe *nybrædi*, ut intelligeretur recens cadaver: Sed cum duriuſculum videretur, omnium codicum literam D. extrudere, nec tamen ea commode ſatis retineri poſſe videretur, cognatam T. ejus loco aſſumſi. Interim tamen & fatendum eſt, *Tó nid* hic ab altero, *brædi*, ſeparatum dativum eſſe poſſe a *nidr* m. filius cognatus, & ob affinitatem *Vermundum* ut cognatum ſpectari, h. m. *Eg næda nid - - - Vermundi.* Nec diſplicet lectio *breda*, cum *bredi* & *brædir* idem facile eſſe poſſint. Et video hic, ut ſæpius, meum exemplar, minus licet accuratum, cum Codd. F. N. conſentire. *Bredi*, nomen ſervi in Volſſ. Saga hinc duci poteſt, ſi placet. Nec male ex Codd. F. N. poſter. parenth. h. m. *mættu* (l. *mættim*) *nú nióta* l. *nú vid nióta nálgrundar*, conveniret nunc nobis ob mulierem beneficium præſtari.

Parentheſium autem hæc mihi ratio.

Ex lectionibus *Hvötrád*, *hnotud*, *hvetar*, *hvötr*, *hvötud* facere viſum unde illas ortas poterat exiſtimari; qva eadem ratione ex *lægráns* & ſimilibus feci *lög-ráns*, cum *lögrán* n. g. tam jus denegatum ſ. juris debiti denegationem, qvam injuriam illatam ſignificet. Hæc de *Vermundo* (proleptice) intelligere neceſſe erat, cum *Snorrii* plane diverſa eſſet ratio, ultoris hoſtis inſtar metuendi. Huc pertinet Codd. F. & mei Exempl. *launa*, ɔ: *leyna* l. *hlauna*, refugii vel latibuli; qvo

reſpectu

A. D. 981

Si virum egregium convenire possem
Strato cadavere Odini pascentem
Avem (adesset propter mulierem (uxorem)
Ejus cognato) Vermundum.

Tunc Geirrida; *consultissimum ait, est, cognatorum, qvi sunt* Vermundus, *aut frater meus* Arnkell, *opem implorare. Et ille, Verisimilius ait fore, ut utriusqve auxilio indigeam anteqvam hæ causæ ad finem fuerint perductæ; primum tamen in* Vermundo *fidem locabimus. Eodem porro die singuli, qvi cædibus interfuerant, per interiora sinuum eqvis vecti,* Biarnarhafnam *vespere cum domestici sessilia occuparant, pervenerunt* (70). *Ut vero*

---

respectu convenientissime legeretur: *þann hef ek* nisi forte placet: *þat a eg lif hvatr* ego vitæ cupidus. Et præterea *leifdan* relictum, sc. mihi cf. Hypn. Ol. Synt. v. *leifi*, & ibid. *lifi*, a qvo alterum ortum, ut sit, superesse facio. Gr. λειπω. Ex lectionibus *Hötud*, *lægráns* — *gauz*, *grauts*, *gráts*, *káta*, colligo, de *Snorrone* dictum: *þar* (vel *þann*, *vítar vekianda*) *á ek lifbötud leyfdan* (vel *leifdan*) vitæ osorem celebrem, l. relictum, sc. *Thorbiörno* affini superstitem. *Lægrands-gráds-gáts von um káta*, noxam intendentem, malum meditantem, occasionem nocendi captantem, læta de spe, vel cum spe, qvæ vel *Snorronis* l. *Thorarini* potest intelligi. Posteriorem constituere necesse fuit, nullo aliter apparente verborum nexu; una cum substantivo commode cum verbo *nióta* cohærente.

(y) nidbrædi. A. C. Q. nidbreda. F. N.

(z) næda. A. B. C. E. nædag. E.

(a) valfattins mer áfar. Mbr. náffalfalders áfa. E. nárs velfallins fára. F. N. nás fallins. A. C. Q.

(b) alfaldrs. M.

(c) leitum. E. letum. A. C. Q. liótum vid. Mbr. metu vid nióta. F. N.

(d) nágrendar. F. P. nágrundar. A. C. Q. náftunda. Mbr.

(e) oc rymdi þegar aundvegit fyrir *Þórarni*, *add.* 445. 46. 124.

(70) sedem supremam *Thorarino* paravit statim herus. 445. &c.

A. D. 981 er þeir höfþu níþr fezt. þá fpurþi *Vermundr* tíþinda. *Þórarinn* kvad.

(f) Skal ek (g) þrymvidum (h) þremia
(Þegi (i) herr medan ek (*) fegia.
(k) Van er (**) ifárns áfum
Örleiks) frá því giörla.
(***) Hve (l) hialldvidir helldu
(m) Halldendr vit mik (n) fkialldi
Rodin fá ek (o) hrundar handar
(p) Hring reyrlagin dreyra.

Hvat er þar frá at fegia mágr feger *Vermundr.* *Þórarinn* kvad.

(q) Sóttu heim (r) þeir er hættu
(s) Hiörnirdir mik fiörvi:
Gnylíómi (t) beit geymi
Geira ftígs at vígi.

Sva

(f) *Hæc ftropha in Membr. item.* F. N. P. *defideratur.*

(g) þryfkydum þilia. M. þryfkidum. C. Q. þrikvidum. D.

(h) þenna. A. C. Q.

(i) hvörr. D. (*) fegi. E. M. L.

(k) vó ifári faum, faurleik frá því giörla. E. M. vann ei Ifárs. L.

(**) *Ifarn* ferrum, ex *arn* fornax, & *is* glacies, inverfo ordine compofiti ut videtur, & inde facile contractum *Iarn*, idem. Ejus *ás*, vir.

Disfimilis qvidem, nec tamen inconcinna, lectio:

Vó í fári féum	*Noxam in vulnere vidimus*
Lauks - logs - leikas.	*Gladii, prælii.*

(***) *Hve bialldurvidir — Skiallda.* Omnino hic legendum puto *Hældu*, &c. *Šer*, gloriati funt contra me, de me, vel, ut narrat hiftoria. *Hælduz um* &c. *Hialldarvidir*

vero ſedes petierunt, Vermundo, *qvid novi referrent, interroganti* Thorarinus *carmine reſpondit.* A. D. 981

Ego viris
(Taceant omnes, me narrante:
Spes eſt, viris
Alacritatis accurate narrabo,
Qvomodo viri tenuerint
Contra me clypeum:
Rubefactum vidi mulieris manualem
Annulum arundinis inſtar.

Ad qvæ Vermundus: *qvid de iis referendum eſt affinis, Et* Thorarinus *carmen fudit.*

Inviſerunt me,
Qvi vitæ non timuerunt:
Gladius ſecuit
Virum in pugna.

Ita

vidir & Skiallda falldendur, unum idemqve, pleonasmus. Item: *Eg Sá reyrlagin bring rodin brundar bandar dreyra.* Item: *reyrligr bringr* vel *dreyri*, qvod arundinum qvædam perpulchre rubeant.

(l) hialdrs. L. hialldr vider. A. C. Q. hialdvidr hieldi. M.

(m) hallendr. M.

(n) ſkiallda. E. M.

(o) hie — hreaudr. M. hauda. J.

(p) hringreir lögum. D. hringreir lögdum. M. hnigreier lögum. E. hniglögum. L. hingreyr lögum. A.

(q) abeſt hæc ſtropha ab. E. M.

(r) þar. L.

(s) Hiörvirder. A C. Q. Hiörnirdir. D. Hiörvik þat er mann. Mbr. Hiörvidar. P.

(t) þeyt. P.

A. D. 981 Sva gerdu ver ſverda
Sókn nidiungar (u) þridiu.
(x) Sleikia liknar læki
Loſtugir ſá koſti.

Gudny ſyſter hans nam ſtaþar á gólfinu oc mællti. hefer þú nockot varit þik nú ſryiu ordinu þeirra út þar. *Þórarinn* kvad.

Urdu ver at veria
(y) (Var (z) ár (a) driſin ſára.
Hrafn (b) naut (c) hræva geſnar)
Hialldr-ſkyia mik (d) fryu.
Þá er vit (e) hiálm á hólmi
(f) hrein (g) miſtſiödr ſveini.
Þaut andvaka unda.
(h) Unnz benlækir runnu.

Vermundr mællti. brátt þiki mer ſem þid haſit vid átz. *Þórarinn* kvad.

Knáttu (i) hialmi hættar
Hialldrs á minum ſkialldi

Þrudar

(u) þridiu. F. N. P.
(x) ſtikadi ek. P. N. P. ſló ſvo — leiki. Mbr. N. P. ſleri þá. D. ſleitka. A. C. Q. ſleikia lyknar læki, Loſtuger. L.
(y) vard ör. Mbr, vara. v. varo. N. driſins.
(z) ad. L, O.
(a) driſins. N.
(b) nam. P.
(c) hræfar. L. O.

A. D. 981

Ita instituimus gladiorum
Impetum viri tertium,
Ut lambendi sangvinem
Appetentibus sit facultas.

Soror ejus Gudnia *in pavimento subsistens, numqvid, inqvit, verba lacessibunda illorum in tractu isto exteriori amoliti estis. Ad qvæ* Thorarinus *carmen retulit.*

Necesse erat nobis depellere
(Aspergebatur gladius
Fruebatur corvus cadaveris dono)
Bellicam a me timiditatem:
Cum ad galeam viri in pugna
Sonaret gladius:
Cum flatu insonuit sangvis,
Donec fluerent sangvinis rivi.

Tunc Vermundus, *manifestum, ait, mihi videtur, negotium vobis intercesſisse. Ille vero.*

Potuerunt casſidi periculosæ,
Inter præliandum ad meum clypeum

(d) friun. D. skyu — frya. P.
(e) hialms. Mbr.
(f) hvirnes v. hreinnes hreines. Mbr. P. hreinni. F. N. faudr. F. N. P. Hrein míns födr sueini. A. C. Q.
(g) Mistfiödr *inventio est Dni.* G. Pauli.
(h) unnr. A. C. Q. unnar. Mbr. unnz. F. N. O. P.
(i) holdar hætter. hialída hætter. D.

A. D. 981

Þrúdar vangs hins þúnga
(*) (k) Þings ſpámeyiar ſyngva.
Þá er biúgrödull bógar
Baugs (l) fór ódaldraugi
(Giöll óx vopns á völlum)
Vard blóddrifinn *Fródá.*

Vermundr mællti. hvort viſſu þeir nú hvort þú vart karlmadr edr kona. *Þórarinn* kvad.

(m) Reka þottumzſt ek rakna
(n) Remmiſkóds vid moda
(o) Kunnſáka ſva kennir
(p) Klámord af mer borda.
(**) (q) Hrakti ek Hilldar gotna
(r) Rafn ſleit af ná beitu
(s) Sigds vid ſyna (t) leiku.
(u) Sælingr (x) um (y) er mælit.

Epter

Prioris partis hic eſt ordo:

(*) *Hialmi ſættar bialldrs ſpámeyar hins þúnga þrudar vangs þings knáttu ſyngva á minum Skialldi. Hialldrs ſpámeyiar*, arma, gladii, potisſimum h. l. galeæ, præ ſagittis haſtisqve, noxii. *Spá* vaticinium f. g. *ſpámey*, virgo vates *almdróſir þutu.* Hallgr. *ialldarbætti, ſpá* hic generaliter *ſ.* per Synecd. *ſp.* primo libere pro qvolibet ſono, & inde ſpeciatim de armorum ſtrepitu. *Egill* in Höfudl. *málmbridar ſpá.* Pulchra autem admodum hæc eſt viri fortis, & moderatisſimi animi, allegoria; indignisſime ad injuriæ depulſionem provocari. Poſterior pars: *Þá er* Fródá *bógar biugrödull baugs vard blóddrifinn for ódaldraugi.*

(k) þegns ſpá meiar ſigna ſingia. D.

(l) fyri. D.

(m) deeſt in. Mbr. F. N. L. O. P.

(n) remmi ſkióds. A. C. Q. remmi ſkóds. D. reini ſkióds. E.

A. D. 981

Præliaris gravis fori
Vocales nymphæ canere,
Cum clypeus convexus
Ante virum
(Crevit in campis armorum ſonitus)
Sangvine aſpergeretur.

Vermundus *iterum: utrum, ait, te mulierem an virum eſſe jam demum experti ſunt. Tunc ille carmen protulit.*

Videbar mihi depellere
Militari animo (irato gladio)
Ita vir
Contumeliam a me:
Exagitavi (fugavi) viros,
Corvus de cadavere fruſtulum decerpſit
In manifeſto gladiorum ludo,
De qvo viro præclaro ſermo.

 Retulit

(o) kvennfaſta — kæner. E. kvennfaſta kreiſti. M.
(p) klámorda. E. M.
Prioris partis ordinem conſtituo:
(**) Forte &: *Hvatta ek* H. G. Excitavi ad prælium viros. *Ek Rakna borda kunnfáka kennir þóttumz ſvo af mer reka klámord vid remmiſkóds móda,* l. *módi.*
(q) hrakta. M. huatki er — gauta. E.
(r) þeim reitu. D.
(s) ſlíks ſuik. M.
(t) læki. D.
(u) ſnælingr. E.
(x) er. M.
(y) þat. A. C. Q.

A. D. 981 Epter þat ſeger *Þórarinn* tíþindin. þá ſpurþi *Vermundr.* hví fórtu þá epter þeim. þótti þer ei ærit at vordit hitt fyrra ſinn. *Þórarinn* kvad.

(z) Kvediu nam (a) Hropts at (b) heiptum
(c) Hyrſkerdir (d) var verda
(Kunna ek ádr (e) fyrir (*) (f) *Audi*
(**) (g) Ylgs teiti (h) ſva leita)
(***) (i) Er (k) lautvidir letu
(l) Læ-kendir. þeir er ſkil flækia.
(m) (Eggium (n) hófs) (o) at ek höggva
(p) Hlín gudvefiar (q) mina.

Varkunn var þat ſeger *Vermundr* at þú ſtæþiz þat egi. enn hvorſu gáfuz þer þeir útlendzku menn. *Þórarinn* kvad.

(r) Nág-

(z) kuedit man. A. C. Q. qvediu nam. E.

(a) hrópt. F. N. Mbr. hróps. D. E. L. P.

(b) heiptar. Mbr.

(c) hirſkerdir. D. E. O. ſkerdra. M.

(d) vil. Mbr. mun. D. menn. M. mer. C. L. M. var *inventio Domini* Pauli.

(e) ſtirſtinnan. M.

(*) *Audi* ſubſtituere non dubitavi: niſi forte *audar* pro *eyiu*, optimum nomen foeminæ.

(f) eyiu. Mbr. einni. A. C. Q. enni. F. N. *Audi: inventio Domini* Pauli.

(**) *Ylg teiti*, l. *ylgs* aut *ylgiar teiti*, eſt cadaver, ex qvo factum *ylggteit* qvod ululæ (ɔ: corvi) lætitiam ſonat, non omnino male, utut minus uſitata antonomaſia. *Yggs teiti* vel *heita*, qvod habet Landnáma p. 84. minus probatur; qvamvis enim gladius non incommode dici poſſit *Odini* lætitia, minus tamen id ex uſu, nec admodum qvadrat adjectivum *einni*; uti nec nomen loci *enni*, qvi inde procul, nec alius ſane ibi locus editus: unde pro his, ad ductum hiſtoriæ.

(g) yggl. A. C. ygs. Mbr. iggs. E. yggrs. F. ygurz. P. ſtadreiti þar leita. M.

Retulit postea, qvæ evenerant, Thorarinus; Vermundo- A. D.
qve, cur eos insecutus fuisset, & nonne primo sat gestum esse 981
putasset? Interroganti, seqventi carmine respondit.

Salutationem ab irato
Sensit vir
(Novi ante pro Auda
Ita alces lætitiam qværere)
Cum viri dictitarent
Maligni, verum obvolventes,
(Juste sum hortatus) qvod ceciderim
Mulierem (uxorem) meam.

Tunc Vermundus. *Ignoscendum, ait, si id non toleres: at qvomodo exteri tibi se probarunt. Adhæc* Thorarinus *seqvens carmen fudit.*

Avibus

(h) sár leita. L. O.

(***) Secundum lectionem plane diversam, qvam habet Landnáma, absolvit (modo jam indicato) suum sensum prius hemistichium in v. *beita* vel *leita*, sine parenthesi; & tum posterior pars fuerit: *Ek eggiumzt hæfs, ef Hialldr-knár* (potius *knáir*) *kennir (kenna mer* (þá) *Hilldar hyr sennu, at ek böggva mina gudvefiar blin.* Juste s. ad justam ultionem incitor. Et sane in Eyrbyggia malim *eggiunz* qvam *eggium.*

(i) ei. P. enn. L.

(k) lautuidr. L. lntverdir. F. N. hlut var lofda láta. M.

(l) lækendr. A. C. Q. lækendir *invent. Domini* Pauli

(m) eggium hreif. M. eggiu hróps. F. N. P. eyiu horns. Membr.

(n) hæfs. E.

(o) ek hoggva. E. F. N. P.

(p) hlyr giörvefiar. O. hlyn gudvefi minu. M. hlinn. E.

(q) myre. L. minu. Mbr.

A. D. 981

(r) Nágöglum feck *Nagli*
(s) Neſt dáliga fleſtum.
(t) Kaf-ſunnu (u) reed kennir
Klöckr (x) á fiall at ſtöckva.
Helldr geck (y) hiálmi falldinn
Hialldrs at (z) vopna galldri
(a) Þyrdi efldr um allder
(b) *Alfgeir* (c) af hvöt meiri.

Bar *Nagli* ſik enn allvel. qvad *Vermundr.* *Þóra-inn* kvad.

Grátandi (d) rann (e) gætir
Geira ſtígs frá vígi.
(f) Þar varat (g) grímu (h) geymi
Gód (i) vaan (*) fridar (k) haanum (l).
Sva at (m) menſkerdir (n) myndi
(o) Mein ſkiliandi vilia

(Hugdi

(r) nágönglum. G. H. noggöglum. Mbr. nog afraun. F. N. afraun. P.
(s) næſt dáligum. Mbr. G. H. daliga. D. F. N. E. naliga. E. L. O.
(t) kafſinuu. D. kappſunnu. Mbr. kappmönnum. E. L. O. kappſuinnr. F. N. P. kappſuinnu. G. H.
(u) feck. Mbr. H.
(x) í. F. N. P.
(y) hrammi. G. H.
(z) í vokna. G.
(a) þordi. (F. N. P.) heldr. Mbr. þurdu ellds. E. L. O. þordi helldſt um alldrei oc *Alfgeir* um hrauſtleika. G. H.
(b) *Alfeir.*. F. N.
(c) um huor. F. N. P. at huot þeirri. Mbr. *Alfgeyr* — meyri. L.
(d) red. A. C. Q. rann. Mbr. F. N. H. J. K.
(e) geitir. P.
(f) þá var eigi. (Mbr.) á. F. N. P.
(g) grydar. E. L. O.

Avibus carnivoris præbuit Naglius A. D. 981
Escam parce plurimis,
Cognitor auri (vir)
Timidus in montem aufugit.
Magis processit galea tectus
In prælio
Audacia fultus per viros
Alfgeir *majore cum alacritate.*

Nonne, ait Vermundus, *mascule se gessit* Naglius. *Respondit ille*

Flens aufugit
Ex pugna vir,
Ibi non erat viro
Bona spes pacis, (nimirum) illi;
Adeo ut vir
Malum animadvertens vellet

(*Medi-*

(h) geimu. F. N. P. (i) vane. E. O. L.

(*) *Fridar banum*, pacis illi, pleon. vel *Haanum*, pace privato, qvali modo *Há* (cordum) campo demetitur. *vanum* carenti. Et possunt bene hi duo versus, *þar - - - banum*, parenthesi includi. Pro *fridar* habet meum Ex. *fylgdar*, & *þá* pro *þar*, unde forte lectum aliqvando: *þá var at grímu geymi gód van fylgdar at banum*, tum mihi in illo non bona erat spes auxilii. Et forte *gríma* l. *grímar geymi*, galeæ l. galearum custodi. Ex *munskyndir* & *mannskindar* (mei ex.) qvod sensu caret, *menskerdir* facere non absurdum videbatur. Sed & *merskyndir* l. *merskynda* (meliore metri sono) eqvam, cui insideat, concitantem signare valet, qvæ cum hic nulla esset, pro perinde festinanter accipi potetit. *myndi*, *mundi*, indiff.

(k) hámunn. L.

(l) *pro bis qvatuor versibus.* G. H. *substituunt.* hugdi bradr á bleidi birstirdr á siá hlaupa. *reliqva ignorant.*

(m) munskyndir. Mbr. meinskyndir. E. O. L. merskindann. D. munskyrdir. F. N. P. menskerdir, *inventio Domini* Pauli.

(n) mundi. F. N. P. (o) menn. F. N, P. mein. D. men. A. C. Q.

A. D. 981

(Hugdi biodr á bleydi
Bifftaups) á fiá hlaupa.

Oc er *Þórarinn* hafdi verit um nótt í *Biarnarhöfn.* þá mælti *Vermundr.* egi mun þer mer þickia fara mikit mannliga mágr um lipveizlona vid þik. ek ber ecke trauft á at taka vid ydr fva at egi gángi fleiri menn í þetta vandrædi. oc manom ver rída inn í dag a *Bólftad.* oc finna *Arnkel* frænda þinn. oc vita hvat hann vill veita ofs. því at mer fyniz *Snorri* godi þúngr í eptermálinu. þer fkulut ráda feger *Þórarinn.* oc er þeir voru á leid komner. mælti *Þórarinn.*

(*) Muna (p) muno (q) ver at vorum
Vermundr gladir ftundum.
Audar (r) þolls ádr öllum
(s) Audvarpadar dauda.
(**) Nú (t) fiám hitt. at (u) hlægi
(x) Hörgerdar mun verda

(y) (Leitt

(*) *Muno*, *mund*, omiff. *mund. mund.* ex *munt*, alicubi fcripto, ortum, qvo fenfu dictum fuerit, *þú munt muna, at ver vorum* cet. Omisfio autem talis: *munu* (*muno*) *munum ver at vorum*, meminimus nos fuiffe. *Vermundr* Nominat l. Vocat. indifferenter.

Meum ex. (cum F. N. P. ut fæpius)

audar þollar ádr	viri (nos) anteqvam
öllum naudvardar dauda	neceffariam procuravimus mortem, qvafi
naudveria. vorkunn var þer á,	paulo ante. Forte & *naudvalldar*, ɔ:

viri mala inferentis: cum qvo & conjungi poteft *þollar* in genit. fing.

(p) mund. L. munu. D. *omitt.* N.

(q) þer at huorum. Mbr. hitt at huoru. F. P. N.

(r) þollr. Mbr. þolls-öllum. D. þollr ádr. F. N. P.

(s) audvarpadar. L. Mbr. andvarpader. D. aullum naud vardar dauda. F. N. P.

(Meditabatur timiditatem A. D.
Vir) in mare proruere. 981

Et Thorarinus *eam* Biarnarhafnæ *noctem cum transegiſſet*, Vermundus *eum his affatur. Non, inqvit, in ferendis tibi auxiliis magnificus videbor. Vos enim, hoſpites excipere non ſuſtineo, ne cauſæ adeo difficili plures implicentur; unde ſitum ad interiora ſinus* Bolſtadum *hodie eqvitabimus, cognatumqve tuum* Arnkillum *convenientes, qvid ille nobis auxilii laturus ſit audiemus;* Snorronem *enim Pontificem in agenda cædis cauſa fore gravem auguror. Hoc in veſtro erit arbitrio, regesſit* Thorarinus, *& cum viam ingresſi eſſent, iſthoc carmen protulit.*

Reminiſci poſſumus nos fuiſſe
Vermunde! *hilares interdum,*
Ante qvam viri procaravimus
Liberalis mortem.
Nunc id videmus, qvod lætitiæ
Mulieri (viduæ) erit

 (Ma-

(**) *Nú ſiámz* l. *ſiáumz bitt*, *at* (*vid* l. *ver*) *munum fyrir prúdum þegni verda Hörgerdar* (qvem caſum habet M. Ex.) *hlægi.* Nunc id nos ſolicitos habet, qvod auctore l. perſeqvente viro ſtrenuo & callido futuri ſimus *Thorbiörni* viduæ irriſioni, qvæ ex ultione gaudium percipiet. Cætera in parentheſi, ubi & poëtam ceciniſſe puto: *Leid erumk randa raudra* (qvod vult metrum) *regn*, in plur. inimicæ l. parum gratæ mihi (viro manſveto) ſunt pugnæ. cf. *Nialu* pag. 85. *Nú ſiáunſt* (l. *ſiáumz*) nunc de eo diſpicimus, id nobis curæ, qvod priori opponitur lætitiæ. *Hlægia.* Meum: *Hlæe*, qvod ſecutus ſum, qvemadmodum dicitur *athlæi* & *hlæilegt*, *athlægislegt.* Placet qvoqve lectio *munom* h. m.

(t) ſiaunſt. F. N. P. ſiaumz. Mbr.

(u) hlægia. Mbr. F. N. P. hlaupa Cod Reſen. hlægi *inventio Domini Pauli.*

(x) horgerdz. Q. horgerdr. D. F. N. P. L. Mbr.

A. D. 981.

(y) (Leitt erumk) raudra randa
Regn fyri prúdum þegni.

Þeſſu veik hann til *Snorra* goda. Þeir *Vermundr* oc *Þórarinn* rídu inn á *Bólſtad.* oc fagnadí *Arnkell* þeim vel. oc ſpyrr at tíþindum. *Þórarinn* kvad.

Var til (z) hreggs at hyggia
(a) Hrævins (hrafnvins) á bæ mínum.
(*) (b) Þurdi (c) elldr um alldir
(d) Uggligr munins tuggu.
(**) (e) Þá er á firda fundi
(f) Frán víkinga manna
(g) Lind beit (h) lögdis kindar
Lidu (i) högna vo (k) gögnum.

Arnkell ſpyrr epter atburþum um tídinde þau er *Þórarinn* ſagdi. oc er hann hafdi fráſagt ſem var. þá mællti *Arnkell.* reidz hefer þú nú frendi ſva högværr ſem þú ert. *Þórarinn* kvad.

Hetu

(y) ſátt er um rauda randa. F. N. P.

(z) hregs. F. N. P. Mbr.

(a) hrafnvíns. Cod. Reſen. hrævíns. Q. hrafnsvíns. L.

(*) *Þurdi*, præt. a v. *eg þyr*, circumagor, a *þvara*, *þyrill*, inſtrumentum circumagi ſolitum, forma eadem qva *ſpyr*, *ſpurdi*, *myr*, *murdi*, *eyd*, *ſtyd* &c. Vulgo dicitur ad *þyrla* & *þyrlaz*, eadem ſignificatione. *Muninn*, corvus: ejus *tugga* (manſum) cadaver: ejus *elldr*, gladius. Sic Str. XII. *þurdi elldr um alldir*, elliptice & in parentheſi *uglige*, formidoloſe: *ugglauſt*, intrepide, indubie.

(b) þordi. F. N. P.

(c) helldr. Mbr.

(d) uggligt minnes. D. ugglauſt munni. F. N. P.

(Malum) rubrorum clypeorum A. D.
Pluria, auctore viro ornato. 981

Hocqve in Snorronem *Pontificem direxit. Ille deinde* Vermundus*qve B*olſtadum *eqvitarunt, ab* Arnkillo *humaniter excepti, cui, qvid referant, interroganti?* Thorarinus *carmine reſpondit.*

Meditanda erat (inſtabat) procella
Sangvinis domi meæ:
Graſſabatur per viros
Gladius metuendus,
Cum in virorum conventu
Politus, virum violentorum,
Gladius morderet
Artus loricis tectos.

Arnkillus *porro, circumſtantias rerum, qvas* Thorarinus *expoſuerat percontatus & ubi ſingula recenſita erant: nunc, ait, qvam modeſtus es cognate, iratus fuiſti. Adhæc ille carmen repoſuit.*

Poſterioris partis ordo eſt:

(**) *Þá er frán logdis* (l. *laugdis*) *kindar lind beit á firda fundi vikinga-manna lidu gögnum Högna-vo, vod, ve,* veſtem, tutamen. *Logdir & laugdir,* gladius: *logdis kind,* idem. *Lind,* tilia, cujus lignum pro manubrio, qvod & hic pro toto. *Vikinga menn,* homines violenti, a *vikingmadr,* ſicuti dicitur *Konungmadr, Jarlmadr, Preſtmadr, Gögnum* pro *gegnum,* obvia etiam extra metrum antitheſi.

(e) þar er. Mbr.

(f) frán vikinga manna. F. N. P.

(g) lind — kuidar. L.

(h) laugdis. Mbr.

(i) augna. Mbr.

(k) gegnum. Mbr.

A. D. 981

Hetu hirdi-niotar
(*) Haukanefs (til þeffa
Heptandi (l) var ek heiptar)
(m) Hóglifan mik drifu.
Opt kemr (**) (n) álnar (o) leiptra
(***) (p) Æfi-fús ur dúfi.
Nú (q) Kná (r) iörd til orda
(****) (s) Ædi-regn at (t) fregna.

Vera kann þat feger *Arnkell.* enn þat vil ek vit þik mæla *Þórarinn* frændi at þú ver med mer þar til er líkr þeffum málum á nockurn hátt. Enn þó at ek giöriz miöc giörkiólfr í þeffu boþi. þá vil ek þat vid þik mæla *Vermundr* at þú fer egi vidfkilipr mál þesfi. þó at ek taki vid *Þórarni.* Skylt er þat feger *Vermundr* at ek veiti *Þórarni* þat er ek má. egi at fídr þótt þú fer (u) fyrermadr at lidveitzlu vid hann. þá mællti *Arnkell.* þat er mitt rád at ver (x) fitim her í vetr aller faman famtynis vid *Snorra* goda.

(*) *Hauka nes*, manus: ejus *drífa* (fagitta) hafta misfilis: ejus *niótr*, vir. *Hóglífr*, ut *hógvær*, tranqvillus, vitæ qvietæ amans: ab *hægr*, lentus, lenis, facilis. *Hógt oc hógt* (vulgo *hóft*) lente, paullatim. Ordo eft: *Hauka neß drífu hirdi niótur hetu nú hóglifar (til þeffa.)*

(l) vard. C.

(m) hogligan. Mbr.

(**) *Alnar* (*ölnar*, idem, habet M. E.) *leiptra*, pifcis ulnaris, ferpens, vipera; dicuntur enim ferpentes pifces terreftres, & hic *álnar ormr*, ut in inglinga tali *álnar orms Jörd*, a *óglóe. öglir*, Dan. *öglr.*

(n) öluar. P.

(o) leiptr. L. O. almar leiptar. Mbr.

(***) *Æfr*, iratus, *afar reidr.* *Eg dúfi*, addormio. *dufa*, linteolum faciei vel ori inter dormiendum admotum. *Æfi furs*, cum ira ignea, a *faur*, ignis. *dûs* m. g. fomnus. *Jörd*, foemina, *hálfkennt*, per qvam intelligi videtur vidua *Thorb.* Meum Ex. habet *vd*, *vid* aut *urd*, certo fciri aut legi non poteft.

A. D. 981.

Dixerunt viri
(Huc usqve
Iram cohibui)
Me mansvetum.
Sæpe prodit (venit) vipera
Iracunda e latibulo.
Jam potest foemina
Vehemens verba inaudire.

Ita forsan, ait Arnkillus; *id vero tibi consulam cognate, ut apud me donec lites istæ qvodam modo ad finem fuerint perductæ maneas. Qvamvis autem primas causæ partes hac oblatione in me susceperim, eam tamen â te* Vermunde *poscam conditionem, ne causam deseras, ut ego* Thorarinum *recipio. Debitum est, ait* Vermundus, *ut qvam maximam possum, opem tibi conferam, qvamvis tu in auxiliis ei præbendis primipilus fueris. Tunc* Arnkillus: *meum, infit, est consilium, ut hic singuli villæ* Snorronis *Pontificis qvam proximi hyemem una*

(p) æfifurs or dusi. Res. efni fuz ur duzi. F. N. P. æfisus, *invent. Domini Pauli.*

(q) *qva.* L. nú kòm í 6d. P.

(r) í eid. P. N.

(****) *Regn* pro *regin*, nimius, magnæ molis, a *rögn*, dii. *Sá èr vid, rögn ofreginn*, de *Thangbrando*, ubi *ræginn* intelligi potest, in deos maledicus, blasphemus. Et forte *Thorbiörnum* ad facinus incitaverit uxor, de qvo tamen silet historia, qvo respicere potuit *Thorarinus* Str. 14. 17. Potest etiam *ædi regn* dici sangvis, ab *æd*, *ædr*, f. g. vena. Poterit ex verbis s. fama sangvinem fusum accipere. Item *ædi-regn*, vehementis animi adjective.

(s) ædi regn. Mbr.

(t) fræda. D.

(u) fyrirgangsmadr. 45.

(x) seim. 444. seum. 442.

A. D. goda. oc ſva gerþu þeir at *Arnkell* hafdi fiölment um vetr-
981 inn. var *Vermundr* ímiſt í *Biarnarhöfn* edr med *Arnkelli.* *Þórarinn* helt hinum ſömum (y) ſkaphöfnum. oc var löngum hliódr. *Arnkell* var híbyla prúþr. oc gledimaþr mikill. þótti honum oc illa ef adrer voru egi iafnglader ſem hann. oc ræddi opt um vid *Þórarinn* at hann ſkylldi vera kátr oc ókvíþinn. letz hafa ſpurt at eckian at *Fródá* bæri vel af ſer harmana. oc man henni (z) hlægiligt þickia ef þer berit ydr egi vel. *Þórarinn* kvad.

(*) (a) Skalat (b) öldruckin eckia
(Ek veit (c) at (d) gat beitu
Hrafn (e) af hræva (f) gefni)
(g) Hoppfögur af því ſkoppa.
At ek (h) hiördauggvar hyggia
(Her er ſjón (i) komin lióna.
Haukr (k) unir hördum (l) leiki
(m) Hreifa ſtríds (n) á kvídu.

Þá

(y) ſkapsmunum. 442.

(z) ſkopligt. 46. ſkapligt. 124.

(*) *Skalat.* *Skal at* Ð; ita & M. E. & ibid. *öldryckium*, qvæ verþa poſt *kvídu* ſignum interrogationis reqvirunt: Num ad potum &c. *Beita* f. g. bolus, ut *Hrafn ſleit af ná beitu.* *Beiti* n. g. edulitium. *Þeytu*, *Þeyti*, non abſurde, *af Þiótandi æd.* *Þeitu* (haſtam) ridiculum. *Gefnir*, *giafi*, *giafari.* Potuit & eſſe *af Hræi* l. *hrævi gefnu.* *Hoppfögur.* *Eg hoppa*, ſalio, ſubſulto. *fagr*, politus, decens, pulcher. *Eg Skoppa*, ito, verbulum levioris notæ, curſim eo, curſito. *Eg Skopa*, vel, ut hodie dicitur, *Skopazt ad*, irrideo, illudo, εἰρωνεύομαι. *Skop* n. g. ironia. *Hyggia*, ut ſupra Str. XI. *Hreifi* m. g. χεὶρ, a v. eg *Hrif*, rapio, capio, arripio. Hic avis digitos cum ungvibus notat. *Hreifa Strids haukr*, falco ungvibus pugnans, corvus: vel idem elliptice ac ſimpliciter *Haukr*, & tum *hardr hreifa Stríds leikr*, ungvium (de præda) pugna, vel *Hræva Stríds leikr*, certamen de præda. *Kvída* f. g. mali imminentis metus. *Hann leyſir mik frá lángri kvídu.*

una degamus, id qvod, fecerunt, siqvidem Arnkillus *freqventem ista hyeme domum aluit,* Vermundus *autem, modo apud eum, modo* Biarnarhafnæ *eget.* Thorarinus *eandem servavit indolem sæpius qvippe taciturnus.* Arnkillus *vero comi hilariqve conversatione usus est, unde ei displicuit, si qvi minorem, ac ipse, præ se ferrent comitatem; sæpeqve cum* Thorarino, *ut hilaris esset & intrepidus, sermonem habuit, addens relatum esse sibi, qvod vidua* Frodaaensis, *dolorem mascule perferat, unde ridiculum videretur, si ægro esset animo. Cui* Thorarinus *hosce versus opposuit.* A. D. 981

Vidua ebria
(Scio nactum esse pastum
Corvum a cadaverum datore)
Pulchre saltans inde non gloriabitur,
Qvod sangvinem cædendo fuderim
(Hic odium inter viros incessit:
Gaudet duro ludo
Corvus) ad metuendum.

Adhæc

(a) skalei. Mbr.
(b) öldryckiu. D.
(c) ad. F. N. P.
(d) gá teitri. D. gá þeitu. L. O. gat beiti. F. N. P. peitu *Resen.* beitu. Mbr.
(e) af. D. F. N. Mbr.
(f) efni. *Resen.*
(g) hop — skopa. P. höpp — sköpa. Mbr.
(h) hiördyggvar. *Resen.* hordiggvar. D. hiördaugr. F. N. P.
(i) komit. F. N. P.
(k) yfir. F. N. var at. Mbr.
(l) eyki. P.
(m) hræfa figz. F. N. P. Mbr.
(n) ad. L. O. at kuidu. D.

A. D. Þá ſvarar einn heima mádr *Arnkells.* egi veiſtu fyrr
981 enn í vor er lokit er *Þórneſs* píngi hverſu einhlítr þú verdr
þer í málonom. *Þórarinn* kvad.

(*) (o) Láta hitt. at hlióta
    Helldendr (p) mynim (q) ſkiallda.
(Sækium rád (r) únd ríkan)
    (s) Romuſamt úr dómi.
Nema (t) *Arnketill* (u) orum.
    (x) Æ gódr vit lof (y) þiódar.
(Vel trui ek grímu geymi
    Galldrs) (z) ſakmálum halldi.

XX. Cap.

982 *Geirrídr* húsfreyia í *Máſvahlíd* ſendi þau ord inn á
Bólſtad at hon var þeſs vís vordin at *Oddr Kötluſon* hafi
höggit höndina af *Aude.* kalladiz til þeſs hafa ord hennar
ſiálfrar. oc ſva kvat hon *Odd* því hafa hælſt fyrer vínum
ſinum. Oc er þeir *Þórarinn* oc *Arnkell* heyrþu þetta ridu
þeir heiman vid XII. mann út til *Máſahlídar.* oc voru þar
um nótt. enn um morgininn ridu þeir út í *Hollt.* (a) þar

oc

(*) Ordo prioris partis: *Skiallda halldendr láta ſitt*, (*þad*) *ad* (*ver*) *munim hlióta rómuſamt ur dómi*: ſæpe enim ex litibus & judiciis ortæ pugnæ ac cædes. *Skamt*, ſubſtantive, partem noſtram futuram: adverbialiter, cito l. mox fore ut nanciſcamur.

(o) láttu. E. L.

(p) minu. E. L. minum. D. munu. Mbr. muni ſkialdar. F. N. P.

(q) ſkialldr. L.

(r) under rikan. Mbr. vid rikann. F. N. P.

(s) rómuſkamt. F. N. P. Mbr.

Adhæc qvidam domesticorum Arnkilli: *Non tu, inqvit,* Arnkille *nosti, antequam solutum sit forum* Thorsnesense *proximo vere celebrandum, qvantum tibi in causis istis vires propriæ sufficient.* *Et* Thorarinus *cecinit.* A. D. 981

Dictitant, nobis
Clypeorum gestatores
(Consilium viri potentis petimus)
Tumultum ex judicio nobis oriturum;
Nisi Arnketillus *nostram,*
Semper bonus, populi laude florens,
(Fidem indubiam habeo viro)
Causam tueatur.

Cap. XX.

Geirrida *materfamilias* Mafhlidensis, *nuntium misit* Bolstadum, *certiorem se factam esse, qvod* Oddus Katlæ *filius manum* Audæ *præciderit, id qvod verbis ipsius* (Audæ) *comprobari,* Oddum*qve coram amicis jactasse asseruit. Qvibus auditis* Thorarinus & Arnkillus, *domo,* Mafahlidam *in partibus sitam exterioribus, duodecim stipati viris eqvitarunt, ibiqve peracta nocte seqventis diei mane* Holtum *tetenderunt* (71), *ubi vir-* 982

(t) *Arnkell* örum. F. N. P.

(u) ordum. Mbr.

(x) ordgódz. F. N. P. ordgódr. Mbr.

(y) þiódir. L.

(z) fá málum. D. fannmálum. E. fákmálum halldit. F. N. P. Mbr. fann mælum hallda. Q. fam málum. *Resen.*

(a) oc er sen ferd þeirra or *Holti*, *add.* 444.

(71) eorumqve iter ex *Holto* conspiciebatur, *add.* 444.

A. D. var egi karla fyrer fleirr enn *Oddr. Katla* ſat á (b) palli.
982 oc ſpann garn. hún bad *Odd* ſitia hiá ſer (c). oc ver hit næſtá mer. hún bad konor ſitia í rúmum ſinum. oc verit hliódar kvad hún, enn ek má hafa ord fyrer þeim. oc er þeir *Arnkell* kvamo. gengu þeir inn þegar. Oc er þeir kvamo í ſtofu. heilſadi *Katla Arnkelli.* oc ſpurdi at tídindum. *Arnkell* kvadz eingi ſegia. oc ſpyrr hvar *Oddr* ſe. *Katla* kvad hann farinn ſudr til *Breidavíkr.* oc mundi hann egi forþaz fund þinn ef hann veri heima þvíat ver treyſtim þer vel um drengſkap. Vera má þat ſeger *Arnkell.* enn rannſaka viliom ver her. þat ſkal ſem ydr líkar ſeger *Katla.* oc bat matſeliu bera liós fyrer þeim. oc lúka upp búri. (d) þat eitt er (e) hús her á bænum. þeir ſá at *Katla* ſpann garn af rocki. Nú leita þeir um húſin. oc finna egi *Odd.* oc fóru burt epter þat. oc er þeir komu ſkamt frá garþinum. nam *Arnkell* ſtadar. oc mællti. (f) hvort mun *Katla* ei hafa (g) hedm veift um höfut (h) oſs. oc hefer þar verit *Oddr* ſon hennar er oſs ſyndiz rockrinn. egi er hon ólíklig til ſeger *Þórarinn.* oc förum aptr. þeir gerdu ſva. Oc er ſáz or *Hollti* at þeir hurfu aptr. þá mællti *Katla* vid konr. enn ſkulut þer ſitia í rúmum ydrum. enn vid *Oddr* manom framgánga. enn er þau koma fram um dyrr. geck hún í öndina gegnt dyrum. oc kember þar *Oddi* ſyni ſínom. oc ſkerr hár hans. Þeir *Arnkell* hlupu inn

(b) *Hápalli.*

(c) oc vert hliódr oc kyrr, *add.* 445. heldr kyrr. 442.

(d) kvad þat eitt vera hús her læſt &c. 124. 129. 130. 131. 445. 446.

(e) hús, *omitt.* 442. oc önnur hús, *add.* 129. 130.

(f) huórt mún *Katla* egi hafa vaſit fyrir oſs. 124. 131. 441. 446.

(g) heidni. 442. *omitt.* 445. hendi. 447.

(h) *Oddi.* 447.

nemo præter Oddum *adfuit. Sedens in tabulato* (72) Katla *filum rude nevit*, Oddum*qve juxta se sedere jussit & sibi qvam proximum* (73); *Ancillis adhæc, suis ut in sedibus manerent mandavit; & estote, ait, taciturnæ: etenim mihi cum iis erunt verba facienda.* Arnkillus *ubi cum suis illuc pervenit, ædes statim ingreditur. Qvem triclinium intrantem* Katla *salutatum, qvid novi referent interrogavit? Negavit ille, se qvicqvam relaturum, & ubi nam esset* Oddus? *Percontatus est. Respondit* Katla, *illum sitam ad austrum* Breidavicam *iter suscepisse, nec, perrexit, modo domi esset, conventum vitaret tuum, siqvidem de probitate tua confidimus. Ita forsan ait* Arnkillus, *nos tamen hic inqviremus. Cui* Katla; *hoc in vestra situm erit potestate, jussitqve promam lumen iis præferre, & penuarium* (74) *recludere, unicam nimirum, villæ ædem* (75). *Illi* Katlam *filum colo nere viderunt. Domum deinde scrutati sunt*, Oddo*qve minime reperto discesserunt. Et ut parum a septo prati culti abessent*, Arnkillus *subsistens* (76) *Nonne, inqvit*, Katla *caput* (77) *nostrum* (78) *arte magica obduxit, ejusqve filius fuit id, qvod nobis colus videbatur? Hoc ab ea non abludet ait* Thorarinus, *nos itaqve revertamur; id qvod fecerunt. & cum* Holtum *redire conspicerentur*, Katla *ancillas his affatur; Adhuc vos in sedibus sedete, verum ego atqve* Oddus *in exteriores ædes prodibimus, cumqve fores versus progressi essent*, Katla *in atrium secessit, ubi filium* Oddum *depexuit, ejusqve comas secuit.* Arnkillus *cum suis fores* A. D. 982

 inva-

(72) tabulato superiori.

(73) taciturnum, qvietumqve, *add.* 445. omnino qvietum. 442.

(74) aliasqve ædes.

(75) sera clausam, *add.* 124. 129. 131. 445. 446.

(76) nonne *Katla* impedimenta nobis objicit. 446. 441. 124. 130. 131.

(77) Oddi.

(78) gentili more 442. manu. 447.

A. D. 982 inn í dyrnar. oc ſá hvar *Katla* var. oc lek at hafri ſínum. oc iafnadi topp hans. oc ſkegg. oc greiddi flóka hans. þeir *Arnkell* gengu í ſtofu. oc ſá hvergi *Odd.* lá þar rockr *Kötlu* í beckinum. þóttuz þeir þá vita at *Oddr* mundi eí þar hafa verit. Gengu ſídan út oc foru í brót. enn er þeir komu nær því ſem fyrr hurfu þeir aptr. þá mællti *Arnkell.* ætli þer egi at *Oddr* hafi verit í hafrslíkinu. egi má vita ſegir *Þórarinn.* enn ef ver hverſum nú aptr þá ſkulum ver hafa höndr á *Kötlu.* freyſta manom ver enn ſeger *Arnkell.* oc vita hvat ígeriz. oc ſnúa enn aptr. Enn er ſen var ferdin bad *Katla Odd* gánga med ſer. enn er þau komu út geck hún til öſku haugs. oc bad *Odd* leggaz nidr under hauginn oc (i) ver þar hvat ſem ígeriz. Enn er þeir *Arnkell* komo á bæinn. hlupu þeir inn. oc til ſtofu. oc ſat *Katla* á (k) palli. oc ſpann. (l) hon heilſar þeim. oc kvat þá (m) þyckfarit gera. *Arnkell* kvat þat ſatt. Þeir förunautar hans tóku rockinn. oc hiöggu í ſundr. þá mællti *Katla* egi er nú þat heim at ſegia í kvelld at þit hafit ecke erinde haft (n) hegat í *Hollt.* er þer hiuggut rockinn. Sídan gengu þeir *Arnkell.* oc leitudu *Oddz* úti oc inne. oc ſá eí kvikt utan túngaullt einn er *Katla* átti er lá undir haugnum. oc foro brot epter þat. Oc er þeir koma midleidis til *Maſahlidar.* kom *Geirrídr* í móti þeim. oc verkamadr hennar. hún kvat þá hafa (o) varleitat hans *Oddz.* (p) oc vil ek enn at

þer

(i) liggia þar. W.
(k) þver palli. W.
(l) af rocki. W.
(m) þráfarit. 442.
(n) híngat. 444.
(o) óleitat. 445.
(p) vanleitat mun, *add.* 445.

invadunt, *videntqve* Katlam *cum capro ludentem*, *crines ejus verticales æqvare*, *pilosqve ſoloces explicare. Intrant deinde triclinium*, *nec tamen* Oddum *uspiam conſpiciunt; colus autem* Katlæ *in ſcamno jacuit*, *unde in eo* Oddum *non latuiſſe certum autumarunt. Egresſi poſtea diſceſſerunt; aſt ubi in locum*, *unde reverſi fuerant*, *pervenerunt*, Arnkillus *in hæc verba prorupit: Nonne*, *inqvit*, Oddum *in forma capri latuiſſe putatis? Non abſimile ait* Thorarinus: *nos autem ſi reverſi fuerimus manus* Katlæ *injiciemus. Periculum adhuc*, *infit* Arnkillus, *faciemus*, *& qvid eveniet*, *indefesſi tentatum revertemur. Conſpecto itinere* Katla Oddum *ſe comitari jubet &*, *cum ad acervum cinereum egresſi eſſent*, *filio*, *ut infra eundem recumberet*, *præcepit*, *ibiqve*, *qvicqvid gereretur* (79) *permaneret.* Arnkilliani *cum ad villam rediiſſent*, *ædes ſtatim & primum qvidem tricclinium intrarunt;* Katla *vero in tabulato ſedens* (80) *nevit*, *eosqve cum ſalutaſſet*, *freqventes adeſſe dictitavit*, *id qvod illi verum affirmantes colum prehenſum conciderunt. Tunc illa: Non eſt*, *ait*, *qvod veſperi domum reduces*, *vos ſine negotio huc* Holtum *veniſſe referatis*, *ſiqvidem colum diffidiſtis.* Arnkillus *poſtea ac comites*, *ubi* Oddum *tam intus qvam foras qvæſiviſſent*, *nullo animali*, *præter porcum in prato culto paſcere ſolito*, *qvem posſidebat* Katla, *ſub acervo recubantem*, *animadverſo*, *reverſi ſunt. Iis vero viæ* Mafahlidam *ducentis dimidiam fere partem emenſis*, Geirrida *cum operario obviam facta* (81). Oddum *minus diligenter eos qvæſiiſſe aſſeverat*, A. D. 982

(79) jaceret. W.

(80) colo. W.

(81) de *Oddo* nfindum rite inſtitutam inqviſitionem eſſe aſſeruit.

A. D. 982 þer hverfit aptr. oc man ek fara med ydr. oc man egi mega med lauſſegli at ſigla þar ſem *Katla* er. Sídan ſnúa þeir aptr. *Geirrídr* hafdi blá ſkyckiu yfer ſer. oc er ferd þeirra var ſæn or *Hollti* er *Kötlu* ſagt. at nú veri (q) XIII. menn ſaman. oc einn í litklædum. þá mællti *Katla.* mun *Geirríd* tröllit þar komit. oc mun þá ecke ſiónhverfingum einum mega vid koma. (r) Stód hon þá upp af pallinom. oc tók hægendin undan ſer. var þar hlemmr under. oc holr innan pallrinn. let hon *Odd* þar í koma. oc bió um ſem ádr. oc ſettiz á ófan. oc kvat ſer vera helldr (s) kynlikt. enn er þeir koma í ſtofu. þá vard egi af kvedium med þeim. *Geirrídr* varp af ſer ſkickionne. oc geck at *Kötlu.* oc (t) tók ſelbelg er hon hafdi haft med ſer. oc færdu hann á höfut *Kötlu.* ſidan bundu förunautar þeirra at fyrir nedan. Þá bad *Geirrídr* brióta upp pallinn. var *Oddr* þar fundinn. oc ſídan (u) bundinn. epter þat voro þau (x) færd inn til *Búlandzhöfda.* Oc var *Oddr* þar hengdr. oc er hann (y) ſpornar gálgann. mællti *Arnkell* til hans. íllt hlítr þú af þinne módr. kann oc vera þú eiger illa módr. *Katla* mællti. vera má viſt at hann eigi egi góda módr. enn egi hlytr hann þar fyrer íllt af mer. at ek villda þat. enn þat væri vile mynn at þer hlytit aller íllt af mer. (z) vænti ek oc at þat man ſva vera. ſkal nú oc egi leyna ydr því at ek hefer

(q) XIV. W.
(r) ſpratt upp. W. 445.
(s) væmiligt. 445.
(t) vatt upp. W.
(u) færdr í bönd.
(x) mædgin. *add.* 445.
(y) ſpann. W. ſpannar. 442.
(z) vilnunzt ek til. 45.

asseverat, itaqve, infit, me comite revertemini; nam Katlam *frondeis velis petere nihil sufficiet. Iter deinde reflexerunt.* Geirrida*qve stola cærulei coloris fuit induta. Ast cum iter eorum* Holti *conspectum esset,* Katl*æ jam* (82) *tredecim simul esse, unumqve vestibus coloratis amictum domesticæ narrarunt, tunc illa: Ecqvid, ait incantatrix illa* Geirrida, *iis jam intererit; mera igitur præstigia nullius usus erit adhibere* (83). *Surgens deinde a tabulato, pulvinaria qvibus insederat sustulit: suberat illis operculum, concavumqve tabulatum, in qvo filium jussit delitescere, omnibusqve ac antea fuerant compositis insuper consedit, nimium se* (84) *langvorem subire dictitans. Illi vero cum triclinium intrassent, omissa invicem salutatione,* Geirrida *abjecta stola,* Katlam *accessit* (85), *depromtoqve folle ex pelle phocina facto, qvem portabat secum, caput ejus obduxit, comites autem eum collo adstrinxerunt. Jussit deinde* Geirrida *tabulatum effringi, ubi repertus* Oddus *vinculis* (86) *constringitur.* Bulandshöfdum *postea devecti sunt* (87) *ubi* Oddum *suspendio necarunt. Qvem cum furcam tangeret,* Arnkillus *his affatur: mala, inqvit, de matre reportas, qvæ tibi forsan prava est. Tunc* Katla, *sane forsitan minus bonam habet matrem, at me auspice malum illi ideo non obtingit qvod ita velim: id vero optarim ut vobis singulis perniciei cederem, qvod ita fore auguror; nec vos amplius celandum fugiat, me mali, qvo laboravit*

A. D. 982

(82) XIV. W.
(83) celeriter surgens. W. 445.
(84) nauseam. 445. sc. nimiam.
(85) prolato.
(86) injicitur.
(87) parentes sc. mater & filius, *add.* 445.

A. D. 982 hefer valldit (a) meini *Gunnlaugs Þórbiarnarſonar* er þesſi vandkvædi öll hafa af hlótiz. Enn þú *Arnkell* ſeger hon. mátt egi af þinne módr íllt hlióta er þú átt enga á líſi. enn um þat villda ek at mín (b) atqveþi ſtæþiz. at þú hlyter því verra af födr þínom enn *Oddr* hefer af mer hlótit. ſem þú hefer meira í hættu enn hann. vænti ek oc at þat ſe mællt ádr líkr at þú eiger (c) illan födr. Epter þat börþu þeir *Kötlu* grióti í hel þar under höfdanum. ſídan fóro þeir í *Máſahlíd.* oc voro þar um nóttina enn ridu heim epter um daginn. Spurþuz nú þesſi tídinde öll jafnſaman. oc var engum harmſaga í. lídr nú ſva vetrinu.

XXI. Cap.

Epter um vorit var þat einn dag at *Arnkell* kallar á tal vid ſig *Þórarinn* frænda ſinn. *Vermund* oc *Alfgeirr.* oc ſpurdi hverr líþveizla þeim þótti vinveittuz vid ſik. hvert þeir færi (d) til þíngs. oc koſtim at því ádra vini vara ſeger hann. kann þá vera annathvert at menn ſættiz. oc mun ydr þat verda (e) feſkyldt at bæta þá menn alla er þar letúz. edr fyrer ſárum urdu. þat kann oc vera ef á þingreidena er hætt. at vand rædinn aukiz ef málin eru med ofrkappi (f) varin. Hinn er annar koſtr ſeger hann at leggia á allann hug at þer komiz utan med lauſa fe ydvart. enn þá leikr um lönd ſem audit er. þau ſem egi verda ſelld. Þeirrar líþveitzlu var *Alfgeirr* fúſaſtr. *Þórarinn* kvadz oc egi ſiá efni ſín til at bæta ſaker þær allar med fe er

(a) meinqveiſi þeirri *Þórbiarnarſonar.* 45.
(b) tilyrdi. 45.
(c) eigi gódann. W.

boravit Gunnlögus Thorbrandi *filius*, *unde omnes istæ difficultates effluxerunt*, *causam fuisse: Tu vero (pergit)* Arnkille! *malum de matre referre neqvis*, *siqvidem vivam non habes: optarim autem talem fore imprecationibus meis effectum*, *ut tanto deteriorem de patre sortem reportes qvam* Oddus *de me*, *qvanto majori tibi stat periculo: idqve tandem dictum iri patre te natum importuno ominor. Hæc effatam infra montem lapidarunt. Qvo gesto* Mafahlidam *reversi*, *noctem transegerunt postero autem die domum redierunt. Cuncti postea hi eventus una narrati nemini luctum movere: hyems his actis labitur.* A. D. 982

Cap. XXI.

Die qvodam proximi veris, Arnkillus Thorarinum *cognatum suum nec non* Vermundum & Alfgeirem *in colloqvium vocatos*, *qvidnam auxilium iis magis amicum videretur*, *interrogavit: utrum forum adeamus*, *omnibus in suppetias amicis vocatis; (qvod si fecerimus) id forsan eveniet*, *ut transactio sanciatur; sed multa vobis constabit pecunia*, *omnes qvi ceciderunt vel vulnerati sunt recompensare; forte etiam si causæ nimis fervide agantur*, *difficultates gliscent. Altera*, *inqvit*, *optio est*, *omnes in hoc intendere nervos ut cum mobilibus peregre devehimini; de fundis autem*, *qvi non fuerint venditi*, *ut sors feret*, *contingat. Qvod auxilium* Alfgeyri *maxime arrisit.* Thorarinus *etiam vires suas*, *omnibus qvæ in causis istis occiderant criminibus pecunia abluendis se minus*

 suffectu-

(d) allir til alþingis. 45.
(e) skylft. W.
(f) sott edr. *add.* 42.

A. D. 982 er gerz höfdu í þeim málum. *Vermundr* kvaz egi mundu ſkilia vid *Þórarinn* hvört er hann vill at hann færi utan med hönum edr veita hönum vígsgengi her á landi. Enn *Þórarinn* kaus at *Arnkell* veitti þeim til utanferdar. Sídan var madr ſendr út á *Eyri* til *Biarnar* ſtyrimans at hann ſkylldi allann hug á leggia at búa ſkip þeirra ſem fyrſt mátti hann.

XXII. Cap.

Nú ſkal ſegia frá *Snorra* góda. at hann tók vid eptermáli um víg *Þórbiarnar* mágs ſíns. hann let oc *Þúridi* ſyſtr ſína fara heim til *Helgafellz*. því at ſá ordrómr lek á at *Þórbiörn* ſon *Asbrandz* frá *Kambi* vendi þángat kvamr ſínar til (g) glapa vid hana. *Snorri* þóttiz. oc ſiá allt rád þeirra *Arnkells* þegar hann ſpurdi ſkipbúnadinn at þeir mundi egi ætla ſebótum uppi at hallda epter vígin vid þat at eingar voro ſætter bodnar af þeirra hendi. enn þó var kyrt allt fráman til ſtefnodaga. Enn er ſá tími kom. ſafnar *Snorri* mönnom. oc reid inn í *Alftafiörd* med LXXX. manna. því at þat voro þá lög at ſtefna heiman vígſök ſva at vegendr heyrdi edr at heimili þeirra. oc kvedia egi búa til fyrr enn á þíngi. Enn er ferdin *Snorra* var ſeen af *Bólſtad*. þá ræddu menn um hvört þeir ſkylldi ſæta áverkum vid þá. því at fiölment var fyrer. *Arnkell* ſeger at egi ſkall þat vera. oc ſkal þola *Snorra* lög ſeger hann. oc kvat hann þat eitt at gera ſva búit. er naudſyn rak til. Oc er *Snorri* kom á *Bólſtad* voru þar engi áköſt med þeim. ſídan

(g) glapanar. 45.

suffecturos videre asseruit. Vermundus *se a* Thorarino, *sive peregrinationis socium, sive in patria adjutorem sese eligeret, minime discessurum promisit. Cæterum* Thorarinus *ut* Arnkillus *ad iter peregre suscipiendum se juvaret elegit. Miserunt deinde nuntium* Eyram *ad* Biörnum *Gubernatorem qvi navi eorum qvam citissime valeret, parandæ totum impenderet animum.* A. D. 982

Cap. XXII.

Jam de Snorrone *Pontifice narrandum est, hic causam de cæde affinis sui* Thorbiörnis *agendam in se suscepit, sororemqve* Thuridam Helgafellum, *domum suam fecit commigrare; tulit nimirum rumor* Biörnum Asbrandi *ex* Kambo *filium, illuc freqventer illicitæ cum ea conversationis animo venire. Omne qvoqve* Arnkilli *&* *affinum propositum suspexit, dum navem eos parare audiit: decrevisse nimirum cædes pecunia non recompensare, siqvidem nullæ transactionis conditiones a parte eorum oblatæ fuerant, omnia tamen usqve ad dies citationibus dicatos qvieta fuere. Qvod tempus cum appropinqvaret* Snorro *Pontifex viros collegit & comitibus octuaginta stipatus in* Alftafiördum *eqvis vehitur, jusserunt enim id temporis leges reos cædis coram in jus provocare, aut eorum domi saltem, nec villicos priusqvam in foro nominare. Conspecto vero de* Bolstado Snorronis *Pontificis itinere, utrum cum iis confligendum esset, siqvidem freqvens aderat præsidium, sermo habitus est. Id fore vetuit* Arnkillus, *jussitqve tolerare* Snorroni *ea qvæ legibus faceret, nec alia qvam qvæ posceret necessitas agere suffecturum.* Snorro *autem cum eo perveniret,*

A. D. 982 ſidan ſtefndi *Snorri Þórarni* til *Þórsnes* þings. oc þeim öllum er at vígum höfdu verit. *Arnkell* hlíddi vel ſtefnunni. Epter þat ridu þeir *Snorri* í burt. oc upp til *Ulfarsfell* (h). Oc er þeir voru á brótt farner kvad *Þórarinn* víſu.

(*) (i) Erat ſem (k) glaps fyri glæpi
    (l) Grund fögr vita mundar.
(m) Fura (n) fleygi-aura
    Frænings. laugum ræni.
(o) Ef (p) ſannvitendr ſunnu
    (Se ek þeirra lid meira.
Oſs (q) megni (r) god gagni)
    (**) *Gauts* (s) þekiu mik (t) ſekia.

Snorri godi reid upp um háls til *Ryſa.* oc ſva til *Drápuhlídar.* oc (u) um morgininn út til *Svínavatz.* oc ſva til *Raunsfiardar.* oc þadan ſem leid liggr út til *Tröllaháls.* oc letti egi ferdinne fyrr enn vid (x) *Sallteyraros.* enn er

þeir

(h) *ſeqventia omitt.* 45. *usqve ad; Snorri* godi reid upp &c.

(*) Ordo totius carminis: *Era ſem fögr mundar vita grund (fleygifura frænings aura) ræni mig lögum, ef mig ſekia ſannvitendr gauts þekiu ſunnu.*

(i) Era. B.

(k) grafft*s*. B. F. N. P. grátt — garps. D. E. L. grát ſer glappi. L. greips garps fyri glöpi. Mbr.

(l) grundfágr. *Reſen.* grundfágs. F. N. P. grundfögr. L. Mbr.

(m) fur á. *Mbr.*

(n) fleygi árar. Mbr. fleygi ára. B. F. N. P. fleygi aura *inventio Domini Pauli.*

(o) er. Mbr.

(p) ſaunnu ſtendr. D. ſannvit ordz. F. N. P. ſannvitr. L.

(q) magni. Mbr.

(r) god. B. F. N. P. gud. *Reſen.*

A. D. 982

nulla intercedente litigatione Thorarinum, *ſingulosqve, qvi cædibus interfuerant ad forum* Thorsneſenſe *citavit, cui* Arnkillus *aures attentas præbuit. Relicto deinde prædio* Snorro, *cum ſuis* Ulfarsfellum *aſcendit* (88). *Qvi cum diſcesſiſſent* Thorarinus *carmen protulit.*

Non perinde eſt, ac ſi ſtulto facinore
Pulchra foemella,
Foemella (inqvam)
Me legum præſidio privet,
Si vere viri
(Video horum opes majores:
Nobis adſint dii)
Me reum peragant.

Snorro *Pontifex per transverſum collem usqve ad* Ryſas *indeqve* Drapuhlidam *aſcendit, ſeqventisqve diei mane ſitum in partibus exterioribus* Svinavatnum, *indeqve in* Raunsfiördum, *ac iſtinc per ducentem ad collum* Tröllaháls *viam, iter direxit, nec priusqvam ad oſtium* Salteyrenſe *deſtitit, qvo cum perveniſſent* alii

(**) *Gautr*, Odinus: ejus *þekia*, *tectum*: ejus *ſunna* (ſol) gladius, ſi *þekia* pro domo ſumatur; ſin proprie, clypeus, his namqve Valhalla ſuperne ſtrata. Gladii l. clypei *ſannvitendr* (veri cognitores) viri, & qvidem fortes. *Gauts* (Odini) *þekia* eſt tectum Valhallæ: ejus *ſunna* clypeus: ejus *ſannvitandi* vir armorum peritus. Erigit alias ſe poëta, & confortat, eo nomine, qvod non auctore muliercula, ſed velut Æneæ magni dextra cadat, ſi modo cadendum, cum adverſariorum opes majores videret. Liceat perituræ viribus ignis igne perire tuo, clademqve auctore levare. Met. 2. Et qvemadmodum *Vermundus* ſupra: *varkunn var þer* (cf. Jonsb. *dóma* cap.) ita hic ſub initium æqvitate cauſæ ſolatur *Thorarinus*, ſi non plena, at certe plana & agnoſcenda. Sumſiſſe merentes laudabor poenas Æn. 2.

(s) þeki. B. þekki. F. N. P.

(t) er ſekia L. ſekan. D. ſeckia. N. P.

(u) út um móin. W. 45.

(x) *Selteyrar oſſ.* W.

(88) ſeqventia, *omitt.* 445. usqve ad: Pontifex *Snorro*.

A. D. þeir komu þar. vardveittu ſumer *Auſtmennina*. enn ſumer
982 brendu ſkipit. Oc ridu þeir *Snorri* ſva heim at þetta allt var gert. *Arnkell* ſpyrr þetta at *Snorri* hefer brent ſkipit. þá gengu þeir á ſkip *Vermundr* oc *Þórarinn* med nockora menn. oc reru veſtr um fiörd til *Dagverdarneſs*. Þar ſtód ſkip uppi er *Auſtmenn* áttu. Þeir *Arnkell* oc *Vermundr* keyptu þat ſkip. oc gaf *Arnkell Þórarni* hálft ſkipit. enn *Vermundr* bió ſinn luta. þeir fluttu ſkipit út í *Dímun*. oc bióggu þar. ſat *Arnkell* þar vid til þeſs er þeir voru búner. oc fór ſídan med þeim út um (y) *Elldey* oc ſkilldu þar med vináttu. Sigldu þeir *Þórarinn* á haf. enn *Arnkell* fór heim til búſs ſíns. oc lagdiz ſá ordrómr á at þeſſi lidveitzla þótti ènn ſköruligzta. *Snorri* godi fór til *Þórsnes* þíngs. oc hellt frám málum ſínum. vard *Þórarinn* þar ſekr. oc aller þeir menn er at vígum höfdu verit. enn epter þíngit heimti hann ſer ſlíkt er hann feck af ſektar fe. Oc lauk ſva þeſſum málum.

XXIII. Cap.

Vigfús ſon *Biarnar Ottarsſonar* bió í *Drápuhlíd* ſem fyrr ſeger. hann átti *Þórgerdi Þórbrandz* dóttr. hann var gilldr bóndi. oc údældarmádr mikill. Med honom var á viſt ſyſtrſon hans er *Biörn* het. hann var örordr mádr oc ógegn. Um hauſtit eptir *Máſhlídingamál* funduz ſtódhroſs *Þórbiarnar Digra* á fialli. oc hafdi heſtrinn eigi halldit högum fyrer heſti *Þórarins*. oc hafdi (z) hrakit hróſſin. oc

(y) *Ellida-ey*. W. 45. 42.
(z) þar ſent hroſſinn. W.

alii Oſtmannos *cuſtodierunt, alii navem incendio deleverunt.* A. D.
Qvibus omnibus peractis, Snorro *cum ſuis domum rediit.* Arnkillus, *ut* Snorronem *Pontificem navem incendiſſe audiit, unacum* Vermundo *ac* Thorarino *nave conſcenſa, viris aliqvot ſtipatus ſinum remis occidentem verſus trajecit, & ad* Dagverdarneſium *appulit. Subducta hic ſtetit navis, qvam* Oſtmanni *poſſederunt. Hanc* Arnkillus Vermundus*qve emerunt; emtæ vero alteram partem* Thorarino *ille dedit, alteram* Vermundus *ad ſe pertinentem ſuis rebus oneravit. Navis deinde, ad inſulam usqve* Dimon *deducta ad iter paratur. Hic* Arnkillus, *interea manſit, & abeuntes extra* (89) Eldejam *eduxit, ubi ſumma cum amicitia abinvicem disjuncti ſunt*, Thorarinus *& ſocii altum petunt, ſed* Arnkillus *domum redit. Invaluit autem rumor has ſuppetias qvam magnificentisſimas videri. Profectus ad forum* Thorsneſenſe Snorro *Pontifex cauſas proſecutus eſt, eo qvidem eventu, ut* Thorarinus *& omnes, qvi cum eo cædibus interfuerant, rei cenſerentur. Poſt forum autem, qvantum conſeqvi potuit mulctæ exegit. Qvo facto lites iſtæ ad finem pervenerunt.* 982

Cap. XXIII.

Incoluit Drapuhlidam, *ut ſupra memoriæ proditum eſt* Vigfuſus Ottaris *filius, ſociam thori habuit* Thorgerdam Thorbrandi *filiam, vir opibus valens, at petulans. Qvadra ſua nepotem e ſorore nomine* Biörnum, *virum garrulum & imprudentem aluit. Proximo poſt litem* Maſhlidenſium *auctumno eqvitium* Thorbiörnis Crasſi *in montanis repertum eſt, nec admiſſarius præ eqvo* Thorarini *in pratis ſubſiſtere valuerat, unde eqvi* (90) *tempeſtate*

(89) *Ellida eyam.* W. 45. 42. qvod utiqve rectius.

(90) nivis mole ſepulti.

A. D. oc funduz öll daud. Þetta hauſt ſama áttu menn rett fiöl-
982 menna í *Túngu* mille *Láxá* upp frá *Helgafelli.* þángat fóro til rettar heimamenn *Snorra* goda. oc *Márr Hallvardsſon* faudrbróder *Snorra* fór med þeim. *Helgi* het ſaudamadr *Snorra* (a). *Biörn* frændi *Vígfúſar* lá á rettargardinom. hann hafdi fiallſtöng í hendi. *Helgi* dró ſaudi. *Biörn* ſpurdi hvat ſaud þas veri er hann dró. enn er at var hugat þá var mark *Vigfúſar* (b) á ſaudinum. *Biörn* mællti. (c) æpiſamliga dregr þú ſaudina í dag *Helgi.* hættara mun ydr þat ſeger *Helgi* er ſitit í afrett manna. hvat man þiófr þinn vita til þeſs. ſeger *Biörn.* oc lióp upp vid. oc lauſt hann med ſtönginne ſva at hann fell í óvit. Oc er *Márr* ſer þetta. brá hann ſverdi. oc hió til *Biörne.* oc kom á höndina upp vid öxl. oc vard þat mikit ſár. Epter þat lupu menn í tva ſtaþi. enn ſumer gengu ímilli. oc ſkilldu þá ſva at egi vard fleira til tíþinda þar. Um morgininn epter reid *Vígfúſs* ófan til *Helgafellz.* oc beiddi bóta fyrer vanſa þenna. enn *Snorri* ſeger at hann kvadz ecke mundi gera til þeirra atburda er þar höfdu vordit. þetta líkadi *Vígfúſi*
983 illa. oc ſkilldu þeir med enom meſta ſtyttinge. Um vorit bió *Vígfús* áverkamálit til *Þórsnes* þíngs. enn *Snorri* drepit til úhelgi vid *Biörn.* oc urdu þau málalok at *Biörn* vard úheilagr af frumhlaupinu vid *Helga.* oc feck eingar bætr fyrer áverkann (d).

XXIV.

(a) hann dió feit um daginn. *add.* W.

(b) *Vígfúſar* þónda ór *Drápuhlíd*, *add.* W.

(c) mællti ſlundaſamliga (ſkindaſamliga. 42.) dregr þú ſaudina í dag. W.

(d) enn hann bar í fatli hondina ávalt ſidann. *add.* W.

peſtate agitati ſinguli mortui inventi ſunt. Hoc ipſo autumno A. D.
tribus iſtius (incolæ) ſepto, qvo colligerentur greges per æſtatem 982
in montibus paſcentes Tungæ *inter amnes* Laxar *ſupra* Helgafellum *freqventes adfuerunt. Illuc oves inviſurus ierat opilio* (91) *Pontificis* Snorronis *nomine* Helgius, *unacum aliis domeſticis patruoqve* Snorronis, Mauro Hallvardi *filio. Cognatus* Vigfuſi Biörnus *in altero ſepti pariete recubuit, pedum manu tenens* Helgium*qve oves e ſepto extrahentem, cujus, qvam nunc traheret, eſſet ovis; interrogavit, ea vero, cum attenderent, notam peculiarem* Vigfuſi (92) *auribus referebat. Tunc* Biörnus: *Nimis inqvit feſtinanter oves hodie trahis* Helgie: *Regesſit ille; id de vobis qvi in paſcuis communibus ſedem tenetis, potius erit metuendum. Qvid de hac re noſces furtive! ait* Biörnus, *ſimulqve exſiliens pedo ei verber inflixit, adeo ut deliqvium pateretur. Qvod cum conſpiceret* Maurus *vibrato gladio* Biörnum *impetens, grave brachio infra axillam vulnus inflixit* (93). *Præſentes deinde in duas partes diviſi ſunt: alii vero intercedentes eos diremerunt, ne plura ibi gererentur. Seqventis diei mane* Vigfuſus Helgafellum *deſcendens, ſatisfactionem pro hoc detrimento popoſcit; aſt* Snorro *ſe caſuum, qvi ibi eveniſſent, nihil diſcrimen facturum regesſit, id qvod* Vigfuſo *diſplicuit; unde maxime indignabundi ab invicem diſceſſerunt. Vere proximo* 983
Vigfuſus *inflicti vulneris actionem ad forum* Thorsneſenſe *inſtituit. Et* Snorro *contra, cauſam de verbere parabat,* Biörnum*qve jure vulneratum prætendebat, eo qvidem litis eventu ut* Biörnus, *ob factam in* Helgium *invaſionem jure vulneratus decerneretur, nullamqve vulneris compenſationem reportaret.*

 Cap.

(91) qvi hoc die oves extraxit.
(92) *Drúpublídom* incolentis.
(93) Inde manum ſemper ſubligatam tulit, *add.* W.

A. D. 983

XXIV. Cap.

A þessu sama þíngi sóttu þeir *Þórgestr* enn gamli. oc syner *Þórdar Gellis Eirík* enn *Rauda* um víg sona *Þórgestz* er látiz höfdu um haustit er *Eiríkr* sókti setstocka á *Breidabólstad.* oc var þetta þíng allfiöllment. þeir höfdu ádr haft sókner fiöllmennar (e). oc veittu þeir *Eiríki Þórbiörn Vífilsson.* oc *Víga Styrr.* oc syner *Þórbrandz.* or *Alftafyrdi.* oc *Eyiulfr Æsuson* or *Svíney.* enn *Styrr* einn var á þínginu liþveitslu manna *Eiríks.* oc dró alla menn undan *Þórgesti* þá er hann mátti. *Styrr* beiddi þá *Snorra* goda at hann skylldi egi fara at *Eiríki* epter þíngit med *Þórgestlingum.* oc het *Snorra* í mót at hann man veita honom í annat sínn þó hann eigi víd vandrædi at hallda. oc fyrer þessi heit *Styrs* leíder *Snorri* hiá ser þessi málaferli. Enn epter þíngit fóro þeir med mörgum (f) skipum inn í eyiar þeir *Þórgestr.* (g) Enn *Eyiulfr Æsuson* leyndi skipi *Eiríks* í *Dimunarvagi.* oc kvamo þeir *Styrr.* oc *Þórbiörn* þar til mótz vid *Eirík.* gerþu þeir þá *Eyiolfr.* oc *Styrr* epter dæmum *Arnkells* at þeir fylgdu *Eiríki* á sínne feriu hverr út um (h) *Elldey.* I þeirri ferd fann *Eiríkr Raudi Grænland.* oc var þar III. vetr. oc fór sídan til *Islandz.* oc var þar einn vetr ádr hann fór at byggia *Grænland.* enn þat var (i) XIII. vetrum fyrir kristni lögtekna á *Islandi* (k).

XXV.

(e) *Eirekr* bió um þíngit skip sitt til hafs í *Eiríks* vogi í *Öxnaey.* enn *Styrr* einn var hans lidveitzlumádr. oc dró hann alla menn undan *Þórgesti* þá er hann mátti. 45.

(f) mönnum. 45.

(g) at leita *Eiríks Rauda. add.* 45.

(h) *Ellidaey* 45. W. 42.

(i) XIV. W. 45.

(k) þat var Anno 997. enn *Island* var byggt 874. *add.* 45.

Cap. XXIV.

A. D. 983

In isto foro Thorgestus Grandævus *filiique* Thordi Gelleris Erikum Ruffum *de cæde filiorum* Thorgesti, *qvi proximo autumno cum suffixas sessilibus sublicas* Breidabolstado *deportaverat* Erikus, *cæsi fuerant*, *accusarunt*, *unde forum freqvens admodum erat. Freqventes antea litem egerant* (94), *sed* Eriko Thorbiörn Vifelus, Viga-Styr, & Thorbrandi Alftfiördensis *filii ac* Ejolfus Æsæ *filius ex* Svineja *suppetias tulerant*, *e qvibus* Styrr *solus*, *in foro præsens*, *omnes qvos valuit*, *a partibus* Thorgesti *in suas traduxit. A Pontifice* Snorrone *ejusqve asseclis*, *petiit ne* Thorgestianis Erikum *finito foro aggredientibus se comitem adjungeret*, *se mutuo*, *si difficilem aliqvando litem agendam haberet*, *auxilium ei laturum pollicitus. Qvibus* Styris *promissis ductus*, *exitum litis parum curat. Soluto deinde foro* Thorgestus *cum multis* (95) *navibus ad sitas in interiore sinus parte insulas* (96) *profectus est. Cæterum* Ejolfus Æsæ *filius in sito ad* Dimonem *brachio maris navem* Erici *celavit*, *ubi* Erikum Styr & Thorbiörn *convenerunt. Qvorum uterqve unacum* Ejolfo *exemplum* Arnkillis *secuti abeuntem sua qvivis navicula extra* (97) Eldejam *deduxerunt. In hoc itinere* Erikus Grönlandiam *indagavit*, *unde tribus exactis hiemibus in* Islandiam *rediit. Hic tertiam egit hyemem*, *anteqvam* Grönlandiam *occupatum iret; id vero* (98) *tredecim ante fidem Christianam in* Islandia *receptam hiemibus* (99) *accidebat.*

 Cap.

(94) *Erikus*, dum forum æstuaret, navem *Eriksvogi* in *Oxneya* altum petiturus instruxit. Ejus vero causam *Styr* solus oravit, qvi ut omnes a *Thorgesto* alienos faceret, summa ope annixus est. 45.

(95) hominibus.

(96) *Erikum Rufum* qvæsitum.

(97) *Ellida ey*. 45. W. 42. ut hodie vocatur.

(98) Qvatuordecim. W. 45.

(99) recepta vero fuit Anno CMXCVII, sed *Islandia* occupata DCCCLXXIV. *add.* 45.

A. D.

XXV. Cap.

Nú er at ſegia frá þeim *Vermundi.* oc *Þórarni* (l) *Svarta* at þeir kvamo af hafi nordr vid *Þrándheims* mynni. oc helldu inn í *Þrándheim.* þá red *Hákon* iarl *Sigurdarſon* fyrer *Noregi.* oc fór *Vermundr* til iarls. oc gerþiz honom handgenginn. *Þórarinn* fór veſtr um haf þegar um hauſtit medr *Alfgeyri.* oc gaf *Vermundr* þeim ſínn lut í ſkipinn. oc er *Þórarinn* ecke vid þeſſa ſögu heþan af. *Hákon* iarl ſat at *Hlödum* um vetrinn. *Vermundr* var med honum í kærleikum. var iarl vel til hans. því at hann viſſi at *Vermundr* (m) var ſtórættadr út her. Med iarli voro brædr tveir (n) *Svænſkir* at ætt. het annar *Halli* enn annar *Leikner.* þeir voro menn miklu ſtærri oc ſterkari. enn í þann tíma fengiz þeirra iafningiar í *Noregi* edr víþara annarsſtadar (o). þeir gengu berſerks gáng. oc voro þá egi í mannligu edli er þeir voro reider. oc foro galner ſem hundar. oc óttúduz hvarke elld ne iárn. enn hversdagliga voro þeir egi iller vidreignar ef ecke var í móti þeim gert. enn þegar ener meſtu órſkiptamenn er þeim tók vid at horfa. *Eiríkr* hinn *Sigrſæli Svia* Kóngr hafdi ſent iarli berſerkina. oc ſetti varnat á at hann ſkylldi vel til þeirra gera. oc ſagdi ſem var at it meſta (p) fullting mátti at þeim verda ef til yrdi
983 gætt ſkapsmuna þeirra. Um vorit er *Vermundr* hafdi verit einn vetr med iarli. þá fyſtiz hann til *Islandz.* oc bad iarl gefa

---

(l) *Geirrídarſyni.* W. *Surt.* 45.

(m) var af gódum ættum. W. göfigum. 45.

(n) *Sænſkir.* W.

(o) á *Nórdr* löndum. W.

(p) Vapn var í þeim. W. mannfáng var í þeim. 45.

Cap. XXV.

A. D.

Jam ad Vermundum *&* Thorarinum (100) Nigrum *redeat narratio. Illi oceanum ſeptentrionalem emenſi navem in oſtium* Thrandhemiæ *appulſam ad* Thrandhemiam *usqve deduxerunt. Præfuit id temporis* Norvegiæ *Comes* Haqvinus Sigurdi *filius; qvem* Vermundus *conveniens aulicorum numero inſertus eſt. Eodem ſtatim auctumno* Thorarinus *&* Alfgeyr *ea, qvam poſſederat* Vermundus, *navis parte donati in regiones occaſum verſus transmarinas iter auſpicantur, nec* Thorarinus *in hac ulterius narratione memoratur. Sedit iſta hyeme Comes* Haqvinus Hladis, *in cujus aula* Vermundus *egit benigne habitus, ſiqvidem Comes* (101) *optimatibus cum in* Islandia *editum eſſe cognovit. Erant in aula Comitis fratres duo genere* Sveones; *nomen alteri* Hallius, *alteri* Leikner: *ſtatura & robore multo ſuperiores qvam ut eo tempore in* Norvegia *vel pasſim alibi* (102) *æqvales invenirentur, gyganteo ſubinde furori æſtuarunt, humanam dum irati eſſent linqventes indolem, canumqve more furientes nec ab igne nec armis ſibi metuerunt. Cæterum in qvotidiana converſatione ſi non offenderentur, non intractabiles, verum qvam primum aliqvid (iis diſplicuit) in maleficia proni. Miſerat Comiti hos Berſerkos* Erikus Victorioſus, *Rex* Sveciæ, *adjecta cautela, ut bene eos tractaret, aſſerens id, qvod res erat, ſummum in iis fore præſidium, ſi indole eorum rite uteretur. Vere proximo cum unam in aula Comitis hyemem egiſſet* Vermundus, Islandiam *reviſere cupiens, veniam itineris a Comite petiit.* 983

---

(100) *Geyridæ* filium, *Surt.* W. *Surt.* 45.

(101) bonis natalibus. W. claris. 45.

(102) in orbe boreali.

A. D. 983 gefa ser ordlof til þeirrar ferdar. iarl bad hann fara sem hann villdi. oc bad hann hugsa um ádr ef nockorer ero þeir luter í mínu valldi adrer er þú vilt þiggia þer til framkvæmdar. er badum ockr se til sæmdar oc virdingar. Enn er *Vermundr* hugsadi epter hverra luta hann skal af iarli beidaz. þá kom honom í hug at honom mundi mikillrar framkvæmdar afla á *Islandi* ef hann hefdi slíka eptergöngumenn sem berserkerner voro. oc stadfestiz þat í skapi hans at hann mundi bidia ef iarl villdi fá hönum berserkina til (q) eptergöngu. enn þat bar til er hann beiddiz þessa at honom þótti (r) bróder sínn miök sitia yfer sínum lut. oc hafa úiafnat vid sik sem flesta adra þá er hann feck því vidkomit. hugþi hann at *Styrr* mundi þickia údælla vid sik at eiga ef hann hefdi slíka fylgdarmenn sem þeir brædr voro. Nú seger *Vermundr* iarli at hann vill þann sóma af hönum þiggia at hann gefi honom til trausts. oc fylgdar berserkina. *Jarl* svarar. þar beiddiz þú þess er mer syniz at þer muni engi nytsemd í verda þó ek veiti þer. hygg ek at þeir verdi þer styrder oc skapstórer þegar er þer kaupiz vid. ætla ek þat flestum bóndasonum ófrefli at styra þeim edr hallda hræddum þó at þeir hafi mer hlydner verit í sínne þiónusto. *Vermundr* kvadz mundu tilhætta at taka vid þeim ef iarl vill gefa þá í hans valld. *Jarl* bad hann leita fyrst vid berserkina ef þeir villdi honom fylgia. hann gerþi sva. leitadi ef þeir villdi fara med hönum til *Islandz.* oc veita hönum fylgd oc sporgöngu. enn hann het í mót at gera vel til þeirra. of þá luti er þeim þætti sik varda. oc þeir kunna hönum til at segia. berserkerner kvoþuz

(q) sporgöngumanna. W. 45.

(r) *Styrr*, *add.* W.

petiit. Comes ei qvocunqve vellet eundi venia concessa, eum antea perpendere jussit, numqvæ in mea, inqvit, potestate sint res præ aliis, qvas tibi in adjumentum, utriqve vero nostrum in decus & honorem accipere velis. Vermundo *igitur qvasnam res a Comite peteret cogitanti, in mentem venit, magnam rebus suis in* Islandia *vim additam fore si asseclas haberet, qvi essent Berserki, idqve firmiter in animum induxit, se a Comite, ut Berserkos sibi donaret petiturum, id vero in causa fuit cur hoc rogaret, qvod* Styr *frater res suas per vim detinere & iniqvitatem non minus erga se ac alios, qvoties liceret, exercere videretur unde* Styri *rem secum gerere minus commodum visum fore, si* (103) *satellites haberet, qvales essent isti fratres, putavit. Indicavit igitur Comiti id se ab illo honoris accepturum, ut donaret sibi adjutores & comites Berserkos. Regessit ille; id jam a me petiisti qvod tibi minime profuturum auguror, utut tibi id concedam, autumo nimirum rigidos tibi fore ac petulantes ubi vobis aliqvid intercedet, idqve supra plurimorum, qvi illustri non sunt nati loco vires futurum eos regere vel in metu continere, qvanqvam mihi obseqvens præstiterint servitum. At* Vermundus *se illos accipiendi periculum facturum asseruit modo suæ eos potestati committere vellet. Hic eum primum ab Berserkis utrum eum seqvi vellent sciscitari jubet; ille ut jussus erat, ab iis, ut se in* Islandiam *comitati præsidium & adjumentum præstarent, petiit, se vecissim eos laute habiturum, & ea qvæ deesse viderentur ac ipsi possent indicare concessurum pollicitus. Regerunt Berserki* Islandiam *petere nunqvam*

A. D. 983

(103) pedesecqvos. W. 45. ɔ: qvi ad negotia suscipienda semper parati essent.

A. D. 983 kvoþuz egi hafa ſett hug ſínn epter at fara til *Islandz.* letuz þeir oc egi vita von þeirra höfþingia er þeim þætti ſer hent at þióna. enn ef þú koſtgiæfer ſva miök *Vermundr* at vid ſkulum fara til *Islandz* med þer. máttu ſva ætla at vid munum því illa kunna ef þú veiter ockr egi ſlíkt er vid beidum. ef þú hefer föng á. *Vermundr* kvad þat oc egi vera ſkyldu. Epter þat feck hann iáyrdi af þeim at fara med ſer til *Islandz* ef þat veri iarls vili oc ſamþycki. Nú ſeger *Vermundr* iarli hvar þá var komit. iarl veitti þá orſkurd at berſerkerner ſkulu fara med honom til *Islandz* ef þer þiker þat þín ſæmd meſt gerr. enn bad hann ſva hugſa at honom mundi þickia fiandſkapr ef hann lykr illa vid þá ſva ſem þeir eru nú á hans valld komner. enn *Vermundr* kvad ei mundu þurfa til þeſs at taka. Epter þat fór *Vermundr* til *Islandz* med berſerkina. oc vard vel reidfari. oc kom heim í *Biarnarhöfn* til búſs ſíns hit ſama ſumar ſem *Eiríkr Raudi* fór til *Grænlandz.* ſem fyrr er ritat. Brátt er *Vermundr* kom heim. vakti *Halli* berſerkr til þeſs vid *Vermund* at hann mundi fá honom kvonfáng miök ſæmilikt. enn *Vermundr* þóttiz egi vita von þeirrar konu af gódum ættum er ſik mundi binda vid berſerk edr ſín fórlaug. oc hafdi *Vermundr* undandrátt um þetta mál. Enn er *Halli* fann þat. ſló hann á ſik úlfúd oc illſku. oc fór þá allt í þverúd med þeim gerþu berſerkerner ſik ſtóra. oc úmiúka vid *Vermund.* tók *Vermundr* þá at ydraz. at hann hafdi berſerkina á hendr tekiz. Um hauſtit hafdi *Vermundr* bod mikit. oc baud *Arnkelli* góda til ſín. oc *Eyrbggium* oc *Styrr* bródr ſínum. oc er bodinu var lokit baud *Vermundr* at gefa *Styrr* berſerkina. oc kallar þat bezt henta. enn hann vill egi þiggia. þá leitar *Vermundr* ráds vid

Arnkell

qvam ſibi cordi fuiſſe, dubitare præterea num tales ibi eſſent optima- A. D.
tes, qvibus operas præſtare conveniens ſibi videretur: ſi vero, aiunt, 983
Vermunde *tantæ tibi curæ ſit ut te in* Islandiam *comitemur, id tibi certum eſto, fore ut nobis diſpliceat ſi qvæ petimur ac in tua ſunt poteſtate nobis non indulſeris. Qvod ubi eventurum negavit* Vermundus, *illorum in iter promiſſum, accederet modo voluntas Comitis & conſenſus, impetravit.* Vermundus *qvo res jam eſſet deducta expoſuit Comiti. Qvi, ut Berſerki in* Islandiam *eum comitarentur decretum adjecit, modo hoc ait, honori tuo qvam maxime profuturum videatur; id tamen cogitare juſſit, fore ut ſummum diſcrimen videretur ſi male cum iis res cederet ſiqvidem jam in ejus poteſtatem veniſſent. Regesſit ille ejus nullum fore periculum.* Vermundus *poſtea* Islandiam *cum Berſerkis petiit, & itinere ex votis functus ad prædium ſuum* Biarnarhafnam *pervenit, eadem ac* Erikus Ruffus *ut ſupra memoratum in* Grönlandiam *ierat, æſtate. Paulo poſt* Vermundi *reditum Berſerkorum alter*, Hallius *ab eo petere coepit, ut matrimonium ſibi conciliaret ſatis honorificum: ille vero nullam ſibi viſus noſcere mulierem claris natalibus ortam, qvæ ſe vel fata ſua Berſerko jungeret, negotium diſtulit. Qvod cum* Hallius *animadverteret in ferocem prorupit iram, unde ſingula inter eum &* Vermundum *inimice gerebantur, ſiqvidem Berſerki illi ſe moroſos ac immites exhibuerunt. Unde, qvod eos recepiſſet jam cæpit eum poenitere. Autumno ſeqventi, ad magnum, qvod paraverat convivium* Vermundus, Arnkillum, *Pontificem cum* Eyrbyggis *fratremqve* Styrem *invitavit, qvo finito Berſerkos* Styri *dono obtulit, id qvod maxime ei convenire dictitavit, ille vero accipere recuſavit. Qvo facto* Vermundus Arn-

 killum,

A. D. 983 *Arnkell* hvorſu hann ſkall af ſer koma þeſſu vandræþi. enn hann lagþi þat til at hann ſkylldi gefa *Styrr.* kalla honom bezt fallit at hafa ſlíka menn fyrer hreyſti ſaker oſſa oc úiafnadar. oc er *Styrr* var burtbúinn. geck *Vermundr* at honom. oc mællti. nú villda ek bróder at vid legdum nidr fæd þá er med ockr var ádr ek fór utan. enn vid tækium upp holla frændſemi med gódri vináttu. oc þar med vil ek gefa þer menn þá er ek hefer útflutt þer til ſtyrks oc fylgdar. oc veit ek egi þeirra manna von at trauſt muni hafa til at ſtrída vid þik ef þú hefer ſlíka ſporgöngumenn ſem þeir eru. *Styrr* ſvarar. vel vil ek því taka at batni frændſemi ockar. enn þá eina (s) frett hefer ek til þeſſara manna er þú hefer útflutt. at þat mun helldr vera vandræda tak enn at ek man framkvæmd edr audnu af þeim hlióta. nú vil ek alldri at þeir kómi í mín híbyli. því at ærnar eru mínar úvinſællder þó ek hlióti egi vandrædi af þeim. Hvort rád gefr þú þá til frændi ſeger *Vermundr* at ek komi þeſſu vandrædi af mer. annat mál er þat ſeger *Styrr* at ek leyſi vandrædi þitt enn hitt at þiggia menn þeſſa af þer í vingiafer. oc þat vil ek egi. enn vandrædi þitt er engi madr iafnſkylldr at leyſa ſem ek ef ockr þicker einn veg bádum. Enn þó at *Styrr* mællti ſva um þá kaus *Vermundr* at *Styrr* tæki vid berſerkiunum. oc ſkilia þeir brædr nú med kærleik. fór *Styrr* þá heim. oc berſerkerner med hönum. oc voro þeir þeſs egi fúſer í fyrſtu. oc kalla *Vermund* egi eiga at ſelia ſik ne gefa ſem ánaudiga menn. enn þó kalla þeir ner ſínu ſkapi at fylgia *Styrr* enn *Vermundi.* oc fóro þeirra ſkipti miök líkliga (t) í fyrſto. Þá voru berſerkerner

(s) fyſn. 45.
(t) um hríd. W. 45.

killum, *qvo pacto has difficultates a se removeret consuluit; ille* A. D. 983
vero ut in Styrem *eos transferret, consilium dedit, qvod tales viros habere illi roboris, petulantiæ & iniqvitatis causa plurimum conveniret.* Styrem *igitur discedere paratum, accedens* Vermundus *his affatur. Vellem jam, ait, frater, ut depositis, qvæ nobis, anteqvam peregre proficiscerer, intercesserunt, simultatibus, fidam necessitatem intima firmaremus amicitia, in cujus ego documentum viros, qvos ab exteris devexi adjutores tibi & asseclas dabo, nec novi eos, qvi tecum, dum qvales sunt isti, comites habes, certare sustinuerint. Adhæc ille. Arridet qvidem, infit, necessitatem nostram amiciorem reddi, id vero unicum de viris istis peregre a te devectis fama mihi pertulit, eos potius exceptori difficultatibus, qvam auxilio fore; in meas igitur nunqvam illi recipentur ædes; etenim ego sat infensus ero, qvanqvam ex iis difficultates mihi non pariantur. Qvid igitur, ait* Vermundus, *consilii affers, qvo periculum istud a me removeam. Regessit ille; aliud est res tuas expedire, qvam viros istos in amicitiæ documentum dono accipere, id qvod nolo; tuas autem difficultates solvere nemo, si una censeamus, pari ac ego jure tenetur.* Styr *autem utut ista loqveretur,* Vermundus *tamen ut Berserkos exciperet, elegit, qvo facto fratres amici discesserunt, &* Styr *qvidem Berserkis stipatus domum rediit, qvod illi primum minus approbarunt,* Vermundum *se sive dono sive pretio aliis tradendi nulla gaudere potestate dictitantes, suæ tamen indoli, ut* Styrem *qvam* Vermundum *seqverentur magis probari affirmarunt, omniaqve inter eos amice primum gerebantur. Erant Berserki in*

 comitatu

A. D. kerner med *Styrr* er hann fór veſtr um fiörd at drepa
983 *Þórbiörn Kiálka* er bió (u) í *Kiálka* fyrdi. hann átti lokreckiu ſva ſterka gerfa med timbrſtockum. oc brutu berſerker þegar upp ſva at afgengu (x) nafernar fyrer utan. enn þó vard *Styrr* banamadr *Þórbiarnar Kiálka.*

XXVI. Cap.

Þat hauſt er berſerkerner komu til *Styrs* vard þat til tíþinda at *Vígfús* í *Dráþuhlíd* fór] til kolgerþar þángat ſem heita *Seliabreckur.* oc med hönum þrælar hans þrír. einn het *Svartr* enn ſterki. Oc, er þeir koma í ſkóginn mællti *Vígfús.* allmikill harmr er þat. oc ſva mann þer þickia *Svartr* er þú ſkallt vera ánaudigr madr. ſva ſem þú ert ſterkr oc drengiligr at ſiá. viſt þickir mer mikit mein at því ſeger hann. enn egi er mer þat ſiálfrátt. *Vigfús* mællti. hvat villtu tilvinna at ek gefi þer frelſi. (y) egi má ek þat med fe kaupa því at ek á ecke. enn þá luti er ek má man ek enga tilſpara. *Vígfús* mællti. þú ſkalt fara til *Helgafells.* oc drepa *Snorra* góda. enn epter þat ſkalltu ſannliga fá frelſe þitt. oc þar med goda koſti er ek man veita þer. því man ek egi til leidar koma ſeger *Svartr.* Ek ſkal rád tilſetia ſeger *Vígfús* at þetta ſkal framkvæmt verda mannhættulauſt. Heira vil ek þat ſeger *Svartr.* þú ſkallt fara til *Helgafells.* oc gánga í loft þat þar er yfer dyrum úti. oc ryma fialer í gólfinu ſva at þú fáer

þar

(u) á *Kiálka* ſtödum. 45.
(x) nafarnar. W. 45.
(y) *Svartr* ſvarar, *add.* 45.

comitatu Styris, *ubi ſinum occidentem verſus trajecit* Thorbiörnem A. D.
Kialkium Kialkafiordi *incolam occiſurus. Habuit iſte lectum* 983
clauſum trabibus ligneis fortiter admodum conſtructum, hunc Berſerki ſtatim effregerunt, avulſis extra lectum clavis trabalibus: Styr *tamen* Thorbiörnis Kialkii *occiſor evaſit.*

Cap. XXVI.

Accidit eodem ac in famulitium Styris *venerant Berſerki autumno, ut* Vigfuſus *de* Drapuhlida *in locum* Seliabreckur *dictum unacum tribus mancipiis, qvorum cuidam* Svarti Robuſti *nomen erat, carbones paratum iret. Qvi cum ſylvam ingrederentur,* Vigfuſus *in hæc prorupit. Ingens malum (idemqve putabis* Svarte) *eſſe te meum mancipium, qvam fortis ac ſtrenuus videris. Id qvidem regesſit ille magnum mihi malum videtur, in meo autem arbitrio illud haudqvaqvam poſitum eſt. Tunc* Vigfuſus, *qvid igitur feceris, ut libertate te donem: eam (ait* Svartus) *pecunia redimere neqveo ſiqvidem omnis mibi deeſt, iis autem, qvæ in mea ſunt poteſtate, nullus parcam. Adhæc* Vigfuſus. *Ibis itaqve* Helgafellum, Snorronem*qve Pontificem occidas, qvod ubi feceris cum libertate profecto oblata tibi lautas a me conditiones exſpectabis. Ad qvæ* Svartus: *hoc, inqvit, negotium expedire neqvaqvam valebo. Addam, pergit* Vigfuſus *conſilium, qvo hæc ſine diſcrimine vitæ perficientur. Et ille; hoc qvidem audire geſtio.* Vigfuſus *porro:* Helgafellum, *ait, profectus contignationem, qvæ ſupra foribus eſt, aſcendas, tabulasqve*

A. D. þar lagt (z) atgeyr í gegnum. enn þá er *Snorri* gengr út
983 til (a) kamars. þá ſkalltu leggia atgeirinum í gegnum lofts-gólfit í bak *Snorra* ſva faſt at út gángi um kvidinn. hlaup ſídan út á ræfrit. oc ſva ófan fyrer vegginn. oc lát náttmyrkit gæta þín. oc med þeſſu rádi fór *Svartr* til *Helgafellz.* oc rauf rafrit yfer úti dyrum. oc geck þar inn í loptit. þat var í þann tíma er þeir *Snorri* ſátu (b) vid malellda. I þenna tíma voru úti kamrar á bæium. Enn er þeir *Snorri* gengu frá elldinum ætludu þeir til kamarſins. oc geck *Snorri* fyrſtr. oc bar undan úti dyrinn ádr tilrædit *Svartz* vard. enn *Márr Hallvardsſon* geck næſt. oc lagdi *Svartr* atgeyrnum til hans. oc kom lagit á herdarbladit. oc rendi út um höndina. oc ſkar þar (c) út. oc vard þat egi mikit ſár. *Svartr* lióp út. oc ofanfyrer vegginn. hönum vard hált á brúſteinunum. oc fell hann fall mikit er hann kom nidr. oc feck *Snorri* tekit hann ádr hann ſtód upp. Voro þá hafdar af hönum ſannar ſögr. oc ſeger hann þá allt hvorſu farit hefdi med þeim *Vígfúſi.* oc ſva at hann er at kolbrennu under *Seliabreckum.* Sídan var bundit ſár *Márs.* Epter þat foro þeir *Snorri* (d) VII. ſaman út til *Drápuhlídar.* ſá þeir þá er þeir komu uppí (e) hlídina elldinn er þeir *Vígfús* brendu kolinn. þeir komu at þeim *Vígfúſi* óvarum oc drápu *Vígfús.* enn gáfu grip húskörlum hans. ſídan fór *Snorri* heim. Enn húskarlar

Vígfús

(z) *Arngeyr.* 45.
(a) ſalerniſs. W. heimuligshúſs. 45.
(b) yfir matbordi. W. vid ellda. 45.
(c) yr. W.
(d) IX. 45.
(e) túnguna. W.

bulasqve pavimenti tantum laxes, ut bipennem inter eas traji- A. D.
cere qveas, Snorronem *autem, dum* (104) *ad latrinam egredietur* 983
bipenne per contignationis tabulas deorsum directo a tergo fortiter adeo transfigas, ut per alvum exeat; in tectum postea excurrens & de pariete desiliens nocturnis te tenebris committas. *Hoc consilium secutus* Svartus, Helgafellum *se contulit, ruptoqve supra foribus tecto in contignationem descendit: accidit hoc tempore, qvo* Snorro *cum suis* (105) *ad ignes coqvinarios sedebat. Id temporis sejunctæ ab ædibus latrinæ erant. Verum* Snorro *cum suis ab ignibus surgens, latrinamqve petiturus ipse primus incessit, foresqve porticus exteriores vix egressus fuit, ubi facinus* Svarti *contingebat.* Snorroni *proximus exiit* Maurus Hallvardi *filius, qvem* Svartus *bipenne petit: scapulam ferrum tetigit, & secundum ossa ad alam serpens cute sese exseruit, id qvod vulnus leve fuit. Excurrens autem* Svartus *de pariete desiliit, fefellit vero pedes ex lapidibus exstructæ infra parietem areæ lubricies unde eum, cum desiliret gravi casu delapsum* Snorro, *anteqvam surgere posset, prehendit. Qvo facto rem dicere jussus, qvæ a* Vigfuso *mandata fuissent sibi, exposuit omnia, eum carbones in* Seliabreckis *urere addens.* Mauris *vulnere deinde religato,* Snorro *cum* (106) *sex aliis* Drapuhlidam *tetendit: & cum* (107) *radices montis ascendissent, igne, ubi* Vigfusus *carbones urendo præparavit, conspecto, incautum aggressi enecarunt, domesticis pace donatis. Posthæc* Snorro *domum rediit. Cæterum domestici* Vigfusi,

(104) domum privatam. 45.

(105) accumbebat. W. ad ignes sedebat. de his ignibus & ad ignes considendi modo apud veteres conf. *Gunlogi* Ophioglottæ historiam Cap. XI. pag. 164. not. 104.

(106) IX. 45.

(107) lingulam interamnem. W.

A. D. 983 *Vígfús* sögdu þessi tídindi heim í *Drápuhlíd*. *Vígfús* var heygdr epter um daginn. þann sama dag fór *Þórgerdr* kona *Vígfúsar* inn á *Bólstad* at segia *Arnkeli* frænda sínum. oc bad hann taka vid eptermáli um víg *Vígfúsa*. enn *Arnkell* veik því af ser. oc kvad þat koma til *Kialleklinga* frænda hans. oc vísadi hann þessu máli helst á *Styrr*. seger hans vera at mæla epter *Vígfús* frænda sinn med því at hann villdi þó í mörgu (f) starfa. *Þórmódr Trefill* kvad vísu þessa um víg *Vígfús*.

(g) Felldi (*) fólkvalldi
Fyrst (h) hins gullbyrsta
Vellti valgalltar.
Vígfús (i) þann hetu.
(k) Slita þar (l) sídan
(m) Sára (**) benskarar
(n) Brád of (o) brandniördu
Biarnar (p) ófnytia.

XXVII.

(f) vesiaz. W. vasaz. 45.
(g) fell hinn. B. F. N. P.
(*) *Hinn folkvalldi* (adjective) *Snorro*, curio, judex & pontifex territorii *folkvalldr* tam adjectivum qvam substantivum est. Sed pronomen adjectum *hinn*, terminatio alia, & regimen genitivi *fólks*, rem conficiunt.
(h) hinn gullbrysta. G. H. gullnista. P. S.
(i) þar bíta. G. H. þann heitum. E.
(k) sátu. G. H. slíta. B. Mbr. slítum. E.
(l) sárir. H. G.
(m) sárar benskara. B. sára berskarir. D. sáran benskara. F. N. P. S.

Vigfusi, *qvæ evenerant*, *domum*, Drapuhlidam *retulerunt. Ille igitur seqventi die tumulo conditus est. Eodem die uxor* Vigfusi Thorgerda Bolstadum *ivit* Arnkillo *cognato suo isthæc narratum rogatumqve, ut causam cædis* Vigfusianæ *agendam subiret. Ille vero huic se negotio subducens, cognatis ejus* Kiallakensibus *actionem competere dictitavit, præsertim vero* Styri, *cujus esset* Vigfusi *cædem vindicare, siqvidem compluribus se negotiis immisceret lubens. De cæde* Vigfusi Thormodus Trefill *versus hosce cecinit.* A. D. 983

Stravit gubernator populi
Primum aureæ cristæ
Gestatorem galeæ,
Vigfusum *illum nominarunt.*
Carpunt ibi exinde
Vulneratam aqvilæ
Prædam per viros
Biörnonis *domini.*

Q 2 Cap.

(**) Cum *ben*, tritissimo vocabulo, nec non *buna* & *æd*, *ædr*, non immerito forte conferri possunt voces Latinæ *vena* & *vulnus*, non obstante posterioris Latinæ epenthetico, aut hypallage vocis *ben.* cf. Barth. Antt. pag. 672. Et qvemadmodum Latine dicitur *vena* metallica, ita nobis *vatus æd*, qvam & altera agnoscit lingva, unde & ingenii *vena. ódr* dicitur furiosus, & *ædi* n. g. furor, a qvasi jugi & (arteriarum inprimis) impetuoso ac vehementi fluxu *ædr* haud dubie dicta. *Buna* dicitur cum rivuli catarracta, usui parata, tum canalis s. alveus cum superstructione. Hinc & facile *buna* pes, a crure medullæ canali.

(n) bråd.braudniordum. B. brod af bandsnæri. E.

(o) braudmordum. F. N. P. brannniördum. S. baughiördum. G. H. Mbr.

(p) ofnytis. D. arfnytia. B. arfnytta. F. N. P.

A. D. 983

XXVII. Cap.

Epter þetta fór *Þórgerdr* út under *Raun*. oc bad *Styrr* mæla epter *Vígfús* frænda ſinn. hann ſvarar. því het ek *Snorra* goda í vor þá er hann ſat hiá málum vorum *Þórgeſtlinga* at ek ſkylldi egi med fiandſkap gánga í mót hanom um þau mál er marger veri iafnnáner ſem ek. nú máttu ſækia heim *Vermund* bródr minn at þeſſu máli edr adra frændr vara. Epter þat fór hún út til *Biarnarhafnar*. oc beiddi *Vermund* liþveitzlu. oc kallar hönum vandaz. því at *Vígfús* trúdi þer bezt af öllum ſínum frændum. *Vermundr* ſvarar. ſkylldr em ek her nockut gott til at leggia. enn egi nenni ek at gánga í þetta vandrædi fyrer adra frændr vara. enn vera ſkal ek atveitandi bædi med framkvæmd oc rádum ſlíkt er ek færr atgert. vil ek fyrſt at þú farer út á *Eyri*. oc finn *Steinþór* frænda *Vígfús*. honom er nú (q) mál at reyna ſik í nockrskonar málaferlum. *Þórgerdr* ſvarar. mikit geri þer mer fyrer þeſſu máli. enn ecke mundi ek mitt erfidi tilſpara ef til framkvæmdar yrdi. ſídan fór hún á *Eyri*. oc fann *Steinþór*. oc bad hann geraz formann eptermælis þeſſa. *Steinþór* ſvarar. hví beider þú mik þeſſa. ek er úngr madr. oc átt egi lut at málum manna. enn frændr *Vígfúſar* þeir er honom ero nánari enn ek ero (r) meiri uppivodzlu menn. er oc þeſs engi van at ek taka þetta mál fyrer hendur þeim. enn egi man ek ſkiliaz vid frændr mína þá er epter þeſſu máli eigo at ſiá. feck *Þórgerdr* þar engi aunnur ſvör. fór hún heim. oc epter þat inn yfer fiördu á fund *Vermundar*. oc ſeger honom hvar

þá

(q) lettvígt. W. oc *add.* lettlift. 45.

(r) íſtödu meiri menn. W.

Cap. XXVII.

A. D. 983

Thorgerda *deinde ſitum in partibus tractus exterioribus* Hraunum *profecta a* Styre *ut cauſam cædis cognati ſui* Vigfuſi *ageret*, *petiit. Cui ille: id*, *inqvit*, Snorroni *Pontifici dum vere proxime elapſo intercedentibus mihi &* Thorgeſtianis *litibus abſtinuit, pollicitus ſum, me cauſas, ad qvas ſuſcipiendas alii pari mecum jure tenerentur*, *contra ipſum inimice non proſecuturum: qvapropter auxilium hac in cauſa petitum fratrem* Vermundum *vel alios nobis propinqvos viſitabis. His auditis* Biarnarhafnam *pergens opem* Vermundi *efflagitavit*, *ſummam ei neceſſitatem incumbere dicens, ſiqvidem*, *ait*, *maximam tibi e ſingulis ſibi cognatis fidem habuit* Vigfuſus. *Adhæc* Vermundus. Ego *qvidem*, *ait*, *bonum qvoddam conſilium addere teneor*, *minime tamen ut loco aliorum nobis cognatorum cauſam adeo difficilem in me ſuſcipiam, induci poſſum*, *viribus autem & conſiliis, qvantum valeo juvabo; primum itaqve conſulam*, *ut ſitam in exteriore parte* Eyram, Steinthorem Vigfuſi *cognatum conventum eas: illi nimirum tempus eſt ſe in agendis litibus experiundi. Regesſit illa: Magnum mihi hac de cauſa negotium facesſitis*, *meo autem labori*, *ſi qvid poſſem efficere*, *non parcerem.* Eyram *deinde profecta* Steinthorem *convenit*, *a qvo ut in hacce actione primipilus fieret*, *rogavit. Et ille: cur hoc ait*, *me rogas? Juvenis nempe ſum*, *nec ullis litibus interfui*, *cognati autem* Vigfuſo *qvam ego propinqviores judiciorum fervore durati ſunt*, *aſt ars mihi nulla: ſpes igitur omnis abſit*, *ut hac in lite illos anticipem; cognatos tamen*, *qvibus iſtæ cauſæ ſunt agendæ*, *nullus deſeram.* Thorgerda *deinde nihil aliud reſponſi nacta domum rediit*, *trajectisqve finibus* Vermundum *convenit*,

A. D. 983 þá var komit. kvad allt ſitt mál fyrer bordi verda nema hann gerþiz ſkörungr fyrer þeſſu máli. *Vermundr* ſvarar. meiri von er at reki verdi at görr þeſſum málum þer til hugganar. ſkal ek þó tilleggia enn rád med þer ef þú vilt þer at fylgia. hún ſvarar. fleſta luti man ek til þeſs vinna. Nú ſkaltu heimfara. oc láta uppgrafa *Vigfús* bónda þinn. tak ſídan höfut hans. oc fær *Arnkelli.* oc ſeg honum ſva at þetta höfut mundi egi vid adra meta at mæla epter hans ef þeſs þyrfti vid. *Þórgerdr* kvadz egi vita hvar þeſſu máli mundi koma. enn ſiá kvadz hún at þeir ſpördu hana egi til erfidis. oc ſkaprauna. enn til man ek þetta vinna ſeger hún ef þá yrdi þyngri lutr úvina minna enn ádr. Epter þat fer hon heim. oc hafdi þeſſa medferd alla ſem henni var kend. oc er hon kom á *Bólſtad* ſeger hon *Arnkelli* at frændr *Vigfús* villdu at hann gerþiz fyrermadr at eptermáli um víg *Vigfús.* enn þeir heti aller ſinne liþſemd. *Arnkell* kvadz hafa ſagt ádr hvorſu honum var geſit um þetta mál. þá brá *Þórgerdr* höfþinu undan ſkíckiu ſinne. oc mællti. her er nú þat höfut ſeger hún er ege mundi undan teliaz at mæla epter þik ef þeſs þyrfti vid. *Arnkelli* brá miök vid þetta. oc hratt henni frá ſer. oc mællti. far burt ſeger hann. oc ſeg ſva frændom *Vigfúſa* at þeir (s) ſkiótiz egi midr í liþeitzlunne móti *Snorra* goda. enn ek mun í fyrerviſt málanna. enn ſva ſeger mer hugr hvorſu ſem þetta mál fer. at fyr leggi þeir under land enn ek. Enn ſe ek at þetta eru rád *Vermundar* er þú fer nú med. (t) enn egi mun hann þurfa at eggia mik fram hvar ſem vid mágar erum ſtadder. Sídan fór *Þórgerdr* heim. leid vetrinn.

(s) ſkiopliſt. 45.

(t) oc mun ek þó egi toreggiadri. W.

venit, cui qvo res jam esset deducta cum narrasset, totam sui A. D. 983
causam in incassum abituram, nisi in agenda lite primas susciperet, qvesta est. Adqvæ ille: Major, inqvit, spes est, fore, ut lis ista tuo solatio peragatur; consiliumqve tibi, modo seqvi velis, commodum addam. Respondet Thorgerda *plurima his se impensuram. Redeas itaqve domum, dixit, effessoqve cadavere mariti tui* Vigfusi *caput amputatum* Arnkillo *deferas, his verbis: caput hoc, si opus poposcisset in agenda cæde tua nulli secundum esset. Negavit illa, constare sibi qvem exitum hæc causa sortitura esset; id vero se videre, eos laboris & angoris animi, qveis exponeretur, minime parcos esse: Utut sit, hoc faciam, modo gravior tunc qvam antea res inimicis cederet. Rediit postea domum, omniaqve ratione, qvam edocta fuerat, peregit,* Bolstadumqve *veniens* Arnkillo *dixit, velle cognatos* Vigfusi, *illum, in agenda cæde ejusqve causa primipilum fieri, eos vero singulos suum polliceri auxilium. Verum ille se olim, qvid de hac lite sibi visum fuerit, exposuisse dixit. Et* Thorgerda, *depromto, qvod sub stola gestarat, capite, hæc adjecit verba; hoc, inqvit, illud caput est, qvod, si opus fuisset, tuam causam orare non detractaret.* Arnkillus *obstupefactus eam vi repulit in hæc prorumpens: Abeas, inqvit, dicasqve cognatis* Vigfusi, *ne in ferendo contra* Pontificem Snorronem *auxilio magis se subducant, qvam ego in agenda causa; id vero præsagit animus, ad qvalem finem cunqve lis pervenerit, fore, ut priores illi qvam ego portum qværant (litem deserant). Cæterum consilia qvæ nunc seqveris, esse* Vermundi *video, illi vero, ubi nos cunqve affines fuerimus constituti, non erit opus me provocare,* Thorgerda *posthæc domum redit:*

hyems-

A. D. 984 vetrinn. enn um vorit bió *Arnkell* mál um víg *Vígfúſar* á hendr þeim mönnum öllum er til vígs höfþu farit (u) nema *Snorra* goda. enn *Snorri* let tilbúa fiörrádz mál vid ſik til úhelgi *Vígfúſi.* oc fiölmentu hvorer tveggiu til *Þórsnes* þings. oc veittu aller *Kialleklingar Arnkelli.* oc urdu þeir fiölmennari. hellt *Arnkell* fram öllum þeſſum málum med mikillri (x) frekn. oc er málin kvamo í dóm gengu menn (y) at oc voro málin (z) í gerd lagin med umgángi oc ſáttar bodum gódgiarnra manna. oc kom ſva at *Snorri* godi geck til handlaga fyrer víg *Vígfúſa.* oc voro þá gerdar miklar feſekter. enn *Márr* ſkylldi vera utan III. vetr. enn *Snorri* gallt fe upp. oc lauk ſva pínginu at þar var ſætz á öll mál.

XXVIII. Cap.

Nú gerþiz þat næſt til tíþinda ſem er ritat. at berſerkernir voro med *Styrr.* oc er þeir höfþu þar verit um ríd. ſlóz *Halli* á tal (a) vid *Asdíſi* dóttr *Styrs.* hon var ſúng kona oc ſkörulig. oſláti mikill. oc helldr ſkapſtór. enn er *Styrr* fann tal þeirra. þá (b) bat hann *Halla* egi gera ſer ſvívirding eda ſkapraun í því at glepia dóttur hans. *Halli* ſvarar. þat er þer (c) engi ſvívirding þó ek tali vid dóttur þína. vill ek þat oc egi til vanvirdu gera vid þik. er

þer

(u) med. 45.
(x) meſta kappi W. mikilli hörku. 42.
(y) í milli oc var leitad um ſættir. W.
(z) gardlægin. 42.
(a) oc nockort marglæti. *add.* W.
(b) ræddi hann vit berſerkina. W.
(c) at ſegin *Styrr* at þat engi ſkapraun. W.

hyemsqve labitur. Seqventi autem vere Arnkillus *omnibus* A. D. 984
(108) (*cædis complicibus*) *præter* Snorronem, *causam cædis Vigfusianæ paravit; Snorro vero intentatæ sibi necis Actionem instituit, cujus criminis authorem,* Vigfusum *nempe, jure cæsum postulavit. Hinc uterqve forum* Thorsnesense *freqvens adiit, stantesqve a partibus* Arnkilli kiallakenses *majorem fecerunt numerum, unde* Arnkillus *causæ multo cum fervore institit. Et cum ad judicium veniret lis, effecerunt viri qvidam benevoli, qvi intercedendo utriqve parti transactionem persvaserunt, ut arbitrio finiretur causa. Dextra tandem, qvoad* Vigfusi *cædem a* Snorrone *Pontifice data, multa gravis pecuniaria sanciebatur.* Maur *in exteris tres hyemes agere jussus.* Snorro *multas numeravit statim, qvo facto partibus mutuo foedere junctis, forum siluit.*

Cap. XXVIII.

Accidit postea narratu dignum, qvod Berserki, qvemadmodum supra exposuimus, apud Styrem *degerent, et cum eum paulisper comitati fuissent,* Hallius *cum filia ejus* Asdisa *sermones cepit freqvens miscere. Erat hæc mulier adolescens, insignisqve virago, admodum superba, animoqve nimis iracundo. Cæterum* Styr, *ut eorum colloqvia animadvertit,* Hallium *ne filiam fascinando, ignominiam sibi doloremqve pararet, rogavit. Regessit ille. Nulla tibi est ignominia, me tua*

 cum

(108) sociis Snorronis.

A. D.
984 þer þat ſkiótt af at ſegia at ec hefer ſva mikin áſtar hug á henni at ec ſæ þat egi or hug mer gert; Nú vil ec ſegir *Halli* leita efter ſtadfaſtri vináttu vid þic oc bidia at þú gipter mer *Asdíſi* dóttr þína, enn þar í mot vil ec leggia mina vináttu oc trúliga fylgd oc ſva mikin ſtyrk med krafti (d) *Leikins* bródor míns at á *Islandi* ſcal ecki faſt jafnmikil (e) fregd i tveggia manna fylgd ſem vid ſculom þer veita, ſcal oc ockar framkvæmd meira ſtyrkia þin höfþingſcap enn þó at þú gipter dóttr þína þeim bónda er (f) meſtr er i *Breidafyrdi*, ſcal þar í mot koma at vid erom egi feſterker, enn ef þú vill her engan coſt á-gera, þa man þat (g) ſkília vara vináttu, mano þá oc hvarer verda at fara med ſínu máli ſem líkar, man þá oc raun lítid tióa at vanda um tal ockart Aſdíſar.

Enn er hann hafþi þetta mællt þá þagnadi *Styrr* oc þótti nockr vandi á ſvörum oc mælti er ſtund leid; hvört er þeſſa leitat med alhuga, edr er þetta orda framkaſt oc málaleitan. Sva ſkaltu ſvara ſeger *Halli* ſem þetta ſe ecki hegóma-tal oc man her öll vor vinátta under felaz hverſu þeſſu máli verdr ſvarat; *Styrr* mællti, þá vil ec þetta mál tala vid vini mína oc taka rád af þeim hvorſu þeſſu ſcal ſvara. *Halli* mælti, þetta mál ſkalltu (h) tala vid þá menn er þer líkar innan þriggia nátta, vil ec þeſſi ſvör ecki láta draga fyrir mer lengi, því at ec vill egi vera vanbiþill þeſſa rádz. Oc epter þetta ſkilldu þeir.

Um

(d) Leikins om w.
(e) frægd. w. 45. tryg l 42.

cum filia, colloqvi, nec id tuo cum dedecore faciam, sed dictum paucis esto tibi, me tanto ejus amore raptum, ut eum ex animo relegare neqveam. Nunc, perrexit; firmo tui amore efflagitato, ut filiam mihi eloces petam, id autem rependam amicitia, fidumqve adjumentum, qvod accedente robore fratris Leikneris *viribus tuis tantum addet, ne in* Islandia *tantus ex duorum comitatu honos acqviri possit, qvantus e nostro tibi proveniet: nostrum qvoqve adjumentum auctoritatem tuam magis fulciet, qvam si viro, qvi in tractu* Breidafiordensi *maximus, filiam nuptum dares; idqve pecuniæ, qva minus valemus, loco erit: hujus autem si nullam mihi facultatem concesseris, nostram id rumpet amicitiam, et nostrum qvilibet rem suam, modo, qvo placet, proseqvetur, nec de nostris &* Asdisæ *colloqviis ulla proderit reprehensio. Qvod ubi fatus erat,* Styr *conticuit, et in respondendo difficultatem qvandam inesse ratus post breve silentium regessit. Numqvid hoc ex animo petitur, aut hæc joci ergo, et me irritaturus verba facis. Ita excipit Hallius, respondeas, acsi hoc non sit vaniloqvium; totaqve nostri amicitia ab eo dependebit, qvomodo hoc exceperis petitum. Adhæc ille. Hoc itaqve negotium ad amicos referam, eosqve qvemadmodum sit respondendum, consulam. Et* Hallius: '*De hac re cum qvibus volueris intra tres noctes deliberabis, siqvidem responsa multum differri nolo, matrimonii spe suspendi impatiens, Qvibus dictis ab invicem discesserunt. Seqventis diei* A. D. 984

R 2 *mane*

(f) audgaftr w. agiætafta 45.

(g) flita w.

(h) hiala. w.

A. D.
984 Um morgúnin epter, reid *Styrr* inn til Helgafells. Oc er hann kom þar, baud *Snorri* honom þar at vera, enn *Styrr* qvadz tala vilia vid han, oc rípa síþan. *Snorri* spurþi ef hann hefþi nokor vandamál at (i) tala. So þycki mer segir *Styrr*. *Snorri* svarar, þá sculum vid gánga upp á *Helgafell*; þau rád hafa síst at engu vrdit, er þar hafa rádin verit. Síþan gengu þeir á fiallit upp oc sátu þar á tali allt til qvelldz, vissi þat engi madr hvad þeir töludu (k); Síþan reid *Styrr* heim. Um morgininn epter (l) spyrr *Halli Styrr* hvorn stad eiga scal hans mál? *Styrr* svarar, þat er mál manna at þú þycker helldr felítill, edr hvad scallto til þess vinna med því at þú hefer ecke fe fram at leggia. *Halli* svarar, til man ec vinna þat er ec má, af því ecke er fé til; *Styrr* seger, se ec seger hann at þat man þer misslikat ef ec giptí þer ei dóttr mína. Nú mun ec gera sem forner menn at ec man láta þig vinna til rádahags þessa þrauter nockurar. Hveriar eru þær? seger *Halli*. Þú skalt ryþia seger *Styrr* götu yfer hravnit út til (*) *Biarnarhafnar* oc leggia hagagard yfer ravnit mille landa varra oc gera byrgi her fyrer innan ravnit; enn þessum lutum framkomnum man ea gipta þer *Asdísi* dóttr mina.

Halli svarar, egi em ec vanr til vinnu, enn þó man ec under þetta iáttaz (m).

Epter þetta toko þeir at rydia götona oc er þatt eitt it mesta (n) mannvirki, þeir lögþu og garþin sem enn ser merki oc epter þat gerþu þeir birgit. Enn er þeir voro at þessu verki let

(i) Kiæra.

(k) um qvoldit. w.

(l) geingu þeir Halle á tal. Wæd. W.

mane Styr Helgafellum *eqvitavit.* Snorrone *hospitium offerenti se cum eo colloqvi, posteaqve domum redire decrevisse dixit.* A. D. 984
Et Snorro *utrum de re difficili ei sit deliberandum interrogavit, Qvod Styr affirmavit. Tunc* Snorro: *Ascendamus igitur, ait,* Helgafellum, *consilia nimirum ibi inita in cassum minime abierunt. Ascenso deinde monticulo, colloqvium in vesperam usqve conseruerunt, singulis qvos ibi habuerint sermones nesciis.* Styr *postea domum rediit. Proximæ lucis mane* Hallius Styrem, *qvalem petiti rationem habiturus sit, interrogavit. Cui ille: Tritum inqvit est vulgo, videri te pecunia magis egenum: Et qvonam hoc pacto mereberis, cum opes, qvas expendas, non habeas? Regessit Hallius: Ea, qvæ valeo impendam, cum pecunia desit. Et* Styr: *Video, infit fore, ut tibi, si matrimonium cum filia negavero, displiceat. agam igitur more veterum in proponendis tibi, qvo matrimonium isthoc merearis, rebus difficilibus. Qvænam essent, qværebat* Hallius? *Moliaris, ait* Styr, *semitam per saxetum* (*) Biarnarhafnam *aggeremqve, qvi prata mea et accolarum separet, septum præterea ovile intra saxetum exstruas, his autem peractis filiam* Asdisam *tibi nuptum dabo. Adhæc* Hallius. *Labori qvidem, minus sum assvetus, hæc tamen facienda subibo* (109). *Ceperunt deinde semitam, summum facinus moliri, exstructoqve aggere, cujus hodiedum vestigia cernuntur,*

(*) minus recte, sed *Hraunsfiordum*, cujus hodie unica per saxetum via, signum superest.

(m) Ef ec skal þa audveldligar comaz at ráda-hagnum. Styrr qvad þá þvi caupa mundu add W. 45. 42

(n) þrekvirki W.

(109) modo sponsam facilus impetrem. *Styr* vero hanc esse viam dictitavit.

A. D. 984 let *Styrr* gera (o) badſtofu heima under *Hrauni*, oc var grafin i iörd nidr oc var gluggr yfir ofninom ſva at utan mátti ágefa oc var þat hús ákafliga-heitt; oc er lokit var miöc hvarotveggia verkino, var þat enn ſiþarſta dag er þeir *Halli* voro at byrgino, þá geck *Asdis Styrsdottir* hiá þeim, enn þat var nær bænum, hun hafþi tekit ſin bezta búnad, enn er þeir *Halli* mællto vid hana, þá ſvarar hon engo. þá qvad *Halli* víſo þeſſa.

(*) Hvert (a) hafit Gerd (b) um, giörva
(c) Gángfaugur (d) lidar hánga
(*) (Liúg vetr at mer) (*) leygiar
Linbúndin för þina?
(**) (e) Þvíat i vetr, en vitra
Vangs (f) ſakat (†) ek þik gánga
Hirdi-dis frá húſi
(g) húns (h) Skrautligar búna.

LEIK-

(o) ſtofu.

*) Ordo pr. P. Hvert hafit (þer, l. Hef ⁊ þu) línbundin gángfögr lidar leygiar hanga Gerdur, þina för um giörva?
Eidar hángi, annulus in digito pendulus: *leygiar* hángi, aureus annul 9, a *leygr*, ignis; poëtice enim aurum manum vel digitorum ignis l. flamma dicitur: ejus *Gerdur*, mulier.

(a) hefir. *D.* hefer. *B. Mbr.*

(b) of. *B. Mbr. F.*

(c) fangs faugr *F.* N. *D.* Gángfaugr. E. *Mbr.* B. D. Lídar.

(d) hlídar *Mbr.* lidir. L. O.

(*) Liugvætur. E. L. M. liugdu vettr. *F. N. P.* lygdu vetur *B.* ligdu vetr *Mbr.* lingvættr. D.

nuntur, ſeptum condiderunt. Styr interea (110) *balneum domi ſub* Hrauno *fecit ædificari, inqve terram defodi; ſupra caminum feneſtra erat, per qvam aqva fervida in balneum fundi poſſet. Et hæc domus perqvam fuit calida. Utroqve labore ad finem fere producto, ultimo, qvo ſeptum (fratres) conſtruxerunt, die accidit, ut* Aſdiſa Styris *filia, non procul ab iis prope villam præteriret mundo, qvem habuit ſplendidiſſimum, ornata, at ab* Hallio *et fratre interpellata nihil reſpondit. Tunc Hallius carmine.* A. D. 984

Qvorſum inſtituiſti,
Decenter incedens fæmina
(Noli mihi mentiri)
Lino vincta, tuum iter?
Hac enim hieme, O Saniens
Fæmina! non vidi te digreſſam
Domum
Pulchrius ornatam.

Et

(**) Poſter. P. Þvint ek Sakat þik (eg Sá þik ej) hin vitra Huns vangs Hirdi; dís i vetr ganga Skrautiigar buna frá húſi.
vel: Ek ſá þik (nu) I vetr ganga Skratligaſt búna fra Huſi.

(*) Lectar *E. L. M.* Leygiar *Mbr.* Letiar *P.* Lefiar. D.

(e) Þat var *F. N. P. S.* þetta er veitt. *D.*

(†) ec. *Mbr.*

(f) ſakar *F. N. P. S.*

(g) hrauns. D.

(h) ſkrautligarr. B. E. F. L. O. P. M. Mbr. ſkrautligazt. S.

(110) domum.

A. D. 984 LEIKNIR quad

(a) Sólgrund (b) Siggiar (c) linda
Sialldan (d) hefir (e) um (*) falldit
Jafnhátt (g) Oglis Stettar
Ellds (g) nú er Skart a þellu.
(h) Hoddgrund, hvat býr úndir,
Hlín (i) oflæti þinu,
(k) hyrmællt, hóti fleira
(l) hvitings, enn ver lítum?

Eptir þetta fcildi meþ þeim. Berferkirnir gengo heim um qvelldit oc voro módir miöc, fem háttr er þeirra manna, fem egi ero einhama, at þeir verþa máttlaufir miöc, er af þeim gengr berferksgángrinn. *Styrr* geck þá imóti þeim oc þackadi þeim verkit, oc baþ þá fara i baþ, oc hvíla fic efter þad. þeir gerþo fva, oc er þeir qvamo i baþit, let *Styrr* byrgia (p) baþftofona, oc bera griót á hlemmin, er var yfir forftofunni, enn hann let breiþa niþr nauts húd blauta hiá uppgánginom, fiþan let hann gefa utann á baþit i glugg (q) er a var ofninum, var þá baþit fva heitt, at berferkirnir þoldu egi i badino, oc hlupo a hurdirnar, feck *Halli* brotit hlemmin, oc komft upp, oc fell á huþ-

---

(a) Salgrund. *E S.*
(b) fifiar. *D.* Sigrar. *S. I.* Sigiar *P. Mbr.* fioar *E. L.* Silki *O.* fofnis. *K.*
(c) *barda Mbr.*
(d) hefr. F. N. P. S.
(e) þú *B. F. N. I. K.* of E, O.
(*) fallda *F. N. P. S.* falldat. *M'r.*
(g) Aglis. *D* auglifs B. F. N. P. Auglitz S.
(g) fer pu. M. fkein fkraut. *I.*

Et Leiknir:

Foemina
Raro peplum eduxit (eduxisti)
Tam alte: gerit mulier
Nunc ornatum.
O mulier! qvid Subest,
Mulier (inqvam) magnifico tuo ornatui,
Blandiloqva aliqvanto plus,
Qvam nos videmus.

Illa posthæc dicessit. Athletæ vesperi domum redeuntes defessi perqvam fuerunt; etenim solitum est iis, qvi non semper humanam servant indolem, ut furore gyganteo defervente admodum torpeant. Occurrens deinde Styr, *actis pro labore gratiis, in balneum ire, posteaqve reqviescere jussit, id qvod fecerunt. Ut vero in balneum venerunt,* Styr (111) *balneare fecit recludi, congestis super operculum atrii saxis, cutemqve bovinam mollem ad ascensum sterni, et aqvam calidam per fenestram,* (112) *qvæ inerat fornaci, infundi curravit, unde calidum adeo evasit, ut athletæ ibi manere non perferentes januam aggrederentur. Et* Hallius *qvidem effracta janua exiit,*

(h) Oddgrund. *B. F. S. N. P.* haddgrund. E. I. M. hladgrund. *K.*
(i) Ofláti *K.* Obláti. *S.*
(k) hirmælt. *D. L. O.* hyr. mælti *I. K.* hyr mæltu. *Mbr.*
(l) hytings — Nytum. *I.*
(p) hurdinnar. W. (111) Januas W.
(q) Gluggþunn er til var görr *W.* (112) qvæ hunc in finem facta erat. W.

A. D. 984 á huþinni, veitti *Styrr* honom þá bana ſár. Enn er *Leiknir* vildi hlaupa upp ur dyrunom, lagdi *Styrr* i gegnom han, oc fell hann inn i badſtofona oc lezt þar. Síþann let *Styrr* veita ummbunaþ likom þeirra, voro þeir færþir uti hraun, oc kaſadir i dal þeim er þar er i hraunino, er ſva er diupr, at engann hlut má ſiá, nema himin yfir ſic, þat er viþ ſiálfa götuna. yfer grepti berſerkianna qvaþ *Styrr* viſo.

(a) Syndvz mer, ſem (b) myndi
(c) móteflendr Spióta
(d) Ala ekki dælir
(e) el-herdendum verda.
Uggi (yggia) ek (f) eigi (*) Seggia
(**) ofrgang (g) vid (um) mik (h) ſtrangan:
(i) nu (þann) (*) hefir (k) bilgröndudr (*) branda
(l) berſerkium (m) ſtad merktan.

Enn er *Snorri* Goþi ſpyrr þetta, reiþ hann út undir *Hraun*, oc ſátu þeir *Snorri* oc *Styrr* enn allan dag, enn af tali þeirra kom þat upp, at *Styrr* faſtnaþi *Snorra* Goda *Asdiſi* Dottr ſína. Oc tokoz þeſſi rád um hauſtit eptir, oc var þat mál manna, at hvorir

(a) ſyndi. 2.
(b) mundi B. F. N. P. M. S. Mbr. mindi. L.
(c) moteflandar. *B.* eflanda. *S.*
(d) ætla *L. O. M.* ala. *B. E,* aþa. *S.*
(e) elldherdendum B. F. N. Eggherdendr. E. M.
(f) ecki. *M.*
(*) ſegia *Mqr. E. Mbr.*
(**) oftgang. *E.* Uppgáng B. *Mbr. F. N. P. S.*

ut fallente pedes cute, lapſum Styr *vulnere lethali affecit.* A. D. 984
Leiknerem *qvoqve ex oſtio aſcenſurum transfixit, ut in balneare retro lapſus interiret.* Styr *deinde cadavera ad funus parari curavit, qvæ ad ſaxetum devecta, in vallicula ad viam adeo depreſſa, ut nil præter coelum ſuperne conſpici poſſit, inhumata ſunt. Super funere athletarum* Styr *cecinit.*

Videbantur mihi
Viri pugnaces
Non faciles futuri
Viris (Strenuis)
Non timeo mihi a virorum
Violentia in me acri:
Jam (eum) vir armipotens (ego)
Berſerkis locum determinavit.

Pontifex autem Snorro *his auditis, ſitum in exterioribus* Hraunum *eqvitavit, et cum* Styre *totum diem una ſedit, ex eorum autem colloqvio id provenit, ut filiam* Aſdiſam, Styr Snorroni *Pontifici deſponderet. Qvæ nuptiæ ſequenti autumno celebratæ* S 2 *ſunt,*

(g) vid. mik. *R. N.* P. S. af mer. E. *Mbr.*

(h) ſtránga *Mbr.*

(i) her. B. hann. *R. N. P. S.*

(*) hafa. *E. M.*

(k) bilgrundz *R. N. P.* bilgrandz *S.* bilgrand. O. Bibgrandudr. *B. Mbr.* baugrundr. D. Bidlundar branda E. M.

(*) branda. B. Mbr.

(l) Berſerkinn *M. S.*

(m) merkan. *D. E.* merkinn. *S.* merkum. R. N. P. merkia. *Mbr.*

A. D. hvorir tveggi þótti vaxa af málom þeſſom oc teingdom. Var *Snorri* ráþagerþamadr meiri oc vitrari, enn *Styrr* atgaungomaþr meiri, bádir voro þeir frendmargir, oc fiölmennir innan heradz.

XXIX. Cap.

Þoróddr het madr, hann var ættadr af (r) *Medalfells-ſtrönd*, oc ſkilgódr madr, han var farmadr mikill, oc átti ſkip i ferdom, *þóroddr* hafdi (s) ſiglt kaupferd til *Irlands* til *Dyblinnar.* I þann tíma hafþi *Sigurdr* Jarl (t) *Lodversſon* i *Orkneyiom* heriat til *Suþreyia* oc allt veſtr i *Maun*, hann lagþi gialld á (u) *Mana bygdina*, oc er þeir höfþu ſætz, ſetti iarl eptir men at bída ſkattſins; enn hann var meſt golldinn í brendo ſilfri. Enn iarl ſigldi þa undan nordr til *Orkneyia.* Enn er þeir voro ſeglbúnir er ſkattſens bido, tóko þeir útſunnan vedr. Ok er þeir höfþu ſiglt um ſtund, geck vedr til landſudrs oc avſtrs oc gerþi ſtorm mikinn oc bar þá nordr um *Irland* oc bruto þar ſkipit i ſpón vid eyio eina úbygda. Oc er þeir voro þar komnir, bar þar at þeim *Þoródd Islending* er hann ſigldi or *Dyflinne.* Jarls menn kölludu á kaupmenn til hiálpar ſer; *Þoroddr* let ſkióta báti, oc geck þar á ſiálfr, oc er þeir fundoz heto iarls menn á *Þórodd* til hiálpar ſer oc búdo honom fe til at hann flytti þá heim til *Orkneyia* á ſunnd

(r) Snæfellsſtrönd. W. 45.

(s) farit af Norege til Diflinnar W.

(t) Lodinsſon 42.

(u) Manarbyggvana 45.

(113) *Snæfells Strönd* W. 45, ſed minus recte, qvod ex ſeqventibus patet.

ſunt, Qvibus rebus et affinitate, uterqve auctus vulgo videbatur. Erat enim Snorro *in conſiliis ſtruendis inſtructior et prudentior*, Styr *autem in rebus exſeqvendis magis ſtrenuus: uterqve numero cognatorum et domeſticorum in iſta tribu freqvens.* A. D.

Cap. XXIX.

Thoroddus, *vir* erat *ex* Medalfellſtranda *oriundus* (113), *homo probus, et itineribus mercaturæ cauſa peregre ſuſceptis clarus, navem inter exteras regiones commeantem habuit. ierat* Thoroddus (114) Dublinum *in* Hibernia *negotiorum gratia. Eo tempore Comes Orcadum* Sigurdus (115) Lödveris *filius in* Hebudas *et ad* Manniam *usqve verſus occidentem expeditionem fecerat, et incolis tributum impoſuerat, ſancitaqve pace, viros, qvi tributum exſpectarent reliqverat; cujus pars maxima argento puro numerata eſt. Comes autem in Oricades prænavigavit. Parati, qvi tributum exſpactaverant Libo-noto vela dabant. At cum aliqvantiſper iter feciſſent, converſo ad Evronotum et orientem vento, ingens procella orta eſt, qva præter* Hiberniam *verſus ſeptentrionem jactati, apud qvandam inſulam incolis carentem navem perfregerunt. Qvo cum veniſſent* Thoroddus *Iſlandus* Dublino *navigans forte advenit. Viſos mercatores in auxilium vocarunt.* Thoroddus *emiſſam e navi ſcapham ipſe conſcendebat; quem cum convenerunt viri Comitis ad ferendam ſibi opem eum provocarunt, pecunia, ſi eos in patriam* Orcades, *ad comitem*

(114) Ex *Norvegia* add. W.

(115) *Lodini.* 42.

A. D. funnd *Sigurdar* iarls. Enn *Þóróddr* þóttiz þat egi mega, er hann var ádr búinn til *Iſlands* ferdar. Enn þeir ſkorudo á han faſt, því þeim þótti vidliggia (x) líf ſitt oc frelſi at þeir væri egi uppleiddir á *Irland* edr *Sudreyiar*, þar ſem þeir höfþo ádr heriat. Oc ſva kom, at hann ſelldi þeim bátinn frá hafſkipino, oc tók þar víd mikin lut af ſkattinom, helldo þeir ſiþan batinom til *Orkneyia*; enn *Þóróddr* ſigldi bátlaſt til *Iſlands*. Hann kom ſunnan at landino, oc hellt ſíþan veſtr fyrer oc ſigldi inn á *Breidafiord* oc kom med heilo i *Dagverdarnes*. Hann fór um hauſtit til viſtar hiá *Snorra* goda til *Helgafells*, oc var ſídan kalladr *Þoroddr Skattkaupandi*. Þetta var litlo ſíþarr epter víg *Þórbiarnar Digra*. þann vetr var at *Helgafelli Þurídr* ſyſter *Snorra* goda er *Þorbiörn digri* hafþi átt. *Þoroddr* bad *Snorra* goda at hann gipti ſer *Þurídi* ſyſtr ſína; enn med því at hann var avdigr at fe oc *Snorri* viſſi god ſkil á hönom oc hann ſá at hon þurfti miöc forviſto, vid þetta allt ſaman ſyndiz *Snorra* goda at gipta honom konona oc veitti hann brudkaup þeirra um vetrin þar at *Helgafelli*, enn um vorit epter tók *Þoroddr* vid búi at *Fródá* oc gerþiz hann gódr bóndi oc ſkilríkr (y) Enn þegar *Þuridr* kom at Fródá, vandi *Biörn* (z) *Aſbiörnsſon* þángat komor ſínar. Vari þat alþído mál at med þeim *Þurídi* væri fíflingar, tók *Þóroddr* þá at vanda um kvamor hans oc hafþi ecki at ſök.

Þá

(x) fe þeirra oc frelſi W. 45. 42.

(y) fiamſynn oc forſiáll oc hugþeckr af ollum innanherads mönnum. oc tokuſt med þeim þuridi gódar aſtir ad ſiduſtu *add.* 45.

(z) Asbrandsſon. 45.

autem Sigurdum *veheret*, *oblata. id vero Ille se, pote ad* A. D.
iter in Islandiam *ante paratum*, *neqvaqvam posse regessit. Sed gravius contra eum obtestati sunt*, *vitam et libertatem eo subesse rati*, *ne in* Hiberniam *vel* Hebudas, *qvas regiones armis antea infestarant*, *educerentur. At tandem res eo veniebat*, *ut pertinentem ad navem scapham iis magna parte tributi venderet*, *qva deinde in* Occades *ferebantur. Ipse vero Scapha carens Islandiam petiit*, *oris Insulæ australibus allapsus littora cursu occidentem versus directo legit* Breidafiördum *intrat navemqve ad* Dagverdarnesum *salvis mercibus appulit. Eodemqve autumno*, *a Pontifice* Snorrōne *invitatus* Helga-fellum *se contulit*, *dictus ob hoc factum Thoroddus* Scattkaupande (*Emtor Tributi*). *Hæc paulo post cædem* Thorbiörnis Crassi *acciderunt. Transegit istam hyemem* Helgafelli *soror Pontificis* Snorronis, Thurida, Thorbiörnis *Crassi vidua. Hanc a Pontifice sibi in matrimonium elocandam* Thoroddus *ambiit*, *et qvod pecunia valeret*, *et* Snorro *eum*, *virum esse probum nosceret*, *videretqve porro*, *illi*, *qvi rebus ejus prævideret*, *opus esse*, *Pontifici visum est mulierem ei despondere. Nuptias igitur eodem autumno domi suæ* Helgafelli *celebravit. Vere autem proximo* Thoroddus *suscepta rei familiaris* Frodaae *cura*, *dives*, *simul ac probus evasit colonus* (116). *At ubi* Fródáam *meaverat* Thurida, Biörnus Asbrandi *filius illuc freqvens venit*, *spargente fama vulgari*, *eum* Thuridæ *pudicitiam tentare;* Thoroddus *itinera ejus illuc facta*, *sed frustra*, *reprehendere cæpit. Incoluit id*

(116) Providens, prudens, et omnibus eandem tribum inhabitantibus perquam gratus. Ceterum arctus eum inter et Thuridam conjugalis amor tandem coaluit. add. 45.

A. D.

Þá bió *Þórer Vidleggr* at *Arnarhvole* oc voro ſynir hans þá vaxnir *Aurn* oc *Valr*, inir efniligſto menn; þeir lögdo *Þoroddi* til (a) ámælis at hann þoldi *Byrni* ſlíka ſköm ſem hann veitti hönom, oc budoz þeir til fylgdar med *Þoroddi* ef hann villdi ráda bætr á qvamom *Biarnar*.

Þat var eitt ſin at *Biörn* kom til *Fródár*, at hann ſat á tali vid *Þurídi*, enn *Þóroddr* var iafnan vanr inni at ſitia þá er *Biörn* var þar, enn nú ſezt hann hvergi. *Þurídr* mælti, hugſa þú ſva ferder þínar *Biörn*, ſeger hon, at ec ætla at *Þoroddr* (b) hyggi nú af at ráda híngatferder þínar, oc get ec at þeir hafi farit á veg fyrir þig, oc mán hann ætla at þer ſkylít eigi iafnlida finnaz; þá qvad *Biörn* víſu þeſſa

(*) Gúllz (a) mundu (mundim) vid (*) vilia
(**) Vidar ok bláſſ i midli
(d) grund (fæ ek (e) ſtöd [Stad] ſtundu)
(f) Streingſ, þenna dag leingſtan;
(g) allz i aptan (h) Þella
ek (i) tefiunſt ſialfr at drecka
opt (k), horfinnar erfi,
(l) armlinz, gledi minnar.

Epter

(a) ords W.
(b) bondi minn *add.* W.
(*) Odo eſt: Vid, Gúlls Strengs grund, mundim vilia þenu dag lengſtán J milli vidar og bláſz (eg fæ ſtundum ſtöd) alls eg tegumz (teygiumz), (þú) armlinns þella, ad drecka ſiálfr J aptan erfi minnar opt horfinnar gledi. vel: drecka opt (Sc. iteratis poculis) erfi minnar horfinnar gledi.
(a) mundim. C.
(*) velia. E. vendu. *G.*
(**) villdar oc bles imilli G. H. villdi ek blids imilli *F. N. P. S.*
(d) grand *B.*

id temporis Arnarhvolum, Thorer Vidleggr (*Lignipes*), *cujus filii* Aurn *et* Valus *jam adulti, optimæ ſpei erant. Qui* Thoroddo, *qvod tantam ſibi a* Biorno *ignominiam fieri perferret, exprobrarunt, ſuam ei, modo freqventes* Biörni *adventus avertere vellet, opem offerrentes.*

Accidit aliqvando, ubi Biornus Fródaam *venit, et cum* Thurida *colloqvio vacat, ut* Thorroddus *contra morem, nam dum adeſſet* Biornus, *in cubiculo ſedere ſolebat, iſta vice nuſpiam conſpectus eſt. Tunc* Thurida; *Ita tuo, ait,* Biorne *itineri provideas, qvod præſagiat mihi animus,* Thoroddum (117) *tuorum huc adventuum finem facere decreviſſe, et eum cum ſuis, viam tuam occupaſſe, conjicio, animo, ne pari comitum numero conveniatis, Adhæc* Biörnus *ſeqvens carmen repoſuit.*

Vellemus l. eligeremus
inter terram coelumqve
O foemina! (moras interdum nanciſcor)
hunc diem longiſſimum;
Siquidem hac, veſpera
moræ mihi eſt potatio,
Sæpe disparentis, v: exeqvialis,
O fæmina! mei gaudii.

 Arrep-

(e) af *addi B. E.* ſtad P. S.
(f) ſtreing. *B.* G. *H. F. N. P.* ſtreingi *L.*
(g) alt. *D. L.* Allri *G. H. F. N.*
(h) Þ·nna. *B. G. H.*
(i) tegumz *B.* tek meſt. *D.* tefneſt. *G. H. F. N. P. S.*
(k) hofinnar. Arſi. *E.* Þorfinnar. G. H.
(l) armkrans. *L.* Arms Linnz. *B.* Armlinniſt. *D.* Armlinds. *E.* armins. G. H.
(117) meum maritum.

A. D. Epter þat tók *Biörn* vapn ſín, oc geck í burt, oc ætlar heim: enn er hann kom upp um *Digra-múla* hlupo upp fyrer honom V menn; þar var *Þoroddr* oc húſkarlar hans tueir, oc ſynir *Þoris Vidleggs*. Þeir veittu *Birni* atgaungo, enn hann vardiz vel oc drengiliga, gengo þeir faſtaz at *Þoris ſyner* (c) enn hann vard banamadr beggia þeirra. Epter þat leitadi *Þoroddr* undan med húscarla ſína, oc var ſárr lítt, enn þeir ecki. *Biörn* geck leid ſína, þar til er hann kom heim, oc geck til ſtofo. Húſfreyia qvaddi gridkono at vinna honam beina: oc er hon kom i ſtofona med liós, þá ſá hún at *Biörn* var blódigr miöc. Geck hon þá fram, oc ſegir *Asbrandi* födr hans at *Biörn* var blódigr heim kominn. Geek *Asbrandr* i ſtofo: þá ſpyrr hann hvi *Biörn* var blódigr: edr hafi þit *Þóroddr* fundiz? *Biörn* ſvarar oc ſeger, at ſva var. *Asbrandr* ſpyrr hvorſo farit hafi ſkipti þeirra. *Biörn* qvad.

(*) (a) Mun hyrleſti hrauſtum
hrídar (b) manni at ſtrída
(helldr (c) höſum (d) vígi (e) valldit
Vidleggs ſona tveggia)
Sem (f) vidbálkar (g) volki

(h) valldr

(c) þeir veittu honom áverka add. 412 þeir ſœta áverkum vid Biörn 445. W.

(*) Ordo et nexus hic eſt: Hrídar Hyrleſti mun (eins vera) ad ſtrída hrauſtum manni, ſem etc. Vel etiam:

Munat l. muna (cætera n. ineptiunt) Hrídar Hyrleſti ad ſtrída hrauſtum manni, l. mer hrauſtum: helldr höfum (ver, l. hefi ec valldit vígi tveggia Vidleggs Sona: (þad er fyrir höfum) Sem etc.

Sic vulgo: mer *er* ecki ad vera ad þvj, húgſa, reyna þetta, þad, ɔ: *tiáir* ecki, *dugir* ecki, non ſuccedit. Mihi tamen melius arridet parentheſis veteribus

Arreptis deinde armis domum rediturus abiit: ut vero montem Digra-mulum *afcendebat, profiliunt viri numero quinque,* Thoroddus *nempe cum duobus domefticis, filiisqve* Thoreris Lignipedis. *Horum ille impetum fortiffime excepit, et utrumque fratrem armis in fe proruentem* (118) *occidit. Itaque* Thoroddus *cum domefticis nondum vulneratis, ipfe parum faucius fugam capesfivit. Cæterum* Biornus *via perrexit, usqve dum domum redux triclinium intraret. Materfamilias venienti fubminiftrare, fervam domefticam juffit, qvæ triclinium ingreffa allato fecum lumine* Biornum *fanguine totum madere videt. Hinc ad exteriora ædium progreffa,* Afbrando, *filium cruore fqvalidum domum rediiffe narrat. Qvi triclinium ftatim ingreffus, cur cruentus effet, interrogavit? an, inqvit, cum* Thoroddo *res fuit? Ille vero hoc ita fe habere regeffit.* Afbrando *iterum qvemadmodum res ceffiffet percunctanti carmen retulit.* A. D.

Erit homini (Thoroddo)
cum viro forti pugnare
(potius, v. certe, cædem procuravimus
Vid-leggi (lignipedis) duorum filiorum)
ac fi virgulæ agitatione

T 2 *domi-*

ribus familiariffima, et ubique in promtu, cum verborum tractu et fimilitudinis cohærente nexu.

(a) munat. *B.* munar. *D.* munnaft. *K.* munu þeir hinir hrauftu *B. N. F. P. G. H.*

(b) meir- *I.* Menn. E, M, G. H. manni. *F, N. P. S. K,*

(c) hefig. *O.*

(e) volldit. *E.*

(f) Vidbalkr *B. F. N.* Vigvalki *B.* Vigvalkar S. Vigkialkar, *I.*

(g) Vilkar. *K.* Velkia. *P. S.*

(118) et vulnera fibi inferentes add. 442. 45. W.

A. D.

(h) valldr geymi Bil (i) fallda,
(k) edr (l) dalſveigi deigum
(m) draupnis Skatt at kaupa.

Sídan batt *Asbrandr* ſár hans, oc vard hann græddr at heilo. *Þóroddr*, ſótti *Snorra* goda at eptermáli um víg *Þórisſona*, oc let ſva búa mál til *Þórnes* þíngs. Enn ſyner *Þórlaks* á *Eyri* veittu *Breidvíkíngum* at málom þeſſom. Þær urdo mála lyktir, at *Asbrandr* geck til handſala fyrer *Biörn* ſon ſin, oc hellt vpp febótom fyrer vígin. Enn *Biörn* var ſekr giörr vtan III vetr, oc fór hann utan ſamſumars. Þat ſama ſumar fæddi *Þurídr* at *Fródá* ſvein-barn, oc var nefndr *Kiartan:* vox hann vpp heima at *Fródá*, oc var ſnemma mikill oc efniligr.

Enn er *Biörn* kom út um haf, fór hann ſudr til *Danmerkr* oc þaþan ſudr (d) til *Jomsborgar.* Þá var *Pálnatóki* fyrer *Jomsvíkingom. Biörn* geck þar (e) í lög þeirra oc var þar kalladr kappi. Hann var þá í *Jomsborg* er *Styrbiörn* hinn *Sterki* vann hana. *Biorn* fór oc til *Svíþiódar* er *Jomsvíkingar* veitto *Styrbyrni;* hann var oc í oruſtunne á *Fyrisvöllom* er *Styrbiorn* fell, oc komz þadan á ſkóg med ödrum *Jomsvíkingum.* Oc medan *Pálnatóki* lifþi var *Biörn* med þeim oc þótti enn bezti drengr oc enn ſhravſtaſti i öllum mannravnum.

XXX.

(h) Valldz. *F. N. P H.* Vall ic *S.* Valls. G. Valld. *K.*
(i) faldna *B.* fallda *D. F. N. P. O. L. K. I.* falna *E.*
(k) Egi er dádi degum drupnis ſkatta kauptr af *E.* adr C. *M.*
(l) dvalſveigi E. Dalſveig í F. N. P. *S. G. H.*
(m) drupnis D G. H.
(d) i Vindland. *add.* 445. W.

A. D.

dominus (maritus) fœminam custodiat,
aut ramulo humido vallensi (vimine)
aurum emat v. petat.

Religatis postea ab Asbrando *vulneribus, in totum sanatus est. Cætera,* Thoroddus, Snorronem, *ut Causæ* Thoreridum *patrocinaretur, petitum convenit, et in Judicium* Thorsnesense *actionem cædis instituit Filii vero* Thorlaci *ex* Eyra, Breidvicensium *partes secuti sunt. Et lis eo evenit, ut* Asbrandus *pro filio transactionem manu stipatus mulctas cædium penderet. Cæterum* Biörnus *exilio triennali addictus eadem æstate peregre profectus est. Isthac æstate* Thurida Frodáensis *filium, cui nomen* Kiartanis *indiderunt, peperit. Qvi prima statim ætate magnus optimæqve spei adolescens evasit.*

At Biörnus *oceano superato, primum in* Daniam *et deinde* (119) Iómsburgum *australi itinere tetendit. Præfuit tunc* Iomsvicensibus Palnatokius, *qvorum* (120) *legibus* Biörnus *semet submisit, unde Athletæ cognomen adeptus est.* Iomsburgi *Agebat, dum eam* Styrbörnus Robustus *expugnavit, ivitqve in* Sveciam, *cum opem tulerunt* Styrbiorni Jomsvicenses; *et pugnæ* Fyrisvallensi, *in qva cecidit* Styrbiornus *inter fuit, unde cum cæteris* Jomsvicensibus *in sylvam elapsus est. Ille dum vixit* Palnatokius, *sociis adhæsit, vir strenuissimus, et inter qvævis discrimina fortissimus habitus.*

(e) Vikingslök 445. W.
(119) in Vindlandiam add. 445. W.
(120) piraticis. iidem add.

A. D.

XXX. Cap.

Nú ſkal ſegia frá *Þórolfi Bægifót.* hann tók nú at elldazt fazt oc gerþiz illr oc æfr vid ellina oc miök úiafnadar fullr, lagdiz oc miöc úmiúkt á med þeim fedgum Arnkeli ok hanom. Þat var einn dag at *Þórolfr* reid inn til *Ulfarrfells* at finna *Ulfarr* bónda; hann var forverksmadr godr, oc tekinn til þeſs, at honom hyrdizt ſkiótara (f) hey enn ödrum mönnum, hann var oc ſva feſæll, at fe hans dó alldri af megri edr drephrídom. Enn er þeir *Þórolfr* fundoz, ſpurdi *Þórolfr*, hvort rád hann gæfi hönum, hvörſo hann ſkyldi haga verksháttom ſínom eda hvörſo honom ſegdi hugr um ſumar, hverſo þerriſamt verda mundi.

Ulfar ſvarar, eigi kann ec þer annat rád at kenna enn ſiálfom mer: ec mun láta bera út liá í dag, oc ſlá under ſem meſt má þeſſa viko, þvíat ec hygg hún muni verda regnſöm, enn ec get at epter þat mun verda gott till þerra enn næſta halfan mánat. Fór þetta ſva ſem hann ſagþi; þvíat þat fanzt opt at hann kunni gerr vedr at ſiá, enn adrer menn. Síþan fór *Þórólfr* heim, hann hafþi med ſer mart verk-manna, let hann nú oc þegar taka til eingi-verka; vedr fór þannig ſem *Ulfarr* hafþi ſagt. Þeir *Þórolfr* oc *Ulfarr* átto eingi ſaman uppi á hálſinom, þeir ſlóo fyrſt hey mikit hvarertveggio, ſíþan þurkudo þeir oc færdo í ſtórſæti. Þat var einn morgin ſnimma, at *Þórolfr* ſtód upp; ſér hann þá út, at þá var vedr þykt oc húgþi hann at glepiaz mundi þerririnn, het hann á þræla ſína at þeir ſkyldo uppſtanda oc aka ſaman heyi; oc bat þá at vinna ſem meſt um dagin,

(f) andvirki. W.

A. D.

Cap. XXX.

Nunc ad Thorolfum Curvipedem *redeat narratio. Hic in multam jam ætatem provectus senio tractatu difficilis, iracundus et perqvam iniqvus evasit, multæqve ei et filio* Arnkillo *simultates intercesserunt. Accidit die qvodam, ut* Thorolfus, Ulfarsfellum, *herum* Ulfarem *conventum eqvitaret: erat is rei familiaris procurator insignis, tulitqve fama vulgaris, fænum ejus, qvam aliorum, citius siccari, eumqve tanta pecorum fortuna gaudere, ne unqvam vel macie vel procellis interirent. Hunc cum* Thorolfus *convenisset, qvale sibi, qvemadmodum labores domesticos institueret, consilium daret: et qvid de hac æstate, qvam siccus foret aër præsagiret? interrogavit.*

Adhæc Ulfar. *Non aliud, ait, te qvam me ipsum consilii possum edocere: Elata hodie falce, qvantum fas est, hac hebdomade, qvam pluviosam fore auguror, fænum secari curabo; at post, duas septimanas aërem fore siccum conjicio. Dicta eventus comprobavit: sæpius nempe compertum est, eum in statu aëris conjectando præ aliis esse felicem. Hæc edoctus domum rediit* Thorolfus, *multosqve, qvos aluit domesticos, fæno confestim fecit operari, aëre, ut prædixerat* Ulfar, *se habente. Commune possederunt* Ulfar *et* Thorolfus *in colle pratum, ubi multum uterqve fænum secari curavit, qvod siccatum in ingentes metas coëgerunt. Die qvodam* Thorolfus *mane surgens egressus est, aëremqve nebulosum esse conspiciens, siccitatem ejus mutatum ire ratus, mancipia fænum congestura surgere jussit, præcepitqve, ut qvam maximum valerent,*

A. D. in, þvíat mer ſynitz ſagdi hann vedr egi trúliƈt. Þrælarnir klæddoz oc fóro til heyverks, enn *Þórolfr* hlód heyino oc eggiadi faſt um verkit at ſem meſt gengi fram. Þenna morgin ſá *Ulfarr* út ſnemma, oc er hann kom inn, ſpurdo verkmenn at vedri, hann bad þá ſofa í nádom, vedr er gott ſeger hann, oc mun ſkína af í dag, ſkulo þer ſlá i töþo í dag, enn ver manom annnan dag hirda hey vart þat er ver eigom uppi á hálſinom, Fór ſva um vedrit ſem hann ſagþi. Oc er áleid qvelldit, ſendi *Ulfarr* mann uppá halſin at ſiá um andvirki ſitt, þat er þar ſtód.

Þórolfr Bægfotr let aka þrennom eykom um dagin oc höfþo þeir hirt heyít at nóni, þat er hann átti, þá bad hann þá aka heyi *Ulfars* i gard ſin; þeir gerþu ſem hann mælti. Enn er ſendimadr *Ulfars* ſá þat, lióp hann oc ſagþi Ulfari. Ulfarr for upp á halſin oc (g) vard ódr miöc oc ſpurdi hví *Þorolfr* rænti han. *Þórólfr* ſagdiz ecki hirda hvad hann ſegþi oc var málódi oc illr vidreígnar oc hellt þeim víd áhalld. Sá *Ulfarr* þá eingan ſin koſt annan enn verda á brotto, oc fer þegar til *Arnkels* oc ſeger honom ſkada ſin, oc bad han áſiá, (h) letz ella allr fyrer bordi verda. *Arnkell* ſagdizt mundo beida födr ſin bóta fyrer (i) heyit, enn qvad ſer þó þúngt ſegia hug um, at nockut mundi at ſók hafa. Oc er þeir fedgar fundoz bad *Arnkell* födr ſin bæta *Ulfari*

(g) ok var pæſtr miök W.

(h) leiſt hanom ella at alt mundi fyrer bord borit 442.

(i) heyrán þetta 445. W.

lerent, eo die operarentur; eſt enim ait, aer non ſatis mihi fidus. Mancipia veſtibus induta foeno ceperunt operari, Thorolfus *autem ipſe acervum foeni conſtruens, ad laborem, qvam vehementiſſime urgendum, hortatus eſt. Iſthoc mane* Ulfar *primo ſtatum aëris ſpectatum exiit, ingreſſumqve domeſtici de aëre interrogarunt: ille vero juſſit eos qviete dormire; bonus enim, inqvit, aër eſt, hodieqve ſol ſplendebit, vos autem foenum in prato culto ſecabitis, ſeqventi vero die, qvod in colle nobis eſt foenum, in ſeptum congeremus. Et aër ut prædixerat, evenit. Vergente in noctem die* Ulfar *virum, qvi aſcenſo colle, foenum ibi congeſtum inviſeret, miſit.*

Fecerat Thorolfus Bæifotus, *fænum tribus jumentis devehi, unde, qvod ipſe poſſedit, hora tertia pomeridiana totum in ſeptum congeſtum eſt. Qvo facto, foenum* Ulfaris *in ſeptum ſuum devehi juſſit, id qvod fecerunt. Hoc viſo, is, qvem miſerat Ulfar, domum decurrens hero retulit. Ille aſcenſo colle ira vehementi concitus, cur* Thorolfus *rapinis erga ſe uteretur, interrogavit. Hic, qvid diceret, nihil ſe curare regeſſit, ſeqve verbis furentem, tractatuqve perqvam difficilem exhibuit, unde, qvin confligerent, non multum abfuit. Tunc* Ulfar *unicam ſibi abeundi conditionem ſupereſſe ratus*, Arnkillum *convenit, cui damnum* (121) *expoſuit, ejusqve auxilium imploravit, rem ſuam alias omnino male ceſſuram dictitans.* Arnkillus *ſe a patre, ut* (122) *foenum pecunia rependeret, petiturum regeſſit, animum tamen graviter præſagire, nullum dictis ſuis fore effectum. Poſt ut parentes conveniunt*, Arnkillus *patrem*, Ulfari *rapi-*

U

(121) damnum alias inultum fore etc. 442. (122) rapinam foeni W. 445.

Ulfari heytökona, enn *Þórolfr* qvad þræl þan helſt til audgan. *Arnkell* bad han gera ſyrer ſín ord, oc bæta honom heyit. *Þorolfr* letz ecki gera þarfyrer, nema verſnadi lutr *Ulfars*. Oc ſkildozt þeir vid þad. Enn er *Arnkell* fann *Ulfar*, ſeger hann honom hvorſo *Þórolfr* hefir ſvarat. Þat fanz á *Ulfari* at honom þótti ſem *Arnkell* hefþi lítt fylgt málino oc qvad han ráda ſlíko vid födr ſin, ef hann villdi. *Arnkell* galt *Ulfari* fyrer heyit ſlíkt er honom líkadi, oc er þeir fedgar fundoz annat ſínn, þa heimti *Arnkell* (k) heyit at födr ſinom, enn *Þorólfr* let ecki batna um ſvörin; oc ſkilldo þeir þá reidir. Um havſtit eptir let *Arnkell* reka af fialli yxn (l) XII. er Þórolfr fader hans átti oc let drepa öll í bú ſitt. Þetta líkadi *Þorolfi* ſtórilla, oc heimti verd at *Arnkeli*. Enn *Arnkell* qvad þat ſkyldi koma fyrer heyit *Ulfars*, þá líkadi *Þorolfi* miklo verr enn ádr oc kallar þetta af *Ulfari* hlotit hafa, qvad hann ſic ſkylldi fyrer finna.

XXXI. Cap.

Þenna vetr um iól hafþi *Þórolfr* dryckio mikla oc veitti kappſamliga þrælom ſinom, enn er þeir voro ordner druknir eggiar hann þá at fara inn til *Ulfarsfells* oc brenna *Ulfarr* inni oc het at gefa þeim þar til frelſi. Þrælarner ſögdozt þetta mundi vinna til frelſis ſer ef hann efndi ord ſín. Síþan foro þeir VI ſaman inn til *Ulfarsfells*, toko þeir vidarköſt oc drogo at bænom oc ſlogo elldi í. Í þenna tíma

(k) heyverdit 445.
(l) VI 245

rapinam foeni solveret, monebat. Cui Thorolfus *nebulonem istum nimis divitem esse regessit. Filio iterum ut verbis suis in rependendo foeni pretio indulgeret urgenti, pater, se non curare, si res* Ulfaris *ad deteriora vergeret, reposuit. Qvibus dictis ab invicem discesserunt.* Arnkillus *deinde* Ulfarem *adiens qvæ pater respondisset, exponit. Animadversum est, visum esse* Ulfari, Arnkillum *causæ minus institisse, eum enim tantum, si voluisset, apud patrem valere asseruit.* Arnkillus *igitur, qvantum placuit* Ulfari, *foeni pretium erogavit, et cum altera vice parentem alloqveretur pretium foeni iterum exegit; et illi, cum responsa nihil immutaret, irati discesserunt. Proximo autumno* Arnkillus, *duodecim, qvos in monte pascentes habuit* Thorolfus *boves castratos, domum curavit abigi, singulosqve mactatos rei penuariæ destinavit. Hoc factum ægre admodum ferens* Thorolfus, *pretium ab* Arnkillo *poposcit. Cui ille, istis foenum* Ulfaris *compensatum esse regessit, id qvod* Thorolfo *longe magis displicuit, idqve ex* Ulfare *malum redundasse asseruit, eum iram sui experturum vicissim minitatus.*

Cap. XXXI.

Hac hyeme in festo Jolensi Thorolfus *magna habita compotatione, mancipiis vehementer potum præbuit, qvæ demum inebriata, ut* Ulfarsfellum *profecta* Ulfarem, *igne villæ subjecto, concremarent, hortatus est, libertatem se pro hoc facinore iis concessurum pollicitus. Mancipia hoc pro libertate, modo verbis staret, agendum obierunt. Eorum deinde sex* Ulfarsfellum *profecta, strui lignorum ædibus admotæ ignes suggesserunt.*

tíma ſáto þeir *Arnkell* vid dryckio á *Bólſtad* oc er þeir gengo til ſvefns ſá þeir elld til *Ulfarsfells*, foro þá þegar til, oc tóko þrælana, enn ſlökto elldinn, voro þá enn lítt brend húſin. Um morgininn eptir, let *Arnkell* flytia þrælana inn í *Vaþilshöfþa* oc voro þeir þar hengdir allir. Epter þat handſaladi *Ulfarr Arnkeli* fe ſitt allt oc gerþiz hann þá varnadarmadr *Ulfars*. þetta handſal líkadi *Þórbrands* ſonom illa, þvíat þeir þóttoz eiga allt fe epter *Ulfar* leyſingia ſin tókz af þeſſo ſæd míkil med þeim *Arnkeli* oc *Þorbrandz* ſonum, oc mátto þeir þadan af egi leika ſaman eiga, enn ádr höfþo þeir leikiz vid. Var *Arnkell* þá ſterkaztr at leikom, enn ſá madr tók bezt í mót honom oc var annar ſterkaztr er het *Freyſteinn Bòfi* oc var fóſtri *Þorbrands* oc kenningarſon hans; þvíat þat var fleſtra manna ſögn at hann veri hans ſon, enn ambátt var móder hans; Hann var drengiligr madr oc mikill fyrer ſer. *Þórolfi Bægifoti* líkadi ſtórilla vid *Arnkel* er þrælarner voro drepner, oc beiddi bóta fyrer, enn *Arnkell* ſyniadi þverliga at giallda fyrer þá nockorn pening, líkadi *Þorolfi* nú verr enn ádr. Þat var einn dag at *Þórolfr* reid út til *Helgafellz* at finna *Snorra* goda, oc baud *Snorrri* hönom þar at vera, enn, *Þórolfr* qvadz eigi þurfa at eta mat hans: em ec því her kominn, at ec vil at þú retter lut min; því at ec kalla þic heradshöfþingia oc ſkylldan at retta þeirra manna lut er ádr eru vanluta.

Fyrer hvoriom liggr lutr þinn under (m) bóndi? ſeger *Snorri*; fyrer *Arnkeli* ſyni mínom, ſeger *Þorolfr*. *Snorri* mælti,

(m) Bordi 445.

Hoc ipso tempore Arnkillus *cum suis* Bolstadi *poculis assedit: qui cum cubitum irent, ignibus* Ulfarsfelli *conspectis illuc statim se contulerunt, prehensisqve mancipiis, ignes extinxerunt; Nec tum ædes multum damni subierunt. Seqventis diei mane* Arnkillus *mancipia in* Vadilshöfdum *devecta, singula curavit suspendi. Posthæc* Ulfar, Arnkillo, *res suas manu stipatus est, ejus se patrocinio committens. Isthæc pactio filiis* Thorbrandi *multum displicuit, siqvidem cunctas liberti sui,* Ulfaris *opes, post mortem ejus, suas esse putarunt, idqve magnas inter eos et* Arnkillum *simultates fovebat, nec postea ludos una haberi licuit, quos antea commiserant.* Arnkillus *semper fuerat viribus supremus, ei tamen strenuissime obluctatus est, fortissimus alter, vir qvidam nomine* Freysteinus Bofius, *alumnus* Thorbrandi, *nothusqve; plurimi nempe eum, ejus esse filium pertulerunt, ancilla prognatum: erat ille vir strenuus, animoqve forti præditus. Id* Thorolfo Bægifoto *in* Arnkillum *bilem movit, qvod ab eo occisa essent mancipia: et pro cæde eorum resarcitionem postulavit: Verum* Arnkillus *se pro iis ullum soluturum esse nummum præfracte recusavit, id qvod* Thorolfus *longe ægrius tulit. Die qvodam igitur Pontificem* Snorronem *conventurus* Helgafellum *eqvitavit: cui hospitium offerenti, sibi, haudqvaqvam opus esse ejus cibo, regessit: Ea vero inqvit, de causa huc veni, qvod velim te rem meam erigere, siqvidem te, tribus qvippe hujus principem, ad rem succumbentium vindicandam teneri dictito.*

A qvo jam qvæsivit Snorro, injuria afficeris colone? A filio Arnkillo *regessit* Thorolfus. *Tunc* Snorro:

ti, þat átto eigi at kæra, því at þer á ſva hverr lutr at þyckia ſem hönom, því hann er betri madr enn þú. Þann veg er eigi ſeger hann, því at hann veiter mer nú meſtan ágang: vil ec nú geraz vin þinn fullkominn *Snorre*, enn þú tak vid eptermálom um þræla mína er *Arnkell* hefir drepa látit oc man ec egi mæla mer (n) bæþrnar. *Snorri* ſvarar, egi vil ec gánga i (o) deilo med yckr fedgom. *Þorolfr* ſvarar, engi erto vin *Arnkels*, enn þat kann vera at þer þycki ec feglvggr, enn nú ſkal ei þad, ec veit ſeger hann, at þú villt eiga (p) *krâkunes* oc ſcogin med, er meſt gerſemi er her i ſveit.

Nú man ec þetta allt handſala þer, enn þú mæl epter þræla mína oc fylg því ſa ſkörugliga at þú vakſer af, enn þeir þickiz ofgert hafa er mic ſvívirto, vil ec oc engom manni hlífa láta, þeim er her hafa lut í átt, hvort ſem þad er meiri edr minni mínn vandamadr. *Snorri* þóttiz miöc þurfa ſkógin, oc er ſva ſagt at hann tók handſölom á landino, oc tók vid eptermáli þrælanna. Oc reid *Þórolfr* ſiþan heim oc undi vel vid. Enn þetta mæltiz lítt fyrer af ödrom mönnom. Um vorit let *Snorri* búa mál til *Þornesþíngs* á hendr *Arnkeli* um þræla drápit. Fiölmento þeir bádir til þíngſins oc hellt *Snorri* fram málom. Oc er mál komo í dóma, qvaddi *Arnkell* ſer biargqvidar oc færdi þat til varna at þrælarnir voro tekner med (q) kveyktom elldi til bœiarbrenno. Þá færdi *Snorri* þat framm, at þrælarnir voro úhelger á þeim vetvangi, enn þat at þer færdot þá þadan inn í *Vadils-*

(n) allar *add.* 452 445. W.

(o) gygiu þeſſá at ſtanda i deilum ykkar fedga 445. i. refiiu þá W.

De ea re, ait, conqveri tibi non convenit, de omnibus enim idem tibi ac illi videri debet; est nempe vir te melior. Id minime, ait ille, siqvidem summis me jam injuriis afficit; tecum igitur Snorro *ratam sancire volo amicitiam, et tu actionem instituendam suscipe in cædem mancipiorum, qvæ occidi fecit* Arnkillus, *nec multas mihi numerabo. Adhæc* Snorro: *nolo inqvit; litem inter vos parentes inire. Et ille; nullus, ait, amicus es* Arnkilli, *forsan autem pecuniæ parcus tibi videor, id qvod non erit; novi enim* Krakunesi *subjectæqve sylvæ, optimi in hoc tribu cimelii possessionem tibi arridere. Ea igitur singula, manu tibi stipulabor. Et tu causam cædis mancipiis illatæ suscipe, eamqve tanta strenuitate proseqvere, et ut honos tibi crescat, et illos, qvi damnum mihi attulerunt, facti pæniteat, nec cuiqvam eorum, qvi partem sceleris habuerunt, arctiore qvamvis mihi cognatione juncti sint, parcas volo.* Snorro *sylva indigere sibi visus est, unde fundum dextra traditum accepit, suscepta simul in cædem mancipiorum actione. Qvo facto, re sua bene contentus domum eqvitavit* Thorolfus. *Hoc vero inter alios minus bene audiit. Vere proximo*, Snorro *actionem, qva cædis* Arnkillum *postularet, in judicium* Thorsnesense *institui curavit. Qvapropter uterqve freqvens adfuit*, Snorroqve *causæ vehementer institit. Li autem te in judicium producta*, Arnkillus *testibus aux iliaribus provocatis, eam defensionem adtulit, qvod mancipia, cum accensis ad combustionem villæ ignibus essent prehensa. Vicissim* Snorro, *mancipia in isto ipso loco jure cædi posse contendit, at qvod ea, (addit)* Vadilshofdum *devecta*

(p) kirkiunes 442.
(q) kve.kum 445.

Vapilshöfþa oc drápot þá þar, þa hygg ec at þeir væri þar eigi úhelgir. Hellt þá *Snorri* fram málino oc eyddi biargqvidnom *Arnkels*. Epter þat átto menn lut í at ſætta þá, oc var ſættom á komit, ſkylldo þeir brædr gera um málit *Styrr* oc *Vermundr*. þeir dæmdo fyrer þrælana (r) XII. aura hvörn oc gialida feit þegarr á þingino. Oc er feit var golldit, feck *Snorri Þorolfi* ſiódin, hann tók vid oc mælti, egi ætladi ec til þeſſ, þá er ec feck þer land mitt, at þú mundir þeſſo ſva lítilmannliga fylgia oc veit ec at eigi mundi *Árnkell* þeſſa hafa varnat mer, at ec hefþi ſlíkar bætor fyrer præla mína, ef ec hefþa under han lagit. Þat Kalla ek, ſagdi *Snorri*, atþú ſert ſkammlaus af þeſſo enn eigi vil ec (s) vedſetia virþing mina vid illgirni þína oc ránglæti. *Þórolfr* ſvarar, þat er oc meſt van at ec ſæki þic ei optarr at málom oc (t) ſofi ydr þó egi öll vá (u) heradmönnum. Epter þetta fóro menn af þíngino. Oc undo þeir *Arnkell* oc *Snorri* illa vid þeſſar mála liktír, enn *Þorolfr* þó vezt ſem makligt var.

XXXII. Cap.

Sva er ſagt at þat gerþiz nú til tíþinda at *Örligr* á *Örlygſtödom* tók ſótt; oc er honom tók at lyda, ſat *Ulfarr* bróder hans yfer hönom, hann and adiz af þeſſari ſótt; enn er *Orlygr* var

---

(r) Fauta. W.

(s) hafa i hættu virding etc. 445. W.

(t) oc ſa fer ydr þo egi ollum herads monnum 442. ok hof ydr þo egi allvel herads monnum 445 Oc hofi ydræ egi öll voo 447.

(u) Sveitarmönnvum W.

devecta occideritis, id qvidem inibi nullo jure factum puto. Causæ postea insistens testimonium auxiliare inutile reddidit. Mediatores deinde eos placare agressi, transactionem ita sanciverunt, ut fratrum, Styris *et* Vermundi *arbitrio lis submitteretur. Hi cædem cujusque mancipii duodecim unciis compensandam, eamque pecuniam statim in foro numerandam esse pronunciarunt. Soluta vero mulcta,* Snorro *crumenam* Thorolfo *tradidit, qvi eam cum accepisset, in hæc verba prorupit: "Id, cum fundum tibi stipularer, minime suspicatus sum, velles tam abjecte causam exseqvi, nec dubito* Arnkillum, *si ejus arbitrio litem subjecissem, talem pro cæde mancipiorum compensationem obtulisse Regessit* Snorro; *his acceptis nullum te damnum pati censeo, at nolo* (123) *meus honor, præda fiet malitiæ tuæ et iniqvitati. Ad qvæ* Thorolfus, *Certa qvoqve mihi spes est, me plurium causarum actionem a te non petiturum, nec vobis tamen* (124) *contribulibus* (125) *cunctas lites sopitum iri. Forum deinde reliqverunt:* Snorro *qvidem et* Arnkillus *exitu causæ male contenti, qvem tamen* Thorolfus, *ut dignum erat, tulit ægerrime.*

Cap. XXXII.

Posthæc accidisse relatum est, ut Örligus *de* Örligstadis *morbum conciperet, qvo cum valde confectus esset, frater* Ulfar *ei assedit. Hoc ille morbo obiit.* Arnkillus *autem post mortem*

(123) meum honorem, periculo exponere 445.

(124) omnibus contribulibus non idem est animus 442.

(125) omnia pericula sopita fore 447.

var látinn, fór *Arnkell* þegar á *Örlygstadi* oc tóko þeir *Ulfarr* fe allt under sic, þat er Þar stód saman. Enn er *Þorbrandssynir* spurdo andlát *Örlygs*, fóro þeir á *Orlygstadi* oc veitto tilkall um fe þat, er þar stód saman, oc (x) kalla sína eign, þat er leysingi þeirra háfþi átt, enn *Ulfarr* kalladiz arf eiga epter bródr sin at taka. Þeir spurdo hvarn lut *Arnkell* vildi at eiga? *Arnkell* kvat *Ulfarr* úræntan vera skýlldo fyrer hveriom manne medan felag þeirra væri, ok hann mætti ráda. Fóro *Þorbrandssyner* þá i brott oc fyrst út til *Helgafells* oc segia *Snorra* goda oc beiddo hann lidveizlo. Enn *Snorri* godi qvadz þetta mál egi mundu leggia í þrætr vid *Arnkel*; med því at þeim hefþi sva slept tiltekiz í fyrstonne at þeir *Arnkell* hefdi fyrre komit höndom á fet. Þeir *Þorbrandzsynir* kvádo hann ei mundo meira stiórna ef hann (y) hyrti egi um slíkt. Þetta haust epter hafþi *Arnkell* inní havstbod mikit: enn þat var vandi hans, at bióda *Arnkeli* vin sínom til allra boda oc leida hann jafnan med giöfom út. Þann dag er menn skyldo frá bodino fara af *Bolstad*, reid *Þórolfr Bægifótr* heiman, oc fór at finna *Spágils* vin sin, hann bió í (z) *Þórzár-dal* á *Spágilsstödom*; hann bad han rída med ser inn á *Ulfars-fells háls*; þræll *Þórólfs* fór med honom. Oc er þeir komo inn á hálsin, mælti *Þórolfr*: þar man *Ulfarr* fara frá bodino, oc meiri van at hann hafi giafer sæmiligar med at fara: nú villda ec *Spágils*, seger hann, at þú færir mót hönom oc sætir fyrer hönom under garþinom at *Ulfarsfelli*, oc vil ec at þú dreper han, enn þar til vil ec gefa þer þriár merkor silfors; ec skal bótom upphallda fyrer vígit. Enn þá er þú hefir drepit *Ulfaro*, skallto taka

(x) köstudu finni egu á 447.
(y) hlutadi 445.

tem ejus Orligſtadas profectus unacum Ulfare res omnes ibi conſiſtentes occupavit. Filii vero Thorbandi, *ut* Örligum *obiiſſe audiunt*, Örligſtadas *devecti*, *conſtitutas ibi opes prætenderunt, qvod poſſediſſet libertus, ſuum eſſe dictitantes:* Ulfar *autem opes defuncti fratris ſibi hæreditate deferri contendit. Illi igitur* Arnkillum, *qvam hac in re partem habere vellet interrogarunt. Et hic:* Ulfari, *dum res communes poſſiderent, ipſeqve eum tueri valeret, nihil abreptum iri regeſſit.* Thorbrandiani *igitur diſcedentes*, *primum* Helgafellum, *Pontificem* Snorronem, *opem ejus imploraturi*, *conventum ierunt. Qvi ſe, hac de re cum* Arnkillo *litigaturum negavit; ſiqvidem primum ſiniſtre adeo ceſſiſſet, ut* Arnkillus *opes iſtas prior occupaſſet. Adhæc illi, eum, qvæ majoris eſſent momenti, male recturum, modo talia non curaret, dixerunt. Seqventi autumno* Arnkillus *freqvens convivium autumnale habuit; conſvevit autem amicum* Ulfarem *ad ſingula convivia invitare*, *donariisqve ornatum dimittere. Die, qvo a convivio* Bolſtadenſi *invitati diſcederent,* Thorolfus Bægifotus *domo profectus*, *amicum* Spagilſem, *qvi* Spagilſtadis *in* Thorſárdalo *habitabat conventum ivit*, *rogavitqve, equitaret ſecum in collem dictum* Ulfarsfellshals. *Thorolfum ſervus ſeqvebatur. Qvo cum perventum eſſet*, Thorolfus *hæc verba fecit. Inibi* Ulfar *a convivio diſcedit*, *majorqve ſpes eſt, eximia dona ferat: Velim igitur* Spagils, *ait*, *ut obvius, ei, ſub ſepto prati* Ulfarsfellenſis *inſidieris, eumqve occidas; facinoris præmium, tres agenti marcæ tibi erint, et ipſe mulctam cædis præſtabo.* Ulfarem *autem*, *cum occideris*, *cimeliis*

 qvibus

(z) i Þordiſar dal. W.

taka af hönom gripi þá er hann hefer þegit af *Arnkeli*; þú ſkalt laupa út med *Ulfarsfelli* til (a) *Krákoneſs*. Enn ef nockrer menn fara epter þer, lát þá ſcógin hlífa þer, far ſídan á min fund, oc ſcal ec tilſiá, at þic ſcal ecki ſaka. Enn med því at *Spágils* var úmegdarmadr, oc miöc feþurfi, þá tók hann vid (b) fúlgo þesſári oc fór utan under túngarþin at *Ulfarsfelli*, ſá hann þá at *Ulfarr* geck neþan, oc hafþi ſkiölld gódan er *Arnkell* hafþi gefit hönom oc ſverd búit. Oc er þeir fundoz, beiddiz *Spágils* at ſiá ſverdit, hann hældi *Ulfari* miöc oc qvad han vera göfgan, man, er hann þótti þeſſ verdr at þiggia enar ſæmiligſto giafer af höfþingiom. *Ulfarr* vatt vid ſkeggino oc ſeldi hönom ſverdit oc ſkiölldin; *Spágils* brá þegar ſverþino oc lagþi í gegnom *Ulfar.* Epter þat tók hann á rás ok lióp út med *Ulfarsfelli* til (c) *Krákunes. Arnkell* var úti ſtaddr oc ſá hvar madr lióp oc hafþi ſkiölld oc þóttiz kenna ſkiölldin; kom hönom í hug at *Ulfar* mundi egi ſkiölldin hafa látit ſiálfrádr (d), kvaddi *Arnkell* þá men til at fara epter manninom; enn med því ſeger hann, at her hafa komit fram rád födr míns, oc hafi þeſſi madr vordit *Ulfars* banamadr, þá ſkolot þer þegar drepa han hverr ſem hánn er oc látit han egi koma mer í augſyn. Þá geck *Arnkell* upp til *Ulfarfells*, fundo þeir þa *Ulfar* davdan. *Þórolfr Bægifótr* ſá at *Spágils* lióp út med *Ulfarsfelli* oc hafþi ſkiölld, þóttiz han þá vita hvörſo farit hafþi med þeim *Ulfari*, þá mælti hann vid þrælin

(a) Krákuneſſ 442.

(b) flugu þeſſari 445 W.

(c) Kirkiuneſſ male 442.

(d) enn hann viſſi at Ulfar var egi vanrat laupa þannig. W. add.

qvibus ab Arnkillo *donatus est, spolia. His gestis* Ulfarsfellum *cursu præterlapsus*, Kracunesum *tendas. Cæterum, siqvis te fuerit insecutus sylvis te committas, meqve postea convenias, neqvid tibi noceat prævisurum.* Spagils *autem, siqvidem liberis gravatus, pecunia perqvam eguit*, (126) *negotium subibat. Ut vero exterius septi, qvo pratum cultum* Ulfarsfelli *cingebatur, latus accesserat;* Ulfarem *per inferiora clypeo egregio et ornato ense, qvos* Arnkillus *ei dederat, onustum illuc advenire conspexit. Qvem ubi convenit, ut gladium sibi ostenderet, rogavit,* Ulfaremqve *multis laudibus extulit, virum nempe, qvi a magnatibus summi pretii donaria reportaret, dignus haberetur, nobilem esse jactitans. Obversa* Ulfar *barba, gladium illi ac clypeum ostendit, ille vero vibrato ense* Ulfarem *trajecit. Qvo facto, præter* Ulfarsfellum (127) Krakunesum *cursu tetendit. Tunc* Arnkillus *foris constitutus virum currere clypeum gerentem, qvem noscere sibi videbatur, conspexit, unde in mentem ei venit,* Ulfarem (128) *clypeum sponte non tradidisse, virosqve misit, qvi currentem seqverentur: et Vos ait; siqvidem hic consilia patris provenerunt, et vir iste (ut ominor)* Ulfarem *jugulavit, eum, qvicunqve fuerit, vita ocius privetis, nec in meum venire conspectum facietis. Post ipse* Ulfarsfellum *tetendit,* Ulfaremqve *mortuum ibi reperit. Conspexit* Thorolfus Bægifotus, Spagilsem *clypeo ornatum præter* Ulfarsfellum *currere, unde, qvomodo inter eum et* Ulfarem *res cesserit, pro*

 certo

(126) ficarii munus 445.
(127) Kirkiunesum, mole 442.
(128) qvem non ita currere bene noverat. add. W.

þrælin er honom fylgdi, nú ſkalto fara inn a (e) *Kársſtadi* oc ſegia *Þorbrandzſonom*, at þeir fari inn til *Ulfarsfells* oc láti nú egi ræna ſic leyſingia arfinom ſem fyrr, því nú er *Ulfarr* drepinn. Epter þat reid *Þórólfr* heim oc þóttiz nú hafa vel ſyſlat. Enn þeir er eptir lupo *Spágelſi* fengo tekit han út vid klif er upp er ridit or fiörunni, höfdo þeir þá af hönom ſannar ſögor, oc er hann hafþi ſagt allt ſem farit hafþi, tóko þeir han af líſi oc (f) köſodo han þar vid kleyfina, enn þeir tóko gripina oc færdo *Arnkelli*. Þræll *Þorolfs* kom á *Kárſtadi* oc ſagdi *Þórbrandz* ſonom ordſending *Þórólfs*, þá foro þeir út til *Ulfarsfells*, oc er þeir koma þar: var *Arnkell* fyrer, oc mart manna med hönom; þá veitto *Þorbrandsſynir* tilkall um fe þat er *Ulfar* hafþi átt, enn *Arnkell* leíddi fram vatta ſaugo þeirra er vid voro handſal þeirra *Ulfars* oc qvadz þat hallda mundo, því at hann qvad þar ecki úſátt á hafa gengit at lögom, bat þá ecki ákall veita um fe þetta, því at hann qvadz hallda mundo ſem födrarfi ſínom; ſáo *Þorbrandzſyner* þá ſin koſt at hverfa frá, fóro þá enn út til *Helgafells* oc fundo *Snorra* goda oc ſögdo honom hvar þá var komit oc bádo han lidveizlo. *Snorri* qvad enn farit hafa ſem fyrr, at þeir höfþo vordit tafli ſeínni enn *Arnkel*, oc mano þer, ſeger hann, þurfa i hendor *Arnkeli* epter at ſiá þeſſom peningom, med því at hann hefir ádr tekit under ſic lauſafeit, enn löndin liggia ydr öllom iafnnær, oc muno þeir þau hafa er handſterkaſtir ero, enn þeſſer þó meiri von, at *Arnkell* hafi her af meira lut, ſem af ödrom ydrom ſkiptom

(e) Karlsſtadi 447 vitioſum.

(f) diſiudu 442.

certo habens, comitem itineris servum his affatur: (129) Karstadas *profectus; filiis* Thorbrandi *dicas, ut euntes* Ulfarsfellum, *hæreditatem liberti, sibi nunc, ac antea, eripi non sinant, siquidem* Ulfar *jam occisus est. His dictis domum ipse eqvitavit, se rem bene gessisse ratus. Cæterum qvi* Spagilsem *inseqvebantur eum apud surgentem e littore clivum, prehensum vera dicere coëgerunt, utqve singula, qvæ gesta fuerant, exposuerat, occisum sub clivo humarunt, et cimelia redeuntes* Arnkillo *tradebant. Veniens* Karstadas *mancipium* Thorolfi, *filiis* Thorbrandi, *qvæ dixisset herus, exposuit: Qvibus auditis* Ulfarsfellum *se conferunt: qvo cum pervenirent,* Arnkillus *multis stipatus comitibus adfuit. Et illi res, qvas possederat* Ulfar *petebant;* Arnkillus *autem testimonium eorum produxit, qvi aderant, dum stipata manu, cum* Ulfare *pactum iniisset, qvo, siqvidem legitime nunqvam solutum esset, se jam uti velle dixit, unde et eos, ne bona, qvæ velut paternam hæreditatem detenturus esset, poscerent, dehortatus est. Hinc* Thorbrandiani, *unicam sibi revertendi conditionem esse videntes, ad Pontificem* Snorronem Helgafelli *conventum ierunt, expositoqve rei statu auxilium ejus implorarunt. Ille vero, jam ut prius evenisse regessit, eos nimirum aleam post* Arnkillum *jecisse: vobisqve, inqvit; in manibus ejus res istas desiderare licebit, siqvidem mobilia jam occupavit, fundi vero vobis singulis æqve vicini jacent, qvos, qvi manu plurimum valent, obtinebunt,* et *major spes est,* Arnkillum *de his, pariter ac aliis, qvæ vobis intercesserunt, negotiis potiorem partem obtenturum: nec, ut vera*

(129) Karlstadas, 447. male.

ſkiptom, er ydr þat oc ſatt at ſegia, at má ydr þat, er yfer margan gengr, því at *Arnkell* ſitr nú yfer hvers mans lut her í heradi, oc man þat ſva vera medan han lifir, hvort ſem þat er lengr edr ſkemr. *Þorleifr Kimbi* ſvarar; ſatt ſeger þú *Snorri*, má þat oc kalla varkon, at þú retter egi varn lut vid *Arnkel*, því at þú helldr engo máli til fuls vid hann, þat er þít eigit med ydr at ſkipta. Epter þat foro þeir *Þorbrandzſyner* heim oc líkadi þeim all þúngt.

XXXIII. Cap.

Snorri godi let nú vinna *Krákunesſkóg* oc let mikit at gera um ſcógarhöggit. *Þórólfi Bægifót* þótti ſpillaz ſcogrinn, reid *Þorolfr* þá út til *Helgafells* oc bad *Snorra* fá ſer aptr ſcogin oc qvadz hafa led honom, enn egi gefit. *Snorri* qvad þat (g) ſcylldo ſkíraz þá er þeir bæro um, ſem vid voro handſöl þeirra qvadz oc eigi ſkylldi ſcogin láta, nema þeir bæri af honom. *Þórolfr* veik þá i brott oc var i all illo ſcapi; hann reid inn á *Bólſtad* at finna *Arnkell* ſon ſin, *Arnkell* fagnar vel födr ſinom oc ſpyrr at erindom hans, *Þórolfr* ſvarar; þat er erinde mitt híngat, at ec ſe miſſmídi á at fæd er med ockr, villda ec at nú legþim ver þat nídr, oc tækim upp frendſemi ockar; þvíat þat er úſcapligt at vid ſeim úſattir, þvíat mer þætti, ſem vid mundim miklir her í heradi vid hardfengi þína enn rádagerder mínar. Þvi betri þætti mer ſeger *Arnkell*, ſem fleira væri med ockr; þat vil ec ſeger *Þórolfr* at vid hafim upphaf at ſættargiörd varri oc vinátto

(g) ſkylldu ſueria vatta þá er vidvaru 445.

vera dicam illius vos pudeat, qvod multi patiuntur, ſiqvidem Arnkillus *ſingulos hujus tribus incolas injuriis afficit, idqve dum vivet, utrum id diu, an brevi erit, durabit. Adhæc* Thorlevus Kimbius. *Vera, dicis* Snorro! *idqve tibi videtur indulgendum, ſi rem noſtram contra* Arnkillum *non vindices, cum tu nullas, qvæ vobis intercedunt lites, pleno jure perſeqveris. Filii poſtea* Thorbrandi *ſorte ſua male contenti domum redierunt.*

Cap. XXXIII.

Jam Snorro *ſylvam* Krákuneſenſem *magna qvidem opera cædi curavit, ex-qvo* Thorolfus Bægifotus *eam detrimentum capere ratus* Helgafellum *eqvitavit, ſylvamqve a Pontifice* Snorrone *ſibi reddi popoſcit, qvam ſe mutuo, at non dono tradidiſſe contendit. Regeſſit* Snorro *clarius id redditum iri, dum ii, qvi pacto manu ſancito adfuerunt, teſtimonium* (130) *pertulerint, ſylvamqve, niſi teſtimonio eorum adactum, ſe redditurum negavit. His dictis* Thorolfus, *animo indigniſſimo, diſcedens, filium* Arnkillum *conventurus* Bolſtadum *eqvitavit, a qvo benigne exceptus, et qva de cauſa veniſſet interrogatus, regeſſit; ea de re huc deveni, qvod in intercedentibus nobis ſimultatibus ingens mihi diſcrimen videatur, qvibus igitur depoſitis, amicitiam ſuſciperemus, vellem; nos enim inimicos eſſe, naturæ repugnat, qvorum auctoritatem fortitudine tua, meisqve conſiliis hac in tribu ingentem fore nullus dubito. Adhæc* Arnkillus: *Et qvam vellem freqventi nos amicitia jungi. Id, inqvit* Thorolfus *pactæ inter nos amicitiæ initium facie-*

Y *mus*

(130) jurejurando 445.

vinâtto at vid heimtim (h) *Krakunesſkóg* at *Snorra* góda, þicki mer þat veſt at hann ſcal ſitia yfer lut ockrom; enn hann vill nú egi lauſan láta ſcogin fyrer mer, oc ſegir at ec hafi gefit hönom, enn þat er lygd, ſeger hann. *Arnkell* ſvarar, egi gerder þú þat til vinátto vid mig, er þú fecz *Snorra* ſcogin (i) enn veit ec at hann hefer ei rettar heimilder á ſcoginom, þó vil ec égi at þú hafer þat fyrer illgyrni þína at glediazt af deilo ockri. Þat hyg ec ſegir *Þórolfr* at meir komi þar til litilmenzca, enn þú ſparir, at ec henti gaman at deilo yckarri. Haf þú þat fyrer ſatt, ſem þú vilt þar um, ſeger *Arnkell*, enn egi man ec ſva búit, deila um ſcogin vid *Snorra*. Vid þetta ſkilldo þeir fedgar, fór *Þórolfr* heim, oc undi ſtórilla ſínom lut, oc þócktiz nú egi ſinni ár fyrer bord komá. *Þórolfr Bægifótr* kom heim um qvelldit, oc mælti vid engan man, hann ſettiz nidr í öndvegi ſitt oc matadiz egi um qvelldit, ſat hann þar epter er menn fóro at ſofa. Enn um morgynin, er þeir ſtódo upp, ſat *Þórolfr* þar enn, oc var daudr. þá ſendi húsfreyia man til *Arnkels* oc bad ſegia hönom andlát födor ſins; reid þá *Arnkell* upp i *Hvamm* oc nockorir heimamenn hans: oc er þeir komo í *Hvamm*, vard *Arnkell* þá viſs at fadir hans var daudr, oc ſát í háſæti, enn fólk allt var óttafullt, þvíat öllom var óþocki á andláti hans; geck *Arnkell* (k) nú inn í elldaſkálan oc ſva inn (l) epter ſetino á bak *Þórolfi*, oc bad

---

(h) Kirkiunes ſkog 442.

(i) ok mun ek egi gera þat fyrer róg þinn at deia vid *Snorra* um ſkogin add. 442 445 at bitaz i hendor Snorra til ſkogſins 445 W.

(k) til b ckianna 442.

(l) ſkipadi han til búſſins ok feck forráda manni 445. W.

mus volo, ut ſylvam (131) Krákuneſenſem *a Pontifice* Snorrone *repoſcamus, cum noſtra, per vim detineri peſſimum videatur, etenim ſylvam reddere negat, qvam ſibi a me datam, mendaci lingva contendit. Tunc* Arnkillus. *Non, inqvit, amicitiæ mecum colendæ gratia* Snorroni *ſylvam tradidiſti* (132) *me tamen non fugit deeſſe illi juſtum dominii titulum. At nolo te id malitiæ præmium reportare, ut de litibus noſtris gaudeas. Verum inqvit* Thorolfus *puſillum tui animum potius in cauſa eſſe reor, qvam me e litibus veſtris jocum carpere aſperneris. Hac de re qvod placet, inqvit,* Arnkillus, *pro vero velim, habeas, ſed rebus ita conſtitutis cum* Snorrone *ſuper ſylva minime litigabo. His actis parentes ab invicem diſceſſerunt, et* Thorolfus *domum rediit, re ſua male contentus, qvod conſilia effectu carerent. Veſperi igitur domum redux, cum nemine collocutus, ſedem ſupremam occupavit, nullaqve cæna fruens, dum domeſtici cubitum irent, reſedit. Mane vero ſeqventi cum ſurgerent ibi exanimis adhuc hæſit. Tunc materfamilias virum Arnkeli patris mortem nunciatum miſit, et ille cum nonnullis domeſticorum* Hvammum *eqvitavit. Qvo cum perveniſſet, patrem jam vita functum, ſedem ſupremam tenere certior evaſit, tota vero famila, qvod mortis, qvo deceſſerat, genus omnibus eſſet inviſum, pertimuit.* Arnkillus *deinde hypocauſtum ingreſſus* (133) *ſecundum ſcamna a tergo patrem acceſſit, ſingulosqve monet, ne, dum juſta ei nondum eſſent ſoluta, coram aggrederentur.*

(131) Kirkiuneſenſem. 442.

(132) nec tamen mendacibus tuis verbis illud dabo, ut de ſylva cum Snorrone lites exerceam 442 *add:* — Ut Snorronem ſylvæ cauſa aggrediar, add: 445.

(133) ad ſcamna 442.

bad hvern varazt at gánga framan at hönom medan honom voro ei nábiarger veittar. Tók *Arnkell* þá i herdar *Þórolfi*, oc vard hann at kenna aflsmunar ádr hann kæmi honom under, ſiþan ſveipadi hann klædi um höfot *Þorolfi* oc bió um hann epter ſidvana. Epter þat let hann brióta veggin á baki hönom oc kom hönum þar út, ſíþan voro yxn fyrer ſleda beytt, var þar *Þórolfr* útlagdr, oc óko þeir honom upp í *Þórsardal*, oc vard þat egi þrautlauſt ádr hann kom í þann ſtad, ſem hann ſkylldi vera, dyſiodo þeir *Þórolf* þar ramliga. Epter þat reid *Arnkell* heim í *Hvamm* oc kaſtadi eign ſinne á allt fe, þat er þar ſtód ſaman oc fadir hans hafþi átt, var *Arnkell* þar III nætor, oc var þeſſa ſtund tíþindalauſt (l) fór hann ſiþan heim.

XXXIV. Cap.

Epter davda *Þórolfs Bægifótz* þótti mörgom verra úti þegar er ſólina lægþi, enn er áleid ſumarit urdo menn þeſs varir, at *Þórolfr* lá egi kyrr, mátto menn þá alldri í fridi úti vera þegar er ſól ſettiz, þat var oc med at yxn þav er *Þórolfr* var ekinn á urdu (m) tröllriþa oc allt þat fe er ner kom dys *Þórolfs*, þá ærþiz þat oc æpti til bana. Smalamadr í *Hvammi* kom ſva jafnan heim at *Þórolfr* hafþi elltan han. Sá atburdr vard um hauſtit í *Hvammi* at hvartki kom heim ſmalamadr ne feit oc um morgoninn var leita farit, oc fanz ſmalamadr daudr ſkamt frá dys *Þórolfs*, var hann allr (n) kolblár oc lamit í hvert bein, var hann diſvadr

(m) ær 445.
(n) helblár 442.

tur. Hic humeros defuncti prehendens, vires, antequam e sede posset eum deturbare, experiri necesse habuit: facie deinde panno obvoluta, justa more consveto persolvit. Qvo facto parietem a tergo Thorolfi *effringendum curavit, ubi cadaver elatum, trabæqve armentis junctæ impositum in superiora* Thorsárdali *devexerunt, inqve locum, ubi jaceret, non sine gravi difficultate delatum, tumulo forti condiderunt. His gestis* Arnkillus Hvammum *rediens res singulas, qvæ ibi constitutæ patris fuerant, occupavit, ibiqve tribus peractis noctibus, nulloqve interim casu memorabili accidente* (134) *domum rediit.*

Cap. XXXIV.

Post obitum Thorolfi Bægifoti, *multis declinante primum sole, foris versari deterius visum, vergente nimirum æstate illum minus qvietum jacere compertum est, siqvidem domesticis occidente sole foris sine infestatione manere non licuit; accessit, qvod armenta, qvibus vectus fuerat* (135) *lemurum incubationibus perierint, et pecus omne, qvod tumulum ejus prope accessit, furiens ad necem fremuerit. Opilio* Hvammensis *sæpius domum rediit a* Thorolfo *insecutus. Autumno seqventi* Hvammi *accidit, ut nec opilio, nec grex domum venirent, maneqve seqventi, facto, eos qværendi gratia, itinere, opilio haud procul a tumulo, exanimis repertus toto corpore livido singulisqve*

(134) Villam viro, qvi oeconomiæ præesset, tradidit, 445.

(135) furibundá 446.

difsvadr hiá Þ*orolfi*, enn fenadr allr fá er verit hafþi í dalinom fanz fumr daudr, enn fumr lióp á fiöll oc fannz alldri: enn ef fuglar fettoz á dys Þ*orolfs* fello þeir nidr dauðir. Sva gerþiz mikill gángr at þeffo, at eingi madr þordi at beita upp í dalin; opt heirdo menn úti dunor miklar um nætor í *Hvammi*, voro menn þefs varir at opt var riþit fkálanom, oc er vetr kom fyndiz Þ*órolfr* opt heima á bænom oc fótti meft at húsfreyio, vard oc mörgom mönnom at þeffo mein, enn henni fiálfri hellt vid vit fyrring; fva lauk þeffo at húsfreyia letz af þeffom föcom, var hún oc færd upp i (o) Þ*órsárdal* oc dyfiot hiá Þ*órolfi;* epter þetta ftucko menn á brott af bænom, tók Þ*órolfr* nú at gánga fva vída um dalin at hann eyddi alla bæi í dalinom; fva var oc mikill gángr at aptrgöngom hans, at hann deyddi fuma menn, enn fumir ftucko undan, enn allir menn, þeir er letuz, voro fenir í ferd med honom (p); kærdo menn nú þetta vandkvædi miöc, þótti monnom *Arnkell* eiga at ráda bætr á því. *Arnkell* baud þeim öllom til fín er þat þótti villdara enn vera annarftadar. Enn hvar fem *Arnkell* var ftaddr, vard alldri þar mein at Þ*órolfi* oc fveitungom hans. fva varo allir menn ræddir vid aptrgöngr Þ*órolfs* at engir þordo at fara ferda finna um vetrin þó at erinde ætti um fveitina. Enn er afleid vetrinn voraþi vel, oc er þeli var or iördo fendi *Arnkell* mann inn á *Karrftadi* epter Þór-

(o) Þordifardal. W. in margine manu Arne Magnæi.

(p) Kurrudu 445.

lisqve offibus contufis, *apud* Thorolfum *conditus eft. Gregis vero, qvæ in valle fuerat*, *pars exanimis reperta*, *pars vero in montāna currens nunqvam inventa eft: Et aves fi in tumulo* Thorolfi *confiderent*, *mortui deciderunt*, *tantasqve hæc moverunt turbas*, *neqvis in valle greges pafcere fuftineret. Sæpius domeftici* Hvammenfes *immanes foris fragores noctu audierunt*, *cubiculoqve fæpius incubari compertum*, *et ineunte bruma* Thorolfus *non raro domi in ædibus vifus matremfamilias plurimum impetiit*, *hæcqve multis ingenti difcrimine fteterunt*, *ipfa vero hera qvin deliraret*, *non multum abfuit; eumqve tandem eventum habuerunt hæ turbæ*, *ut earum caufa materfamilias obiret*, *cujus cadaver in* (136) Thorsárdalum *qvoqve devectum*, *apud maritum humo conditum eft. Pofthæc domeftici a villa profugerunt.* Thorolfus *autem paffim adeo per vallem cæpit pervagari*, *ut omnes ejus territorii villas devaftaret*, *tantasqve manes ejus ciebant turbas ut alios necarent*, *alios vero fedes linqvere cogerent. Sed omnes*, *qvi obierunt*, Thorolfum *comitari vifi funt. De his igitur difficultatibus tribules* (137) *conqvefti*, Arnkillo *reparandum effe judicarunt*, *ille vero fingulos*, *qvi domi fuæ*, *qvam alibi commorari præferrent*, *hofpitium obtulit. At ubicunqve ipfe fuit conftitutus nullum e manibus* Thorolfi *contribulibus difcrimen provenit. Tantum umbra mortui omnibus terrorem incuffit*, *ne qvis*, *licet negotium haberet expediendum iter hyberno tempore fufcipere auderet. Cæterum vergente bruma ver mite fucceffit*, *terraqve cum gelu effet liberata*, Arnkillus *per virum* Karftadas *ad filios* Thor-

(136) Thordifæ vallem W.

(137) murmurabant 445.

Þórbrandzsonom oc bad þá fara til med ser at færa *Þórolf* á brott or *Þórsárdal* oc leita annars legstadar. Jafnskyldt var öllum mönnom í lögom þeirra at færa dauda men til graftrar sem nú, ef þeir ero qvaddir. Enn er *Þórbrandssynir* heyrdo þetta, qvado þeir ser enga naudsyn tilbera at leysa vankvædi *Arnkels* edr manna hans; Þá svarar *Þórbrandr* karl: þat er naudsyn, seger hann, at fara ferder þær allar er mönnom ero lögskylldar oc ero þer nú þess beiddir er ydor sæmir egi at synia. Þá mællti *Þóroddr* vid sendimannin; far þú oc seg *Arnkeli* at ec mun fara ferd þessa fyrer oss brædor oc koma til *Ulfarsfellz*, oc finnumz þar. nú fór sendimadrinn oc seger *Arnkeli*, bió hann þá ferd sína oc voro þeir XII saman, höfþo þeir med ser eyki oc graftól, fóro þeir fyrst til *Ulfarsfellz* oc fundo þar *Þórodd Þórbrandzson* oc voro þeir þrir saman. Þeir fóro upp yfer hálsin oc kvamo í *Þorsárdal* til dysiar *Þórolfs* (q) oc var hann nu hinn illiligsti. Þeir tóko han upp or gröfinni oc lögþo han í slepa, oc beytto fyrer II sterkom yxnom, oc drogo han upp á *Ulfarsfellz háls* oc voro þá þrotner *yxnin* oc teknir adrir oc drogo han upp á hálsin, ætlaþi *Arnkell* at færa han inn í *Vadilshöfþa* oc íarda han þar. Enn er þeir komo inn á hálsbrúnina, þá ærdoz (r) yxnin oc urdo þegar lausir oc hlupo þegar af hálsinom fram oc stefndo út (s) til fió-far;

(q) oc briota þau add. W.

(r) yxnirnir 442. W.

(s) med hildinni fyrer ofan, gard á Ulfarsfelli ok þar ut til fióar 442. 445.

Thorbrandi *missum, ut* Thorolfum *e* Thorsardalo *deportatum, aliumqve ei locum sepulturæ qvæsitum comitarentur, petiit. Legibus tunc omnes, defunctos in locum sepulturæ efferre, æqvo, ac si hodie poscatur, jure tenebantur. Filii vero* Thorbrandi, *cum nuntium audiissent, nullam sibi, difficultates* Arnkilli *vel ejus assëclarum solvendi necessitatem incumbere regesserunt. Ad qvæ senex* Thorbrandus: *Omnia, inqvit, qvæ lex jubet, itinera suscipere, necessitas cogit, idqve jam a vobis petitum, qvod recusare nefas est. Et* Thoroddus *ad nuntium. Revertere ait, et dic* Arnkillo, *me loco fratriqve hoc iter subiturum,* Ulfarsfellis, *eum conventurum. Rediit deinde nuntius, retulitqve, ac jussus fuerat,* Arnkillo, *qvi itineri se statim accinxit viris comitatus undecim, cum qvibus, assumtis simul jumentis ac instrumentis sepulcralibus,* Ulfarsfellum *primo devectus* Thoroddum Thorbrandi *cum duobus aliis convenit. Illi superato colle, in* Thorsardalum *ad tumulum* Thorolfi *pervenerunt, qvi* (138) *jam erat visu qvam maxime horrendus. E sepulcro deinde sublatum trahæqve duobus robustis jumentis junctæ impositum per ascensum collis* Ulfarsfellensis *traxerunt. Qvo cum pervenissent, defatigatis armentis alia substituta sunt, qvibus eum in superficiem collis asportarunt, siqvidem* Arnkillus *eum in* Vadilshöfdum *ad sepulturam transferre decreverat. Ut vero in summitatem collis interiora vallis spectantem venerant, jumenta furore capta sunt, vinculisqve mox discissis* (139) *de colle ad littus cursu velocissimo descen-*

(138) fracto tumulo *add.* W.

(139) secundum montis latus supra villam Ulfarsfellum recta ad littus. etc. 442. 445.

far; oc voro ſprungnir bádir. Enn Þórolfr var þá ſva þúngr, at þeir fengo þá hvargi komit honom, færdo þeir han þá á einn lítin höfþa er þar var hiá þeim oc iördodo han þar oc heitir þat ſíþan *Bægifotz höfþi;* let *Arnkell* ſíþan leggia gard um þveran höfþan fyrer ofan dyſina ſva háfan at ecki komz yfer nema fugl fliúgandi, oc ſer enn þeſs merki, lá *Þórolfr* þar kyrr alla tíma medan *Arnkell* *liſþi.* (t).

XXXV. Cap.

Snorri Godi let vinna (u) *Krákuneſſ ſkóg* allt at eino þó at *Þórolfr Bægifótr* hefþi um vandat. Enn þat fanz á *Arnkeli* Goda, at hönom þótti egi at lögom farit hafa heimilldar tók á ſcoginom, þotti honom *Þorolfr* giört hafa Arfſvik í þvi er hann hafþi fengit *Snorra* Goda ſcógin. Þat var eitt ſumar, er *Snorri* Godi ſendi Þræla ſína at vinna ſcógin, oc hiöggo þeir timbr mart, oc hlódo ſaman oc fóro heim epter þat. Enn er timbrit þornadi, lek þat ord á at *Arnkell* mundi ſækia timbrit, enn þat varþ þó egi; enn þó bad hann ſmalaman ſin verþa varann viþ þá, er *Snorri* leti ſækia timbrit, oc ſegia ſer. Enn er þurr var viþrinn, ſendi *Snorri* þræla ſina III at ſækia vidin, hann feck til *Hauk* fylgdarman ſin at fylgia Þrælunom til ſtyrks vid þá, fóro þeir ſídann oc bundo timbrit á XII heſta, ſnero ſíþann heim á leid. Smala

(t) Arnkell lagdi mikit fe i haug hia födor hiá ſinom Add. 445. W.

(u) Kirkiunes ſkog 442.

descenderunt; utrumqve vero vitam perdidit. Cadaver autem Thorolfi *tanti jam ponderis evasit, ne uspiam ab iis posset transferri, unde in parvum qvoddam, qvod adfuit, montis jugum, devectum humo absconderunt: qvod jugum* Bægifotshöfdi *exinde nomen obtinuit. Post hæc* Arnkillus *per medium jugi, supra tumulum, aggerem fecit exstrui, tantæ altitudinis, ne qvis præter volucres id posset superare, cujus hodie vestigia videntur. In hoc loco* Thorolfus, *toto, qvo vixit* Arnkillus *tempore, qvietus jacuit* (140).

Cap. XXXV.

Pontifex Snorro *sylvam* (141) Krakunesensem *posthabita* Thorolfi *reprehensione cædi fecit. Sed compertum est Pontificem* Arnkillum *judicare acqvisitionem sylvæ minus justam esse et* Thorolfum *se hæreditate fraudasse. Æstate qvadam accidit, ut* Snorro *mancipia sylvam cædendi gratia mitteret, qvæ cæso ingenti lignorum numero inqve struem congesto, domum redierunt. Ligna vero cum arescerent,* Arnkillum *fama, tulit domum ea transportare velle, qvod tamen in actum non abiit: opilionem vero, qvos ad ligna domum vehenda mitteret* Snorro, *explorare, sibiqve referre jussit.* Snorro *autem struem jam arefactam adferendi gratia tria misit mancipia, qvibus in auxilium itineris socium dedit* Haukium *pediseqvum suum. Illi sylvam ingressi, lignis in fasces, qvos duodecim*

 porta-

(140) Arnkilus tumulo patris numerosam pecuniam intulit *add.* 445.

(141) Kirkiunesensem 442.

Smala maþr *Arnkels* varþ varr viþ ferd þeirra, oc segir honom, hann tók vapn sín oc sneri eptir þeim, oc gat farit þá ut frá *Svelgsá* milli *Hóla*, oc þegar hann kemr eptir þeim hlióp *Haukr* af baki, oc lagþi til *Arnkels* med spióti, kom þat í skiöldin, oc varþ hann egi sárr. Þá hlióp *Arnkell* af baki, oc lagþi til *Hauks*, med spióti, oc kom þat a han miþian, oc fell han þar sem nú heitir (x) *Hauks á*. Oc er þrælarnir sáo fall *Hauks*, tóco þeir á rás, oc hlupo heim á leid, oc ellti *Arnkell* þá allt um *Öxnabreckr*, hvarf hann þa aptr, oc rak heim med ser viþar hestana, tóc af þeim viþin, let þá sidan lausa, oc festi reipin uppá þá, var þeim síþan vísat út med fialli, gengo þeir til þes, er þeir kvamo heim til *Helgafells*. Spurdoz nú þessi tíþindi, stóþ allt kyrt þessi misseri. Enn um vorit eptir, bió *Snorri* Goþi til vígsmálit *Hauks* til *Þórsnessþings*, enn *Arnkell* bió frumhlaupit til úhelgi *Hauki*. Fiölmento miöc hvarir tveggio til þíngsings, oc gengo med miklo kappi at þessom málom, oc þær urdo málalykter, at *Haukr* vard úheilagr at frúmhlaupino, oc unyttoz mál fyrir *Snorra* Goþa. Vid þat rido þeir heim af þingino, voro þá dylgior miklar med mönnom um sumarit.

XXXVI.

(x) Haukslækr. W.

portarent eqvi, colligatis, ducentem domum viam inierunt. Opilio de itinere eorum certior factus, Arnkillum *monuit, qvi arreptis armis, eos insecutus extra amnem* Svelgsá, *inter* Holas *nactus est, et cum a tergo iis adesset, eqvo desiliens* Haukius, Arnkillum *hasta petiit, qvæ cum in scutum veniret, nullo eum vulnere affecit. Tunc* Arnkillus *eqvo descendens medium* Haukii *corpus hasta trajecit, qvi mox, ubi hodie dicitur* Haukii amnis, *cecidit. Conspecta cæde* Haukii, *servi pedibus nixi domum tetenderunt, ab* Arnkillo *præter* Oxnabreckas *insectati. Ille reversus, eqvos, qvi ligna portarunt, domum secum abegit, et onere levatos dimisit, funibusqve ad clitellas alligatis, in viam, qvæ secundum radices montis ad exteriora ducit, depuli curavit, unde, donec* Helgafellum *venirent, recta perrexerunt. Horum fama late serpsit, semestre vero proximum tranqville labitur. Seqventi autem vere Pontifex* Snorro *actionem cædis in forum* Thorsnesense *duxit, qvam* Arnkillus, *aggressione ab* Haukio *in se primum facta elidere nitebatur, eum jure cæsum postulans. Hinc uterqve freqvens forum adiit, causaqve summo rigore peracta est, eo qvidem eventu, ut* Haukius *aggressionis reus jure cæsus pronunciaretur, et* Snorro *Pontifex causam perderet. Qvibus actis, relicto foro, domum rediere, variiqve hac æstate ultro citroqve rumores ferebantur.*

(142) *Hauki* kivulus. W.

XXXVI. Cap.

Þórleifr het maþr, hann var *austfyrdzkr* oc hafþi vordit sekr um Konomál, hann kom til *Helgafells* um haustit, oc skoradi á *Snorra* Goþa til vidtöko, enn hann veik honom af höndom, oc töludo þeir miöc lengi ádr hann færi á brott. Eptir þat fer *Þorleifr* inn á *Bólstad*, oc kom þar um qvölld, oc var þar adra nótt. *Arnkell* stód upp snemma um morgininn, oc negldi saman útihurd sína: Enn er *Þorleifr* reis úpp, geck hann til *Arnkels*, oc beiddi han vidrtöko. Hann svarar helldr seinliga, oc spyrr, ef hann hefir fundit *Snorra* Goda? fann ec han segir *Þorleifr* (y) oc villdi hann engan kost ágera at taka vid mer, enda er mer lítit um, segir *Þorleifr*, at veita þeim manni fylgd, er jafnann vill sin lut láta underliggia vid hvörn man sem um er at eiga. Ecki kemr mer i hug, segir *Arnkell* (z), at *Snorri* kaupi sino kaupi betr, þót hann gefi þer mat til fylgdar. Her vill ec á hallda um vidtokuna *Arnkell* sem þu ert, segir *Þorleifr:* egi emec vanr, segir *Arnkell*, at taka vid utann heradz mönnom; áttoz þeir þar vid um hrid, hellt *Þorleifr* á um málit, enn *Arnkell* veik of höndom. þá boraþi *Arnkell* hurdarokan, oc lagþi nidr medan tálguöxina: *Þorleifr* tók hana upp, oc reyddi skiótt yfer höfut ser, oc hugþi at setia í höfut *Arnkeli*, enn er *Arnkell* heyrþi hvimin, hliópjhann undir höggit, oc hóf *Þorleif* upp á bringo ser, oc kendi þar aflsmunar, þvíat *Arnkell* var rammr at afli, felldi hann *Þorleif* sva

(y) ok qvad hann skaud mikla add. 445.

(z) at Snorra kaupi se betr keypt ennþinu i. því, þótt hann gæfi þer mat til fylgdar ser 445. W.

Cap. XXXVI.

Viro qvodam ex orientali Iſlandiæ *qvadrante oriundo, nomen erat* Thorlefus, *hic ſtupri reus*, Helgafellum *hoc autumno venit, excipiqve a Pontifice* Snorrone *rogavit, qvi data repulſa, longum anteqvam ille deſcederet, cum eo colloqvium habuit.* Thorlefus *inde ſitum interius* Bolſtadum *profectus, veſpere eó pervenit, alteramqve ibi tranſegit noctem.* Arnkillus *ſeqventis diei mane ſurgens, januam oſtii imæ ædis clavis confixit;* Thorlefus *autem ut lecto ſurrexit, herum accedens, ut ſe reciperet, rogavit. Qvi tarde reſpondens, utrum Pontificem* Snorronem *conveniſſet? interrogavit. Regeſſit ille; conveni qvidem, ait, cæterum me* (*) *recipiendi nullum dedit locum, mihi qvoqve parum arriſit, ſeqvi virum, qvi rem ſuam, cum qvocunqve ſit negotium, patitur ſuccumbere.* Arnkillus *iterum;* Snorronem *inqvit, utut auxilium tuum cibo redimat, nihil lucri facere in animum induco. At ego, advena pergit, a te recipi urgebo: et ego, regeſſit herus, viros ex alia tribu recipere non conſvevi. Atqve hæc aliqvamdiu ultro citroqve ita acta ſunt, ut* Thorlefus *receptionem peteret*, Arnkillo *eam lente renuenti. Tunc ille ſubſcudem januæ perforavit, depoſita interim dolabra: hanc advena arreptam celeriter ſupra caput vibravit, cranio* Arnkilli *infixurus, ille vero audito ſono ictui occurrens*, Thorlefum *in pectus ſuum ſuſtulit, edito virium diſcriminis indicio, ſiqvidem præſtanti fuit robore, tantoqve eum caſu proſtravit, ut, qvin deliqvium pateretur, non procul*

(*) abjecti homo ille animi. *add.* 445.

(143) Snorronem plus lucri, qvam te capere, ſi tuum auxilium cibo redimat, non credo. 445. V.

ſva mikit fall, at honom hellt vid óvit, enn öxinn raut or hendi honom, oc feck *Arnkell* hana tekit oc ſetti í höfut *Þorleiſi*, oc veitti honom banaſár (a). Sá ordrómr lágdiz á, at *Snorri* Goþi hefþi þenna man ſendan til höfuds *Arnkeli*. *Snorri* let þetta mál egi til ſín taka, oc let her ræþa um hvörn er villdi, oc liþo ſva þau miſſeri at ecki varþ til tíþinda.

XXXVII. Cap.

Annat hauſt eptir at vetrnóttum, hafþi *Snorri* Goþi hauſtboþ mikit, oc baud til vinom ſínom. Þar var öldryckia oc faſt druckit, oc ölteiti mikil. Var þar talat um manniafnat, oc hverr þar veri göfgaztr maþr í ſveit, edr meſtr höfþingi, oc urdo menn þar egi á eitt ſáttir (b), voro þeir fleſtir at *Snorri* Goþi þótti göfgaztr maþr, enn ſumir nefndo til *Arnkel*, þeir voro enn ſumir er nefndo til *Styr*. Enn er þeir töludo þetta, þá ſvarar þar til *Þorleifr Kimbi*; hvi præta menn um ſlíca luti, ſegir hann, er allir mego ſiá, hverſo er, hvat vilto tilſegia *Þorleifr*, er þu *deilir* þetta *mal*, ſögdu þeir, *ſva mióc brotom*. Miklo meſtr þickir mer *Árnkell* ſegir hann; hvat finnr þu til þeſſ ſegia þeir? þat er ſatt er, ſegir hann. Ec kalla at þar ſe ſem einn maþr, er þeir ero *Snorri* Goþi oc *Styrr*, fyrir teingda ſakar; enn engir liggia heimamenn *Árnkels* úgylldir hiá gardi hans

(a) var hann ſidan færdr til graftar add. 445.

(b) ſem opt verdr þá er mönnom er jafnat add. 442. 445. W.

procul abesset, dolobra autem e manu ejus delapsa est. Qva Arnkillus *prehensa capiti* Thorlefi *lethale vulnus infixit* (144). *Pertulit fama vulgaris virum hunc a Pontifice* Snorrone *ad necem Arnkillo inferendam missum esse, ille vero his se nihil moveri passus, qvemqve de his, qvæ placuit loqvi sivit: ita hæc semestria nulla re memoratu digna accidente transacta sunt.*

Cap. XXXVII.

Altero posthæc autumno, ineunte bruma, Pontifex A. D.
Snorro *ingens convivium autumnale celebravit, ad qvod ami-* 993.
cos invitavit. Hic Convivæ ut poculis vehementer indulcerunt cerevisia incaluere: interim de comparatione virorum, qvis in ista tribu celeberrimus vel summæ authoritatis heros esset, colloqviis habitis, idem omnes non sentierunt (145) *plurimi qvidem Pontificem* Snorronem *omnibus præstare judicarunt: Alii* Arnkillum: *fuerunt qvoqve nonnulli, qvi* Styri *istum honorem tribuere. Cæterum hac de re disceptantes* Thorlevus Kimbius *his affatur: Cur de hoc, inqvit, disputatur, qvod, qvemadmodum se habeat, omnibus evidenter liqvet. Qvid igitur, ajunt illi:* Thorleve *decernis? siqvidem,* rem istam perspectam adeo habes. *Et ille: Multum mihi* Arnkillus *præstare videtur. Qvi porro; Qvam, cur ita censeas, rationem habes? Id qvod res est, ait ille. Pontificem* Snorronem, Styremqve *affinitatis causa pro uno viro habendos judico; nemo tamen* Arnkilli *domesticorum,*

A a *cujus*

(144) Qvo facto sepultum elatus est add. 445.

(145) ut sæpius fit, ubi viri plures comparantur add. 442, 445. W.

A. D. hans, þeir er *Snorri* hefir drepit, sem *Haukr* fylgþarmaþr *Snor-*
993. *ra* liggr her hiá gardi hans, er *Arnkell* hefir drepit. Þetta þótti mönnom miöc mælt, oc þó satt, þar sem enn var komit, oc fell nidr þetta tal. Enn er menn foro í brott frá boþino, valdi *Snorri* giafer vinom sinom, hann leiddi *Þorbrandsſono* til skips inn til *Raudavikrhöf*þa, oc er þeir skildo geck *Snorri* at *Þorleifi Kimba*, oc mælti: her er öxe *Þorleifr*, er ec vil gefa þer, oc á ec þessa háſceptazta oc man hon þó egi taka til höfuds *Arnkeli*, þá er hann byr um hey sit á *Örlygsſtöþom*, ef þú skalt reida heiman til or *Alftafirdi*. Hann tóc vid Öxinne, oc mælti, huxa þú sva segir hann, at ec man egi dvelia at reiþa öxina at honom *Arnkeli*, þá þú ert búin at hefna *Hauks* fylgdar mans þíns. *Snorri* svarar, þat þyckis ec eiga at ydr *Þorbrandzſonom*, at þer halldit niósnom, nær færi gefr á *Arnkeli*; enn ámælit mer þá, ef ec kem egi til móts vid ydr, ef nockut má at scapazt, ef þer gerit mic varan vid. Skildo þeir vid þat, at hvarirtveggio letoz búnir at ráþa *Arnkel* af lífi, oc skylldo *Þorbrandzſynir* hafa niósn um ferder hans. Snemma vetrar gerþi íslög mikil, oc lagþi fiördo alla. *Freyſteinn Bófi* giætti saúda í *Alftafyrdi*: hann var settr til at hallda niósnom, ef færi gæfi á *Arnkeli*. *Arnkell* var starfsmaþr mikill, oc let þræla sina vinna alla daga milli sólsetra, *Arnkell* hafþi undir sic bædi löndin *Ulfarsfell* oc *Orlygsſtadi*, þvíat öngir urdo til at búa á löndunom, fyrir úfrelsi *Þorbrandzſona*, enn um vetrum var þat siþr *Arnkels* at flytia heyit af *Örlygsſtödom* um nætor er nylysi var, þvíat thrælarnir

unno

cujus non cædem multa expiaverit Snorro, *apud ejus villam jacet*, *quemadmodum* Haukius *assecla* Snorronis, *ab* Arnkillo *cæsus ad septum heri inultus qviescit. Hæc convivis temere dicta, attamen, ut jam res erat, vera videbantur, atqve ita hoc colloqvium decidit. Advenæ vero cum a convivio discederent, Pontifex* Snorro *amicos donariis ornavit, filiosqve* Thorbrandi *usqve ad promontorium* Raudavicense *ad navem deduxit, et cum discederent* Thorlefum Kimbium *accessit dicens. En* Thorlefe! *qvam tibi dabo securim, et hæc qvidem longissimo mihi est manubrio nec tamen* Arnkilli, *dum* Örligstadis *in metas foenum struit, caput pertinget, si domo eam ex* Alstafiördo *vibraveris. Ille accepta securi regessit: Sponde, inqvit, tibi, me, ubi comitem tuum* Haukium *ultus fueris, securim* Arnkillo *intentare nihil tardaturum. Et* Snorro: *Tantum, ait; vos filii* Thorbrandi *mihi debere videmini, ut occasionem* Arnkillum *necandi exploretis: Cæterum mihi, qvodsi a vobis monitus, ubi aliqvid effici possit, vos non convenero, objicietis. Ut vero omnes in cæde* Arnkillo *inferanda convenere, negotium occassionem expiscandi in se* Thorbrandi *filii susceperunt. Sic ab invicem discessum. Hyeme nondum adulta, durum incidebat gelu unde sinus omnes glacie constricti sunt.* Freysteinn Bosius *ovium in Alstafiordo curam egit: huic, qvando* Arnkillum *necandi daretur occasio, speculandi negotium incubuit. Erat* Arnkillus *vir laboriosus, fecitqve mancipia toto die inter ortum solis et occasum operari, et rem domesticam in utraqve villa* Ulfarsfello *et* Örligstadis *ursit; hos enim fundos metu filiorum* Thorbrandi *incolere nemo voluit: hyberno autem tempore illi moris erat foenum de* Örlígstadis *noctu splendente luna transportari*

A. D. 993.

 siqvi-

A. D. 993. unno annat heima um daga, hyrti hann oc egi, þó at *Þorbrandz-ſynir* yrdi vid varir þá er heyit var fært. Þat var eina nótt um Vetrinn fyrir iól, at *Arnkell* ſtód upp oc vakti þræla ſina III oc het einn *Ofeigr*. *Arnkell* bóndi fór med þeim inn á *Orlygſtadi*, þeir höfdu IIII yxn, oc II ſleþa med. *Þorbrandzſynir* urdu varir vid ferd þeirrra, oc fór *Freyſteinn Bófi* þegar um nótt, út til *Helgafells* eptir íſum, oc kom þar er menn hofþo í reckio verit um hríd. Hann (c) vakti upp *Snorra* Goþa, *Snorri* ſpyrr hvat hann vill, hann ſvarar, nu er *Örninn gamli floginn á ætſlit á Orlygsſtaþi*, *Snorri* ſtód upp oc bad men klædazt, oc er þeir voro klæddir, tóco þeir vapn ſín oc fóro IX ſaman inn eptir iſnum til *Alſtafiardar*, oc er þeir koma inn i fiardarbotnin, kvamo *Þorbrandzſyner* til móts vid þá VI: fóro þeir ſíþann upp til *Orlygsſtaþa*, oc er þeir komo þar, þá hafþi þrællinn einn heimfarit med heyhlaſſit, enn þeir *Arnkell* voro þá at gera annat. þá ſá þeir *Arnkell*, at vapnadir menn foro frá ſiá neþan, ræddi *Ofeigr* um at úfriþr mundi vera, oc er ſá einn til, at ver farim heim. *Arnkell* ſvarar, her kann ec gott rád til, þvíat her ſkulo gera hverir þat, er betra þickir, þit ſkulot laupa heim, oc vekia upp fyldarmen mína, oc mano þeir koma ſkiótt til mótz vid mic, enn her er vígi gott í ſtackgard-inom, oc man ec heþan veriaz ef þetta ero úfridarmenn, þvíat mer þickir þat betra enn renna, man ec egi ſkiótt verþa ſóttr, en mínir menn mano koma ſkiótt til mótz vid mic, ef þit rekit drengilega erindit. Oc er *Arnkell* hafþi þetta

(c) hann tok á fotum Snorra 445. W.

ſiqvidem mancipia toto die aliis laboribus erant occupata, nec curavit, utut Thorbrandiani *de tempore, qvo foenum transferretur, certiores fierent. Accidit hac hyeme nocte qvadam ante feſtum Jolenſe, ut* Arnkillus *noctu ſurgens tria mancipia, qvorum uni nomen,* Ofeigus *erat, expergefaceret. Cum his ipſe* Orligſtadas *ſe contulit, ductis ſecum jumentis qvatuor, qvæ duabus juncta erant trahis. Cæterum filii* Thorbrandi *iter ejus animadverterunt, unde* Freyſteinn Boſius *ea ſtatim nocte per glaciem* Helgafellum *tetendit, qvo dum venit, domeſtici in lectis aliqvamdiu decubuerant.* Snorronem *igitur* (146) *ocius expergefecit, et Adventus cauſam interrogatus reſpondit:* Senem aqvilam Örligſtadas in capturam avolaſſe. *Surgens herus domeſticos veſtes indui juſſit; qvod cum feciſſent, arreptis armis novem ſimul per glaciem ad interiora in* Alftafiordum *iter fecerunt; in cujus intimum receſſum devectis filii* Thorbrandi *numero ſex obviam venerunt. Aſcenderunt deinde* Örligſtadas, *qvo cum veniſſent, ſervus qvidam vehem foeni domum devecturus abierat,* Arnkillus *autem cum reliqvis aliam vehem componens viros armatos a littore ſurſum tendere conſpexit, unde* Ofeigus *bellum imminere, unicamqve domum redeundi conditionem ſupereſſe dixit. At* Arnkillus: *Bonum, ait, hac in re conſilium novi, qvilibet enim qvæ potiora duxerit, faciet; vos domum currentes meos expergefacite, qvi ſine mora me convenient, heic autem in foenile bonum eſt præſidium, unde me, ſi viri iſti fuerint hoſtes, defendam, id enim fugæ præfero, nec brevi vincar, domeſtici autem cito, ſi negotium*

A. D. 993.

(146) manibus pedes palpando 445. W.

A. D. 993. þetta mælt, varþ *Ufeigr* ſkiótari, hann varþ ſva hræddr, at hann geck náliga af vitino, oc lióp í fiall upp, oc þaþann í foſſ einn oc tyndiz, oc heitir þar *Ofeigsfors*. Annarr þræll, lióp heim á bæin, oc er hann kom til hlödunnar, var þar fyrir felagi hans oc bar inn heyit, hann kallar á hin Þrælin er lióp, at hann ſcylldi leggia inn heyit med honom, enn þat fannz á, at Þrælnom var verkit egi leitt, oc fór hann til med honom. Nú er at ſegia fra *Arnkeli*, at hann kendi ferd þeirra *Snorra* Goþa, reif hann þá meiþin undann ſleþanom, oc hafþi upp í gardin med ſer, gardrinn var miöc hár utan, enn vaxinn miöc upp innan, oc var þat gott vígi, hey var í gardinom, oc voro teknir á gardzſetar. Enn er þeir *Snorri* kvamo at garþinom, þá er egi getit, at þeir hefþiz ord viþ, oc veitto þeir honom þegar atgaungo, oc meſt med ſpiótalögom, enn *Arnkell* lauſt af ſer med meidinom, oc gengo mioc í ſundr ſpiótzſcöptinn fyrir þeim, enn *Arnkell* varþ egi ſárr. Enn er þeir höfþo látit ſcotvopnin, þá rann *Þorleifr Kimbi* at gardinom, oc hlióp upp á garþin med brugþit ſverþ, enn *Arnkell* lauſt ſleþmeidinom i mót honom, oc let *Þorleifr* þá fallaz undan höggino út af gardinom, enn meidrinn kom á gardin, oc geck or gardinom upp fyrir jardartorfa froſinn, enn ſledmeidrinn brotnadi í (d) fiötrraufnom, oc raut annar lutrinn út af gardinom. *Arnkell* hafdi ſett vid heyit ſverd ſitt oc ſkiölld, tóc hann þá upp vapn ſín, oc varþiz med þeim, varþ honom þá ſkeiniſamt, qvamoz þeir þá upp í gardin at honom. Enn *Arnkell* lióp uppa

(d) fiötraborunni 445.

tium strenue expedieris, mihi in auxilium venient. Qveis dictis Ofeigus *citior evasit, tantusqve eum cepit metus ut mente propemodum captus, latus montis ascenderet, indeqve in cataractam se præcipitans interiret, qvæ* Ofeigsfossi *nomen exinde tenuit. Alterum autem mancipiorum domum cucurrit, qvo, ubi ad hordeum venit, aderat qvidam sociorum foenum ingerens; hic, qvod adcurrit, mancipium, vocans ut foenum sibi porrigeret, petiit, istius autem laboris mancipium non tædere compertum est, siqvidem socium juvare aggressum. Jam ad* Arnkillum *redeat narratio, hic iter Pontificis* Snorronis *et asseclarum animadvertens avulsum trabæ lateralem scapulum in foenile secum assumsit. Erat septum exterius altum satis et præruptum, interius vero ad oras oppletum, qva de re bonum propugnaculum præbuit. Et metis foeni extremitates, qvæ septum attegerunt, demtæ erant. Nulla* Snorronem *et* Arnkillum *intercessisse verba memoriæ proditum est, sed eum ocius aggressi, hastis plurimum impetebant, qvarum hic scapulo ictus excepit, nec pauca confregit hastilia, ipse nullo vulnere afflictus. Illi tandem, cum jaculis essent destituti* Thorlefus Kimbius *foenile aggressus, cursu septum, vibratum manu ensem tenens conscendit, at ab* Arnkillo *scapulo impetitus disiliendo ictum effugit, unde scapulus septo exceptus illi glebam gelu constrictam excussit, scapuli autem circa foramen lori jugalis confracti pars extra septum decidit.* Arnkillus *gladium cum scuto ad acervum foeni posuerat, armis igitur arreptis se defendit, a levibus tamen vulneribus minus tutus, siqvidem hostes septo conscenso eum propius aggressi sunt. Tunc* Arnkillus *acervum foeni conscendens,* A. D. 993.

A. D. uppa heyit, oc varþiz þadan um hríþ, enn þó urdo þær
993. málalyktir, at *Arnkell* fell, oc huldo þeir han í gardinom med heyi. Eptir þetta fóro þeir *Snorri* heim til *Helgafellz*. Um dráp *Arnkels*, qvad *Þormódr* (e) *Vifilsfon* visu þessa.

(a) Feck enn (b) fólkracki
(c) framdizt (d) ungr (e) figri,
Snorri (f) saar (g) orca
(h) sverdi (i) gnógs verdar:
laust í (k) lífs (l) kǫstu
(m) leifu (n) ma-reifar
(o) Undá iamls elldi
(p) er hann Arnkel feldi.

Nú er at segia frá Þrælunom *Arnkels*, at þeir gengo inn, þá er þeir höfþo heyit innborit, oc foro af skinnstöckum sínum. Þá vöknudo fylgdar menn *Arnkels*, oc spurdo hvar hann var, þá var sem þrællinn vaknadi af svefni oc svarar, þad var satt segir hann, hann man beriaz inn á *Örlygstodom* vid *Snorra* Goþa, þá lupo menn upp oc klæddoz oc foro sem scyndiligazt inn á *Örlygstadi*, oc fundo *Arnkell* bónda daudan; oc var hann öllom

(e) Trefilsson 445. W.
(a) fell. *N. E. G. H.*
(b) folkvalki. *G. H.* flockhraki. *M.*
(c) framdi undr. *P.* fromdr undir *N.*
(d) undir P. G.
(e) feigri. *E. M.*
(f) snarr. N. G. sa *P.*
(g) ora *D. L.* orta *B.* Orra v. Orna. *E. M.* Orru *p.*
(h) sverdr *D.*

ſcendens, aliqvamdiu ſe defendit, eo tamen pugnæ eventu ut præ iis tandem occumberet; illi vero cadaver foeno occulerunt. Qvibus geſtis Snorro *cum ſuis domum redit. De cæde* Arnkilli *hanc cantilenam cecinit* Thormodus (147) Viſilſonius. A. D. 993.

Procuravit prælio ſtrenuus
(increvit juvenis victoria)
Snorro aqvilæ
gladio ſufficientem paſtum:
cecidit tumulo condendum
cadaver
gladio,
cum Arnkelum ſterneret.

Jam de mancipiis Arnkilli *narrandum. Illa cum foenum intulliſſent hordeo, ædes ingreſſa, veſtes pelleas exuerunt. Tunc Domeſtici* Arnkilli *expergefacti, ubi dominus eſſet interrogarunt: mancipium autem ſomno qvaſi excitum reſpondit: Eqvidem* Örligſtadis *cum Pontifice* Snorrone *pugnabit. Qvo audito domeſtici ſurgentes veſtes induerunt, et qvam citiſſime* Örligſtadas *devecti,* Arnkillum *occiſum invenere; cujus obitus ingentem*

(i) gnogs B. F. N. gnagr. *E.* Gnadi *P.* vígsvardar. *M.*
(k) lifi *M.*
(l) kauſti E. M.
(m) leyſa *F. P.*
(n) má dreifar *D.* mareyfar *B. F. N. G.* Nareifar. *E. M.* marreifar *L.*
(o) Und au C. *D.* unda giafs B. F. N. P. G. Giafls E. Gialls i *M.* iams *L.*
(p) þa er *B. F.* N. G.
(147) *Trefili* filius.

A. D. öllom mönnom harmdaudi. Þvíat hann hefir verit allra manna
993. bezt at ser um alla luti í fornom siþ; oc manna vitraztr, vel scapi farinn, hiartaprúdr oc hveriom manni diarfari; einardr oc allvel stilltr; hafþi hann oc jafnann enn hærri lut í málaferlum vid hveria sem skipta var; feck hann af þvi öfundarsamt, sem nú kom fram. Tóko þeir nú lík *Arnkels*, oc bióggo um oc færdo til graftar. *Arnkell* var lagdr i haug vid sióin út vid *Vadilshöfþa*, oc er þat sva mikill haúgr sem stackgardr mikill.

XXXVIII. Cap.

Efter víg *Arnkels* voro konr til erfdar oc adildar oc var fyrir þvi egi sva mikill reki atgerr um vígit sem van mundi þyckia um sva gofgan man. Enn þó var sætz á vígit á þingi, oc urdo þær einar mansslecter, at *Þorleifr Kimbi* scylldi vera utann III vetr, þvíat honom var kent banasár *Arnkels*. Enn med því at eptirmál vard egi sva sómalict, sem líkligt þótti um þvilikan höfþingia, sem *Arnkell* var, þa færdo landzstiórnarmenn lög á þvi, at alldri siþann skylldi kona vera vígsacar adili, ne yngri karlmaþr enn XVI vetra, oc hefir þat halldiz jafnann siþan.

XXXIX. Cap.

994. *Þorleifr Kimbi* tóc ser far um sumarit med kaupmönnom þeim, er biugguz i *Straumfirdi*, var hann i sveit med styrimönnom. Þat var þá kaupmanna siþr, at hafa egi matsveina,

gentem omnibus luctum movit. Ille nimirum præ singulis antiqvi ritus cultoribus omnibus artibus excelluit, vir prudentissimus, egregiaqve indole conspicuus, magnanimis, audens, in loqvendo cordatus, animoqve moderato: superiorem porro e litibus, cum qvolibet res esset, partem semper obtinuit, qvod ingentem ei, prout jam eluxit, invidiam peperit. Illi igitur cadaver Arnkilli *justis solutis ad sepulturam extulerunt, tumuloqve in littore ad* Vadilshöfdum *condiderunt, ubi tantæ molis, ac magnum foenile, tumulus conspicitur.* A. D. 993.

Cap. XXXVIII.

Post cædem Arnkilli *hæreditas et in cædem actio ad foeminas devolvebatur, unde causa, minore, qvam nobilem adeo virum decuit, rigore peracta est. De cæde tamen in foro transactum, ea tantum mulctæ indictione, ut* Thorlefus Kimbius, *siqvidem pro vulneris lethiferi authore habebatur, tres in exteris hyemes ageret. Cæterum cum actio minus honorificum, qvam dignum erat heroi tanto, qvantus* Arnkillus *fuerat, exitum habuisset, lege proceres sanxerunt, ne qvando postea mulier, nec vir infra sedecim annos natus, agendæ in cædes causæ author esset; id qvod valorem semper exinde obtinuit.*

Cap. XXXIX.

Thorlefus Kimbius *eadem æstate a mercatoribus e* 994. *Straumfiordo iter parantibus vecturam sibi conduxit, unaqve cum mercatoribus victitavit. Moris erat id temporis merca-*

 toribus,

A. D. na, enn siálfer mautunautar hlutudo med ser, hverir búdar
994. vörd skylldo hallda dag frá degi. þá skylldo oc allir skiparar eiga dryck saman, oc skylldi ker standa vid siglo, er dryckrinn var i, oc lok yfer kerino, enn sumr dryckr var i verplom, oc var þaþan bætt i kerit, sva sem or var druckit. Enn er þeir voro miöc búnir, þá kom þar maþr á búþar hamar; Þessi maþr var mikill vexti, oc hafþi byrdi á baki, syndiz mönnum hann nockot undarligr. Hann spyrr at styrimanni, oc var honom vísat til hans búdar; hann lagþi af ser baggan hiá búdardyrum, oc geck siþan i búdina, hann spyrr ef styrimadr villdi veita honom far um hafit. Þeir spurdo hann at nafni, enn hann nefndiz *Arnbiörn* sonr *Asbrandz* frá *Kambi*, oc qvads vilia fara utan, oc leita *Biarnar* brodr síns, er utan hafþi farit fyrir nockrum vetrom, oc hafþi ecki til hans spurt, siþan hann fór til *Danmerkr*. Austmenn sögþo at þá var bundinn búlki, oc þóttoz egi leysa mega, hann letz egi hafa fararefni meiri, enn liggia megi á búlka, enn med því, at þeim þótti honom naudsyn á ferdinne, þá tóko þeir vid: oc var hann einsaman i mötuneyti, oc bió á þiliom frami. I bagga hans voro CCC vádmála oc XII vararfellder, oc (f) farnest hans. *Arnbiörn* var lipgodr oc of lettr, oc virþiz kaupmönnom hann vel. Þeir fengo hæga útivist, oc komo vid *Hördaland*, þeir tóco þar útsker eitt, oc bioggo þar mat sinn á landi. *Þorleifr Kimbi* hlaút búdarvörd, oc skylldi gera graut, *Arnbiörn* var á landi oc gerþi ser graut, hafþi hann búd-

(f) Hafnesti 445. W.

toribus, nullos vehere coqvos, ipſi vero convictores, qvis ſingulis diebus munus coqvinarium obiret inter ſe ſortiti ſunt. Et tunc omnes nautæ communem haberent potum, qvi poſito ad malum vaſi, qvod operculo clauſum eſſet, contineretur, qvidam vero doliis ineſſet, e qvibus vas memoratum, prout biberent nautæ, potu ſuppleretur. Ut vero ad iter maximam partem parati erant, vir qvidam in aream ante tabernas pervenit, ingenti ſtatura, ſarcinasqve tergo portans, qvi a communibus non nihil videbatur moribus alienus. Ei gubernatorem qværenti, tabernam monſtrarunt, qvam, depoſitis ad fores ſarcinis, ingreſſus gubernatorem, utrum ſibi per oceanum vecturam concedere vellet? interrogavit. Iis, porro, nomen ſciſcitantibus, Arnbiornum, *filium* Asbrandi *de* Kambo, *ſe vocari regeſſit, iter vero ad exteros, fratrem* Biörnum, *qvi ante aliqvot hyemes peregre ierat, de qvo, poſtqvam in* Daniam *profectus eſſet, nihil fuiſſet relatum, qværendi gratia ſuſcepturum.* Oſtmanni *navem, onere jam compoſito, qvod aliter diſponere non liceret, paratam eſſe dixerunt, ille vero plures ſe merces itineri deſtinatas, qvam oneri navis ſuperinponi poſſent, habere negavit. Cæterum illi, qvod iter eſſe neceſſarium viderent, eum receperunt: at ſeorſim victitans in foris ad proram locum habuit. In Sarcinis ejus tria pannorum centena et duodecim pelles promercales nec non viaticum continebatur. Erat* Arnbiörnus *ſtrenuus adjutor et vir valde alacris, unde apud mercatores multam iniit gratiam. Itinere e votis functi ad oras* Hordiæ *devenerunt, appulſaqve ad ſcopulum ſolitarium navi, terram cibum parandi gratia conſcenderunt. Et* Thorlefo Kimbio. *ut rem coqvinariam curaret, pulmentumqve coqveret, obtigit. Cæterum*

A. D. 994.

B b 3 Arn-

A. D. búdarketil þan er Þ*orleifr* ſkylldi hafa. Síþan geck Þ*orleifr* à
994. land upp, oc bad *Arnkel* ſá ſer ketilin, enn hann hafþi þá enn egi gerþan ſin graut (g). *Auſtmenn* ſögdo Þ*orleif* miöc íslendzkan fyrer tómlæti ſitt, þá vard Þ*orleifi* ſcapfatt, oc toc ketilín enn ſteypti nidr grautinom *Arnbiarnar*, ſneri à brott ſíþan, *Arnbiörn* hellt á þvörunni, oc lauſt med henni til Þ*orleifs*, oc kom á hálſin, þat var lítit högg, enn med þvi at grautrinn var heitr, þá brann Þ*orleifr* á hálſinom. Hann mælti: egi ſculó *Nordmenn* at þvi hlæia, med þvi at vid erom her komnir II ſamlendir, at þeir þurfi at draga ockr i ſundr ſem hunda, enn minnaz ſkal þeſſa, þá er vid erom, á *Islandi*. *Arnbiörn* ſvarar engo. þeir lágo þar fár nætor ádr þeim byriadi at landi inn, oc ſkipuþo þar upp. Viſtaþiz Þ*orleifr* þar, enn *Arnbiörn* tók ſer fari med byrdings mönnom nockorom auſtr til *Víkr* oc þaþan til *Danmerkr* at leita *Biarnar* bródor ſins.

XL. Cap.

996. Þ*orleifr Kimbi* var II vetr i *Norvegi*, oc fór ſíþan til *Islandz* med ſömo kaupmönnom oc hann fór utann, þeir kamo i *Breidafiörd*, oc til *Dagurdarneſſ*, fór Þ*orleifr* heim i *Alſtafiord* um hauſtid, oc let vel yfer ſer ſem vandi hans var til. Þat ſama ſumar komo þeir brædr út i *Ravnhafnar óſi*, *Biörn* oc *Arnbiörn*. *Biörn* var ſiþan kalladr *Breidvíkinga kappi*, hafþi *Arnbiörn* þá

(g) oc hrærdi enn þá i Katlinum, oc ſtod þorleifr yfir honom uppi. Þá Kolludu Auſtmenn af ſkipinu utan at þorleifr ſkylldi bua mat þeirra. oc qvadu hana ſlikt hafa fyrir tómlæti *add.* 445.

Arnbiörnus *relicta navi pultem sibi præparavit, usus eodem* A. D.
cacabo, qvem Thorlefus *adhiberet. Qvi igitur conscensa terra* 994.
ab Arnbiorno, *ut cacabum sibi redderet, poposcit: ille vero*
suam nondum coxerat pultem (148). Ostmanni Thorleifum *cujas*
esset segnitie prodere dixerunt; qvibus verbis oblitus sui, ar-
repto cacabo pultem effudit. Discedenti, rudicula qvam manu
tenuit Arnbiörnus, *ictum intentavit, ejusqve collum levi plaga*
percussit, pulmentum autem, qvod fervidum fuisset, collum ussit.
Tunc ille: id, inqvit, Normannis *non erit ridendi causa, siqvi-*
dem duo huc devecti sumus conterranei, ut canum instar nos
distrahere opus habeant, hujus autem rei, dum in patriam reversi
fuerimus, recordabor. Arnbiornus *ad hæc tacuit. Paucas ibi*
transegerunt noctes donec ventis secundis usi continenti appule-
runt. Hic subducta nave Thorlefus *remansit,* Arnbiörnus
autem navi onerariæ ortum versus in Vichiam, indeqve in
Daniam, *fratrem* Biörnum *qvæsiturus vehitur.*

Cap. XL.

Thorlefus Kimbius *postqvam duas in* Norvegia *hyemes* 996.
transegerat, in Islandiam *cum iisdem, qvos peregre iens socios*
habuerat, mercatoribus rediit. Dagurdarneso *ad* Breidafiördum
appulere. Proximo autumno Thorleifus Alftafiördum *petiit,*
seqve, ut illi mos erat, multum ostentavit. Eadem æstate fra-
tres Biörnus *et* Arnbiörnus *in ostio* Raunhafnensi *peregre vene-*
runt. Illi postea Breidvicensium Athletæ *cognomen adhæsit; hic*
multa,

(148) qvam rudicula movit, adstante *Thorlefo.* Tunc *Ostmanni* ex navi eum monuerunt, cibaria pararet, nec muneris oblivisceretur *add.* 445.

A. D. þá góda peninga úthaft, oc keypti hann þegar um ſumarit er hann kom land á *Backa* i *Raunhöfn* (h). *Arnbiörn* var engi áburdar maþr, oc fámálugr um fleſta luti, enn hann var þó enn gilldazti karlmaþr um alla luti. *Biörn* bróder hans var (i) áburdar maþr micill er hann kom út, oc hellt ſic vel, þvíat hann hafdi ſamit ſic epter hirdſiþom útlendra höfdingia: var hann maþr miklo (k) frídari, enn *Arnbiörn*, enn i öngo var hann ógildari maþr, enn reyndr miklo meyrr í (l) framgöngo. Um ſumarit, þá er þeir voro nykomnir út, var ſtefnt fiölment manna mót fyrir norþan heidina undir *Haugabreckom* inn frá *Frodáróſi*. Þeir kaupmennirnir riþo allir i litklæþom, oc er þeir koma til manna motſins var þar margt manna fyrir, þar var *Þuridr* húsfreyia frá *Fródá*, oc geck *Biörn* til tals vid hana, oc lagþi engi maþr til þes ord, þótti mönnom at vonom þó þeim yrdi hialdriúgt, ſva lángt ſem ímilli funda hafþi verit. Þar urdo áverkar med mönnum um dagin, þar var ſærdr til ólífis maþr þeirra nordan manna, oc var hann borinn undir rísrunn einn, er ſtód á eyrinni oc lióp blód mikit or ſárino, at ſtóþ blódtiörn i runninom. Þar var ſveinninn *Kiartan* ſonr *Þuridar* frá *Frodá*, hann hafdi öxi litla i hendi; hann lióp at runninom, oc laugaþi öxina i blóþino: Enn er þeir *Heidſynningar* riþo ſuþr af manna mótino ſpyrr *Þordr Bligr* hverſo áhorfiz um tal med þeim *Þuride* at *Fródá*. *Biörn* let vel yfer;

(h) oc gerþi þar bú varit epter; hann var vm vatrin at *Kneri* med *Þórdi Blíg* mági ſinom. *add.* 444. W.

(i) tilhaldz madr. W.

(k) ſeligri. 445. W.

(l) orroſtom oc einvigom. 445 W.

multa, qvam ab exteris devexerat pecunia, fundum Backensem *in* Raunhafna, *eadem, ac in patriam redierat. æstate coëmit* (149). Arnbiörnus *vestibus splendidis non utebatur, cæterum de rebus plurimum taciturnus, in omnibus tamen artibus vir bene instructus erat. Frater autem* Biörnus *splendide semper vestitus laute se habuit, siqvidem ad mores principum aulicos totum se composuerat, formæ venustate fratrem et experientia rerum peregre fortiter gestarum multum superavit* (150), *fortitudine haud secundus. Hac æstate cum peregre nuper advenissent, freqvens conventus a boreali tesqvorum latere sub sitis ad ostium* Frodaaense, Haugabreckis (*clivis tumulorum*) *indictus est. Mercatores vestibus coloratis splendidi conventum adibant: ut vero in Comitia pervenerunt, freqvens in antecessum numerus hominum adfuit, inter qvos* Thurida *materfamilias* Frodaaensis, *cum qva* Biörnus *colloqvia statim habere coepit, nemine culpante, qvod, prolixa eos serere colloqvia, qvi tamdiu non convenerant, æqvum videbatur. Eo die vulnera qvidem mutuo sibi inflixere, et unus e borealibus lethale vulnus accepit, qvi advicinum in ora virgultum delatus tantum emisit cruorem, ut lacus sangvinis sub virgulto remaneret. Aderat ibi puer* Kiartan *filius* Thuridæ Frodaaensis, *qvi parvam manu gestans securim ad virgultum accurrit securimqve cruore tinxit. Caeterum cum* Cismontani *a conventu versus austrum eqvitarent* Thordus Bligus, *qvomodo colloqvia cum* Thurida Frodaaense *se haberent? percontabatur. Cui* Biörnus, *bene sibi placuisse re-* A. D. 996.

C c *sponde-*

(149) ubi seqventi vere rem familiarem componebat, hieme apud affinem *Thordum Bligum*, *Kneri* transacta. sdd 445. W.

(150) in præliis et monomachiis (collecta).

A. D. 996. yfer: þá ſpurdi *Þórþr* hvert hann hefþi ſeet um dagin ſveinin *Kiartan*, ſon þeirra *Þoroddz* allra ſaman? ſá ec hann ſegir *Biörn:* hvern veg leitz þer á hann? ſegir. *Þórdr*, þá qvad *Biörn* viſo þeſſa.

Sá ek hvar rann i (a) runni (at)
(b) runnr at (c) ſenris brunni,
(c) ægiligr i augum,
(d) Idgliki mer (e) líkr.
Látat (f) þeyi (g) þiótar
þat barn vita (h) maurnar
(h) heſta hleypi raſtar
(i) hlunnz ſin faudr kunna.

Þordr mælti, hvat mun *Þóroddr* nú tilſegia hvarr yckarr eiga mun ſveinin? þa qvaþ *Biörn* viſo.

(a) Þá (b) mundi (c) þaull in mióa,
(d) Þórodds, adal-bióra (e)
(f) falld (g) unni mer (h) fallda

ſann-

(a) runi. *J.*

(b) runnz *B.* runz *J.*

(c) r.igiſt'arnar af veigi *M.*

(c) eignligr *M.* ægrligr. D.

(d) ydglyttki mannl'ickar *L.* O. Jodlíkingr ykar brykr. G. H. Idglikingar N. Idglikinnar *F. B. S* Idil lygi mer brgslar. *J.*

(e) brikar *B. E. F. N.* Igdüki *D.*

(f) þeyi *E.* þeygi B. G. H. þigdr. *D.* þyia *M.* ſieigi *F. N. P. I.*

(g) þvotar *L. O.* þrióta *J.*

(h) marnar *J.* maurvar S. manna *D.*

spondebat. Et Thordus *iterum: utrum hodie puerum* Kiartanem *communem eorum et* Thoroddi *filium conspexisset? interrogavit. Et* Biörnus; *vidi qvidem, respondit. Porro illi, qvid de eo juvene visum sit? percontanti* Biörnus *carmen isthoc retulit.* A. D. 996.

Vidi ad rubum accurrentem
puerum, ad fontem lupi (ɔ: Sangvinem)
acrem oculis,
mihi similem.
Negant viri
illum puerum, (filium)
virum navium gubernatorem,
Suum patrem, nosse. (Scire posse.)

Tunc Thordus: *cujus jam vestri filium esse judicabit* Thoroddus? *Cecinit iterum* Biörnus.

Tum mulier gracilis,
optimarum cerevisiarum proma,
(favit mihi foemina candida)

 Thorod-

(h) hestr *G. H.* hestar *B.* hasta *M.* hlesti *I.* hleyti *S.*
(i) Hlun *I.* hlunni N. E. G. H.
(a) þad. *I.*
(b) má *S.*
(c) þollin *I. L. M.* þoll hinn S.
(d) þoroddr *E.*
(e) biori B. F. N. P. S. G.
(f) falld. *S.*
(g) unna G. H.
(h) felldar, *D.* fallda *O. G. H.* fauldu *B. F. P.* N. fordum *I.*

A. D. fannhvit) (i) getu (k) fanna,
996. (l) ef (m) aattgöfug ætti
audbrik fono líka.
(enn (n) em ek giarn til (o) gunnar
gialfr- (p) ellda) mer fialfom.

Þórdr mælti, þat mun þá vera ydr ráð, at eigaz fátt vid, oc snúa frá hug sínom þar sem Þuridr er. Þat man vera gott ráð segir *Biörn*, enn firr er þat míno scapi, þó at vid nockorn manna mun se at eiga, þar sem *Snorri* er, bróþir hennar. Þú ser nú ráð fyrir þer, segir Þórdr, oc scildi þar talit med þeim. *Biörn* fór nú heim til *Kambs*, oc tók þar búſtiórn, þvíat fader hans var
997. þá andadr. Hann hóf ferd sína um vetrinn yfer heidi at hitta Þuridi enn þó at Þoroddi þætti þat illa, þá þótti honom ser óhægt vera bætr á at ráþa, taldi þat i hug ser, hversó hart hann hafþi affengit, þá er hann hafþi umvandat hagi þeirra, enn hann sá at *Biörn* var nú miklo kraptameiri enn fyrr. Þoroddr keypti um vetrinn at Þorgrimu Galdrakinn, at hon scylldi hríd-vidri at *Byrni* gera, þá er hann færi úm heidina. Þat var einn dag, at *Biörn* fór til *Fródár*, oc um qveldit er hann bióz heim at fara, var þyct veþr, oc regn nockot; oc var hann helldr síþbúinn. Enn er hann kom uppa heidina, kólnadi veþrit oc dreif, var þá sva myrkt, at hann sá egi leiþina fyrir ser. Eptir þat

(i) geta; *S.*
(k) suanna *L.* fannar *E.* fannvit *B. D. F. P. N. O.*
(l) Æ er *E.*
(m) Örgsfug *L. O.*
(n) ek. ema *I.* ek em *F. P. N. S. G. H.*

Thoroddi conjecturam confirmaret, A. D. 996.
si nobilis pareret
foemina filios similes
(adhuc foeminam convenire cupio)
mihi ipsi.

Adhæc Thordus: *vobis igitur, ait, res paucas invicem habere, animumqve a* Thurida *avertere consultissimum erit. Regessit* Biörnus: *Id qvidem salubre consilium est, a mea tamen indole nimis alienum, utut cum potentiore, ejus nimirum fratre, Pontifice* Snorrone, *res sit. Tibi igitur addit* Thordus, *ipse provideas. Qvibus dictis colloqvium ruperunt. Postea* Biörnus *domum profectus rei familiaris curam suscepit, nam tunc pater supremum diem obierat. Hyeme seqventi,* Thuridam *conventum itinera* Frodáam *per* (*) *tesqva inchoavit, qvæ licet* Thoroddus *odio proseqveretur, avertere tamen sibi minus facile esse judicavit, apud animum pervolvens, qvanto sibi discrimine stetisset ubi commercia eorum olim reprehenderat;* Biörnum *præterea jam qvam antea, multum esse fortiorem animadvertit. Hinc* Thoroddus *ea hyeme,* Thorgrimam Galldrakinnam *præmiis illuc perduxit, ut in* Biörnum *per tesqva iter facientem vim ventorum excitaret. Accidit aliqvo die, ubi* Biörnus Frodaam *profectus erat, ut vesperi cum domum rediret, aëri denso aliqvantula decideret pluvia: ille vero sero paratus erat. Cæterum cum tesqva ascendisset, aëre frigidiore facto, nives delapsas ventus agitavit, tanta qvidem caligine, ut viam qva* 997.

 per-

(o) Ginnu *N, G, H.* (p) ella fiálfr I.

(*) Hæc tesqva *Fródarheidi* hodie appellantur loca montana, viæqve inter *Budas* et prædium *Fródaa* in parte Boreali tribus *Næsbrepp* dicti. vid. infra p. 113.

A. D. þat lauſt á hriþ med ſva miklo hreggi, at hann feck varla ſtyrt
997. ſer tóc þá at fryſta at honom klæpinn, er hann var áþr alvatr, fór hann oc þá ſva villr, at hann viſſi eigi hvert hann horſþi, hann hitti úm nóttina hellis ſcúta einn, oc fór þar inní, oc var þar um nóttina, oc hafþi kalda búd, þá qvaþ *Biörn*:

(a) Mundit hlín (b) of (c) hyggia
(d) hafleygiar vel (e) beygi,
ſú er (f) berr i vo (g) vidri
(h) vader (vodar) minú rádi,
ef elld (i) niorun ólldu
ein (einn, einan) viſſi mik, ſteina,
(k) hirdi, þaull, i helli
(l) hafviggs, kalín liggia.

(a) Sylda ſkar ek (b) ſvana falld
(c) ſudum (d) þviat (e) gæ (f) brudr
(g) áſtum (h) leiddi oſſ (i) faſt,
auſtan med hladit ſlauſt.

Vída

(a) mundi. L. O.
(b) um *B*.
(c) hyggiu. D.
(d) hafleyiar B. F. N.
(e) þ gi B. N. þeygi. *F*. *B*. Volbeye L. O.
(f) ſnör *D*.
(g) ifa *B*. *F*. *N*.
(h) vadar F. N. P. S.
(i) morum *F*. N. *P*. *S*.
(k) hridar S.

pergeret, haud videre poſſet: Irruit deinde tantus procellæ imbriumqve furor, ut ſe dirigere ægre valeret: et veſtes, qvod antea permaduerint, gelu jam conſtringere cæpit, ipſeqve tantopere erravit, ut qvo ſpectaret, neſciret. Iſthac nocte prominens forte invenit ſpeleum, qvod ingreſſus frigidam exegit noctem. Tunc Biörnus *cantilenam iſtam cecinit.* A. D. 997.

Non putaret foemina
bene,
qvæ geſtat in tempeſtate ſæva
veſtes, mihi conſultum, (mecum agi)
ſi geſtatrix auri,
et gemmarum, ſciret me ſolum
cuſtodem, in antro,
navis, frigore aduſtum jacere.

Gelidum ſecui mare
navigio, foemina appetibili
nos valido amore ducente,
ex oriente oneratam ducens navem.

Vaſtum

(l) hafvigs *B.*
(a) fillda I ſylld er E, ſkyllda *E. L.* ſellda ſkal, G, H.
(b) ſuanna foll. E. L. ſuanna G. H.
(c) fió'um L ſudr *I.* ſudan *P.*
(d) þar *I.*
(e) geir *B. E F. I. P. G. H. L.* O. giæti. D.
(f) brud. *P.*
(g) Aſt um C. 2. *D. F.*
(h) leſti. L O. eyddi *F. N. S. G. H.*
(i) faſta *E. L.* O.

A. D. 997. Vída (k) gat (l) vos-búd
víglundr nú um ſtund
(helli byggir (m) hugfullr
híngat) firi (n) konu (o) bing.

Biörn var úti III dægr i hellinom ádr uppletti hríþinne, enn þá kom hann af heidinní hit IIII dægrit, oc kóm þá heim til *Kambs*, hann var þrekadr mïöc, ſpurþo heimamenn hans, hvar hann hafþi verit um vedrin. *Biörn* qvad:

(a) Spurduzſt vaar (b) und vördum
verk Styrbiarnar (c) merkíum
iarnfalldin (er) hlód (d) olldum
(e) Eirekr i dyn geira:
nú (f) trad ek (g) haudr (h) um heidi
(i) húndvillr (k) þvi ek (l) fat illa
vída (m) braut i (n) votri
(o) vifs (p) giörninga drifu.

Biörn

(k) gat ek *B.*
(l) Voz D. I. vans. *B.* vatz N. F. P. Vatns G, H,
(m) hyggiu F. N. S, E,
(n) Komu *S.*
(o) byng E.
(a) fpurdum Ver *I.* ſpurdiz var B. F. N. P. S. G. H.
(b) undvördum I. væn ad vorduſt L. vordunzt O. G. H.
(c) merkinn S. mirkrum G. myıkuum *H.*
(d) olldum *S.*
(e) Eirickr B. F. N. E. I,

Vastum nactus est frigidarium A. D. 997.
vir jam aliqvantisper
(antrum habitat animosus)
hic pro muliebri culcitra.

Biörnus *tribus, anteqvam tempestas sedaretur, nycthemeris in speleo transactis, qvarto ad* Kambum *per tesqva domum rediit, perqvam defessus. Domesticis vero, ubinam durante tempestate mansisset interrogantibus carmine respondit.*

Ferebantur nostra sub defensis
opera Styrbiörni signis:
ferrea tectus galea stravit viros
Eirekus in prælio:
nunc (autem) terram montanam trivi
errabundus qvod male deprehenderem,
latam viam in pluvio
foeminæ factitio (magico) nimbo.

 Reli-

(f) reid D. rak E. vard B. F. N. I.
(g) haudri E. hord I.
(h) of B. af F. N. P. G. H.
(i) þrekfær D.
(k) þi *B. F.*
(l) for L. mer forst O.
(m) þraut S.
(n) vætu *I.* vetri N. G. H.
(o) Vif *G. H.* vigi *I.* vigs B. F. N.
(p) gerninga B. geringa F.

A. D. 998. *Biörn* var nú heima um vetrinn, um vorit gerþi *Arnbiörn* brodir hans bú á *Backa* i *Raunhöfn*, enn *Biörn* bió at *Kambi*, oc hafþi rausnarbú mikit.

XLI. Cap.

Vor þetta it ſama á *Þorsnesþingi* hóf *þorleifr Kimbi* bonord ſitt, oc bad *Helgo Þórlaksdóttr* á *Eyri* ſyſtr *Steindórs* á *Eyri*, oc geck meſt med þeſſo *Þormódr* broþer hans: hann átti *Þorgerdi Þorbrandsdóttr* ſyſtr *Þorleifs Kimba*. Enn er þetta mál kom til *Steinþórs*, tóc hann þvi ſeinliga, oc veik nockot til ráþa brædra ſinna; gengo þeir þá til *Þórdar Bligs*; oc er þetta mál kom fyrir han, ſvarar hann ſva: egi man ec þeſſo máli ſkióta til annara manna, má ec her verþa ſkörungr, oc er þer þat at ſegia *Þorleifr* her af, at fyrr ſkyldo grónir gráutar dílarnir á hálſi þer, þeir er þú brant þá er þú vart bardr fyrer III vetrom i *Norege*, enn ec myni gipta þer ſyſtr mína. *Þorleifr* ſvarar, ecki veit ec hvers þar verdr um auþit, enn hvert ſem þeſſ verþr hefnt eþr egi, ſegir hann; þá munda ec þat vilia, at egi liþi III vetr ádr þú værir bardr. *Þórdr* ſvarar úhræddr ſit ec fyrir hótom þeim. Um morginin eptir höfdo þeir torfleik hiá búþ *Þorbrandzſona*, oc þar gánga þeir hiá *Þórláksſynir*, oc er þeir fóro fram hiá, flaúg ſandtorfa ein mikil, oc kom undir hnacka *Þordi Blíg*, var þat högg ſva mikit, at fótunom caſtaþi fram yfer höfuþit. Enn er hann ſtóþ upp, ſá hann, at *Þorbrandzſy-*

ner

Reliqvam hiemis partem domi Biörnus *egit. Seqventi autem vere frater* Arnbiörnus Backi in Raunhafna *habitationem instituit, et* Biörnus Kambum *lauta rei familiaris affluentia incoluit.* A. D. 998.

Cap. XLI.

Isthoc vere in foro Thorsnesense, Thorlefus Kimbius *uxorem coepit ambire, petiitqve in matrimonium* Helgam Eyrensem, Thorlaci *filiam, sororem* Steinthoris *de* Eyra, *rem ejus plurimum urgente fratre* Thormodo, *cui* Thorgerda Thorbrandi Alftfiördensis *filia, sororqve* Kimbii *thoro juncta erat. Hoc autem negotium, ut ad* Steinthorum *defertur, frigidum responsum tulit; stare illud partem aliqvam authoritate fratrum: unde ad* Thordum Bligum *itum est, qvi dum res ad eum deveniret, in seqventia prorupit. Hoc, inqvit, negotium unde meus honos multum crescet, ad alios minime relegabo, sit ergo* Thorlefe *tibi dictum, qvod cures pulte inustas collo, qvæ, dum in Norvegia tres ante hyemes vapulabas, illatæ tibi erant, cicatrices antea sanari, qvam spem capias me sororem tibi matrimonio juncturum esse. Adhæc* Thorlefus: *qvid de eo fiet ignoro; utut istarum (macularum) ultio proveniet, nec ne, istud certe in votis est, tres, donec vapulaveris, hyemes non elabi. Cui* Thordus, *se intrepidum præ minis ejus vitam acturum promisit. Seqventis diei mane, ad tabernam filiorum* Thorbrandi *ludus glebarum habitus est, a qvo non procul incesserunt filii* Thorlaci: *illi vero cum præter ludum transirent, ingens gleba arenosa transvolans sub occiput* Thordi Bligii *devenit, tanto qvidem ictu, ut pedes corruentis supra caput repente levarentur. Ut vero surrexit, perqvam se a filiis* Thorbrandi *derideri con-*

 spexit

A. D. *ner* hlógo at honom miöc, ſnero *Þorláksſynir* þá þegar aptr,
998. oc brugdo ſverþom, lupoz þeir þá ímót, oc bördoz þegar, þá urdo nockorir menn ſárir enn engi letz. *Steinþorr* hafþi egi vidverit, hafþi hann talat vid *Snorra* Goþa. Enn er þeir voro ſkildir, var leitat um ſætter, og varþ þat ſætt, at þeir *Snorri* og *Steinnþorr* ſkyldi gera um. Var jafnat ſárom manna oc frumhlaupom, enn bættr ſkacki. Oc voro allir kalladir ſáttir er heim riþo.

XLII. Cap.

Þetta ſumar kom ſkip i *Hraunhafnar ós*, enn annat i *Dugurþar* eyri. *Snorri* Goþi reiþ til ſcips i *Hraunhöfn* oc reid hann vid XV mann, enn er þeir koma ſuþr yfer heiþina i (m) *Dugfusdal*, hleypto þar epter þeim ſex menn alvapnadir, voro þar *Þórbrandzſyner*. *Snorri* ſpyrr hvört þeir ætla at fara, þeir qvádoz fara ſkylldo til ſkips i (*) *Raunhafnarós*. *Snorri* qvadz mundo lúka erendom þeirra, enn bad þá fara heim, oc glettaz egi vid men, kallar opt lítit þurfa til med þeim mönnom, er áþr var fátt i medal, ef fundi beri ſaman. *Þorleifr Kimbi* ſvarar: egi ſkal enn ſpyriazt, at ver þorom egi at ríþa um ſveiter fyrer þeim *Breidvikingom*, enn vel mátto heim riþa ef þú þorir egi at ríþa leid þína, þó at þú eigir erendi. *Snorri* ſvarar engo: Riþo þeir ſíþan út yfer hálſana, oc ſva til *Hofgarda*, oc þaþan út um ſanda med ſió, oc er þeir komo miöc út at ósnom, riþo Þór-

(m) *Dufgsdal* 442.

(*) Hodie *Búdarós* et Κατεξοχην *Osar* in Tribu *Stadar Sveit*, mercatu et ſtatione navium claret. Reſtant tamen adhuc, in extremo *Budarum* vicus angulo, qvi Boream vergit, veſtigia portus veteris arenis oppleti.

ſpexit. Thorlaciani *igitur confeſtim reverſi, gladios vibrarunt et ludentes aggreſſi ſunt, unde coorta pugna aliqvot vulnerati ſunt, ſed nemo occiſus.* Steinthorus *dum hæc acciderant, abſens, colloqvia cum Pontifice* Snorrone *habuerat. Prælio interim finito, foederi dabatur locus, arbitrio* Snorronis Pontificis et Steindoris *faciendi. Comparatis deinde vulneribus ac invaſione, qvod ſupereſſe diſcrimen videbatur, pecunia expiatum fuit. Qvibus actis, ſinguli, cum domum redirent, reconciliati habebantur.* A. D. 998.

Cap. XLII.

Hac æſtate qvædam navis in oſtium Raunhafnenſe, *alia vero ad* Dagverdareyram *peregre appulerunt. Pontifex* Snorro *ad navem* Raunhafnenſem *qvindecim viris ſtipatus eqvitavit. Qvi, cum ſuperatis auſtrum verſus tesqvis in vallem* Dugfuſenſem *deſcendiſſent, eos viri ſex probe armati eqvis velociter ſecuti ſunt, filii nempe* Thorbrandi. Snorroni, *qvo ituri eſſent, percontanti, ad navem* Raunhafnenſem *ſe tendere regeſſerunt. Tunc ille, negotia illorum ſe ſuſcepturum addidit, eos reverti jubens nec alios irritare; parvam nempe inter eos, qvibus antea ſimultates interceſſiſſent, ſi convenerint, diſſidii cauſam reqviri dictitavit. Regeſſit* Thorlefus Kimbius: *Id nondum referetur, non audere nos præ metu* Breidvicenſium, *tribum pereqvitare, tibi vero, ſi itinere ſuſcepto, utut negotia habeas expedienda, pergere non ſuſtines, domum redire facile licebit. Ad qvæ* Snorro *nihil qvicqvam reſpondit. Collibus deinde ſuperatis, primum* (*) Hofgàrdos *et inde per arenas ſecundum littus teten-*

(*) Hodie *Gardar*, villa in Tribu *Stadar Sveit.*

A. D. *Þórbrandzſynir* frá þeim oc upp at *Backa.* Oc er þeir kvamo at
998. bænom, lupo þeir af baki oc ætlupo inn at gánga, oc fengo egi uppbrotit hurþina, hlupo þeir þá uppá huſin oc tóco at riúfa. *Arnbiörn* tóc vapn ſín, oc varþiz innan or húſunom, lagþi hann út í gegnom þekiuna, oc varþ þeim þat ſkeinoſamt. Þetta var ſnemma um morginin, oc var veþr biart. Þenna morgin höfþó *Breidvíkingar* ſtadit upp ſnemma, oc ætlupo at ríþa til ſcips, enn er þeir qvamo inn fyrir *Öxl*, ſá þeir at maþr var i ſkrúdklæþom á húſom uppi á *Backa*, enn þeir viſſo at þat var egi búnadr *Arnbiarnar*, ſnero þeir *Biörn* þá þángat ferd ſinne. Enn er *Snorri* Goþi viſſi at *Þorbrandzſynir* höfþó frá riþit föruneyti hans þá reid hann eptir þeim, oc er þeir kvamo á *Backa*, voro þeir ſem ódaztir at riúfa húſin, oc þá bad *Snorri* þá fráhverfa oc gera engan úfrid i ſínv föroneyti. Oc med þvi at þeim hafþi egi tekiz inngángan þá gáfo þeir upp atſóknina ſem *Snorri* bád, oc riþo ſíþan til ſcips med *Snorra. Breidvikingar* kvamo til ſkips um dagin, oc gengo hvarir med ſinom flocki, voro þá miklar dylgior oc vidſiár, enn hvariger leituþo á aþra. Voro *Breidvikingar* fiölmennari í kaupſtefnonne. *Snorri* Goþi reid um qvelldit i *Hofgarþa*, þar bió þá *Biörn* oc *Geſtr* ſonr hans, fader *Hofgarþa-Refs.* Þeir *Biörn Breidvikinga* kappi budo *Arnbyrne* at ríþa eptir þeim *Snorra* Goþa, enn *Arnbiörn* villdi þat egi, oc qvád nú hafa ſkylldo hvarir þat, er fengit hafa. Þeir *Snorri* riþo heim um dagin epter, oc undo *Þorbrandzſynir* nú ſínom lut verr enn áþr.

XLIII.

tetenderunt. Verum ut ad Oſas *fere pervenerunt*, *filii* Thorbrandi *eqvis ab iis avecti* Backum *aſcendebant. Qvo delati eqvis deſiliere*, *ædesqve ingreſſuri*, *januam effringere non valuerunt. Ædibus igitur aſcenſis tectum rumpere cæperunt.* Arnbiörnus *autem arreptis armis intra ædes conſtitutus ſe defendit*, *iisqve per tectum trajectis multis oppugnantes vulneribus affecit. Hæc mane, ſereno coelo acciderunt. Iſthoc die* Breidvicenſes, *mature ſurrexerunt*, *qvod ad navem eqvitare decreviſſent:* Axlam *autem prætervecti*, *viros ſplendide veſtitos*, *ædes* Backenſes *aſcendiſſe conſpexerunt*, *et cum amictum* Asbiörni *talem non eſſe noverint*, Biörnus *cum ſuis iter illuc direxit. Sed* Snorro, *ut filios* Thorbrandi *a comitatu diſceſſiſſe animadvertit*, *eqvis eos ſecutus eſt*, Backumqve, *dum tecta qvam ſumopere ruperunt*, *pervenit. Tunc* Snorro *eos reverti juſſit*, *ullasqve in ſuo comitatu turbas movere probibuit. Illi vero*, *qvod ingredi neqvierant*, *ab impetu rogante* Snorrone *deſtiterunt*, *eumqve ad navem comitati ſunt. Eodem die* Breidvicenſes *ad navem qvoqve venerunt*, *ubi pars utraqve ſuum inſtituit agmen*, *adeo ut altera alteram editis tamen hoſtilis animi indiciis*, *vitaret*, *et ab armis mutuo ſibi inferendis abſtineret:* Breidvicenſes *autem in hiſce nundinis freqventiores fuere. Veſperi* Snorro Hofgardos *eqvitavit*, *qvod prædium eo tempore* Biörnus *unacum filio* Geſto, *patre* Refi Hofgardenſis *incoluit*, Biörnus Breidvicenſium Athleta *cum ſuis*, Arnbiörno *ad inſeqvendum Pontificem* Snorronem, *opem ſuam obtulit*, *qvam hic recuſavit*, *qvemcunqve*, *qvod contigiſſet*, *obtenturum dictitans. Die poſtero Pontifex* Snorro *cum ſuis domum rediit*, *filii vero* Thorbrandi *ſortem ſuam æqve minus ac antea tulerunt.* A. D.

CAP.

A. D. 998.

XLIII. Cap.

Bóndin *Þórbrandr* átti þræl þan er *Egill Sterki* het, hann var maþr meſtr oc ſterkaztr, oc þótti honom ill æfi ſin er hann var ánaudgadr, oc bad opt *Þórbrand* oc ſono hans, at þeir gæfi honom frelſi. oc baud þartil at vinna ſlíct er hann mátti. Þat var eitt qvelld er *Egill* geck at ſaudom út til *Borgardals*, oc er aleid qvelldit, ſá hann at örn ſlaug veſtan yfer fiördin: dyrhundr mikill fór med *Egli*, örninn lagdiz at hundinom, oc tók hann i klær ſer, oc flaúg veſtr aptr, yfer fiordin á dys *Þórólfs Bægifótz*, oc hvarf þar under fiallit. Þenna fyrirburd qvad *Þorbrandr* fyrir tídendom. Þat var ſidr *Breidvikinga* um hauſtom, at þeir höfþo knattleika um vetrnátta ſkeid undir *Öxl* ſuþr frá *Knerri*; þar heita ſíþan *Leikſcâla veller*, oc ſótto menn þangat um alla ſveitina, voro þar gerſir leikſkálar miklir, viſtoþoz menn þángat (n) oc ſáto þar hálfan mánat eþr lengr. Var þar þá gott mannval um ſveitina, oc bygd mikil. Fleſter inir yngri menn voro at leikom, nema *Þordr Blígr*, hann mátti egi at vera fyrir kappsſaker, enn egi var hann ſva ſterkr, at hann mætti egi fyrir þá ſöc at vera, ſat hann á ſtóli, oc ſá leikin. Þeir brædr *Biörn* oc *Arnbiörn* þótti egi at leiknom hæfir fyrir aflsſaker, nema þeir lekiz vid ſiálfer. Þetta ſama hauſt ræddo *Þorbrandzſynir* vid *Egil* þræl ſin, at hann ſculi fara út til knáttleikanna, oc drepa nockorn af *Breidvikingom*, *Biörn* eda *Þord* eþr *Arnbiörn* med nockoro móti, enn ſíþan ſcal hann hafa frelſi.

Þat

(n) Iti vída add. Wolffb.

Cap. XLIII.

A. D. 998.

Erat Patrifamilias Thorbrando *mancipium nomine* Egillus Robuſtus. *Is alios ſtatura roboreqve ſuperans, vitam ſuam, qvod ſervilis eſſet, ægre tulit, unde* Thorbrandum *filiosqve, ut libertate ſe donarent, ſæpius rogavit; qvam ſe qvocunqve valeret modo mereri ſpoſpondit. Accidit aliqvo veſpere cum* Egillus *in* Alftafiördum *ad* Borgardalum *usqve, oves congregaturus introrſum iviſſet, ut affecto veſpere, aqvilam ab occidentali ſinus latere volantem conſpiceret. Hæc ingenti, qvi* Egillum *ſeqvebatur cane venatorio ungvibus arrepto trans ſinum ad tumulum* Thorolfi Bægifoti *revolavit, ibiqve infra montem diſparuit. Iſthoc prodigium, caſus memorabilis omen eſſe* Thorbrandus *aſſeruit. Mos erat autumnalis* Breidvicenſibus, *circa initium hyemis apud* Axlam *auſtrum verſus a* Knerro *ſitam pilis ludere; qvi locus* Leikſkálavellir (*tabernarum luſoriarum campi*) *inde appellatus eſt. Huc totius tribus incolæ freqventes confluxerunt, exſtructisqve tabernis luſoriis uſi duas ibi vel plures ſeptimanas egerunt. Erat tunc iſta tribus haud paucis viris delectis, multisqve prædiis conſpicua. Plurimi præter* Thordum Bligum *viri juniores ludis interfuerunt: is pervicaciæ cauſa, ludos committere non potuit: ſed non fuit adeo robuſtus, qvin ea de cauſa adeſſe poſſet; hinc in ſella ſedens ludos ſpectavit. Fratres* Biörnus *et* Arnbiörnus *ludis minus idonei præ virium excellentia videbantur, niſi una luderent. Iſthoc autumno filii* Thorbrandi *cum mancipio* Egillo, *verba fecerunt, ut ad ludos pilarum profectus, qvendam* Breidvicenſium, Biörnum, *ſive* Thordum *vel* Arnbiörnum *qvodammodo necaret, qvo*

A. D. 998. Þat er ſumra manna ſögn, at Þat veri gert med ráÞi *Snorra* GoÞa, oc hafi hann ſva fyrir mællt, at hann ſkyldi freyſta ef hann mætti leynaz ofann i ſkálan, oc leita ÞaÞan til áverka vid menn: oc bad hann gánga ofann ſkardit, Þat er upp er frá leikſkálom, oc gánga Þá ofann, er máleldar veri gerver, Þvíat hann ſagÞi Þat miöc far vedranna, at vindar lögÞuz af (o) rauneno um qvelldum, oc hellt Þá reykinom upp i ſcardit, oc bad hann Þeſſ bíÞa um ofanngavnguna er ſkardit fylldi af reyk. *Egill* redz til ferdar Þeſſar, oc fór fyrſt út um fiördo, oc ſpyrr at ſaudom *AlſtfyrÞinga*, oc let ſem hann færi i eptirleit. Enn á meÞann hann veri i Þeſſi ferd, ſkylldi *Freyſteinn Bófi* gæta ſauda i *Alſtafyrdi.* Um qveldit er *Egill* var heiman farinn, geck *Freyſteinn* at ſaudom veſtr yfer ána oc er hann kom á ſkriÞo Þá, er *Geirvör* heitir, er gengr ofan, fyrir veſtann ána, Þá ſá hann mannz höfut lauſt óhulit: höfuÞit qvaÞ ſtöko Þeſſa.

Rodin er Geirvör
gumna blódi,
hún mun hylia
hauſa manna.

Hann ſegir *Þorbrandi* fyrirburdin, oc Þótti hönom vera tíÞinda vænligt. Þat er at ſegia af ferd *Egils*, at hann for út um fiördo, oc upp á fiall fyrir innann *Búlándz höfÞa*, oc ſva ſuÞr yfir fiallit, oc ſtefndi ſva, at hann geck ofann i ſkarÞit at leikſkálom, leyndiz hann Þar um dagin, oc ſá til leikſins. *Þórdr Blígr* ſat hiá leikinom, hann mælti: Þat veit ec egi, hvat ec ſe upp i ſkardit, hvert

(o) hauſum Wolſt. hafinu 445.

facto libertatem obtineret. Ferunt nonnulli hæc consiliis Pontificis Snorronis *facta, eumqve ita præcepisse, ut* Egillus *in tabernam clam descendere, ibiqve præsentes vulneribus afficere, tentaret: qvem in finem illi fauces montis supra tabernas lusorias siti adeundæ essent: indeqve ignibus coqvinariis accensis descendendum: siqvidem ille soleret esse status tempestatis, ut venti, tempore vespertino, á mari spirarent, unde fumus in fauces montis auferretur: curandum igitur ne descensus fieret, anteqvam fauces fumo replerentur.* Egillus *iter aggressus, superatis primum, qvi ad meridiem jacent, finibus, de ovibus* Alftfiördensium *qvæsiit, qvas se congregatum ire simulavit. Cæterum donec iter isthoc absolveret,* Freisteinus Bosius *oves* Alftfiördensium *pasceret. Eodem vespere, qvo* Egillus *domo profectus fuerat,* Freysteinus *oves collecturus amnem versus occidentem superavit: at cum in delapsam ab occidentali amnis latere ruinam montis,* Geirvör *dictam, perveniret, caput ibi nudum jacere conspexit, qvod cantilenam istam protulit.* A. D. 998.

Illita est Geirvör
humano cruore
conteget illa
crania virorum.

Hoc ille Thorbrando *prodigium exposuit, qvi casus memorabilis indubium omen esse judicabat. Id de itinere* Egilli *narrandum, qvod superatis extrorsum finibus, montem intra* Bulandshofdum *ascenderet, itinere austrum versus ita directo, ut in fauces montis supra tabernas lusorias descenderet, ubi ista die latens spectavit ludos. Assidens ludis* Thordus Bligus *in hæc*

 verba

A. D. 998. hvert þar er fugl, eþr leyniz þar maþr, oc kemr upp ſtundom? kvikt er þat ſegir hann, þycki mer rád at um ſe forvitnaz. Engi madr ſá þetta annarra, oc vard því egi atleitat. Þenna dag, luto þeir búdarvörd *Biörn Breidvíkingakappi* oc *Þordr Blígr*, oc ſkylldi *Biörn* gera elld, enn *Þordr* taca vatn. Oc er elldrinn var gerfr, lagþi reykin upp i ſcardit, ſem *Snorri* hafþi getit til, geck *Egill* þá ofann eptir reykinom oc ſtefndi til ſkálans þá var enn egi lokit leiknom, enn dagin var miöc áliþit, oc tóko elldarnir miöc at brenna, enn ſkálinn var fullr af reyk. *Egill* ſtefner þángat, oc hafþi ſtirnat miöc á fiallino, oc ſíþan legit eptir i ſkardino, hann hafþi ſkúfaþa ſkóþvengi ſem þá var ſiþr til oc hafþi loſnat annarr þvengrinn, oc dragnadi ſkufrinn, geck þræll-inn þá inn i forhúſit. Enn er hann geck i Adalſkalan, villdi hann fara liódliga, þvíat hann ſá, at þeir *Biörn* oc *Þordr* ſáto vid elld, oc ætladi *Egill* nú á lítilli ſtundo at vinna ſer til æfinnligs frelſis. Oc er hann vildi ſtíga yfir þrepſcauldin, þá ſteig hann á þvengiar ſkúfin þan er dragnadi, oc er hann villdi hinom fætinom framſtíga, þá var ſkufrinn faſtr, oc af því reiddi hann til fallz, oc fell hann innar á gólfit, varþ þat ſva mikit fall oc dynkr, ſem nautz búkr fleginn veri kaſtat. *Þórdr* lióp upp, oc ſpurdi hvat fianda þar færi, *Biörn* lióp oc upp oc at honom oc feck tekit han, áþr hann komz á fætr, oc ſpyrr hver hann veri? hann ſvarar: *Egill* er her *Biörn* felagi! ſegir hann. *Biörn* ſpurþi, hverr er *Egill* þeſſi? þetta er *Egill* or *Alſtafyrdi* ſegir hann,

Þórdr

verba prorupit: qvid erit, qvod in faucibus montis conſpicio? utrum volucris ſit, an latens ibi homo, neſcio; eſt vero inqvit, vivum qvid; hoc explorare conſultum mihi videtur. Verum hoc cum alii videre non poſſent, in actum non abiit. Iſthoc die cuſtodia tabernæ Biörno Athletæ Breidvicenſium *et* Thordo Bligo *contigit, qvorum ille ignes accenderet, hic vero adferret aqvam. Accenſis autem ignibus, fumus ex conjectura* Snorronis *fauces replevit, qvem ſecutus* Egillus *de monte ad tabernam tetendit, qvo cum veniret, ludi nondum erant finiti, dies autem coelo fere exciderat, ignesqve multum coeperunt ardere, unde taberna fumo repleta erat. Huc igitur curſum direxit* Egillus, *cujus jam poſt iter per montes factum et diem ſub dio qviete actum multum rigebat corpus. Erant illi, ut id temporis mos ferebat corrigiæ calceorum (in extremitatibus) cirratæ, qvarum altera, dum veſtibulum ſubiret, fuit laxata, adeo ut cirrus terram verreret Tricclinium ingreſſus furtim progredi voluit, vidit enim* Biörnum *atqve* Thordum *ignibus aſſidere, unde jam brevi hora perpetuam libertatem mereri ſtatuit. Verum ut limen transſcendere voluit, illum, qvi pendebat, cirrum calcabat, unde pedem, cujus jam corrigia fluxit, prolaturus, qvod fixus ſub altero, cirrus eſſet, in lapſum pronus ruinam ingenti ſono dedit alliſus pavimento, fragore haud minori et ſtrepitu, qvamſi decoriati bovis laniena in pavimentum eſſet vi projecta. Qvo audito* Thordus *repente ſurgens, qvis ibi dæmon iret? rogat: et* Biörnus *una ſurgens advenam accurrit, et anteqvam ſurgere poſſet comprehenſum, qvinam eſſet? percontatur. Regeſſit ille. Hic, ſodes* Biörne! Egillus *ſum. Iterumqve, qvisnam* Egillus *eſſet? interrogatus,* Egillum *ex* Alftafiördo *ſemet eſſe confitetur. Tunc con-*

A. D. 998.

 feſtim

A. D. *Þórdr* tóc ſverd oc villdi höggva han, *Biörn* tóc þá *Þord*, oc
998. bad hann egi ſva ſkiótt höggva mannin, viliom ver áþr hafa af honom ſannar ſögor. Setto þeir þá fiötor á fætor honom, enn um qvelldit er menn kvamo heim til ſkála ſegir *Egill* ſva at allir menn heyrdo, hverſo férd hanns hefþi ætlot verit, ſat hann þar um nóttina; enn um morginin leiddo þeir hann uppí ſkarþit, þat heitir nú *Egilsſkard*, oc drápo hann þar. Þat voro lög i þann tíma, ef maþr drap þræl fyrir manni, at ſá maþr ſkylldi færa heim Þrælsgiölld, oc hefia ferd ſína fyrír hina þridio ſól, eptir víg þrælſins: þat ſkylldu vera XII aurar (p) Sylfrs, oc ef þræls giolld vóro at lögum færd, þá var ecki ſókn til um víg þrælſins. Eptir víg *Egils*, tóco *Breidvíkingar* þat rád, at færa þrælsgiöld at lögom. Þeir vòldo XXX manna þaþan frá leikſkálom, oc var þat einvalalid. Þeir riþo nordr um heidi, oc giſto um nótt á *Eyri* hiá *Steinþori*, redz hann þá til ferdar med þeim, voro þeir þaþan i ferd LX manna, oc riþo inn um fiördo oc voro aþra nótt á *Backa*, at *Þormóds* bródir *Steinþórs*. Þeir qvöddo þá *Styrr* oc *Vermund* til þeſſarar ferdar (*), oc voro þá ſaman LXXX manna. Þá ſendi *Steinþórr* man til *Helgafellz*, oc villdi vita, hvat *Snorri* Goþi tæki til ráþs, er han ſpurdi liþſamnadin. Enn er ſendimaþrinn kom til *Helgafellz* ſat *Snorri* Goþi i öndvegi ſíno, oc var þar engi breytni á hybylom, varþ ſendimaþr *Steinþórs* engra tiþinda viſſ, hvat *Snorri* ætladiz fyrir; enn er hann kom til *Backa*, ſegir hann *Steinþóri* hvat tíþinda var at *Helgafelli*. *Steinþórr* ſvarar, þeſſ var von, at *Snorri* mundi þola mönnom lög: oc ef hann ferr egi inn til *Alftafiardar*, þá
ſe

(p) Sylf s om. Wolſt.

(*) oc þeir qvöddo frændr ſína med ſer *add.* Wolfenb.

festim Thordus *gladium arripuit eum occisurus: qvod videns* Biörnus, *prehensum* Thordum, *ne statim virum necaret, vetuit, nos enim curabimus ait, ut rem nobis exponat. Vespere autem, cùm lusores ad tabernam rediissent;* Egillus *audientibus singulis, qvemadmodum iter ejus decretum fuisset, exposuit, noctemqve ibi transegit; seqventis autem diei mane in fauces hodie* Eigilsskard *dictas deductus occiditur. Erat id temporis legibus receptum, ut, siqvis servum alterius occideret, mulctam cædis domum possessori deferret, idqve ante tertium a cæde mancipii solem iter ingrediretur: erat autem summa mulctæ duodecim argenti unciæ, qvæ si lege solverentur, nullus actioni in cædem mancipii locus fuit. Post cædem* Egilli *id consilii coeperunt* Breidvicenses, *ut mulctam jure deferrent. Triginta igitur a tabernis lusoriis delectæ singulos fortitudinis viros elegerunt. Qvi tesqvis boreali itinere superatis* Eyræ *apud* Steinthorem *pernoctant, et hujus comitatu aucti, ut numero jam essent LX, inde sinus transeunt, alteramqve* Backi, *apud fratrem* Steinthoris, Thormodum, *noctem agunt. Hic ad iter subeundum provocatis* Vermundo *et* Styre(*) *agmen viris LXXX constitit.* Steinthor *postea virum,* Helgafellum, *qvid Pontifex* Snorro, *dum manum colligi audiret, consilii sumeret, exploratum misit. Qvi ut* Helgafellum *venit speculator, Pontifex* Snorro *sedem supremam tenuit, nec ulla in ejus ædibus mutatio visa est, unde nuncius rerum, qvas moliretur* Snorro, *ignarus revertitur* Backum, *et* Helgafelli *animadversa* Steinthori *exponit. Qveis auditis ille, qvis inqvit non credat Pontificem sinere alios jure uti, et nisi in* Alftafiordum *eat, qvid tanto copiarum numero*

A. D. 998.

(*) Fvi cognatos itineris socios esse postulabant *add. Wolfenb.*

A. D. 998. ſe ec egí, til hvers ver þurſom lipsfiöllda þenna, því ec vil at menn fari ſpakliga, þó ver halldim málom vorom til laga, ſyniz mer ráþ *Þordr* frendi, ſegir hann, at þer *Breidvikingar* ſeet her epter, þvíat þar man minnzt til þurfa at íkomi med ydr *Þorbrandzſonom.* *Þordr* ſvarar: þat er viſt at ec ſkal fara, oc ſkal *Þorleifr Kimbi* egi eiga at því at ſpotta, at ec þori egi at færa þrælsgiöldin. Þá mælti *Styrr* til þeirra brædra *Biarnar* oc *Arnbiarnar:* þat vil ec ſegir hann, at þit ſet epter med XX menn. *Biörn* ſvarar, egi man ec keppazt til fylgdar vid þic meirr enn þer þyckir hæfiligt, enn egi hefec þar fyrri verit, at ec hafi liþrækr verit gerr: hygg ec, ſegir hann, at ydr verþi *Snorri* Goþi diúpſærr i ráþonom, em egi ec framſynn ſegir *Biörn:* enn þó er þat hugbod mitt, at þar komi i þeſſi ferd, at þer þycki þínir menn egi ofmargir áþr enn, finnumz næſt. *Steinþórr* ſvarar: ec ſkal gera ráþ fyrir oſſ, meþann ec em hiá þó ec ſe egi ſva diupſærr, ſem *Snorri* Goþi. mega ſkalto þat frændi fyrir mer ſegir *Biörn.* Eptir þetta riþo þeir *Steinþorr* brott af *Backa*, nær LX manna inn eptir *ſkeiþom* til *Drápuhlíþar* oc inn yfer *Vatzhálshöfþa*, oc um þveran *Svelgsárdal*, oc ſtefndo þaþan inn á *Ulfarsfellzháls.*

XLIV. Cap.

Snorri Goþi hafþi ſent nábúom ſínom ord, at þeir ſkylldo flytia ſkip ſín undir *Raudavikrhöfþa*, fór hann þegar þángat, med heimamen ſína, er ſendi maþr *Steinþórs* var farinn brott, enn því fór hann egi fyrr, at hann þóttiz vita at maþrinn mundi ſendr vera, at niósna um athafnir hans. *Snorri*

fór

numero opus habeamus, non video, nos enim, utut causam jure A. D.
prosequamur, qviete proficisci volo, unde consultum erit, cognate Thorde! *vos* Breidvicenses *hic remanere, qvos et filios* Thorbrandi *exigua dissidii causa ad arma excitabit. Adhæc* Thordus: *Utiqve ego proficiscar, nec id* Thorlefo Kimbio *risus causa erit, ut mulctam pro cæde mancipii deferre timeam. Tunc* Styr *ad fratres* Biörnum *et* Arnbiörnum: *Vos inqvit, cum viginti comitum remanere volo. Regessit* Biörnus; *te comitari, plus qvam commodum tibi videtur, non contendam: nullibi vero antea e copiis rejectus fui; at fore auguror, ut vos Pontificem* Snorronem *in consiliis magis callidum experturi sitis, et mihi minime licet provido animus præsagit rem in hoc itinere eo perventuram, ut tibi anteqvam proxima vice conveniemus, tui minus multi videantur. Iterum* Styr: *ipse dum adfuero nobis providebo, licet ego* Snorroni *consiliis cedam. Id tibi qvoqve regessit* Biörnus *præ me licebit cognate.* Steinthor *postea ac comites* Backo, *numero fere LX eqvitarunt secundum* Skeidas, *primum* Drápuhlidam, *et inde per transversum* Svelgsardalum *profecti in collum* Ulfarsfellsháls *iter direxerunt.*

998.

Cap. XLIV.

Pontifex Snorro *per nuntium a vicinis petierat, ut naves suas sub promontorium* Hraunhafnarhöfda *deveherent. Illuc se cum domesticis, confestim, ubi emissarius* Steinthoris *discesserat, contulit; ea vero de causa prius domo non abiit, qvod virum istum, qvid faceret explorandi gratia missum esse pro*

 certo

A. D. fór inn epter *Alftafyrdi* þrennom ſkipom, oc hafdi ner L man-
998. na oc kom hann fyrr á *Karsſtaþi* enn þeir *Steinþórr.* Enn er menn ſá ferd þeirra *Steinþórs* af *Karsſtödom* þá mælto *Þorbrandzſynir* at þeir ſkylldo imót þeim, oc láta þá egi ná at koma i túnit, þviat ver höfom liþ mikit oc frítt, þar voro LXXX manna fyrir. Þá ſvarar *Snorri* Goþi, egi ſkal þeim veria bæin, oc ſkal *Steinþórr* ná lögom, þvíat hann man vitrliga oc ſpakliga fara meþ ſíno ráþi, vil ec at allir menn ſe inni, oc káſtiz engom ónytom ordom á, ſva af þeim aukiz vandrædi manna. Epter þat gengo allir i ſtofo, oc ſettoz í becki, enn *Þórbrandzſynir* gengo um gólf. Þeir *Steinþorr* riþo at dyrom. Sva er frá ſagt, at hann veri i raudom kyrtli, oc hafþi drepit upp fyrir blodunom undit beltit: hann hafþi fagran ſkiölld oc hiálm, gyrdr ſverdi, þat var forkunnarliga búit, enn þó egi vel beitt: hiölltinn voro hvít fyrir ſylfri, oc vafiþr ſilfri medalkaflinn, oc gylldar lyſtor á. Þeir *Steinþórr* ſtigo af heſtom ſínom, oc geck hann upp at dyrom, oc feſti á hurdar klofan ſiód þan er í voro XII aurar ſilfrs: hann nefndi þá vatta, at þrælsgiöld voro þá at lögom færd. Hurþin var opin, enn heima kona ein var i dyrunom, oc heyrdi vatta nefnona, geck hon þá i ſtofo, oc mælir: þat er bædi, ſegir hon, at hann *Steinþórr* af *Eyri* er drengilegr maþr, enda mæltiz honom vel, er hann færdi þrælsgiöldin. Oc er *Þorleifr Kimbi* heyrdi þetta, þá liop hann út oc adrer *Þórbrandzſyner*, oc ſiþan gengo fram allir þeir, er i ſtofunni voro. *Þorleifr* kom fyrſtr i dyrnar, oc ſá at *Þorþr Bligr* ſtóþ fyrir dyrom oc hafþi ſkiölld ſin, enn *Steinþórr* geck þá fram

certo haberet, Snorro *L fere viris ſtipatus tribus navibus ſecundum* Alſtafiordum *vectus prior* Steinthore Karſtadas *pervenit.* A. D. 998.
Caeterum ut iter Steinthoris Karſtadis *conſpectum eſt, filii* Thorbrandi, *ut occurrentes, eos ab aditu prati culti arcerent, monuere dicentes ſe multa fortiqve manu prævalere: erant autem numero LXXX. Ad hæc Pontifex* Snorro *regeſſit: ab aditu villæ non ſunt arcendi,* Steinthori*qve litem jure proſeqvi non prohibendum, ſiqvidem ſuum ille negotium ſapienter et ſine tumultu expediet; hinc, ut ſinguli intra ædes maneatis, nec ulla cum iis inutilia verba faciatis, ſvadeo, ne majores inde difficultates enaſcantur. Omnes poſtea triclinium ingreſſi in ſcamnis conſederunt, filii vero* Thorbrandi *per pavimentum obambularunt.* Steinthor *cum ſuis ad fores eqvitavit. Relatum eſt eum fuiſſe indutum pallio rubro, cujus laciniæ cingulo conditæ prominebant: ſplendidum geſtaſſe ſcutum galeamqve, et gladio arte ſumma facto cinctum, at minus acuto, cujus capulus argento erat candidus, manubrium vero argento obductum inauratisqve lamellis exornatum.* Steinthor *cum ſuis eqvis deſcendens fores acceſſit, crumenaqve, cui duodecim inerant unciæ argenti clavo januæ appenſa, teſtes, qvod mulcta pro cæde mancipii legitime eſſet oblata nominavit. Patuit janua, et qvædam domeſticarum in oſtio fuit conſtituta, qvæ teſtes nominari cum audiſſet, triclinium ingreſſa dixit. Eqvidem* Steinthor *ille* Eyrenſis *vir eſt ſpectabilis, etenim dum mulctam pro cæde mancipii offerret, diſerte loqvebatur. Qveis auditis* Thorlefus Kimbius *cum fratribus excurrit, ſingulis, qvi in triclinio fuerant ſecutis.* Thorlefus *ante hos in oſtium progreſſus* Thordum Bligum *ſcutum gerentem ad fores ſtare,* Steinthorem *vero in pra-*

 tum

A. D. fram i túnit. *Þorleifr* tóc spiót er stóþ i dyrunum oc lagdi til
998. *Þordar Bligs*, oc kom lægit i skiölldin, oc rendi af skildinom í öxlina, oc var þat mikit sár. Epter þat lupo menn út, varþ þar bardagi i tunino. *Steinþór* var inn ákafazti oc hió til beggia handa. Oc er *Snorri* Goþi kom út, bad hann menn stödva vandrædin, oc baþ þá *Steinþórr* ríþa burt af tunino, enn hann qvadz egi mundo láta eptir fara. Þeir *Steinþórr* fóro ofan eptir vellinom, oc skildi þá fundin. Enn er *Snorri* Goþi geck heim at dyrom, stóþ þar fyrir honom *Þóroddr* sonr hans, oc hafþi mikit sár á öxlinne; hann var þá XII vetra gamall. *Snorri* spurþi hverr han hefþi særdan. *Steinþórr* af *Eyri*, segir hann. *Þorleifr Kimbi* svarar: nú launadi hann þer makliga, er þú vildir egi epter honom láta fara: er þat nú mitt ráþ, at ver skilim egi vid þetta; sva skal oc nu vera, segir *Snorri* Goþi, at vid skulom videigaz fleira, bad hann *Þorleif* nú segia mönnom, at epter þeim skylldi fara. Þeir *Steinþórr* voro komnir ofan af vellinom, er þeir sá epterreiþina, oc snero síþan upp i skriþuna *Geirvör*, oc bióg-guz þar fyrir, þviát þar var vígi gott, fyrir griót saker. Enn er flockrinn *Snorra* geck neþan skriþuna, þá skaut *Steinþórr* spióti at fornom siþ, til heilla ser yfer flock *Snorra*, enn spiótit leitadi ser stadar, oc varþ fyrir Márr (q) *Hallvardsson* frendi hans, oc vard hann þegar úvígr, oc er þat var sagt *Snorra* Goþa, þá svarar han: gott er at þat syniz, segir hann; at manni er egi jafnan bezt at gánga siþazt. Epter þetta tókz þar bardagi mikill, var *Steinþórr* i öndverþom flocki sinom, oc hió á tvær hendor, en sverþit hans it (r) búna beit egi, er þat kom i hlífarnar, oc

(q) *Hallvardson add Wolffenb.*

(r) Gullbúna. Wolffenb.

tum cultum prodire conspexit: arrepta igitur, in ostio stante A. D.
hasta Thordum *impetivit; qvæ scuto allisa, in humerum inde* 998.
transiliit, magnumqve vulnus reliqvit. Qveis factis omnes foras ruebant et pugna in prato culto orta est. Steinthor *qvam vehementissime dimicans ad utrumqve latus gladium vibravit. At* Snorro *ut foras prodiit, difficultates sedari* Steinthoremqve *e prato cum suis discedere monuit prohibiturus suos eum perseqvi.* Steinthore *igitur a prato cum suis discedente conventus solvitur. Verum ut ad ostium* Snorro *rediit* Thoroddum, *filium suum duodecim jam annos natum vidit ingenti in humero vulnere saucium. Qvi a patre, qvis eum vulneraſſet? interrogatus*, Steinthorem *de* Eyra *eſſe vulneris authorem respondit. Qvod ut audivit* Thorlefus Kimbius, *ita tibi, inqvit, qvod cum a tergo impeti nolueris, merito rependit: ad id moneo ne re ita constituta ab invicem discedamus. Et* Snorro *regeſſit; major nobis cum iis profecto res erit.* Thorlefum *itaqve, ut comites, hostes inseqvi juberet, rogavit.* Steinthor *cum suis, ubi eqvis se hostes inseqvi conspexit, de prato descenderat: de via igitur deflectens ruinam montis* Geirvor *dictam ascendit, ibiqve certamini se paravit, siqvidem præsens ibi lapidum copia egregium propugnaculum præstitit. Cohorte Pontificis* Snorronis *montis ruinam ascendente* Steinthor *e more vetusto pro instantis prælii succeſſu hastam super copias hostiles projecit, cui locum qværenti obvius fuit* Maurus, Snorronis *cognatus, unde confestim pugnæ impar evasit. Qveis auditis* Snorro: *Expedit inqvit probari: non semper tutum eſſe, qvi postremus omnium incedit. Orta deinde acri pugna*, Steinthor, *in prima acie constitutus ad utrumqve latus cædebat; verum ornatus, qvem gerebat gla-*

 dius

A. D. oc bar hann þat oft under fót ſer. Hann ſókti þar meſt at, ſem
998. fyrir var *Snorri* Goþi. *Styrr Þorgrymſſon* ſótti hart fram med *Steinþóri* frenda ſínom, varþ þat fyrſt, at hann drap mann or flocki *Snorra* Goþa mágs ſíns: oc er *Snorri* ſá þat, mælti hann til *Styrs*. Syz hefner þu *Þóroddz*, dóttr ſonar þíns, er *Steinþórr* hefir ſærþan til Olífis, oc ei erto inn meſti níþingr. *Styrr* leit vid honom oc ſvarar: þetta fæ ec ſkiótt bætt, ſkipti hann þá um ſcilde ſínom, oc geck i liþ med *Snorra* Goþa oc drap annann mann ot liþi *Steinþórs*. I þenna tíma kvomo þeir at fedgar or *Lángadal*, *Aſlákr* oc *Illugi* (t) *Rauþi*, ſonr hans, oc leitodo medalgaungo: þeir höfþo XXXX manna, geck þá *Vermundr* inn *Mióſvi* i liþ med þeim. Beiddo þeir þá *Snorra* Goþa at hann leti ſtöþvaz manndrápin. *Snorri* bad *Eyrbyggia* þá gánga til griþa. Þá bádo þeir *Aſlakr*, *Steinþór* taca griþ handa ſínom mönnom. *Steinþórr* bad *Snorra* þá retta framm höndina, oc ſva gerþi hann, þá reiddi *Steinþórr* upp ſverþit, oc hió á hönd *Snorra* Goþa, oc varþ þar vid breſtr mikill, kom þat i ſtallahringin, oc tók hann miök ſva i ſundr, enn *Snorri* varþ egi ſárr. Þá kallar *Þóroddr Þorbrandzſon*: engi grid vilia þeir hafa, oc lettom nu egi fyrr enn drepnir ero allir *Þorláksſynir*, þá ſvarar *Snorri* Goþi: agaſamt mun þá verþa i heraþino, ef allir *Þorláksſynir* ero drepnir; oc ſkula halldaz griþ, ef *Steinþórr* vill, eptir þvi ſem áþr var mælt. Þá báþo allir *Steinþórr* taca griþin, fór þetta þá fram, at griþ voro, ſett med mönnom, þartil er hverr kæmi til ſíns heimas. Þat er at ſegia frá *Breidvikingom*, at þeir ſpurdo at *Snorri* Goþi hafþi med fiölmenni farit til

(s) oc allir hans menn. add. Wolffenb.
(t) *Rummi*. Wolffenb.

dius, ubi armis allifus eft, nimium hebes fuit, unde fæpius eum A. D.
pedi fubjecit; Cæterum, eam adverfi agminis partem in qva 998.
Pontifex Snorro *fuit conftitutus plurimum impetivit.* Styr Thorgrimi *filius in acie cognati* Steinthoris *acriter dimicavit, impetuqve primo unum e cohorte Pontificis* Snorronis *occidit: qvod ut confpexit* Snorro, Styrem *his affatur. Tu inqvit, Nepotem e filia*, Thoroddum, *qvem lethali vulnere* Steinthor *affecit, non ulcifcaris, utut homuncionum nulli es fecundus. Regeffit ille: hoc ego facile refarciam. Verfo deinde clypeo ad* Snorronem *tranfiit, aliumqve e cohorte* Steinthoris *virum fuftulit. Hoc momento* Aflakus *ejusqve filius* Illogius Rufus *ex villa* Langadalo *advenientes interceffionem tentarunt triginta viris ftipati, qvibus* Vermundus Miofvi *fe conjunxit. Hi Pontificem*, Snorronem, *ut ab homicidiis ceffaret, rogarunt; et ille* Eyrbyggios *paci locum dare juffit.* Steinthor *ut pro fuis pacem acceptaret, rogatus*, Snorronem *manum in hoc dare monuit; id qvod ille fecit. Tunc* Steinthor *vibrato gladio manum Pontificis percuffit, unde fragor ingens venit, fiqvidem annulus Pontificalis excipiendo ictum fere diffectus* Snorronem *a vulnere defendit. Videns hoc* Thoroddus Thorbrandi *filius alta voce clamavit. Nullum ifti pactum fervare volunt; unde nos, anteqvam occifi fuerint finguli filiorum* Thorlaci, *non defiftamus. Regeffit* Snorro: *Nimis turbarum in hac tribu erit, fi* Thorlaciades *ad unum, omnes occidantur, unde pax, qvam nuper dedimus, fi* Steinthor *voluerit, fervabitur. Tunc finguli* Steinthorem, *ut pacem acceptaret, rogarunt. Induciæ igitur, donec fuam qvisqve domum rediiffet, fancitæ funt. Id de* Breidvicenfibus *narrandum, qvod Pontificem* Snorronem *milite freqventem, ad* Alftafiordum

iviffe

A. D. til *Alftafiardar*, tóko þeir þá hesta sína oc riþo eptir *Steinþori*,
998. sem ákafaz, oc voro þeir á *Ulfarsfellz hálfi*, þá er bardaginn var á skriþunne, oc er þat sumra manna sögn, at *Snorri* Goþi sæi þá *Biörn*, er þeir voro uppi i hálsbrúninne, er hann horfþi i gegn þeim, oc var þvi sva audvelldr i griþa saulunni vid þá *Steinþorr*. Þá er þeir *Steinþórr* oc *Biörn* sinnaz á *Örlygstödom* segir *Biörn* at þetta hefþi farit eptir geto hans, er þat mitt rád segir hann at þer snúit aptr oc herdom nú at þeim. *Steinþórr* svarar hallda vil ec griþ mín viþ *Snorra* Goþa hverso sem mál vor scipaz siþan. Eptir þat riþo þeir allir hver til sins heima enn *Þórdr Bligr* lá i sárom á *Eyri*. I bardaganom i *Alftafyrþi* fello V menn af *Steinþóri*, enn tveir af *Snorra* Goþa, enn marger urþo sárir af hvarom tveggiom, þvíat fundrinn var hinn harþazti, sva segir *Þormódr Trefilsson* i *Hrafnsmálom*.

(a) Saddi svan-gædir (b)
(c) sára dyn-báru
örn á ulfs (d) verdi
i Alftafirdi:
þar let (e) þa Snorri
þegna at hiör-regni
fiörvi (f) þriá (sim) (g) numna,
sva skal (h) frænda (i) hefna.

Þor-

(a) suaddi *P.* svaddi *H.*
(b) grædder *B.* giæddri H. C. Græddi F. N. P. geddu *E. M.*
(c) saara *B.*
(d) ulsverdi *F. N.* verdi *B.* birdi *D.*
(e) þriá *L.*

ivisse audierint. Prehensis igitur eqvis Steinthorem, *qvam velocissime secuti, in collem* Ulfarsfellensem, *dum in ruina montis certatum est, pervenerunt, feruntqve nonnulli Pontificem* Snorronem, Biörnum *ac comites in supercilium collis provectos vidisse, e regione scilicet constitutos, ideoqve in concedendis* Steinthori *induciis facilem adeo fuisse.* Steinthor *et* Biörnus Örligstadis *convenerunt, et* Biörnus *isthæc ex conventura sua evenisse dictitavit; unde meum inqvit; est consilium, ut reversi eos urgeamus. Adhæc* Steinthor. *Pacem ait, cum* Snorrone, *servabo, qvicqvid de nostris posthæc litibus evenerit. Suam postea qvilibet domum rediit.* Thordus *autem* Bligus *præ vulneribus lecto affixus* Eyræ *diu decubuit. In certamine* Alftfiordensi, *e comitibus* Steinthoris *qvinqve, Pontificis autem* Snorronis *duo occubuerunt, multis utrinqve vulneratis. Etenim pugna acerrima fuerat, teste* Thormodo Trefilsonio *in Oda*, Hrafnamál *dicta.*

A. D. 998.

Saturavit cibator
corvi
aqvilam lupi cibo
in Alftafiördo:
ibi fecit tum Snorro
viros in prælio
vita tres (qvinqve) orbos,
ita cognati ulciscendi.

Thor-

(f) do L.

(g) gumna G. H. manna E. fé regna *D.*

(h) fiandi *F.*

(i) hefna B. F. N, G. H.

A. D. 998. *Þorbrandr* hafþi verit i bardaganom i medalgöngo med þeim *Asláki* oc *Illhuga*, oc hann hafþi þeim tilstefnt at leita um sættir, þackar hann þeim vel sína liþveizlo, oc sva *Snorri* Goþi fyrir sin styrk. Fór *Snorri* Goþi þá heim til *Helgafellz* eptir bardagan, var þá sva ætlat at *Þorbrandzsynir* skylldo vera ymizt á *Helgafelli*, eþr heima i *Alftafyrþi*, þartil er lyki málom þessom, þvíat þá voro enar mesto dylgior, sem von var, er allt var griþalaust med mönnom, þegar er menn voro heimkomner frá fundinom.

XLV. Cap.

Þat sumar áþr er bardagin var i *Alftafyrþi* hafþi skip komit i *Daugurdarnes*, sem fyrr var sagt. Þar hafþi *Steinþorr* af *Eyri* keypt teinæring vid scipit, oc er hann skylldi heimfæra scipit, tók hann vestannvedr mikit oc sveif þeim inn um *Þórsnes*, oc lendo í (u) *Þingscálanesi*, oc setto þar upp skipit i *Gruflunausti* oc gengo þaþan út yfer (x) ásana til *Backa*, fóro þaþan á scipi heim, enn teinæringrinn hafþi egi sóttr vorþit um haustit, oc stóþ hann þar i *Gruflunausti*. Þat var einn morgin litlo fyrir iól, at *Steinþórr* stóþ upp snimma, oc segir at hann vill sækia scip sitt inn i *Þíngskálanes* þá reþoz til ferdar med hönom, bræþr hans *Bergþórr* oc *Þórdr Blígr*, þá voro sár hans miöc gróin, sva at hann var vel vapn færr, þar voro oc i ferd Austmenn *Steinþors*. II: allz voro þeir VIII saman. Þeir voro fluttir, inn yfer

(u) *Þaung* et *Þangskala* nes 442. 345.

(x) Osana. 445.

Thorbrandus *in certamine præſens interceſſioni, cum* Asbrando *et* Illogio *interfuerat, eosqve ut transactionem ſancire tentarent, rogarat, unde iis pro lato ſibi auxilio*, Snorroqve *pro adjumento gratias egerunt. Pontifex deinde* Snorro *finita pugna domum*, Helgafellum *rediit, fuitqve ita conſtitutum modo* Helgafelli, *modo domi in* Alftafiördo, *donec lis ad finem eſſet perducta* Thorlaciades *manerent; ſummæ enim, ut par erat, hostilitates gliſcebant, qvandoqvidem nulla inter tribules, qvam primum ex congreſſu domum venerant, pax erat ſancita.* A. D. 998.

Cap. XLV.

Æſtate ante pugnam, navis ut ſupra dictum, ad Dagverdarneſum *peregre appulerat, a cujus vectoribus* Steinthor *de* Eyra *qvinqveremem coëmerat. Qvam cum domum deduceret, orto ingenti zephyro, remigantes præter* Thorsneſum, *introrſum acti ad lingulam* Thingſkalanes *navem appulſam in ſtationem* Gruflunauſt, *ſubduxerunt; unde per juga ad prædium* Backum *pedibus profecti, alia inde navi domum redierunt. Ceterum qvinqveremis hoc autumno* Eyram *trajici non poterat, unde in* Gruflunauſto *ſtetit. Accidit diei cujusdam mane, non multum ante feſtum Iolenſe, ut* Steinthor *mature ſurgens, ſe navem ex* Thingſkalaneſo *transvecturum diceret; cui cum eo itineri ſubeundo fratres* Bergthor *et* Thordus Bligus *ſe accinxerunt; hujus enim vulnera maximam jam partem ſanata fuerunt, adeo ut armis omnino par eſſet.* Steinthori *qvoqve duo, qvos hoſpitio exceperat* Oſtmanni *ſeſe comites adjunxerunt, adeo ut octo ſimul*

eſſent.

A. D. 998. yfer fiörd til (y) *Seliohöfþa*, oc gengo ſíþan inn á *Backa*, oc fór þaþan *Þórmóðr* broþer þeirra; hann var inn IX. Is vàr lagþr á *Hofſtaþavog* miök ſva at *Backa* inom *Meira*, oc gengo þeir inn eptir íſom, oc ſva inn yfir eyd til *Vigrafiardar*, oc lá hann allr. Honom er ſva háttat, at hann fiarar allan út at þurro oc legzt íſinn á leyrana er fiara er, enn ſker þau er voro i firdinom ſtóþo upp or íſinom oc var þar brotinn miöc íſinn um ſkerit, oc voro jakarner halir miöc út af ſkerino: lauſaſniór var fallinn á íſin, oc var hált miöc á íſinom. Þeir *Steinþórr* fóro i *Þingſkálanes*, oc drógo ſkipit or nauſtino, þeir toco bæþi árar oc þilior, oc lögþo þar eptir á íſinom, oc ſva klædi ſin oc vapn, þau er þingſt voro. Síþan drogo þeir ſkipit út yfir eyþit til *Hofſtadavogs*, oc allt út at ſkörinne oc gengo því næſt inn eptir klæþom ſínom, oc audrom faungom. Oc er þeir gengo inn aptr i *Vigrafiörd* ſáo þeir at VI menn gengo ſunnan or *Þingſkálaneſi*, oc fóro mikit út eptir íſnom, oc ſtefndo til *Helgafellz*, þeir *Steinþórr* höfþo grun af, at þar mundo fara *Þorbrandzſyner*, oc mundo ætla til julaviſtar út til *Helgafellz*, tóco þeir *Steinþórr* þá ferd micla út eptir firdinom, til klæda ſinna oc vapna þeirra ſem þar voro. Enn þetta var ſem *Steinþórr* gat, at þetta voro *Þorbrandzſyner*. Oc er þeir ſá at menn liópo inn epter firþinom þottoz þeir vita hverir þar mundo vera oc hugþo at *Eyrbyggiar* mundo vilia ſækia þeirra fund, toco þeir ſer þá oc ferd micla, oc ſtefndo til ſkerſins, oc hugþó ſer þar til viþrþóko, oc fóroz þeir þá miöc ſva i mót, oc qvamoz *Þorbrandzſynir* i ſkerit. Enn er þeir *Steinþórr* lupo fram um ſkerit,

---

(y) S. lia haufda 442. 445. Wolf.

essent. Qvi trans sinum ad Seliuhöfdum, (*isthmum salicis*) *de-* A. D.
vecti, Backium *inde tetenderunt*, *unde frater* Thormodus *una* 998.
profectus nonum effecit comitem. Erat brachium sinus Hofftadense *usqve ad* Backium *fere* majorem, *gelu constrictum: illi igitur per isthmum ad sinum* Vigrafiordum *iter fecerunt*, *qvi totus congelaverat. Istius natura talis est*, *ut refluxu maris siccus in totum reddatur*, *unde omnis glacies tempore salaciarum in fundo ejus limoso subsidit. Siti in sinu scopuli per confractam qva cingebantur*, *glaciem eminuerunt*, *fragmentis a scopulis multum declinantibus: in glaciem præterea nix recens deciderat*, *qvæ lubricam eam perqvam reddidit.* Steinthor *ac comites* Thingskálanesum *profecti*, *navem e statione deduxerunt*, *remos autem et tabulata*, *nec non vestes ac arma*, *qvæ majori fuerunt oneri in glacie deposita*, *reliqverunt. Nave deinde per isthmum ad* Hofftadavogum, *et usqve ad extremam* (*glaciei*) *marginem*, *deducta*, *vestes ac alia*, *qvæ reliqverant*, *allaturi revertuntur. Ut vero* Vigrafiördum *iteruu intrarunt*, *viros sex iter*, *e sito versus meridiem* Thingskálaneso *pedibus emetiri ac per glaciem* Helgafellum *cursum dirigere conspexerunt*, *qvos filios* Thorbrandi *esse*, *festum jolense celebratum* Helgafellum *ituros suspexerunt: qvapropter veloci cursu*, *secundum sinum*, *ad locum ubi vestes et arma jacebant*, *ferebantur. Cæterum viri isti*, *ut conjecerat* Steinthor, Thorbrandi *filii erant. Qvi cum viros ad interiora sinus currere viderunt*, *qvinam essent pro certo habentes*, Eyrbyggios *conventum sui qværere putarunt*, *hinc gressu similiter accelerato*, *ad scopulum*, *hostes ibi excepturi*, *tetenderunt*, *et metam ipso temporis momento*, *qvo illi obviam venerunt*, *obtigere. Ut vero præter scopulum* Steinthor

A. D. ſkerit, þá ſkaut *Þorleifr Kimbi* ſpióti i flock þeirra, oc kom þat
998. á (z) *Bergþor Þorlaksſon* miþian, oc varþ hann þegar úvígr, geck hann á íſinn oc lagþiz niþr, enn þeir *Steinþórr* ſótto þá at ſkerino, enn ſumir fóro eptir vapnom þeirra. *Þorbrandzſyner* vörþoz vel oc drengilega, höfþo þeir oc vígi gott, þvíat jakarner voro hallir út af ſkerino oc ákafliga háler, tókoz þvi ſeint áverkar med mönnom aþr þeir qvamo aptr, er vapninn ſótto, þeir *Steinþórr* ſótto VI at ſkerino, enn auſtmenn gengo i ſcotmál á íſin frá ſkerino, þeir höfþo boga, oc ſkuto á þá i ſkerit, oc varþ þeim þat ſkeinoſamt. *Þorleifr Kimbi* mælti, þá er hann ſá at *Steinþórr* brá ſverþino, hvítom ræþr þú enn hiöltonom *Steinþórr*, ſegir hann, enn egi veit ec hvert þú ræþr enn deigom brandinom, ſem á hauſti i *Alſtafyrþi*. *Steinþórr* ſvarar, þat vilda ec at þú reyndir aþr enn vid ſkildim, hvert ec hefþa deigan brandin eþr egi, ſóttiz þeim ſeint ſkerit, oc er þeir höfþo lánga hriþ vid átz, gerþi *Þordr Bligr* ſkeid at ſkerino, oc villdi leggia ſpióti til *Þorleifs Kimba*, enn med þvi at hann varþi ſer miöc til ſprutto honom fætr á jakanom þeim hinom halla, oc fell á bak aptr, oc rendi öfugr ofann af ſkerino, *Þorleifr Kimbi* lióp epter hönom, oc villdi drepa han, áþr hann kæmiz á fætr, *Freyſteinn Bófi* lióp eptir *Þorleifi*, hann var á ſcóbroddom, *Steinþórr* lióp til, oc brá ſcylldi yfer *Þord* er *Þorleifr* villdi höggva han. Enn annarri hendi hió hann til *Þorleifs Kimba*, oc undan honom fótin fyrir neþann kne. Enn er þetta var tiþenda, þá lagþi *Freyſteinn Bófi* til *Steinþórs*, oc ſtefndi á hann miþian, enn er hann ſá þat, þá lióp hann i lopt upp, oc kom lagit milli fóta

(z) *Þorberg.* 445. Wolfenb.

thor *cum suis currebat* Thorlevus Kimbius *hasta in cohortem hostilem emissa*, Bergthorem Thorlaci *medium petiit, qvi pugnæ statim impar redditus in glaciem secessit, ibiqve decubuit.* Steinthor *autem cum parte suorum scopulum aggressus est, pars ut arma afferret, ablegata fuit.* Thorbrandiades *strenue se defenderunt, bono simul propugnaculo adjuti, qvandoqvidem fragmenta glaciei alias perqvam lubrica a scopulis declinarunt, hinc vulnera sero inflicta, anteqvam armiferi redirent*; Steinthor *sextus suorum scopulum impetiit*, Ostmanni *vero jactum teli a scopulo in glaciem progressi, missis in hostem jaculis multos vulnerarunt.* Thorlevus Kimbius *ut gladium a* Steinthore *vibrari conspexit, in hæc prorupit, Albicantes, inqvit, adhuc capulos regis, verum nescio, utrum hebetem adhuc, ut lapso in* Alftafiördo, *autumno gladium regas. Adhæc* Steinthor, *anteqvam, ait, ab invicem discedamus, utrum hebetem geram ensem, te vellem experiri. Scopulum expugnare diu non valuerunt: at cum multo jam tempore pugnassent*, Thordus Bligus *ad scopulum accurrit* Kimbium *hasta petiturus, ipse vero cum cominus ictum eniteretur, fallente pedes declinantis glaciei lubricie, in tergum relapsus transversum de scopulo ferebatur. Qvod videns* Thorlefus Kimbius, *eum, anteqvam surgere posset interfecturus, statim accurrit, eumqve* Freysteinn Bofius, *stimulis pedibus subligatis seqvutus est. Tunc* Steinthor *advolans, fratrem* Thordum *ab imminente* Thorlevi *ictu, clypeo tutatus est, altera autem manu gladium* Thorlevo *intentavit, alterumqve infra poplitem, pedem præcidit. Cæterum dum hæc gerebantur* Freysteinn Bofius, Steinthorem *medium gladio impetivit, qvod cum cerneret ille, in altum exsiliit, unde ictus inter pedes* A. D. 998.

A. D. fóta honom: oc þessa þriá luti lek hann sienn, sem nu voro taldir.
998. Eptir þetta lióp hann til *Freysteins*, oc hió á hálsin med sverþino, oc brazt vid hátt: hann mællti, ball þer nú *Bósi* segir hann; Ball vist segir *Freysteinn*, oc ball hvergi meir enn þú hugþir, þviat ec em egi sárr, hann hafþi verit i flóka hetto oc saumat horn um hálsin, oc kom þar i höggit, síþan sneriz *Freysteinn* aptr upp i skerit. *Stein*þórr baþ hann egi renna, ef hann veri eigi sárr, sneriz þá *Freysteinn Bósi* i skerino, oc sóttoz þeir allfast. *Stein*þóri varþ fallhætt, er jakarner voro bæþi háler oc haller, enn *Freysteinn* stód fast á broddonom, oc hió bæþi hart oc tiþom, enn sva lauk þeirra sciptom, at *Stein*þórr kom sverþs höggi á *Freysteinn*, fyrir ofann miadmer, oc tóc mannin sundr i miþio. Eptir þat gengo þeir upp á skerit, oc letto egi fyrr enn fallnir voro aller *Þorbrandzsyner*, þá mælti *Þórdr Bligr*, at þeir skyldo á milli bols oc höfuds gánga allra *Þorbrandzsona*. Enn *Stein*þorr qvadz egi vilia vega at liggiandi mönnom. Þeir gengo þá ofan af skerino, oc þar til er *Berg*þorr lá, oc var hann þá enn málhres, oc flutto þeir hann med ser inn epter ísinom, oc sva út yfir eyd til scipsins, rero þeir þá scipino út til *Backa* um qvelldit, sauþamaþr *Snorra* Goþa hafþi verit á *Uxnabrecko* um daginn, oc sá þaþann fundin á *Vigrafirdi*, fór hann þegar heim, oc segir *Snorra* Goþa, at fundrin hefþi vorþit um dagin á *Vigrafir*þi lítt vinsamligr. Þeir *Snorri* toco vapn sín, oc foro inn til fiardar IX menn saman, oc er þeir koma þar, voro þeir

Stein-

pedes ejus abiit: atqve hæc tria jam numerata ſimul geſſit. A. D.
Freyſteinem *deinde occurrens, collum ejus gladio percuſſit, et* 998.
ictu magnum edente ſonitum dixit. An te Bofi! *ictus iſte pertigit? Pertigit ſane, ait* Freyſtein, *at non magis, qvam putaſti, nempe ego illæſus ſum. Geſtavit* Bofius *capite cucullionem e lana ſoloci confectum, cujus parti collum tegenti cornu fuerat inſutum, id qvod jam excepit ictum.* Freyſtein *deinde reverſus ſcopulum aſcendit,* Steinthor *autem, ni ſaucius eſſet, eum fugam capere prohibuit. Ille igitur recedens cum* Stendore *acrem pugnam iniit. Huic glacies et natura et declivitate lubrica freqventes caſus minabatur, illi vero crebros gravesqve ictus miniſtranti, ſtimuli pedes certos faciebant. Verum eorum certamen talem habuit eventum, ut* Steinthor Freyſteinum *ictu gladii ſupra coxas impacto, medium diſcinderet. Aſcenſo deinde ipſe ac ſui ſcopulo non prius, qvam ſinguli filiorum* Thorbrandi *cecidiſſent, deſtiterunt. Qvo facto* Thordus Bligus, *ut ſingulis filiorum* Thorbrandi *capita detruncarent, hortatus eſt. At* Steinthor *viros decumbentes ſe occiſurum pernegavit. Scopulum deinde relinqventes, locum, ubi* Bergthor *jacuit,* Steinthor *ac ſui acceſſerunt. Ille uſu lingvæ adhuc gaudens ſecundum glaciem ad interiora ſinus, et inde per iſthmum, ducitur ad navem, qva eodem veſpere* Backum *remis acta omnes veniunt. Iſthoc die opilio Pontificis* Snorronis, *de* Oxnabreckis *(clivis boum) ubi pecudes paſcebat, pugnam* Vigrafiördenſem *conſpexerat. Statim igitur domum rediens Pontifici* Snorroni *conventum in* Vigrafiördo *eo die minus amicum fuiſſe retulit.* Snorro *itaqve ac domeſtici, armis arreptis, ad* Vigrafiördum, *novem una iter fecerunt. Qvo cum venirent,* Steinthor *glacie*

H h *ſupe-*

A. D. *Steinþorr* i brotto, oc komner inn af fiardar ífinom. Sá þá
998. *Snorri* Goþi á fár manna, oc voro þar engir menn látner nema *Freyſteinn Bófi;* enn aller voro þeir fárer nær til ólífis. *Þorleifr Kimbi* kaſtar ordom á *Snorra* Goþa, oc baþ þá fara epter þeim *Steinþóri*, oc láta engan þeirra undan komaz. Síþan geck *Snorri* Goþi þángat, ſem *Bergþórr* hafþi legit, oc fá þar blódfleck mikin, hann tók upp alltſaman blóþit, oc ſnióin i hendi ſer, oc kreyſti, oc ſtack i mun ſer, oc ſpurþi hveriom þar hefþi blætt: *Þorleifr Kimbi* ſegir, at *Bergþóri* hefer blætt. *Snorri* ſegir, at þat var holblóþ: má þat fyrir þvi, ſegir *Þorleifr*, at þat var af ſpióti: þat hygg ec ſegir *Snorri*, at þetta ſe feigs mannz blóþ, oc manom ver egi epter fara. Síþan voro *Þorbrandzſynir* færdir heim til *Helgafells*, oc bundin fár þeirra. *Þoroddr Þorbrandzſon* hafþi ſva (a) mikit fár aptan á hálſinom, at hann hellt egi höfþino, hann var i leiſtabrókom, oc voro votar allar af blóþino. Heima maþr *Snorra* Goþa ſkylldi draga af hönom, oc er hann ſcylldi kippa brókinne, feck hann egi af hönom komit; þá mælti hann; ecki er þat logit af ydr *Þorbrandzſonom*, er þer erot ſundrgerþa menn miklir, at þer hafit klæþi ſva þraung at egi verþr af yþr komit. *Þoroddr* mælti; vantekit man ávera: epter þat ſpyrndi ſá fótom i ſtockin, oc togadi af öllo afli, oc geck egi af brókin. Þá geck til *Snorri* Goþi, oc þreifaþi um fótin, oc fann at ſpiót ſtóþ igegnom fótinn, milli háſinarinnar oc fótleggſins, oc hafþi níſt allt ſamt fótin oc brókina. Mælti *Snorri* þá, at hann veri (a) egi medalſnápr, at hann hafþi egi hugſat ſlíct. *Snorri Þorbrandzſon* var hreſſaztr þeirra brædra,

oc

(a) allmikit ſól. Wolfenb.

superata terram ascenderat. Tunc Snorro *vulnera jacentium inspexit, quorum nemo præter* Freysteinem Bosium *obierat: omnes, vero fere lethaliter saucii erant. Affatus* Snorronem Thorlefus Kimbius, *ut* Steinthorem *ac comites insecutus neminem elabi pateretur, hortatus est. Verum* Snorro *locum, ubi jacuerat* Bergthorus, *accessit, ibiqve copiosum cruorem nivi infusum vidit, qvem unacum nive manu sumsit, compressumqve ore excepit; cui efluxisset? interrogans.* Thorlevus, Bergthori *eum esse regessit. Tunc* Snorro, *cruorem istum e cava parte corporis per vulnus effluxisse affirmavit, id qvod* Thorlevus *verisimile dixit, siqvidem vulnus hasta impactum fuisset. Iterum* Snorro: *hunc, inqvit, cruorem hominis morti vicini esse opinor, unde eos non inseqvemur. Filiis deinde* Thorbrandi Helgafellum *devectis vulnera fuere religata.* Thoroddus Thorbrandi *tantum in collo sub occipite vulnus gestavit, ut caput erectum non teneret: indutus erat braccis talaribus, cruoreqve totus maduit. Domesticus qvidam Pontificis* Snorronis *vestes ei detrahere jussus erat: ut vero braccas, qveis eum exueret, detrahere non valuit, in hæc verba prorupit. Minus, inqvit, falso de vobis, narratur, filiis* Thorbrandi, *vos ab aliis differre, qvandoqvidem vestibus adeo angustis utimini, ut detrahi neqveant. Ad qvæ* Thoroddus. *Nimis inqvit, parvas te vires adhibuisse conjicio. Ille igitur pedibus scamno obnixus totis viribus traxit, sed frustra. Accedens tunc Pontifex* Snorro *pedem contrectavit, reperitqve infixam inter nervum poplitæum et crus hastam, qvæ pedem simul et braccas compegerat, qvo comperto domesticum non mediocriter esse fatuum dictitavit, qvi talia in mentem non induxerit.* Snorro Thorbrandsoni-

A. D. 998.

A. D. oc ſat under borþi hiá nafna ſínom um qvelldit. Þeir höfþo
998. ſkir oc Oſt. *Snorri* Goþi fann, at nafni hans bargz litt vid oſtin, oc ſpurþi, hvi hann mataþiz ſva ſeint. *Snorri Þorbrandzſon* ſvarar, at laumbunom veri tregaz um átit, fyrſt er þau ero nykefld, þá fór *Snorri* Goþi höndom um kverkar hönom, oc fann at aur ſtóþ um þverar kverkarnar, oc i tunguræturnar, tóc *Snorri* Goþi þá ſpenni taung, oc kipti brott aurinne, oc epter þat mataþiz hann. *Snorri* Goþi græddi þá alla *Þorbrandzſono*, oc er halſin *Þóroddz* tóc at gróa, ſtóþ höfuþit gneipt af bolnom nockvat ſva, hann ſegir at *Snorri* villdi græda han at örkumla manne. Enn *Snorri* Goþi qvadz ætla at upp mundi hefia höfuþit, þá er ſinar knítti, enn *Þoroddr* villdi egi annat enn aptr veri rifit ſárit, oc ſett höfudit rettara. Enn þetta fór ſem *Snorri* gat at þá er ſinarnar knitti, hóf upp höfudit, oc mátti hann litt lúta jafnan ſiþan. *Þorleifr Kimbi* geck optaz ſiþan vid treſót.

XLVI. Cap.

Þá er þeir *Steinþórr* af *Eyri* coma til nauſta á *Backa*, ſetto þeir þar upp ſcip ſitt, oc gengo þeir bræþr heim til bæiar, enn þar var tialldat yfir líki *Bergþórs* um nóttina. Þat er ſagt at *Þorgerdr* húsfregia villdi egi i reckio fara um qvelldit, hiá *Þormodi* bónda ſínom. Oc í þat bil, kom maþr neþan frá nauſtino, oc ſegir *Bergþór* látin, oc er þetta ſpurþiz fór husfreyia i reckio ſina, oc er egi getit, at þeim hiónom yrdi ſiþan at ſundrþycki. *Steinþórr* fór heim á *Eyri* um morginin, oc var atfara lauſt

us præ fratribus hilaris apud cognominem eo vespere mensis as- A. D.
sedit: lac coagulatum ac caseus victus erat. Pontifex eum caseo 998.
parum vesci animadvertens, cur tarde adeo cibum sumeret? interrogavit. Cui ille; agnos difficillime ab initio pasci, postqvam ori eorum ligellum fuerit insertum, regessit. Tunc Snorro *faucibus contrectatis telum per transversas fauces, radicibus lingvæ sursum impactum comperit; forcipem igitur tractoriam assumens, telum extraxit: qvo ille liberatus cibum sumsit. Pontifex* Snorro *singulos filiorum* Thorbrandi *sanavit: collum autem* Thoroddi *ubi restitui coepit, aliqvantum fuit incurvatum, unde medico nævosum se debere corpus ille affirmavit. Et vicissim* Snorro, *caput, qvamprimum nervi connecterentur erectum fore dixit: at* Thoroddus *vulnus repandi, caputqve rite collocari debere contendit. Hoc autem e conjectura* Snorronis *evenit, connexis nimirum nervis, caput sursum ferebatur, adeo, ut parum postea inclinari posset.* Thorlevus Kimbius *exinde ligneo plurimum pede incessit.*

Cap. XLVI.

Steinthor *de* Eyra *ac comites, ubi ad stationem* Backensem *pervenerunt, navem subducebant; qvo facto fratres domum redierunt, fixo super cadavere* Bergthoris *hac nocte tentorio. Ferunt matremfamilias*, Thorgerdam, *lectum apud maritum* Thormodum *hoc vespere occupare noluisse. Ubi vero qvidam a statione adveniens, obitum* Bergthoris *attulit, et materfamilias id audivit, cubitum statim iit, nec ullam inter eam et maritum postea fuisse discordiam memoriæ proditum. Seqventis diei*

 mane-

A. D. 999. lauſt med mönnom um vetrinn þaþan i frá. Enn um vorit er leid at ſtefnudögom, þótti gódgiörnom mönnom í vant efni komit, at þeir menn ſkylldo miſſáttir vera, oc deilldir videigaz, er þar voro göfgaztir i ſveit, völdoz þá til hinir bezto menn, viner hvarratveggia, oc þar kom, at þeir leituþo um ſættir med þeim, oc var *Vermundr* hinn *Mióſi* fyrir þeim, oc med honom margir gódgiarnir menn, þeir er voro teingdamenn hvarratveggia; enn þat varþ af um ſiþer, at griþ voro ſett, oc þeir ſættoz. Þat er fleſtra männa ſögn, at málin kæmi i dóm *Vermundar*, enn hann lauk gerþ upp á þorsneſſþingi, oc hafþi vid hina vitruztu menn, er þar voro komnir. Þat er fráſagt ſáttargerþinne, at manna látom var ſamannjafnat oc atferdom, var þat jafnt gert ſár *Þórdar Blígs* í *Alftaſyrdi*, oc ſár Þ*oroddz, ſonar Snorra* Goþa. Enn ſár *Márs Hallvarþzſonar*, oc haugg þat er *Stein*þórr hió til *Snorra* Goþa, þar komo i mot víg þau þriu er menn fello i *Alftaſyrdi.* Enn þau víg, er Styrr vo i hvern flock voro jöfn látinn, enn á Vigrafyrdi var líkt látit víg *Berg*þ*órs* oc ſár þeirra Þ*orbrandzſona.* Enn vígit *Freyſteins Bóſa* kom í móti þeim er ádr var ótaldr, er látiz hafþi af *Stein*þ*óri* i Alftafyrdi. Þ*orleiſi Kimba* var bætt fóthauggit. Enn ſá maþr, er látiz hafþi af *Snorra* Goþa i Alftafyrdi kom fyrir frumhlaup þat, at Þ*orleifr Kimbi* hafþi þar víg vakit. Síþan var ſaman jafnat annarra manna ſárom, oc bættr ſkacki ſá, er á þótti vera, oc ſkildoz menn ſátter af þíngino. Oc hellzt ſú ſætt vel meþann þeir liſþo báþer ſaman *Stein*þ*órr* oc *Snorri* Goþi.

XLVII.

mane Steinthor Eyram, *domum rediit*, *nec pars ulla hac hyeme alteram aggressa est. Caeterum vere ad dies actionibus intendendis dicatos, vergente, viris benevolis res ad incitas redacta videbatur, si clarissimi in ista tribu viri, infensi invicem agerent, unde optimates, utriusqve amici foedus inter eos sancire tentarunt, qvorum coryphæus erat* Vermundus Tener, *a multis viris benevolis, utriqve necessitate junctis adjutus; eo tandem eventu, ut pactis induciis transactio sanciretur. Fertur vulgo, causam* Vermundi *arbitrio subjectam fuisse, qvi in foro* Thorsnesensi, *adhibitis, qvi illuc convenerant, viris prudentissimis, sententiam promulgavit. Relatum est de transactione, comparatas fuisse cædes et invasiones; vulnusqve* Thordo Bligo *in Alstafiordo inflictum, vulneri* Thoroddi, Snorronis *filii æqvale judicatum. Eodem modo vulnus, qvod acceperat* Maurus Hallvardius, *ictusqve* Snorroni *a* Steinthore *destinatus trium cæde hominum, in* Alstafiordo *occisorum resarcita sunt. Cædes, qvas in utraqve cohorte patravit* Styr, *æqvales censebantur. In pugna autem* Vigrafiordensi *cædes* Bergthoris *cum vulneribus filiorum* Thoroddi *comparata est*; *cædes autem* Freysteinis Bofii, *viri, ex parte* Steinthoris *in* Alstafiordo *cæsi morti opposita. Subcisio pedis* Thorlefi Kimbii *pecunia sarcita est. Vir autem qvi de Pontifice* Snorrone *in* Alstafiordo *occubuerat, comparatus est invasioni, qva* Thorlevus Kimbius *cædem ibi cierat. Reliqvorum deinde vulneribus comparatis, qvod inesse videbatur discrimen, pecunia resarcitum est, adeo ut omnes de foro reconciliati discederent. Qvæ transactio, qvamdiu Pontifex* Snorro *ac* Steinthor *simul vixerunt, probe servabatur.* A. D. 999.

CAP.

A. D. 999.

XLVII. Cap.

Sumar þetta it ſama baud *Þóroddr Scattkaupandi*, *Snorra* Goþa mági ſinom til heimbodz þángat til *Fródár*, oc fór *Snorri* þángat vid XX menn. Enn er *Snorri* var at heimboþino, þá kærdi *Þóroddr* fyrir hönom, at hann þóttiz hafa bæþi ſkaum oc ſkapraun, af ferdum *Biarnar Asbrandzſonar*, er hann fór at finna *Þuridi* kono hans, enn ſyſtr *Snorra* Goþa, ſegir *Þóroddr* at *Snorri* ætti bætor at ráþa á þeim vandræþom. *Snorri* var at heimbodino nockorar nætor, leiddi *Þóroddr* hañ á brott med ſæmiligom giöfom, *Snorri* Goþi reid þaþan yfir heiþi, oc gerþi þat ord á, at hann mundi ríþa til ſkips i *Raunhafnarós*; þetta var ſumar i túnönnom. Enn er þeir kvamo ſuþr á Kambsheidi, þá mælti *Snorri:* her manom ver riþa af heidinne ofann at *Kambi*, vil ec ydr þat kunnigt gera, ſegir hann, at ec vil fara at *Byrne*, oc taka hann af lífi, ef færi gefr, enn egi ſækia hann i hús inn, því, hús ero her ſterk, enn *Biörn* er hrauſtr oc hardfengr, enn ver hauſom afla lítin, enn þeim mönnom hefer lítt ſóttz oſurmenni ſlíct í hús inn, er med meira afli hafa tilfarit ſem dæmi finnaz á *Þorgeyri* Goþa oc *Gizuri Hvíta*, þá er þeir ſótto *Gunnar* á *Hlidarenda* inn i hus med LXXX manna, enn hann var einn fyrir, oc urþo ſumir ſárir, enn ſumir drepner, oc letto fra atſókninne, áþr *Þorgeir* Goþi fann þat af ſkyne ſiálfs ſíns, at hanom fæckodoz ſkotvapnin. Nú med þvi ſegir hann, at *Biörn* ſe uti, ſem nú er van, med því at þerri dagr er góþr, þá ætla ec þer *Márr* frændi, at ſæta averkom vid *Biörn* oc ſiá þá ſva fyrir, at hann er engi klektunar maþr, oc er þar

fángs

Cap. XLVII. A. D. 998.

Isthac æstate Thoroddus Skattkaupandus *affinem* Snorronem *ad convivium domum suam* Frodaam *invitavit*, *qvod ille XX viris stipatus accessit.* *Hic* Thoroddus, Snorroni *conqvestus est*, *se itineribus* Biorni Asbrandsonii, *qvæ illuc uxorem* Thuridam, *sororem* Snorronis, *conventum faceret*, *et ignominia et dolore affici*; *dixitqve* Snorroni *incumbere negotium has difficultates avertendi.* Snorro *transactis inter convivium aliqvot noctibus discessit a* Thoroddo *eximiis donariis ornatus.* *Pontifex*, *se ad navim in ostio* Hraunhafnensi *per tesqvas iturum spargebat:* (*Hæc tempore foenisecii acciderunt*;) *at cum ipse ac sui*, *tesqvas* Kambsheydi *ascendissent*, *sic comites affatur.* *Hic nos de tesqvis* Kambum *descendemus; vobisqve notum faciam, qvod* Biörnum *aggressus*, *si detur occasio*, *e medio sustollam*, *eum tamen sub tectis latentem haudqvaqvam invadam*, *hic enim ædes fortiter sunt conditæ*, Biörnus *autem robustus est et strenuus; nos e contrario viribus parum valemus. Et difficilis erat semper oppugnatio viri fortis, qvi intra ædes manens ab hoste qvantumvis freqventi impetitus fuit. Exemplum nobis dedit* Thorgeyr *Pontifex ac* Gizurus Albus, *ubi* Gunnarem *de* Hlídarenda *viris LXXX stipati*, *intra ædes subsistentem invaserunt. Qvi solus se defendens alios vulneribus*, *alios morte affecit*, *ita ut ab oppugnatione prius sistere coagti sint*, *qvam* Thorgeyr *Pontifex sua prudentia hostem missilibus carere videret. Et tibi*, *perrexit; cognate* Maure! *modo* Biörnus *foras constitutus sit*, *qvod svadet opinio*, *qvandoqvidem aër foeno siccando idoneus est*, *vulnera* Biörno *infligere destino: id autem volo cogi-*

A. D. fángs von at frekom Ulfi, þar hann er, ef hann fær egi þan
998. áverka i fyrſtunne, er honom vinniz ſkiótt til bana. Oc er þeir riþo ofann af heidinni at bænom, þá ſá þeir, at *Biörn* var úti á túnvelli oc ſmídadi vagr, oc var engi maþr hiá hanom oc engi vapn nema litil öx, oc tálgo knífr mikill, er hann hafþi at taca or vagarborunom med; hann var ſpannar fram frá hepti. *Biörn* ſá, at þeir *Snorri* Goþi riþo ofann af heidinne, oc á vollin, hann kendi þegar mennina. *Snorri* Goþi var i blárri kápo oc reid fyrſtr. Þat var fángaråd *Biörns*, at hann tóc knífin, oc geck ſnúdigt ímóti þeim, hann tóc annarri hendi kápuermina, er þeir *Snorri* funduz, enn annarri hneſadi hann knífin, oc hellt ſem honom var hægazt at leggia fyrir brióſt *Snorra*, ef hönom ſyndiz þat rád. *Biörn* heilſaþi þeim þegar þeir funduz, enn *Snorri* tóc qvedio hans, enn *Már* felloz hendr, þvíat hönom þótti *Biörn* ſkiótligr til meins vid *Snorra*, ef honom veri nockot gert til ófridar. Síþan ſneri *Biörn* á leid med þeim *Snorra* Goþa, oc ſpurdi almæltra tíþinda, oc hellt þeim tókom er hann tóc i fyrſtunne. Síþan tóc *Biörn* til orda; ſva er hattat *Snorri* bóndi, at ec dylſt ecki vid, at ec hafa gert þá luti til ydvar, er þer megit vel ſaker ágefa, oc mer er þat ſagt, at þer hafit þúngan huga til mín, nú er mér bezt at ſcapi, ſegir hann, ef þer egit nockor erindi vid mic, aunnor enn at koma her um farin veg, at þer lyſit yfer þvi, enn ef þat er ecki, þá vil ec at þer játit mer griþum, oc vil ec ſnuá aptr, þvíat ec em ecki leiþiſiſl. Sva hefer þú fángſæll vordit á fundi vorum, ſegir *Snorri;* at þú mant griþ hafa at ſinne hverſo ſem ádr var ætlat,

enn

tes, leve illi vulnus minus ſufficere, timendamqve luctam furenti A. D.
a lupo, qvalis ille eſt, niſi tali primum vulnere afficiatur, qvod 998.
necem brevi afferet. Ceterum de teſqvis ad villam deſcendentes, Biörnum *in prato culto nemine præſente conſtitutum, trabam fabricari viderunt nullis inſtructum armis, præter parvam dolabram, ingentemqve, qvo foramina ſcaporum levigavit, cultrum, unum ante manubrium ſpithama longum.* Biörnus *ubi Pontificem* Snorronem *de teſqvis in pratum cultum deſcendere conſpexit, viros ſtatim agnovit: erat autem* Snorro *Pontifex toga cærulea indutus, primusqve ſuorum eqvitavit. Id igitur* Biörnus *coepit conſilii, ut aſſumto cultro, citato greſſu, iis occurreret,* Snorronis*qve, ut convenerunt, altera manu togæ manticam prehenderet, altero vero cultrum ita teneret, ut, ſi conſultum videretur, pectus* Snorronis *transfigere eſſet commodiſſum. Caetera ſtatim ut eos, ubi convenerunt, reſpondente* Snorrone, *ſalutavit: at* Maurus *animum deſpondit, qvoniam* Biörnus, *ſi infeſtaretur,* Snorroni *brevi nociturus videbatur. Poſtea* Biörnus *viam cum iis ingreſſus, qvid referrent? interrogavit, eandemqve ac primum nactus fuerat directionem, tenuit, in hæc prorumpens. Ita ſe, inqvit, res habet, heros* Snorro, *ut minime occultem, me vos iis offendiſſe, qvorum mihi reatum jure poſſes intendere, eſtqve mihi relatum gravi vos erga me animo eſſe: id igitur mihi, (perrexit) plurimum arridet. ut vos, ſiqvid mecum negotii habeatis, aliud, qvam alii, qvi hanc viam transeunt, palam faciatis; ſin minus, ut pacem mihi ſpondeatis, contendo: qvo facto, revertar, ego nimirum inſtar fatui duci nolo. Ad hæc* Snorro: *Ita me, inqvit, hoc in conventu feliciter arripuiſti, ut pacem hac vice obtineas, qvicqvid*

A. D. enn þesſ vil ec biþia þic, at þú heft þic at heþan af at glepia
998. *Þuridi*, enn egi man úm heilt gróa med ockor, ef þú helldr þar um teknom hætti. *Biörn* ſvarar: því eino vil ec heita þer er ec efni, enn sé veit egi hverſo ec fæ þat efnt, ſegir hann, ef vid *Þuridr* erom ſamheraþs. *Snorri* ſvarar; þic helldr ecki her ſva mart, at þú megir egi vel bæia heþan heraþs-viſt þinne. *Biörn* ſvarar, ſatt er þat, er nú ſegir þu, ſcal oc ſva vera, er þú ert ſiálfr kominn á fund minn, oc þann veg, ſem fundr varr er ordinn, at ec man því heita þer, at þit *Þoroddr* ſculot egi hafa ſkapraun af fundom ockrom *Þuridar* hina næſtu vetr. Eptir þetta ſkildo þeir: reid *Snorri* Goþi til ſcips, oc ſíþan til *Helgafellz* heim. Annann dag reid *Biörn* ſudr i *Hraunhöfn* til ſkips, oc tóc ſer þar þegar fari um ſumarit, oc urdo helldr ſíþbuner, þeir toco út landnyrþíng, oc viþradi þat longum um ſumarit. Enn til ſcips þeſſ ſpurdiz ſíþan egi langan tíma.

XLVIII. Cap.

(b) Epter ſætt *Eyrbyggia* oc *Alſtfyrdinga*, þá foro *Þorbrandzſyner* til *Grænlandz*, *Snorri* oc *Þorleifr*. Vid hann er kendr *Kimbavogr* á *Grænlandi* millom jökla, oc bió *Þorleifr* á Grænlandi til elli, enn *Snorri* fór til *Vinlandz* ens *Góþa* med *Karlsefni* er þeir bördoz vid *Skrælingia* þar á *Vinlandi*, þá fell þar *Þorbrandzſon Snorri* enn

(b) totum hoc Caput omittit Wolfenbytt. 445.

qvid antea fuerit decretum, id autem petam, ut exhinc ab illecebris Thuridæ *factis abstineas; etenim si more incepto persistas, nunqvam erimus reconciliati. Regessit* Biörnus; *ea tantum qvæ præstiturus sum, promittam, hæc autem qvomodo præstitero, non novi, dum uterqve, ego et* Thurida, *eadem in tribu manserimus. Iterum* Snorro: *nihil inqvit, te tanti hic detinet, qvin ex hac tribu migrare potueris. Et* Biörnus; *est, inqvit, verum, qvod dixisti, idqve tibi indulgeam, siqvidem ipse me convenisti, ac conventus noster, qvo jam est, modo, cessit, ut id tibi promittam, conventus mei et* Thuridæ, *vobis et* Thoroddo, *proximas abhinc hyemes, moeroris causam non fore. Qvibus dictis ab invicem discedunt: et* Snorro *Pontifex, primum qvidem ad navem eqvitavit, indeqve* Helgafellum, *domum rediit. At* Biörnus *die seqventi ad navem* Hraunhafnensem *austrum versus profectus, trajectum ea æstate conduxit. Nautæ sero nimis parati, spirante africo e portu solverunt; qvi ventus multum ejus æstatis duravit. De ea autem nave, nihil longo exinde tempore relatum est.* A. D. 998.

Cap. XLVIII.

Post transactionem Eyrbyggiorum *et* Alftafiördensium, *filii* Thorbrandi, Snorro *et* Thorlefus *Grönlandiam* petierunt. *Hujus ex nomine, sinus qvidam in* Grönlandia *inter montes nive tectos regioni se inserens*, Kimbavogus *dictus est. Ibiqve* Thorlevus *ad senium usqve habitavit: at* Snorro *unacum* Karlsefno *in* Vinlandiam Bonam *migravit, ubi cum incolis regionis* Skrælingis, *dimicans occubuit, multam suæ fortitudinis famam*

A. D. enn röſkvaſti maþr. *Þordr Þorbrandzſon* bió epter i *Alftafirdi*, hann átti *Ragnhilldi Þordardóttur Þorgilſſonar. Aurn* han nvar ſon *Hallſteins Goþa* af *Hallſteinsneſi*, er þrælana átti.

XLIX. Cap.

1000. Þat er næſt at *Gizurr Hviti*, oc *Hiallti* mágr hans kvamo ut med Kriſtni bod, oc allir menn voro ſkírder á *Islandi*, oc kriſtni var i lög tekin á Alþíngi, oc flútti *Snorri* Goþi meſt vid *Veſtfyrþínga*, at vid kriſtni veri tekit, oc þegar er þíngi var lokit, let *Snorri* Goþi gera kyrkio at *Helgafelli*, enn aþra *Styrr* mágr hans under *Hraune*. Þat hvatti menn miöc kyrkiogerþar, at þat var fyrirheit kennemanna, at maþr ſcylldi jámmörgom mönnom eiga heimillt rúm i himinríki ſem ſtanda mætti i kyrkio þeirri, er hann let gera. *Þoroddr Skattkaupandi* let oc kyrkio gera á bæ ſinom at *Fródá*, enn preſtar urdo egi til at veita tíder at kyrkiom, þott gervar veri, þvíat þeir voro fáir á *Islandi* í þan tíma.

L. Cap.

Sumar þat er kriſtni var lögtekin á *Islandi*, kom ſkip af hafi út vid *Sniófellzneſſ*, þat var *Dyflinnarſar*, voro þar *Irſkir* menn oc Suþreyſkir, enn fáir *Norrænir*, þeir lágo miöc lengi um ſumarit vid *Rif*, oc biþo þar byriar at ſigla inn eptir fyrþi til *Dögurþarneſſ*, oc fóro margir menn of *Neſit* til kaupa vid

relinqvens. Thoroddus *autem* Thorbrandfonius *in* Alftafiördo *postea habitavit. Duxit is uxorem, Ragnhildam filiam* Thordi, *neptim* Thorgilfis Aurn (*aqvilæ*), *qvi filius erat* Hallfteinis *de Hallsteinsneso, servorum possessoris.* A. D.

Cap. XLIX.

Jam de eo proxime narrandum, qvod Gizur *cum affine* Hialto *religionem Christianam prædicaturi, peregre venirent, omnesqve* Islandiæ *incolæ, Religione Christiana in foro generali legibus recepta, baptizarentur. Pontifex* Snorro, *ut Qvadræ occidentalis incolæ cultum Christi acciperent, summopere promovit, ipse qvoqve finitis comitiis* Helgafelli *templum curavit statim exstrui: alterum* Styr, *socer ejus*, Hrauni *posuit. Id incolas ad condenda templa plurimum incitavit, qvod promitterent pastores fore, ut tot hominibus in coelorum Regno mansiones patronus conciliaret, qvot in templo, qvod poneret, stare viri possent.* Thoroddus *qvoqve* Skattkaupandus, *templum domi suæ*, Fródáæ *fecit exstrui. Sacerdotes autem, qvi sacra in templis, licet condita essent, celebrarent, impetrari non potuerunt, qvoniam id temporis in* Islandia *pauci erant.* 1000.

Cap. L.

Eadem ac receptus fuerat in Islandia *Christianismus æstate, navis ex alto ad promontorium* Sniofellense *appulit, cujus vectores ex* Hibernia *et* Hebudibus, *pauci ex* Norvegia *oriundi*, Dublino *venerant. Multam illi æstatis partem, ventum, qvo ad interiora sinus*, Dagverdarnesum *navigarent, exspectantes,*

ad

A. D. 1000. vid þá. Þar var á ein kona *Suþreysk*, er *Þórgunna* het, þat sögdo hennar skipmenn, at hon mundij hafa gripi þá med at fara, at slíkir mundo torgiæter á *Islandi.* Enn er *Þuridr*, hús-freyia frá *Fródá* spyrr þetta, var henne mikil forvitni á at siá gripina. Hon var glysgiörn oc scartz kona mikil, fór hon þá til scips oc fann *Þorgunno*, oc spurþi, ef hon hefþi qvennbúnat nockorn, þan er af bragdlegr væri? hon qvadz enga gripi eiga til sölo, enn hafa lezt hon gripi, svá at hon veri (b) óhneist at bod-om, eda audrom mannfundom. *Þuridr* beiddiz at siá gripina, oc þat veitti hon henni, oc syndoz henne (c) vel gripernir, oc sem bezt farandi, enn egi semikler. *Þuridr* falaþi gripina, enn *Þorgunna* villdi ecki selia; þá baud *Þuridr* henni þángat til vis-tar med ser, þvíat hon vissi at *Þorgunn* var fiölskrúþig, oc hug-þiz hon mundi fá gripina af henni i tómi. *Þorgunna* svarar; gott þicki mer at fara til vistar med þer, enn vita scalto þat, at ec nenni lítt at gefa fyrir mic, þvíat ec em vel verkfær, er mer oc verkit óleitt, enn þó vil ec engi vosverk vinna, vil ec oc sealf ráda hvat ec scal gefa fyrir mic, af þvi fe, sem ec hefi. Talaþi *Þórgunn* um allt helldr hardliga, enn *Þuridr* villdi at hon færi þángat, voro þá faúng Þorgunnar borin af scipi; þat var örk mikil læst er hon átti oc (d) svipti kista, oc var þat þá fært heim til *Fródár*. Oc er *Þorgunn* kom til vistar sinnar, baþ hon fá ser reckio, var henni fengit rúm í innann verþom skála, þá lauk hon upp örkina, oc tók þar upp or reckioklæþi, oc voro þau aull miöc vaundut: breiddi hon yfir reckiona enskar blæior oc

(b) Ohraklig. Wolff.

(c) Allkurteisligir oc velfarandi enn egi akafliga temiklir.

(d) oc svipríkisto 445.

ad Rifum *navem detinuerunt, qvo multi* Næſum *incolentes* A. D.
commerciorum gratia iter ſuſceperunt. Vehebatur iſta nave 1000.
mulier qvædam Hebudenſis, *nomine* Thorgunna, *qvam nautæ cimelia, qvæ Iſlandis rara eſſent, poſſidere ſparſerunt. Qvod cum audiret* Thurida, *materfamilias Frodaaenſis, illa videre avebat, erat nempe mulier mundi ornatusqve perqvam ſtudioſa. Navem igitur adiit,* Thorgunnam*qve conveniens, utrum mundum muliebrem aliis præſtantiorem haberet, percontatur. Cui illa, nullum ſe cimelium venale habere regeſſit, talem vero mundum, qvem in conviviis vel aliis conventibus gerere ſine dedecore poſſet, ſe poſſidere dictitavit. Qvem aſpectandi veniam* Thurida *petiit; qvaqve impetrata mundus, nitidus eſſe et qvam decentiſſime ſedere, non autem magni pretii, videbatur. Viſa venum petiit,* Thorgunna *renuente. Qvo comperto* Thurida *domi ſuæ hoſpitium advenæ obtulit ſciens illi copiam rerum eſſe, qvas bono cum tempore ſe nanciſci poſſe credidit. Regeſſit offerenti* Thorgunna; *Bonum qvidem a te hoſpitio excipi mihi videtur, at id tibi notum eſto, me parvo iſtud ex iis, qvæ poſſideo redemturam, qvoniam opera domeſtica probe calleo, nec me tædet operari; nullos tamen aqvaticos ſubibo labores, hoſpitium autem qvanto redimam in meo ſitum erit arbitrio. De omnibus vero licet duriſſima faceret verba,* Thurida *tamen, ut illuc ſe conferret, urgebat. Ejus igitur res, ingens nimirum, qvam poſſedit, arca clauſa, ciſtaqve portalilis a nave ablatæ, domumqve* Frodáam *devectæ ſunt.* Thorgunna *vero ut ad hoſpitium venit, lectum ſibi deſignari petiit, eumqve in inte iore cubiculi parte nacta eſt. Arca deinde recluſa, ſupellectilem lecticariam arte multa factam depromſit, lectum-*

A. D. oc (e) ſilki kult, hon tóc or örckinne reckiu refil oc allann árs
1000. alin med, þat var ſva góþr búningr at menn þóttoz egi ſlíkan ſeet hafa þes kyns. Þá mælti *Þuridr* husfreyia, met þú vid mic reckio búnadin: *Þorgunn* ſvarar: egi mun ec liggia i hálmi fyrir þik, þó at þú ſert kurteis oc beriz á mikit. Þetta miſlíkar *Þuridi*, oc falar egi optarr gripina. *Þorgunn* vann vodverk hvern dag, er ei var heyverk, enn þá er þerrar voro, vann hon at þurro heyi í taudunom oc let gera ſer rifo þá, er hon vildi ein med ſara. *Þorgunn* var mikil kona vexti, bædi digr oc há, oc holldig miöc, ſvartbrún oc mióeyg, jörp á hár, oc hærd miöc (f) háttagód hversdagslega, oc kom til kirkio hvern dag, áþr hon færi til verks ſíns; enn egi var hon hóglund oc margmælt hversdagliga (g). þat hugþo fleſtir menn, at þorgun mundi kominn á hin ſetta tog. I þenna tíma var *Þórer Vidleggr* kominn á framfærſlu til *Fródár* oc ſva *Þorgríma Galldrakinn* kona hans, oc lagdiz helldr þúngt á med þeim *Þórgunnu. Kiartan* ſon bónda var þar ſva manna, at *Þorgunn* villdi fleſt vid eiga oc elſkadi hon han miöc, enn hann var helldr fár vid hana, oc vard hon opt af þvi ſcapſtygg. *Kiartan* var þa (g) XIII vetra edr XIIII oc var bædi mikill vexti, oc ſkauruligr at ſea.

LI.

(e) glöd. 445.

(f) þat var áhugi manna at þorgunna mundi tekit hafa inn ſetta tug, oc var þo konan hin ernligaſta. Wolff.

(g) XV vetra Wolf.

qve Anglico sindone stragulaqve serícea obduxit. Ex arca præterea peristroma, qvo lectus cingeretur cum tapetibus aliis, eduxit qvæ res tam bonæ erant, ut talem, ejus generis, ornatum nunqvam antea vidisse præsentes sibi viderentur. Tunc Thurida, *hanc mihi, inqvit, supellectilem æstima; cui* Thorgunna *respondit: tui causa stramentis minime incubabo, utut sis mulier comis, splendidisqve vestibus utaris: id qvod heræ tantopere displicuit, ut cimelia nunqvam postea venum peteret.* Thorgunna *qvovis die, qvo foenariis laboribus vacare libuit, operibus textoriis incubuit, at serena tempestate siccando foeno in prato culto operata est, sibiqve qvod sola tractaret, rastrum fieri curavit. Erat* Thorgunna *statura ingenti, et crassa et procera; perqvam corpulenta; superciliis nigris, oculisqve tenuibus; ingentem coloris fusci comam habuit; semper modesta, qvovis die, anteqvam opus aggrederetur, templum freqventavit; non tamen in qvotidiana conversatione* (151) *hilaris vel loqvax* (152). *Sextam eam annorum decadem ingressam plurimi putarunt. Id temporis* Thorer Vidleggus *unacum uxore* Thorgrima Galldra Kinna, Frodáam *a* Thoroddo *sustentandus secontulerat, inter qvos et* Thorgunnam *multa indignatio viguit. Filius heri* Kiartan, *is erat, cum qvo præ aliis conversari voluit, unde eum perqvam amavit; ille vero se vicissim tristem gerendo sæpius indignabundam reddidit.* Kiartanem *annos tunc natum XIII vel XIV ingens statura virilisqve aspectus, condecorabat.*

A. D. 1000.

 CAP.

(151) læta. 445.

(152) Id conjectura plurium erat Thorgunnam tetigisse decadem annorum sextam, licet foemina esset fortissima.

A. D. 1000.

LI. Cap.

Sumar var helldr óþerrisamt, en of haustit kvomo þerrar góder, var þá sva komit heyverkom at *Fródá*, at tada öll var slegin, enn fullþurr nerr helmíngrinn. Kom þá gódr þerridagr, oc var kyrt oc (h) þurt, sva at hvergi sá sky á himni. *Þoroddr* bóndi stód upp snemma um morgin, oc scipadi til verks, tóko þá sumir til eikia, enn bóndi skipaþi konum til at þurka heyit, oc var skipt verkom med þeim, oc var *Þorgunno* ætlat nauzfódr til atverknadar, geck mikit verk fram um dagin, enn er miöc leid at nóni, kom skyflóki svartr á himinin nordann yfer *skör*, oc dró skiótt yfer himin, oc þángat beint yfer bæin, þóttuz menn siá at regn mundi í skyino, *Þoroddr* bad men raka upp heyit, enn *Þorgunna* rísiadi þá sitt hey, tóc hon egi at raka upp, þó þat veri mælt. skyflókan dró skiótt yfer, oc er hann kom yfer bæin at *Fródá*, fylgdi hönom myrkr sva mikit, at menn sá egi or tunino á brot, oc varla handa finna skil. Oc skyino kom sva mikit regn, at heyit vard allt vott þat er flatt lá. Flókan dró oc skiótt af, oc lysti vedrit, sá menn at blóþi hafþi rignt i skurinne, um qvelldit gerþi þerri gódan, oc þornadi blóþit skiótt af heyino öllo ödro enn því er *Þorgunna* þurkaþi, þat þornadi egi, oc alldri þornadi rífann, er hon hafþi halldit á. *Þuridr* spurdi hvat *Þorgunn* ætlar at undr þetta man benda, hon qvadz egi þat vita, enn þat þicker mer líkligaz segir hon,

(h) þunt id.

Cap. LI.

A. D. 1000.

Isthac æstate tempestas uda invaluit qvæ sub autumnum in siccam vertebatur. Opera tunc foenaria Fródáæ *eo erant perducta, ut foenum prati culti totum sectum, dimidium vero fere siccatum esset. Qvodam tunc die tempestas bene sicca claruit, aëre tranqvillo, adeoqve sereno coelo, ut in toto nuspiam nubes posset conspici. Hujus diei mane herus* Thoroddus *mature surgens domesticis opera distribuit, partem foenum in foenile trahis vehere mulieres autem foenum siccandum curare jussit. Divisis inter singulas pensis;* Thorgunnæ *portio bovi per hyemem suffectura, erat destinata; Hoc die multum opus processit; at sub horam fere tertiam post meridiem nubes montem* Skör *ad aqvilonem situm superirruens coelum repente eripuit; qva recta in villam acta pluviam cogi domestici pro certo habuerunt, unde* Thoroddus *foenum jussit rastellis coacervari, tunc vero* Thorgunna *suum subvertit, nec licet juberetur contrahere coepit. Nubes istæ celeri cursu obvolantes, ubi supra villam venerunt, tantam effudere caliginem, ne extra pratum cultum prospicere, et qvæ sub manibus versabantur discernere vix liceret. Tantus e nubibus decidit imber, ut totum, qvod sparsum jacuit foenum, madefieret. Nube ocius fugienti et serenitate coelo restituta, sangvinem pluisse observatum fuit. Orta iterum hoc vespere, sicca tempestate, cruor de toto foeno exsiccatus est, nisi qvod curarat* Thorgunna; *id enim semper exinde udum mansit, ut et qvod tractarat rastrum. Tunc* Thurida Thorgunnam, *qvid hoc prodigium indicare putaret? interrogavit: illa vero se id nescire, dixit: Id autem, in-*

 qvit,

A. D. 1000. hon, at þetta mundi furda nockors þess mannz er her er. *Þorgunn* geck heim of qvelldit, oc til rúms síns, oc lagþi af ser klædin þau hinu blódgo, síþan lagþit hon niþr i reckiuna, oc andvarpadi miöc, fundo menn, at hon hafþi sótt tekit. Skúr þessi hafþi hvergi víþarr komit, enn at *Fródá*. *Þorgunn* villdi engom mat bergia um qvelldit. Enn um morginin kom Þoroddr bondi til hennar, oc spurþi at um sótt hennar, hvern enda at hon yggr at eiga mundi, hon qvadz þat etla, at hon mundi egi taca fleiri sóttir. síþann mælti hon; þic calla ec vitraztan man her á bæ, seger hon, vil ec þvi þer segia mína til skipan hveria ec vil hafa um se þat, er ec á epter, oc um siálfa mic; þviat þat mun sva fara, sem ec segi; segir hon: þó at yþr þicki fátt merkiligt um mic, at ec get litt duga mano af því at bregda, sem ec segi fyrir; hefir þetta þan veg upp hafiz, at ec get ecki til miórra enda þoka muni, ef egi ero rammar skordr vid reistar. *Þoroddr* svarar, egi þicker mer lítt von at þú muner nergiæt verda, um þetta, vil ec þó þvi heita þer, segir hann, at bregda egi af þínum ráþom. *Þorgunn* mælti: þat er skipan mín, at ec vil láta færa miç i *Skálaholt*, ef ec öndumz or þessi sótt, þvíat mer segir sva hugr um, at sá stadr mune nockora hríd mest dyrkadr her á landi; veit ec oc, seger hon, at þar mano nú vera kennimenn at veita mer yfersöngva; vil ec þess biþia þic at þú láter flytia mic, skalto þar fyrer hafa af minne eign sva at þic scaþi ecki í, enn af úsciptri minne eigo, scal *Þurídur* hafa Skarlatzskickio, þá er ec á, geri ec þat til þess, at henne liki at ec siá fyrir audro mino se, þat er ec vil at þú taker i kostnat þann, er þu hefer fyrer mer, skalto taca af því se, í er ec læt til. Gullhríng á ec oc, hann skal fara til kirkio med

qvit, verisimillimum mihi videtur, esse hoc prodigium, domesticorum cujusdam fatale portentum. Thorgunna *vesperi domum regressa, lectum accessit, cruentisqve illis vestibus depositis in lecto decumbens graviter suspiravit, unde in morbum eam incidisse domestici collegerunt. Imber* Frodaae *solum deciderat, aliis ignotus.* Thorgunna *hoc vespere nullum cibum gustare voluit. Seqventis vero diei mane herus eam accedens, de morbo, qvem finem habiturum putaret? interrogavit: at illa plures se non concepturam morbos regessit, his adjectis: te, ait, hac in familia prudentissimum judico, unde meam tibi indicabo voluntatem, qvam circa res a me relictas meqve ipsam, servari jubeo: id enim, ut prædico eveniet, (utut de me pauca vobis notanda videantur,) fore ut ea, qvæ præcipio, mutare parum expediat; hæc enim ita cæpta sunt, ut ad deteriora rem ituram utiqve conjiciam, nisi fidelis adhibeatur cautela. Adhæc* Thoroddus, *non est qvod diffitear, me tuo præsagio fidem adhibere, unde, me, qvæ præcipis, nihil mutaturum promittam. Et vicissim illa: Hæc mea voluntas erit. Corpus meum, si hoc morbo decedam,* Skálholtum *afferatur. Mihi enim animus præsagit, fore illum locum hac in regione longo tempore celebratissimum; novi præterea ibi jam sacerdotes esse, qvi sacra funeri persolvant, a te vero ut deducendi funeris mei curam agas, peto, pro qvo negotio, de bonis meis ut indemnis sis, obtinebis. Uxori tuæ de bonis meis nondum divisis, tunicam coccineam lego, et qvidem eo fine, ne illi displiceat, utut reliqvis bonis meis pro lubitu provideam. Sumtus, qvos mei casa facies, rebus qvas decrevero, tibi restituentur. Aureus meus annulus, pro funere meo, templo persolvatur, lectus cum omni supellectile et tapetibus*

A. D. 1000.

A. D. med mer, enn reckio mína oc reckiotialld vil ec láta brenna i
1000. elldi, því at þat man engom manne at nytiom verþa, oc mæli ec þetta ey fyrir því, at ec unna engum at nióta gripanna, ef ec vissi at nytiom mundi verþa, enn nú mæli ec sva mikit um segir hon, at mer þycker íllt at menn hlióti sva mikil þyngsl af mer, sem ec veit at verda mun ef af er brugþit því sem ec segi fyrir. *Þoroddr* het at gera eptir því sem hon beiddi. Eptir þetta megnadiz sottin vid *Þorgunno*, lá hon egi mörg dægr ádr hon andadiz. Líkit var fyrst borit i kirkio oc let *Þóroddr* gera kisto at líkino. Um dagin eptir let *Þoroddr* bera út reckiuklædin í vedr, oc færdi til viþo; oc let hlada þar bál hiá, þá geck at *Þuridr* husfreyia, oc spyrr at, hvat hann ætlar at gera af reckio klæþunom? hann qvadz ætla at brenna þau i elldi sem *Þorgunn* hafþi fyrermælt: hon svatar þat vil ec egi segir hon, at þvílíkar gersemar se brendar: *Þoroddr* mælti: hon mælti mikit um at ecki mundi duga at bregþa af því, er hon mælti. *Þuridr* mælti: slíkt er ecki nema aufundar mál eitt; unni hon engom manni at nióta, hefer hon af því sva fyrirmælt, enn þar mano engi bysn epterkoma hversu sem slíko er breytt. Ecki veit ec segir hann at þetta takiz annan veg, enn hon hefer fyrersett, síþann lagþi hon hendr yfer háls hönom, oc baþ han, at egi skylldi brenna reckiobúnadin, sótti hon þá sva fast, at hanom geck hugr vid, oc kom hon máli sva, at *Þoroddr* brendi dynr oc hægindi, enn hon tók til sín kult oc blæiur, oc ársalin allan; oc líkadi þo hverigo vel. Epter þetta var buinn líkferd, oc fengner skilgóder menn at fara med líkino, oc gódir hestar er *Þóroddr* átti. Líkit var sveipat líndúkom, enn saumat egi um, oc síþan lagt i kisto, foro þeir síþan supr um heiþi, sva sem leidir liggia, oc er egi af

þeirra

bus igne comburantur volo, illa enim nemini erunt usui. Hæc autem non ea de causa præcipio, qvod ornatu isto frui, si utilem fore noscerem, alicui invideam, verum ideo tot de his verba facio, qvod ægre feram, innumera mei causa, ac prævideo, modo ista, qvæ præcipio, immutentur, incommoda redundatum iri. Thoroddus *autem ea, qvæ rogaverat, se secuturum pollicitus est. Invaluit deinde morbus* Thorgunnæ, *nec multa, donec obiret, nycthemera decubuit. Funus primum in templum elatum est, et* Thoroddus, *loculum, quo conderetur, fieri curavit. Die postero supellectile lecticaria sub dium elata, et allatis lignis, qveis aleretur rogus, superverveniens* Thurida, *qvid de istis rebus decretum sit? herum percontatur: ille, ut præceperat* Thurgunna, *igne illa comburenda esse dixit. Et illa; tanta Cimelia comburi prohibeo. Ad qvæ* Thoroddus *regessit: multi illa verbis mihi fidem fecit male cessurum, siqvid mutaretur, eorum, qvæ præcepisset. Et* Thurida; *Ista inqvit, verba e mera profecta sunt invidia: illa enim, qvod nemini frui concederet, ita mandavit; nullum vero, qvomodocunqve hæc fuerint mutata, prodigium seqvetur. Respondentis* Thoroddi, *rem alio qvem jusserat, modo exseqvi haud licere, collum manibus amplexa ne ornatum lecti combureret, rogavit, eiqve petito tantopere institit, ut moto animo mariti, rem eo deduceret, ut inferiores culcitas cum cervicalibus combureret, illa vero sindones ac totum peristroma obtineret: hæc tamen neutri placuere. Iter deinde funebre paratum, viriqve probi, qvi funus seqverentur, collecti sunt, et fortes ab* Thoroddo *eqvi dati. Cadaver linteis non assutis involutum, loculoqve impositum, per tesqva austrum versus indeqve communi via devexerunt, re nulla me-* A. D. 1000.

A. D. 1000. þeirra ferd ſagt, áþr þeir fóro ſuþr um *Valbiarnarvöllo.* Þar fengo þeir kelldr blautar miöc, oc lá opt ofan líkit, fóro ſíþan ſuþr til *Nordrár*, oc yfer ána á (i) *Eyarvadi*, oc var diúp áinn, var bædi hregg, oc allmikit regn, þeirkomo at lyktom á bæ þan í *Stafholltztungom* er á *Neſi* heitir hino *Nedra*, qvauddo þar giſtingar, enn bóndi villdi engan greida gera þeim, enn med því at þá var komit at nótt, þóttuz þeir egi mega fara lengra, þvíat þeim þótti egi fridlegt at eiga vid *hvitá* um nótt, þeir toko þar af heſtom ſínom, oc báro lík i hús eitt fyrir dyrom úti, gengo ſíþan í ſtofo oc foro af klædom ſínom, oc ætludo at vera þar um nótt matlaúſer, enn heimamenn fóro í dagſlióſi í reckio, oc er menn kvamo í reckior, heyrþo þeir hark mikit í búrit, var þá farit at forvitnazt, hvert egi veri þiófar ínnkomner, oc er menn kvamo til búrſins, var þar ſeen kona mikil, hon var naukt, ſva at hon hafþi engan lut á ſer, hon ſtarfaþi at matſelld, enn þeir menn er hana ſá, urdo ſva hrædder, at þeir þordo hvergi ner at koma. Enn er líkmenn viſſo þetta, fóro þeir til, oc ſá hverſo háttat var, þar var *Þorgunn* komin oc ſyndiz þat aullom rád at fara egi til med henni, oc er hon hafþi þar unnit ſlíkter hon villdi, þá bar hon mat i ſtofo, eptir þat ſetti hon bord, oc bar þar á mat, þá mælto líkmenn vid bónda, vera má, at ſva lúki ádr vid ſkiliom at þer þicki alkeypt, at þú vilder engan greida gera oſſ, þá mælti bædi bóndi oc húsfreya, vid viliom viſt gefa ydr mat, oc gera yþr annan greiþa þan er þer þurfit, oc þegar er bóndi hafþi boþit þeim greida, þá geck *Þorgunna*

(i) Eyrarvad

morabili accidente donec per Valbiarnarvollos (*Valbiarni campos*) A. D.
austrum versus proficiscerentur: hic enim præ paludibus, quæ 1000.
in via erant, nimis uliginosis, funus sæpius decidit. Ad amnem inde Nordurá *devecti, in vado* Eyarvad, *alta aqva superarunt, ingentiqve procella ac imbre male habiti, ad villam tandem in* Stafholtstungis (*lingulis* Stafholtensibus) Nes Inferius *dictam, pervenerunt. hospitium petentibus paterfamilias ullam hospitalitatem exhibere recusavit; illi vero, qvod vergeret in noctem dies, iter persequi, aut amnem* Hvita *noctu aggredi, minus tutum judicabant. Exoneratis igitur eqvis funus in insulam ante ostium villæ ædem intulerunt; triclinium deinde ingressi vestes exuerunt, qvod noctem ibi jejuni transigere decreverant: domestici vero lucente adhuc die cubitum ierunt. Qvi cum lectos occupassent magnum in penuario strepitum audierunt, unde, num fures irrupissent, exploraturi, ut ad fores penuarii veniunt, ingentis mulierem staturæ adeo nudam ut nullum corpore tegumen gestaret, cibo præparando operari vident, et tanto terrore percussi sunt, ut propius accedere non sustinerent. Qveis auditis funeris transvectores, cognitum, qvomodo res se haberet, accedunt, videntqve, adesse* Thorgunnam, *qvam adire inconsultum omnibus videbatur. Ut ea, qvæ placuit, absolverat, triclinio cibum intulit, erectæqve imposuit mensæ. Tunc funeris deportatores his herum colloqvuntur. Forsan, ajunt, anteqvam ab invicem discedamus, res eò perveniet, ut tibi, qvod nullam nobis hospitalitatem exhibere volueris, sat poenæ redditum videatur. Responderunt et herus et materfamilias, cibum vobis afferre, aliamqve, qva opus habetis, hospitalitatem, lubenter offeremus. Et ubi paterfamilias hospitalitatem iis obtulerat,* Thorgunna

A. D. 1000. *gunna* fram or ſtofunni, oc út epter þat, oc ſyndiz hon egi ſíþan. Eptir þetta var gert liós i ſtofo, oc dregin af geſtom klæþi þau, er vot voro, oc fengin aunnor i ſtaþin, ſiþan gengo þeir under bord, oc ſigndo mat ſin, oc ſakadi engan man, þótt *Þórgunna* hafþi mat búit, ſvofo af þá nótt, oc vóro þeir i allbeinom ſtaþ, um morginin biuggo þeir ferd ſína, oc tókſt þeim hon allgreidliga, enn hvar ſem þeſſi atburdr ſpurdiz, þá ſyndiz fleſtom þat rád, at vinna þeim þan beina, er þeir þurfto, var þaþan af allt típindalauſt um þeirra ferd. Þá er þeir komo í *Skálahollt*, voro framgreidder. griper þeir, et Þorgunna hafþi þángat gefit, tóco þá kennimenn gladliga vid öllo ſaman, var *Þorgunna* þar jördut, enn líkmenn fóro heim, oc tókz þeim allgreitt um ſína ferd, oc qvamo med öllo heilo heim.

LII. Cap.

At *Fróþá* var elldaſkáli mikill, oc lokreckia innar af elldaſkálanum, ſem þá var ſiþr, af elldaſkálanom voro klofar tveir ſinn á hönd hverri, oc hlaþit ſkreid i annan, enn miölvi i annan, þar voro gervir málelldar hvert qvelld i elldaſkála ſem ſiþr var til, ſáto menn laungom vid elldana, ádr menn gengo til matar. Þat qvelld er líkmenn qvamo heim, þá er menn ſáto vid málellda at *Fródá*, þá ſá menn á veggþili húſſins at komit var túngl hálft, þat mátto aller menn ſiá þeir er i húſino voro; þat geck auſugt um húſit oc andſælis, þat hvarf egi brott meþan menn

triclinium egreſſa, indeqve foras prodiens nunquam poſtea apparuit. Accenſo deinde in triclinio lumine, veſtes udæ hoſpitibus detractæ, aliæqe loco earum ſuppeditatæ ſunt: menſam deinde ſubeuntes cibum ſigno crucis notarunt, nec cuiqvam, qvod Thorgunna *eum paraſſet, nocuit. Tranſacta ibi, inter ſumma hoſpitalitatis ab hero data documenta nocte, ſeqventis diei mane iter pararunt, qvod ſecunde iis ſucceſſit; nam ubicunqve iſte caſus narratus eſt, hoſpitalitatem, qva opus habuerunt, præſtare conſultum omnibus videbatur, nec qvicqvam deinde de itinere eorum memoratu dignum accidit. Sacerdotes* Skalholti *cimelia, qvæ templo iſtius loci dederat* Thorgunna, *unacum funere læti exceperunt, mortuamqve humo condidere. Qvo facto funus ducentes revertuntur, ac itinere ex votis functi domum incolumes veniunt.*

A. D. 1000.

Cap. LII.

Erat Fródáæ *ingens hypocauſtum, in cujus parte interiore, ex more id temporis obſervato, lectus clauſus extitit. Ex utroqve hypocauſti latere duo erant conclavia, qvorum alterum piſces ſiccatos, alterum farinam congeſtam continuit. Qvovis, in hypocauſto, ut mos erat, veſpere, ignes coqvinarii accenſi ſunt, ad qvos domeſtici, anteqvam cænatum irent, diu ſederunt. Veſpere, qvo funeris transportatores domum redierant, dum ad accenſos* Fródáæ *ignes coqvinarios domeſtici ſederunt, dimidia in tabulato parietis luna viſa eſt, qvam ſingulis in hypocauſto præſentibus conſpicere licuit. Hæc per totam domum retrograda, motuqve ſoli contrario circumiit, nec qvamdiu ad*

A. D. 1000. menn ſáto vid ellda. Þoroddr ſpurþi *Þóri Vidlegg*, hvat þetta mundi boþa: *Þórir* qvad þat vera urdarmána, man her eptir koma manndaudi ſegir hann. Þeſſi tiþindi bar þar vid viko alla, at urdar máni kom þar inn hvert qvelld eptir annat.

LIII. Cap.

Þat bar her næſt til tiþinda, at ſaudamaþr kom inn med hliódleikom miklom, hann mælti fátt, enn af ſtygd, þat er var, ſyndiz mönnōm þannveg hellzt, ſem hann mundi leikinn; þvíat hann fór hiá ſer, oc talaþi vid ſiálfan ſic, oc fór ſva fram um hriþ. Enn er miöc lángt var liþit af vetri, kom ſauþamaþr heim eitt qvelld, geck þá til reckio ſinnar oc lagþiz niþr; enn um morginin, er menn kvamo til hans, var hann daudr, oc var hann grafinn þar at kirkio. Brátt eptir þetta gerþoz reimleikar miklir: þat var eina nótt, at *Þórir Vidleggr* geck út maudſynia ſinna, oc frá dyrunom annann veg; oc er hann villdi inngánga ſá hann ſaudamaþr var kominn fyrir dyrnar; villdi þórir þá inngánga, enn ſaudamaþr ſótti eptir, oc feck tekit han, oc kaſtaþi honom heim at dyrunom. Hönom varþ íllt vid þetta oc komſt þó til rúms ſíns, oc var hann vorþinn kolblár. Af þeſſo tók hann ſótt oc andaþiz, var hann oc grafinn þar at kirkio. Syndoz þeir bádir jafnan ſíþan i einnri ferd ſaudamaþr oc *Þórir Vidleggr;* oc af þeſſo vard fólkit allt óttafult, ſem von var. Eptir andlát Þórirs, tóc ſótt huscarl *Þoroddz*, oc lá III nætur ádr hann andaþiz; ſíþan dó hverr at ödrom, þar til VII voro

látnir

ignes ſederunt domeſtici, diſparuit? Tunc Thoroddus Thorerem Vidleggum, *qvid hoc indicare putaret? interrogavit: at ille lunam eſſe portentoſam regeſſit, eamqve, addit, obitus hominum ſeqvetur. Hoc novi tota iſta hebdomate accidit, ut luna iſta protentoſa, qvovis veſpere domum intraret.* A. D. 1000.

Cap. LIII.

Jam proxime poſt accidit, ut opilio perqvam taciturnus ædes intraret, et pauca, qvæ locutus eſt, indignanter verba jaceret, unde eum malis geniis vexatum eſſe veriſimile videbatur; qvandoqvidem non fuit apud ſe, et ſecum ſolus verba fecit; atqve hæc aliqvandiu ita ſe habuerunt. Adulta multum hyeme, veſpere qvodam domum rediens opilio, lectum aſcendens recubit; ſeqventis autem diei mane cum ad eum venirent domeſtici, obierat: In cæmiterio deinde templi ſepultus eſt. Poſtea freqventes manium inqvietationes ortæ ſunt, accidit qve nocte qvadam ut Thorer Vidleggus, *ad reqviſita naturæ foras exiret, aliamqve a foribus viam progrederetur; at iterum ingreſſurus opilionem ante oſtium veniſſe conſpexit, qvi* Thorerem *ædes intrare tentantem inſecutus eſt, prehenſumqve ad oſtium projecit. Ille his male adfectus eſt (lectum tamen adire valuit,) totoqve corpore lividus evaſit. Morbo hinc contracto obit, et ad templum loci conditur, ſed una ſemper exinde cum opilione obambulare viſus eſt. Hinc, ut exſpectandum erat, omnes domeſtici metu percuſſi ſunt. Poſt obitum* Thoreris *unus domeſticorum* Thoroddi *morbum concepit, tresqve donec obiret noctes decubuit; alter dein poſt alterum diem ſupremum obiit, donec mortui eſſent ſeptem-*

drum.

A. D. 1000. látnir, var þá komit at jólaföſtö; enn þó var þann tima egi faſt at á *Islandi.* Skreiþinne var ſva hlaþit i klefan, at hann var ſva fullr, at egi mátti hurþinne upplúka, oc tók hlaþinn under þvertren, oc varþ ſtiga til at taca, at riúfa hlaþan ofan: þat var eitt qvelld, er menn ſáto vid málellda, at rifinn var ſkreidin, oc þá er til var leitat, fanz þar ecki qvikt. Þat var vetrinn litlo fyrir iól, at *Þóroddr* bóndi fór út á *Nes* epter ſkreid ſinne, þeir voro VI ſaman á teinæringe, oc voro út þar um nótt. Þat var tiþinda at *Fródá*, at þat ſama qvelld, er *Þóroddr* hafþi heiman farit, at málelldar voro gerſir, oc er menn kvamo fram, ſá þeir at ſelshöfot kom upp or elldhusgólfino; heima kona ein kom fyrſt fram oc ſá þeſi típindi, hon tóc lurk einn, er lá i dyrunom, oc lauſt i haufot ſelnom; hann geck upp vid hauggit, oc giægþiz uppá árſalin *Þórgunno.* Þá geck til huscarl, oc barþi ſelin, geck hann upp vid hvert haugg þar til at hann kom upp yfer hreyfana; þá fell húscarl i úvit, urdo þá aller ottafuller, þeir er vid voro. Þá hliop til ſveinninn *Kiartan*, oc tóc upp mikla járn drepſleggio, oc lauſt i haufot ſelnom, oc varþ þat haugg mikit; enn hann ſkók haufuþit, oc litaþiz um, let *Kiartan* þá fara hvert at audro enn ſelrinn geck þá niþr vid, ſem hann ræki hæl; hann barþi þartil er ſelrinn geck ſva niþr at hann lamdi ſaman gólfit fyrir ofan haufut honom, oc ſva fór jafnan um vetrin, at aller fyrirburder óttudoz meſt *Kiartan.*

drum. Accidit hoc ſub jejunium Jolenſe; ſed id temporis mos A. D.
jejunandi in Iſlandiam *nondum introductus eſt. Strues piſcium* 1000.
ſiccatorum ita congeſta fuit, ut conclave plenum adeo eſſet, ne junua poſſet recludi, ſtrues enim ad trabes transverſarios pertigit, unde ad ſtruem demoliendam, ſcalam adhibere neceſſum fuit. Accidit qvodam veſperi, dum ad ignes coqvinarios ſederunt domeſtici, ut piſcium ſtrues rumperetur; at explorata cauſa nihil ibi vivum inveniebatur. Hac hyeme, paulo ante feſtum Jolenſe, paterfamilias Thoroddus *piſces aridos domum devecturus, ad exteriora promontorii, ſextus ſuorum qvinqviremi profectus eſt, ibiqve noctem transegit. Accidit* Frodáæ, *ut, eodem, qvo domo abierat* Thoroddus, *veſperi, ignes coqvinarii accenderentur, ad qvos domeſtici prodeuntes, caput phocæ e pavimento culinæ emergere viderant: domeſtica qvædam, qvæ prima prodierat, hæc conſpexit: arrepto igitur, qvi in foribus jacuit, fuſte, caput phocæ percuſſit; at illa ad ictum altius emergens in periſtroma* Thorgunnæ *oculos conjecit. Tunc aliqvis domeſticorum accedens phocam verberavit, illa vero, donec pinnæ remiges prodirent, ad qvodvis verber emerſit; qvo viſo domeſticus animi deliqvium paſſus eſt; et ſingulos, qvi aderant, metus occupavit. Juvenis tunc* Kiartan *accurrens, arrepto ingenti, qvo ferrum ſolet duci, malleo, caput phocæ percuſſit, valido ſane ictu, et, ubi illa capite qvaſſato circumſpexit, uno poſt alterum verbere phocam, pali inſtar detruſit nec ictibus deſtitit, donec fugato hoſte pavimentum ſibi reſtitueret; atqve ita hac hyeme ſemper evenit, ut ſingula* Kiartanem *maxime timerent portenta.*

A. D. 1000.

LIV. Cap.

Um morginin er þeir Þóroddr fóro utan af Nesi med skreidina, tyndoz þeir allir fyrer Enni, rak þar upp skipit oc skreidina undir Ennit; enn likin fundoz egi. Enn er þessi tíþindi spurþoz til Fródár, budo þau Kiartan oc Þuridr nábúom sínom þángat til erfis; var þá tekit jóla öl þeirra, oc snúit til erfisins. Enn et fyrsta qvelld, er menn voro at erfino, oc menn voro i sæti komnir, þá gengr Þoroddr bóndi i skálan, oc förunautar hans aller alvotir. Menn faugnuþo vel Þoróddi, þvíát þetta þótti góþr fyrerburþr; þvíat þá höfþo menn fyrer satt, at þá veri mönnom vel fagnat at Ránar, ef sió dauþir menn vitiuþo erfvis síns: enn þá var enn lítt afnumin fornefkian, þó at menn veri skyrdir oc christnir at kalla. Þeir Þoroddr gengo epter endilaungom setaskála, enn hann var tvídyrdr, þeir gengo til elldaskála, oc tóko enger mannz qveþio, settoz þeir vid elld, enn heimamenn stucko or elldaskálanom, enn þeir Þoroddr sáto þar epter, þartil er elldrinn var faulnadr, þá hurfo þeir á brótt. fór þetta sva hvert qvelld meþann erfvit stód, at þeir qvamo til elldanna. Her var mart um rætt at erfino; gáto sumir at þetta mundi aftaka, er lokit veri erfino. Fóro bodsmenn heim efter veizlona, enn þar voro híbyli helldr dauflig efter. Þat qvelld er boþsmenn voro brotto, voro gervir málelldar at vanda; enn er elldar brunno kom Þóroddr inn med sveit sína, oc voro allir votir, settoz þeir niþr vid elldin, oc tóco at vinda sic;

Cap. LIV.

A. D. 1000.

Mane diei, quo ab Neso *pisces siccatos* Thoroddus *devexit, ipse cum singulis comitum ante* Ennum *aqvis submergebatur, ibiqve navis cum onere in subjectum promontorio littus ejecta est, at cadavera non reperiebantur. Cæterum ut casus iste novus* Fródáam *venit,* Kiartan *et* Thurida *vicinos ad parentalia invitarunt; unde cerevisiæ festo Jolensi destinatæ in usum convivii parentalis versæ sunt. Prima autem, qva parentarunt vespera, cum convivæ sedes occupassent, herus* Thoroddus *itinerisqve socii omnes toto corpore madidi, cubiculum ingrediuntur. Qvos magno cum gaudio convivæ exceperunt, tale siqvidem portentum pro bono habebatur. Namqve ista ætas credidit, apud deam* Ránam *bene fuisse exceptos, qvi undis submersi parentalia sibi facta inviserent. Etenim superstitio nondum fuit exstirpata, licet incolæ baptizati et verbo tenus Christiani essent.* Thoroddus *cum comitibus secundum triclinium, quod duas habuit fores, in hypocaustum transiit, neminisqve salutatione excepta ad ignes consedit; singulisqve domesticis præ metu fugientibus, ipse herus cum suis remansit, et demum exstincto igne abiit. Atqve hæc qvovis parentaliorum vesperi, eodem modo evenerunt, ut illi ignes freqventarent. Multi de his inter convivas sermones sunt habiti; qvidam vero hæc finitis parentaliis abolitum iri conjecerunt. Soluto convivio demum redeuntes convivæ ædes* Frodáenses *nimis tristes reliqverunt. Eadem qvo discesserant convivæ vespera, dum accensi, solito more, ignes coqvinarii arderent;* Thoroddus *ac socii singuli bene madidi hypocaustum ingressi at ignes consederunt, vestibusqve aqvam eas torqvendo excutere coeperunt;*

 at

A. D. 1000. sic; oc er þeir höfþo nidrsetz, kom inn *Þórir Vidleggr*, oc hans sveitungar VI, voro þeir allir moldugir, þeir skóku klæþi á þá *Þórodd.* Heima menn stucko or elldhúsino, sem von var at, oc höfþo hverki á því qvelldi liós ne varma af elldinom. Annat qvelld eíter var málelldr ger i audro húsi, var þá ætlat, at þeir mundo síþr þartil koma, enn þat fór egi sva, þvíat allt geck med sama hætti, oc it fyrra kvelldit. Hit þridia kvelld gaf *Kiartan* þat rád til, at gera skylldi lángelld mikin i elldaskála, enn málelld skyldi gera i ödro húsi; oc sva var gert, oc þá endiz med þvi móti, at þeir sáto vid lángelld, enn heimamenn vid hin litla elld, oc sva fór fram um öll jólin. Þá var sva komit at meirr oc meirr let i skreidarhladanom, var þá sva at heyra nætor sem daga, at skreiþin veri rifin; oc er skreidina þurfti at hafa, var þá leitat til hladans, oc sá maþr er uppkom á hladan sá þau tiþindi, at upp or hlaþanum kom rófa vaxin sem nautz rófa sviþin, hon var snaugg sem selhár. Sá Maþr er uppfór á hlaþan, tóc i rófona, oc togadi, hann bad adra menn tilfara med ser, foro menn þá upp á hlaþan, bæþi konr oc karlar oc toguþo rófuna, oc fengo ecki atgert, skildo menn egi annat, enn rofan veri daud; oc er þeir togudo strauk rófan or höndom þeim, sva at skinnit fylgþi or lofom þeirra er mest höfþo átekit, enn vard egi vart vid rófona, var þá skreiþin uppborinn, oc var þar hverr fiskr or roþi rifin, sva at þar beid enginn fisk i þegar niþr sótti i hlaþan, enn þar fanst engi lutr qvikr i laþanom. Næst þeim tíþindom tóc sótt *Þorgrima Galldrakinn* kona *Þórers Vidleggs* hon lá litla hríd áþr hon andadiz, oc hit

sama

at ubi ſedes occuparant Thorer Vidleggus *ac ſocii ſinguli pulverolenti hypocauſtum intrarunt, pulveremqve e veſtibus in* Thoroddum *ejusqve comites excuſſerunt. Domeſtici ut exſpectandum erat, aufugientes ea veſpera nec luce nec calore ignis fruebantur. Proximo poſt veſperi ignes coqvinarii in alia domo accenſi ſunt, qvod illuc minus venturos crederent domeſtici, ſed fruſtra, qvoniam eodem, ac primo veſperi, modo, evenerunt omnia, utriqve nimirum ignes adierunt. Tertia veſpera id conſilii dedit* Kiartan, *ut ingens in culina ignis in longitudinem erectus, coqvinarius autem in alia domo accenderetur; id qvod eo qvidem eventu factum eſt, ut lemures ad ignem longum, domeſtici vero ad minorem ſederent, qvod per totum feſtum Jolenſe tali modo duravit. Et tunc res eo venerat, ut majores indies in ſtrue piſcium turbæ audirentur, eamqve diſcerpi nocte dieqve audire liceret; et cum ad uſus domeſticos piſcibus opus eſſet, ſtruem aggreſſi ſunt domeſtici, qvorum, qvi primus aſcendit, iſtum caſum conſpexit, ut e ſtrue cauda ad formam bovinæ aduſtæ, pilis minutis, phocinis ſimilibus, emerſiſſet. Hanc, qvi ſtruem aſcenderat, prehenſam trahere tentavit, aliosqve in auxilium provocavit: aſcenſa igitur ſtrue et mulieres et viri, caudam traxerunt, ſed fruſtra, unde exanimem eſſe conjecerunt. At trahere connixis cauda e manibus elapſa, cutem e volis eorum, qvi plurimas vires adhibuerant, avulſit, poſtea tamen non reperta. Piſces deinde molita ſtrue luſtrabantur, qvo facto inventum eſt cutem a carne piſcium detractam eſſe et in parte ſtruis inferiori nullam carnem ſupereſſe etiamſi nihil vivum reperiri poſſet. Proxime poſt hæc nova,* Thorgrima Galldrakinna, Thoreris Vidleggi *vidua mor o contracto, anteqvam obiret, pauliſper decubuit, atqve eadem, qva ſe-* A. D. 1000.

A. D. 1000. sama qvelld sem hon var jördot, sázt hon i liþi med *Þóri* bónda sínom; þá endrnyiadi sóttina i annat sinn þá er rósann hafþí synz, oc andaþiz þá meirr konr enn karlar, letoz þá enn VI menn i rídinne, enn sumt slyþi fyrer reimleikom oc aptrgaungum. Um haustit hafþi þar verit XXX hióna, enn XVIII öndudoz, enn V stucko i brotto, enn VII voro epter at Gói.

LV. Cap.

Enn þá er sva var komit undrom þeim, var þat einn dag, at *Kiartann* fór inn til *Helgafellz* at finna *Snorra* Goþa módrbródr sin, oc leitaþi rádz vid han, hvat at scylldi gera undrom þeim er yfer voro komin. Þá var kominn prestr sá til *Helgafellz*, er *Gizor Hviti* hafþi sent. *Snorri* Goþi sendi prestin út til *Fródár* med *Kiartani*, oc *Þord Kausa* son sin oc VI menn adra, hann gâf þau rád til, at brenna scylldi ársal *Þórgunno*; enn sækia þá men alla í dyradómi, er aptr gengo, bad prest veita þar tíþer, vígia vatn oc skrifta mönnom. Þeir kvöddo men af næstom bæiom med ser um leid, oc kvamo um qvelldit til *Frodár* fyrir Kyndilmesso i þan tíma er málelldar voro gervir. Þá hafþi *Þuridr* husfreyia tekit sótt, med þeim hætti, sem þeir er látiz höfþo, *Kiartan* geck inn þegar, oc sá at þeir *Þoroddr* sáto vid elld, sem þeir voro vanir; *Kiartan* tóc ofan ársalinn *Þorgunno*, geck síþan i elldaskála tóc glód af elldi oc geck út med, var þá brendr allr reckio búnadrinn, er *Þórgun-*

na

fuerat vesperi maritum Thorerem *comitari visa est. Postqvam apparuerat cauda, pestis altera vice recruduit, qva magis mulieres qvam viri occubuerunt, adeo ut in hoc impetu domesticorum sex obirent: qvidam vero præ lemuribus, manibusqve aufugerunt. Fuerant hoc autumno* Fródáæ *domestici operarii triginta, qvorum octodecim obiere, qvinqve vero aufugerunt, adeo ut ineunte mense* Góa *septem superstites essent.* A. D. 1000.

Cap. LV.

At cum isthæc prodigia eo devenissent, qvodam die Kiartan, *avunculum suum, Pontificem* Snorronem *conventurus,* Helgafellum *iter fecit, qvem, qvo modo, qvæ irruissent prodigia, avertenda essent, consuluit. Venerat id temporis* Helgafellum *missus a* Gizure Albo *Sacerdos: hunc Pontifex* Snorro *nec non filium suum* Thordum Kausium *sexqve alios cum* Kiartane, Frodáam *misit, additis consiliis, ut peristroma* Thorgunnæ *igne combueretur; singulis vero, qvorum manes turbas excitassent, ad judicium in ostio constituendum actio intenderetur. Sacerdotem præterea, ut sacra perageret, aqvam consecraret, domesticorumqve confessionem audiret, rogavit. Viris deinde a villis, qvæ in via fuere, ad iter secum vocatis* Frodáam *Vigilia* Festi Cadelarum, *hora qva accensi fuerunt ignes coqvinarii, venerunt. Tunc materfamilias* Thurida, *eodem, ac qvi obierant, modo morbum ceperat.* Kiartan *mox ingressus,* Thoroddum *ac comites more solito ad ignes sedere conspexit:* Thorgunnæ *igitur peristromate refixo, hypocaustum intravit, assumtaqve de ignibus pruna, foras exiit, ubi totus, qvem possederat* Thorgunna

A. D. 1000. *na* hafþi átt. Eptir þat ſtefndi *Kiartan* *Þori Vidlegg*, enn *Þordr Kauſi* *Þóroddi* bónda; um þat at þeir gengi þar um hybyli ólofvat, oc firdi men bæþi lifi oc heillom; öllom var þeim ſtefnt er vid elldin ſáto. Síþan var nefndr dyra domr, oc ſagþar fram ſakar, oc farit at öllom málom, ſem at þínga domom; voro þar kvider borner, reifd mál oc dæmd. enn ſíþan er dómsordi var álokit um *Þori Vidlegg*, ſtóþ hann upp oc mælti: ſetit er nú meþan ſætt er: epter þat geck hann út þær dyr ſem dómrinn var egi fyrirſettr. þá var lokit dómsordi á ſaudaman; enn er hann heyrþi þat, ſtóþ hann upp oc mælti: fara ſkal nú, oc hygg ec at þó væri fyrr ſæmra. Enn er *Þorgryma Galldrakinn* heyrdi at dómsordi var a hana lokit, ſtóþ hon upp, oc mælti: verit er nú meþan vært er. Síþan ſótto þeir hvern at ödrom, oc ſtóþ ſva hverr upp ſem dómr fell á, oc mælto allir nockot er útgengo: þat fanz á hvers orþom, at naudigr loſnadi. Síþan var ſókn felld á *Þórodd* bónda, oc er hann heyrdi þat, ſtóþ hann upp oc mælti: fátt hygg ec her friþa, enda flyiom nú allir: geck hann þá út epter þat. Síþan gengo þeir *Kiartan* inn, bar preſtr þá vígt vatn, oc helgadóma um öll hús, oc ſang efter um dagin tíþer allar, oc miöc hátíþliga. oc epter þat tókoz af aptrgaungor allar at *Fródá*, oc reimleikar; enn *Þurídi* batnaþi ſóttarinnar, ſva at hon varþ heil. Um vorit epter undor þeſſi tóc *Kiartan* ſer hión, oc bió at *Fródá* lengi ſíþan oc varþ hinn meſti garpr.

LVI.

gunna, *lecti ornatus combustus est.* Kiartan *deinde* Thoreri Lig- nipedi; Thordus *autem* Kausius *hero* Thoroddo, *actionem intenderunt, qvod omnibus invitis, ædes pervagati domesticos vita ac sanitate privassent. Omnibusqve, qvi ad ignes sederunt dica dicta est. Constituto deinde in ostio ædium judicio, causæ prolatæ, omniaqve modo in judiciis forensibus usitato peracta; lata nimirum testimonia, causæ repetitæ, ac dijudicatæ sunt. At cum sententia de* Thorere Lignipede *esset pronunciata, ipse surgens, hæc verba fecit: Sedi, dum sedere licuit. Fores deinde, in qvibus judicium non erat constitutum egrediebatur. Judicium postea de opilione prolatum; qvod cum audiret, surrexit, dicens: eundum jam, prius tamen decentius fuisse judico. At* Thorgrima Galldrakinna *cum judicium de se ferri audiret, surgens in hæc prorupit: Mansi ego, dum manere licuit. Alii deinde post alium actio intensa; et qvisqve, ut judicium erat prolatum, surgens aliqvid locutus est. Ast e verbis singulorum, invitos discedere, compertum est. Actio deinde in patremfamilias* Thoroddum *instituta est, qvam cum audiret, surgens in hæc prorupit. Pacem hic abesse video, nos igitur singuli fugiamus; qvibus dictis, foras exiit.* Kiartane *deinde cum comitibus ingresso, Sacerdos aqvam consecratam resqve sacras per singulas ædes portavit, et eodem die omnia ibi sacra, missamqve solennem cecinit. Qvo facto cunctæ ibi lemurum oberrationes evanuerunt;* Thuridaqve *e morbo restituta sanitatem recepit. Proximo post hæc prodigia vere,* Kiartan *operariis conductis, longum exinde tempus* Frodáæ *habitavit, insignisqve heros evasit.*

A. D. 1000.

A. D.

LVI. Cap.

Snorri Goþi bió at *Helgafelli* átta vetr síþan er Kristni var lögtekin á *Islandi:* þan vetr bió hann þar siþarzt, er *Styr* magr hans var drepinn a *Jörva* i *Flissohverfi.* *Snorri* Goþi fór
1008. eptir likino suþr þángat, oc geck hann i dyngiuna at *Styr* í *Hrossahollti*, þá er hann hafþi ádr uppsezt, oc hellt um midia dóttr bónda. Þat vor skipti hann um laund vid *Gúdrono Osvífrsdóttr*, oc færdi *Snorri* þá bú sitt i *Tungo* i *Sælingsdal:* þat var tveim vetrom epter víg *Bolla Þolleiksſonar* bónda *Gúdrúnar*
1009. *Osvifrsdottr*) þat sama vor fór *Snorri* Goþi suþr til *Borgarfiardar* i mála tilbúnat epter víg *Styrs* vid CCCC manna; þar var i ferd þá med hönom *Wermundr* hinn *Mióvi* broder *Styrs*, hann bió þá i *Vatzfyrdi*, þar var oc *Steinþórr* af *Eyri*, oc *Þóroddr Þórbrandzson* or *Alftafidi; Þorleikr Brandzson* or *Krossnesi*, brodrson *Styrs*, oc margir adrir virþinga menn; þeir kvomuz hit lengsta sudr til *Hvítár* at *Haugsvadi* gegn *Bæ.* Þar var fyrer sunnan ána *Illhugi Svarti*, *Kleppr* hinn *Gamli*, *Þorsteinn Gislason*, *Gunnlaugr Ormstunga*, *Þorsteinn Þorgilsson* or *Hafrsfiardarey*, hann átti dóttur (k) *Illhuga Svarta;* margir voro þar oc adrer virþirga menn, oc höfþo meir enn D manna. Þeir *Snorri* Goþi náþo egi at ríþa suþr yfer ána, oc höfþo þar fram málit, er þeir qvamo framaz, sva at þeim var óhætt, oc stefndi *Snorri Gesti* um víg *Styrs:* enn þessi sömo mál ónytti *Þorsteinn* *Gis-*

(k) *Vidisi.* Wolfenb.

Cap. LVI.

A. D.

Snorro *Pontifex* Helgafelli, *octo post receptum in* Islandia *Christianismum hyemes habitavit. Ea hoc prædium ultima hyeme incoluit, qva* Styr *socer ejus* Jörvi *in* Flissuhverso *occisus est.* 1008. *Ille transvehendi funeris causa illuc versus austrum iter fecit, et* Hrossholti Styrem, *ubi in Gynecæo filiam heri mediam amplexus est, accessit. Proximo vere, mutato cum* Gudruna 1009. Osvifi filia *fundo, rem familiarem,* Tungam *in* Sælingsdalo *transtulit; (id qvod duabus, post cædem* Bollii Thorleiksonii, *mariti* Gndrunæ Osvifi filiæ, *hyemibus accidit), et causam de cæde* Styris *institutum, australe in* Borgarfiördum *iter fecit,* CCCC *viris stipatus. Eum tunc comitabantur, frater cæsi,* Vermundus Tener, *qvi* Vatnsfiördum *tunc incolebat, nec non* Steinthor *de* Eyra *et* Thoroddus Thorbrandi *ex* Alftafiordo, Thorleikus Brandi *de* Krossneso, Styris *ex fratre nepos, multiqve alii viri nobiles. Illi non ulterius pervenerunt, qvam ad amnis* Hvitaa *vadum, dictum* Haugsvad, *e regione prædii* Bæ. *Ubi in australi amnis ripa constitutus erat* Illhugius Niger *cum* Kleppo Grandævo, Thorsteno Gisli filio, Gunnlaugo Vermilingve, Thorsteno Thorgilsi *de* Hafursfiardarey, *qvi filiam* Illugi Nigri *duxerat, multisqve aliis nobilibus viris, ita ut numerus qvingentos excederet. Pontifex igitur* Snorro, *ut cum suis amnem superare non potuit, causam contra adversarios, e loco, ubi eos proxime tuto, licitum erat accedere, prosecutus,* Gestum *de cæde* Styris *in judicium citavit.* Thorstenus *vero* Gislavi *filius in comitiis*

 ge-

(*) Vigdisam. Gvelpherb.

A. D. *Gislason* fyrir *Snorra* Goþa um sumarit á Alþingi. Þat sama
1009. haust reid *Snorri* Goþi supr til *Borgarfiardar*, oc tók af lífi *Þorstein Gislason* oc *Gunnar son* hans; þá var enn *Steinþór* af *Eyri* med honom, oc *Þóroddr Þórbrandzson*, (b) *Brandr Haufkulldzson*, *Þorleikr Brandzson*, oc allz voro þeir (c) XX. Um
1010. vorit epter fundoz þeir á *Þorsnessþingi Snorri* Goþi oc *Þorstein* or *Hafrsfiardarey*, magur *Illhuga Svarta*. *Þorsteinn* var son *Þorgils Þorfinnzsonar*, *Selþóris sonar* frá *Raudamel*, enn móder hans var *Audr* dotter *Alfs* or *Dölom*, oc var *Þorsteinn* systrungr *Þorgils Arasonar* af *Reykiaholum*, oc *Þorgils Haullusonar* oc *Þorgeirs Havardzsonar* oc *Bitro Odda*, oc *Alftfirdinga*, *Þorleifs Kimba* oc þeirra *Þórbrandzsona*. *Þorsteinn* hafþi búit mál mörg til þorsnessþings, oc var þat einn dag i þíngbrecko, at *Snorri* Goþi spurþi, ef *Þorsteinn* hefþi þángat búit mál mörg til þíngs? *Þorsteinn* qvadz búit hafa þángat nockor mál. *Snorri* mælti: nú manto vilia, at ver greiþom sva mál med þer, sem þer *Borgfirdingar* greiddot vór mál i fyrra sumar? Ecki fysizt ec þess segir *Þorsteinn*. Enn er *Snorri* Goþi hafþi þetta mælt, lögþo þar til stórþúngt synir *Snorra* Goþa, oc margir adrir frændr *Styrs*; saugdo at *Þorsteine* skylldi sá beztr, at þar felli hvert mál, sem comit var: saugdo hitt þó makligra at hann gylldi siálfan sic fyrir svívirþing er þeir *Illhugi* mágr hans haufþo gert til þeirra it fyrra sumarit. *Þorsteinn* svarar her sá til, oc gengo menn vid þat af þíngbrecko. *Þorsteinn* oc frendr hans *Raudmelingar* haufþo þar samt allir micla sveit, enn er til dóms scylldi ganga, biózt *Þorsteinn* til at hafa fram mál

(b) *Bárdr* Gv lpherb, 448.
(c) XV. Gyelpherb, 442.

generalibus seqventi æstate celebratis actionem a Snorrone *instituta penitus elisit. Eodem autumno* Snorro Pontifex *ad* Borgarfiördum *versus austrum profectus* Thorstenum Gislavi *cum* Gunnare *filio e vivis sustulit. Eum adhuc seqvebantur* Steinthor *de* Eyra, Thoroddus Thorbrandi, Brandus Hauskuldi, *et* Thorleikus Brandi: *omnesqve viginti erant. Vere seqventi* Snorro *Pontifex et* Thorstenus *ex* Hafursfiardarey, *gener* Illhugi Nigri *in foro* Thorsnesensi *convenerunt. Fuit* Thorstenus *filius* Thorgilsi, *nepos* Thorfinni, *filii* Selthoreris *de* Raudamelo, *matre natus* Auda *filia* Alfi *de* Dalis, *unde sobrinus erat* Thorgilsi Aræsonii *de* Reikiaholis, Thorgilsi Haullæfilii, Thorgeyris Havardii *et* Bitræ Oddi *nec non* Alftfiördensium, Thorlevi, *puta*, Kimbii, Thorbrandiqve *filiorum. Multas ille in judicium* Thorsnesense *causas instituerat, unde* Snorroni *die qvodam ex clivo Judicii; utrum multas ad forum causas detulisset? percontanti, aliqvot se actiones instituisse regessit. Tunc* Snorro, *jam, inqvit; tuas nos ita lites sublevare cupies, ac vos* Borgfiördenses *nostras, æstate priore, causas expediistis? qvod* Thorstenus *se minime gestire respondit. Qvibus dictis* Snorronis *filii, aliiqve* Styris *cognati, verbis gravissimis usi sunt, dicentes, sic res* Thorsteni *pulcherrime agere, si lites in eo, qvo jam versarentur, cardine, deciderent: dignius tamen esse ut ignominiam, qva (*) vibri æstate, cum* Illhugo *socero suo, eos affecerat, ipse lueret. Hæc* Thorstenus *paucis excepit, atqve ita a clivo judicii discessum est.* Thorstenus *ac cognati* Raudmelenses, *singuli freqventes in foro comparuerunt, et ubi judicia adeunda erant, omnes, qvas illuc insti-*

A. D. 1009.

1010.

(*) XV. Gvelpherb.

A. D. mál þau aull, er hann hafþi þángat búit. Oc er frændr *Styrs*,
1010. oc teingda menn vissо þat, vopnudoz þeir, oc gengo á milli dóms oc *Raudmelinga*, er þeir villdo gánga at dóminom. Tócz þá bardagi med þeim, *Þorsteinn* or (n) *Hafrsfiardarey* geimdi ecki annars, enn sækia þar at sem fyrir var *Snorri* Goþi: *Þorsteinn* var bæþi mikill maþr oc sterkr, oc rauskr til vapns. Enn er *Þorsteinn* sótti fast at *Snorra;* þá liöp fram fyrer han *Kiartann* frá *Fródá*, systrson hans, bördoz þeir *Þorsteinn* tveir lengi, oc voro þeirra vapna scipti miöc hardsceitt. Epter þat kvamo til beggia viner, oc gengo millom, oc kvamo á griþom. Eptir bardagan mælti *Snorri* vid *Kiartan* frenda sin; frammsótter þú nú miöc i dag *Breidvikíngrinn. Kiartan* svarar helldr reidugliga, egi þarfto at bregþa mer ætt minne, seger hann. I bardaga þessom fello af *Þorsteine* (o) VII menn, enn margir urdo sárir af hvarom-tveggiom. Málom þessom var þar slegit i sætt þegar á þíngi, oc var *Snorri* Goþi ósmárr i öllom sáttmálom, þvíat hann villdi egi, at þessi mál kæmi til alþingis, þvíat þá var egi sæzt enn á víg *Þorsteins Gislasonar.* Þóttiz hann þó ærit eiga at svara á alþingi at ei veri þessi mál at kæra. Um þessi tiþindi öll saman, víg *Þorsteins Gislarsonar* oc *Gunnars sonar* hans, oc siþan um bardagan á *Þórnessþingi*, orti *Þormódr Tresilsson* í *Rafnmálom* víso þesa:

(a) Meirr

(n) or Eyio Gvelpherb.

(o) VI. Gvelpherb.

instituerat causas, agere proposuit. Qvod ubi cognati affinesqve Styris *noverunt, armis arreptis, inter locum judicialem et* Raudamelenses, *judicium accedere conantes, proruerunt. Acris mox pugna oritur; nec* Thorsteinus *de* Hafusfiardarrey *aliud curavit, qvam partem impetere, in qva* Snorro *dimicabat: erat autem vir statura ac robore insignis, strenuusqve miles. At ubi* Snorronem *acerrime aggreditur, ante eum procurrens* Kiartan *de* Fródá, *ejus ex sorore nepos, diu cum* Thorsteno *solus pugnavit: qvod certamen qvam maxime fuit vehemens. Utriusqve deinde amici, illuc advenientes intercesserunt, induciasqve impetrarunt. Finito certamine* Snorro *Pontifex cognatum suum* Kiartanem *his allocutus est: Tu, inqvit,* Breidvicensis *multum hodie certasti. Ad qvæ* Kiartan *iracundus regessit: Non est, inqvit, qvod genus meum mihi objicias. Hac in pugna e* Thorstenianis *septem ceciderunt, multis utrinqve vulneratis. Isthæc causa in foro statim ad transactionem deducta est,* Snorroqve *Pontifex in singulis causis minus rigidum se exhibuit, qvod litem hanc ad forum generale pervenire noluit; qvoniam de cæde* Thorsteni Gislasonii *nondum erat transactum, unde sat sibi in Comitiis generalibus negotiorum incumbere sentiebat, utut hæc non ageretur causa. De omnibus hisce casibus, cæde nimirum* Thorsteni Gislasonii, *ejusqve filii* Gunnaris, *ac secuta pugna in judicio* Thorsnesensi, Thormodus Tresilli *filius in oda* Rafnsmális *hosce versus cecinit:* A. D. 1010.

Postea

A. D.

(a) Meirr (b) va enn (c) módbærri
menn at hiörſennu
tynir (d) tior Rínar
(e) tva fyrir á ſunnan.
Lágu (f) fiö (Sex) ſídan,
Slíks eru (g) iarteignir
(g) gifs (gifrs) á Grundneſi,
gumnar (h) fiörnumnir.

Var ſkilt i ſætt þeirra, at *Þorſteinn* ſkylldi fram hafa mál ſin öll á *Þorsneſſþinge*, ſem hann hafþi þangat tilbodit, enn ſumarit
1010. á alþíngi var ſæzt á víg *Þorſteins Gíslaſonar* oc *Gunnars ſonar* hans, reþoz þá til utannferdar þeir menn er til víganna höfÞo verit med *Snorra* Goþa. Þetta ſumar tóc *Þorſteirn* or *Hafsfiardarey*, *Raudmelinga* Goþord á (or) *Þórsneſſþinge*, þvíat hann þóttiz því aflvani orþit hafa fyrer *Snorrungom*, toko þeir frændr þá upp þíng i *Straumsfirdi*, oc helldo þat lengi ſíþan.

Maurer: Entsteh. d. isl. Staats p. 205

LVII.

(a) mier. N. G.
(b) vo D. L. vann. F. N. P. G.
(c) modharri B.
(d) tior. S. tiorevnar C. tiorrínar F. tyorræner F. N. tyar P. tiorrænir B. G. tinor reynas. D. tier H.
(e) tun P.

A. D.

Postea occidit animosus
viros pugnando
vir auri perditor
duos austrum ab amne (Hvíta) versus.
jacebant deinde Septem, (Sex)
apparentibus vestigiis,
in Grundnesia, ejus facinoris,
viri vita privati.

Ea in transactione conditio adjecta est, ut Thorstenus *in foro* Thorsnesensi, *omnes, qvas illuc instituerat, actiones proseqveretur. Seqventi autem æstate, de cæde* Thorsteni Gislonii 1010. *ejusqve filii,* Gunnaris, *transactum est, ea conditione, ut viri, qvi cum* Snorrone *Pontifice cædibus interfuerant, peregre irent. Hac æstate* Thorstenus *de* Hafursfiardarey, *Pontificatum* Raudmelensem *in foro* Thorsnesensi *suscepit, qvo tamdiu, præ vi* Snorronianorum *caruisse sibi videbatur. Ipse deinde cum cognatis locum fori in* Straumsfiördum *transtulit, ibiqve diu postea illud celebravit.*

CAP.

(f) sex B. F. N G. H.
(f) jarteinir B. F. N.
(g) gisis — grandnesi B, F. N. P. G. H.
(h) siör naumir B.

A. D.

LVII. Cap.

Enn ſer *Snorri* Goþi hafþi fá vetr búit i *Sælingsdalstungo*, þa bió ſá maþr á *Eyri* i *Bitro* norþr, er *Oſpakr* het, hann átti ſon þan (p) er *Glumr* het, oc var úngr i þan tíma. *Oſpakr* var ſon *Kiallaks* frá *Kiallakſá* af (q) *Skriþinsenni*; *Oſpakr* var maþr meſtr oc ſterkaztr, hann var óþockaſæll, oc hinn meſti ójafnadarmaþr, hann hafþi méd ſer Karla VII edr VIII, oc voro þeir miöc ſakgiæfir vid menn þar nordr, höfþo þeir jafnan ſkip fyrer landi, oc tóco af hvers manz eign edr rekom þat er þeim ſyndiz. *Alfr Litli* het maþr, hann bió i *Þambárdal* i *Bitro*; hann átti vel fe, oc var hinn meſti (r) madr i búi ſíno: hann var þíngmaþr *Snorra* Goþa, oc vardveitti reka hans út under (s) *Gudlaugshauſþa*. *Alfr* þóttiz oc kenna kulda af *Oſpaki*, oc hans felögom, oc kærdi þat jafnan fyrir *Snorra* Goþa, þá er þeir fundoz. *Þórir* (t) *Gullhardarſon* bió þá i *Tungo* i *Bitro*; hann var vinr *Stullo þiódrecsſonar*, er *Vígaſtulli* var kallaþr, hann bió á *Staþarhóli* i *Saurbæ*. *Þórir* var gilldr bóndi, oc var fyrir mönnom um *Bitruna*, hafþi hann oc varþveizlo á rekom *Stullo* nórdr þar. Þeir *Oſpakr* oc *Þórir* elldo opt grátt ſilfr, oc veitti ymſom lettara; var *Oſpakr* fyrirmaþr út þar um *Króſſárdal* oc *Ennit*. Þat var einn vetr at ſnemma kom á vetrarríki mikit, oc gerþi þegár jardbaun þar um *Bitruna*,

(p) vid konoſinne 445.

(q) Skridnisenni Gvelpherb. Skeidnesenni 445. Skridneseyre. 442.

(r) moſtumadr at mat. Gvelpherb. moldumadr at mat 445.

(s) *Gudlaugshöfda* Gvelpherb. 442 -45 -48.

(t) *Gullbedarſon* Gvelph, Gullbiarnarſon 442. 45.

A. D.

Cap. LVII.

Sed ubi Pontifex Snorro Sælingsdalstungam *paucas hyemes incoluerat*, *sitæ*, *in tractu borealis quadrantis*, Bitra, Eyræ *vir habitavit nomine* Ospakus, *qvi filium habuit* Glumum *ætatis eo tempore nondum maturæ*. *Erat* Ospakus *filius* Kiallaki *de* Kiallaksá *ad promontorium* Skridinsenni, *vir aliis statura ac robore superior, at invisus simul et iniqvissimus: septem vel octo secum viros habuit*, *cum qvibus incolæ tractus illius borealis multas causas habuerunt*, *quod navem semper in portu tenerent*, *qva*, *de bonis cujusvis*, *vel aliis*, *qvæ in littus ejecta sunt*, *qvæ placuere*, *raptim abstulerunt*. *Nomen erat viro* Alfus, *cognomen vero* Parvus, *qvi prædium* Bitræ Thambárdalum *incoluit: is bonorum copia valens*, *remfamiliarem qvam lautissimam habuit*. Snorronis *Pontificis curialis fuit*, *et qvam ille possidebat littoris partem*, *circa* Gudlaugshöfdum, *custodivit*. Alfus *etiam ab* Ospako *ejusqve sociis incommoda capere sibi visus est*, *id qvod* Snorroni *Pontifici*, *qvotiescunqve convenerunt*, *qvestus est*. Thorer Gullhardi *filius id temporis* Tungæ *in* Bitra *habitavit*, *amicus* Sturlæ Thiódreksonii, *dicti* Vígasturlæ (*multorum occisoris*) *incolæ* Stadarholi *in tractu* Saurbæense. Thorer *lauta refamiliari usus incolis* Bitræ *præfuit*, *littoraqve* Sturlæ *in tractu isto boreali propria custodivit*. Ospako Thoreriqve *multæ sæpius simultates intercesserunt*, *in qvibus jam hic*, *jam ille*, *superiorem obtinuit partem*; Ospakus *incolis siti in partibus exterioribus* Krossardali, Enni*qve præfuit*. *Accidit qvadam hieme*, *ut præ nivis violentia mature irruente*, *pecora in tractu* Bitrensi *a pastu ar-*

A. D. *runa*, toko menn þá af lát ſtór, enn ſumir rako fe ſit um heiþi. Þetta ſumar áþr hafþi *Oſpakr* látit gera virki á bæ ſínom á *Eyri*, þat var örugt vígi, ef menn veri til varnar. um vetrin á *Gói* kom ríd mikil, oc hellzt hon viko, þat var norþannvedr mikit, enn er afletti hríþinne, ſá menn, at hafís var atkominn, allt hit ytra, enn þá var íſinn egi kominn inn i *Bitruna*; foro menn þá at kanna fiöror ſínar. Enn frá því er at ſegia, at út frá *Stiko* á milli *Gudlaugshöfþa* rak upp reiþi mikla. I hval þeim átto meſt *Snorri* Goþi oc *Stulla Þiódrekſſon*. *Alfr* inn *Litli*, oc enn fleiri bændr átto þar nockot í. Menn fóro til þar um *Bitruna*, oc ſkáro hvalin, eptir tilſkipan *Þorirs* oc *Alfs*, oc er menn voro at hvalſcurdinom, ſá þeir at ſcip reri handan um fiördin frá *Eyri*, oc kendo, at þat var tólfæringr mikill er *Oſpakr* átti. Lendo þeir þar vid hvalin, gengo þar upp XV menn alvapnadir; oc er *Oſpakr* geck á land, kom hann at hvalnom, oc ſpyrr hverr fyrer hvalnom reþi? *Þórir* ſagþi at hann reþi fyrer þeim er *Stulla* átti, enn *Alfr* fyrer þeim er hann átti, ſva oc fyrer þeim er *Snorri* Goþi átti; enn þá rædr hver fyrer ſínom lut annarra bænda. *Oſpakr* ſpyrr hvat þeir vili ſá honom af hvalnom? *Þórer* ſvarar; ecki vil ec fá þer af þeim lut, er ec ſcal annazt; enn veit egi nema bændr vili ſelia þan er þeir eigo; eda hvat ſcal vidgefa? veizto þat *Þori*, ſegir *Oſpakr*, at ec em egi vanr at kaupa hval at yþr *Bitromönnom*. þat er mer þó von, ſagþi *Þórir*, at þú fáir engan ókeyptan. Hvalr lá i Kaus ſá er ſkorinn var, oc var engom ſcipt. *Oſpákr* bad ſína menn gánga til,

cerentur, unde incolæ partem perdiderunt, partem in tesqva agere coacti sunt. Æstate proxime elapsa Ofpakus *ædes* Eyræ *aggere cinxerat, tuto, si adessent, qvi id tuerentur, propugnaculo. Hac hyeme mense* Góa, *multa procella orta, totam hebdomadem cum immani ab aqvilone ventorum vi duravit, qva demum sedata, glacies ex oceano, exteriora sinus occupasse,* Bitram *autem nondum intrasse, conspecta est; unde incolæ littora perlustratum ierunt. Id vero referendum, inter* Stykam *et* Gudlaugshöfdum *in littus ejectam esse balænam, cujus maximam partem Pontifex* Snorro, Sturlaqve Thiódreki *possederunt: ad* Alfum *præterea* Parvum, *aliosqve colonos portio ejus aliqvanta pertinuit. Incolæ igitur* Bitrenses *balænam laniare jussu* Thoreris *et* Alfi *aggressi sunt; et dum in partes illam secant, navem a sita in opposito latere sinus* Eyra, *remis ad se agi conspexerunt, qvam ingentem* Ofpaki *sexremem esse noverunt. Cujus vectores appulsa ad balænam navi terram conscenderunt; et* Ofpakus, *ubi in siccum venerat, ad balænam accedens, qvis ei præesset interrogavit? Et* Thorer *respondit: portioni, qvæ mihi et* Sturlæ *est,* Atlius *autem propriæ, et qvam* Snorro *tenet, præsumus; suas reliqvæ colonorum singuli tuentur.* Ofpako *deinde qvid sibi de balæna tradituri essent percontanti* Thorer *iterum regessit: nihil tibi de curanda mihi portione tradam; sed nescio an coloni, qvæ ipsi possident, vendere tibi velint: at qvo redimas? Adhæc* Ofpakus; *Nosti, inqvit,* Thorer, *mihi non esse morem a vobis* Bitrensibus *balænam emere. At ego, regessit* Thorer; *nihil te gratis accepturum ominor. Laniena balænæ, qvæ exsecta fuit, in acervum erat congesta, nec qvicqvam adhuc divisum.* Ofpakus *itaqve suos accedere,*

A. D.

 balæn

A. D. til, oc bera hvalin út á ſkipit. þeir vid hvalin voro, höfþo fátt vapna, nema öxar þær, er þeir ſkáro hval med. oc er *Þóri* ſá, at þeir *Oſpakr* gengo til hvalſins, het hann á menn at þeir ſkylldo egi láta rænazt; liópo þeir þá til ödrom megin, gengo þeir þá frá hinom óſkorna hvalnom, oc varþ *Þórir* ſkiótaztr, ſneri þegar *Oſpákr* honom ímóti, oc lauſt han med Öxar hamri kom höggit vid eyrat, oc fell hann þegar i óvit; enn þeir er hönom voro næſtir, tóco til hans, oc kipto hönom at ſer, oc ſtóþo yfer hönom meþan hann lá i óvitino, enn þá varþ hvalrinn egi variþr, þá kom at *Alfr* hinn *Litli*, oc bád þá egi taca hvalin. *Oſpakr* ſvarar: far þú egi til *Alfr*, ſeger hann, þú hefer haus þunnan, enn ec hefe öxi þúnga, mun ferd þín verri enn *Þóris*, ef þú gengr feti framarr. Þetta heilræþi er honom var kent, hafþi *Alfr*. Þeir *Oſpakr* báro hvalin á ſcipit, oc höfþo þat gert áþr *Þóri* vitkadiz; enn er hann viſſi hvat títt var, ávítadi hann ſína menn, at þeim tækiz óvirþiliga, er þeir ſtóþo hiá, er ſumir voro ræntir, enn ſumir bardir: lióp *Þórir* þá upp. Enn *Oſpakr* hafdi þá flotat ſcipino oc leto fra landi, rero ſíþan veſtr yfer fiördin til *Eyrar;* oc let *Oſpakr* öngva þá frá ſer fara, er þeſſa ferd höfþo farit; höfþo þeir þar ſetit, oc bioggoz fyrer i virkino. Þeir *Þórir* ſcipto hval, oc leto þat jafnt allra ſcada, er upp var tekit eptir því ſem hverir átto i hvalnom; fóro þeir heim allir eptir þetta: var nú fullr fiandſcapr med heim *Þóri*

oc

balænamqve navi imponere jussit. Qvi balænæ adfuerunt paucis armis, nisi qvibus laniarunt securibus, instructi erant; Thorer Ospakum *cum suis lanienam aggredi cernens, suos, ne rapinas paterentur, provocavit; illi igitur relicta, qvam nondum lanierant, balæna, ad alterum acervi latus occurrunt;* Thorer *autem primus advenit, cui* Ospakus *occurrens, malleo securis tantum ad auriculam verber inflixit, ut deliqvium mox pateretur. Eum igitur, qvi proximi erant, ad se cito retraxerunt, eiqve, qvam diu in deliqvio jacuit, adstiterunt. Interim autem balæna defendi non potuit; unde* Alfus Parvus *adveniens; balænam diripere eos prohibuit. Ad qvem* Ospakus; *ne inqvit, huc* Alfe *accedas, tibi enim cranium est tenue, mihi autem securis gravis, unde si pedem uno vestigio propius protuleris; tuum qvam* Thoreris *iter pejus erit. Hoc consilium, qvod edoctus erat salubre,* Alfus *secutus est.* Ospakus *itaqve cum suis balænæ lanienam navi imposuit, id qvod prius, qvam* Thorer *ad se rediret, absolverat: at ille, qvæ gesta fuerant, edoctus, suos increpuit, qvod indecore agerent; dum hi rapinas, illi verbera paterentur, nihil resistentes, qvibus dictis celeriter in pedes surrexit. Tunc autem* Ospakus, *navem in mare productam e littore solvit, sinuqve, versus occidentem trajecto,* Eyram *pervenit; nec ullum eorum, qvi isthoc cum eo iter susceperant, dimisit: omnes qvippe ibi residentes intra aggerem se defendere proposuerunt.* Thorer *autem et* Alfus *balænam diviserunt, jacturamqve e rapina ortam, omnes ferre voluerunt adhibita ratione partium, qvas singuli reportarent: qvo facto qvisqve suam rediit domum: hoc vero inter* Thorerem *et* Ospakum *ingentem inimicitiam peperit. Cæterum, qvod* Ospakus A. D.

qvadra

A. D. oc *Ofpaki.* enn af því at *Ofpakr* hafþi mart manna, þá gengo þeim fkiótt faunginn upp.

LVIII. Cap.

Þat var eina nótt, at þeir *Ofpakr* fóro i *Þambardal* XV faman oc gengo þar inn at *Alfi*, oc ráko hann i ftofo oc hiú hans öll meþan þeir rænto þar, oc báro þaþan á fiórom heftom. Menn höfþo varir ordit vid ferd þeirra frá *Fiardarhorni*, oc var því fendr maþr i *Túngo*, at fegia *Þóri.* *Þórir* fafnaþi mönnom, oc urþo faman XVIII, oc fóro ofan til *fiardarbotns;* fa *Þórir* þá, at þeir *Ofpakr* fóro um fram, oc fóro þá út frá *Fiardarhorni.* oc er *Ofpakr* fá epterferdina, mælti hann; menn fara þar epter, oc man þar *Þórir* fara fegir hann, oc man ætla nú at hefna höggfins, þeff er ec lauft han á vetri: ero þeir XVIII, enn ver XV búnir betr: er þat enn vantar fiá hverir enn verþa hauggom fegnir: enn heftar þeir er ver höfom haft or *Þambardal* mano verá heimfúfir; enn ec vil ecki láta af takaz, þat er ver höfom hendi ákomit: fculo nú II vorir menn, þeir er minnz ero vidbúnir, reka klifia heftana fyrr út til *Eyrar*, enn láta menn fara ímóte off, þá fem heima ero, enn ver XIII munom taka í móti þeim flíct fem verda má. þeir gerþo fem *Ofpakr* mælti. oc er *Þorir* kom eptér, heilfadi *Ofpakr* þeim oc fpurdi at tíþindom, hann var miúkr vidmælis, oc villdi fva dvelia þá *Þóri:* *Þórir* fpurþi hvadan þeir hefþi faung haft? *Ofpakr* fegir, at þeir höfþo or *Þambardal.* hvern veg kvamoz þer

at

qvadra ſua multos aluit (viros), commeatus brevi conſumtus eſt. A. D.

Cap. LVIII.

Nocte qvadam Oſpakus *ac domeſtici numero qvindecim* Thambárdalum *profecti,* Alfum *intra ædes aggreſſi ſunt, eoqve ac domeſticis, dum rapinas fecerunt, in triclinium abactis, commeatum qvatuor eqvis avexerunt. Sed ubi domeſtici* Fiardarhornenſes *iter eorum animaverterant, id qvi* Thoreri *nunciaret, miſſus eſt* Tungam. Thorer *autem viris coactis, ſuorum decimus octavus, ad intimum ſinus receſſum deſcendit, ubi* Oſpakum *cum ſuis extra villam tendere conſpexit. Ille vero ſe a tergo impeti videns, viri nos, ait, inſeqvuntur, qvibus* Thorerem, *ictus, qvo eum proxima hyeme percuſſi, ultionem acturum, præeſſe conjicio; illi numero XVIII, nos autem XV, probius armati ſumus, unde, utris jam fuerit ictibus gaudendum, ſcitu adhuc eſt difficile; eqvi autem, qvos* Thambárdalo *deduximus, domum tendere proclives erunt; at ego qvæ manibus nactus ſum, mihi eripi nolo: unde noſtrum duo, qvi minime ſunt parati, eqvos onerarios ante nos* Eyram *extrorſum agent; eos vero, qvi domi remanent, nobis in conventum mittant: nos autem tredecim illos qva velemus ſtrenuitate excipiemus. illa, qvæ juſſerat* Oſpakus, *fecerunt.* Thorerem *vero, cum eos conveniret, ſalutatum,* Oſpakus, *qvid novi referret? interrogavit, animoqve eos morandi, verba fecit molliſſima;* Thoreri, *unde iſtum reportaſſet commeatum? percontanti, ex* Thambardalo *acqviſitum* Oſpakus *dixit. Qvomodo*

A. D. at því fegir Þorir, *Ofpakr* fegir, hverki veri gefinn eþa golldinn ne faulom felld: vili þer þá lauft láta fegir Þorir oc fá off i hendor, *Ofpakr* fagþiz ecki því nenna. fíþan lupoz þeir á, oc tókz þar bardagi, voro þeir Þorir hinir áköfuzto; enn þeir *Ofpakr* vörþoz alldrengiliga, urdo þeir þó fárir, enn fumir fello. Þorir hafþi biarnfviþo i hendi oc lióp at *Ofpaki*, oc lagþi til hans, enn *Ofpakr* lauft af fer lagit; enn er Þorir hafþi fer miöc tilvarit, enn ecki varþ fyrer fpiótino, þá fell hann á knen, oc laut affram vid: *Ofpakr* hió þá á bak Þóri med öxi, oc varþ þar viþ breftr mikill, *Ofpakr* mælti: þat man þic letia lángfaranna Þórir feger hann, Þórir mælti: má þat, enn fara hygg ec mic enn muna fullom dagleiþom fyrir þer oc hauggi þíno. Þórir hafþi tygil-knif á hálfi, fem þá var títt, oc kaftat á bak fer aptr, oc hafþi þar komit i hauggit, enn hann hafþi fkeinzt á hrigglundunom tveimmegin, eptir þat lióp til faurunautr Þorirs, oc hió til *Ofpaks*, enn hann brá vid öxinni, oc kom i fkaftit, fva at i fundr tóc, oc fell þá öxin niþr. Þá kallar *Ofpakr* oc baþ fína men undan halda, tóc hann þá oc fiálfr at renna. Enn þegar er Þorir ftóþ upp, þá fkaut hann fviþunne eptir *Ofpaki* oc kom i lærit oc rendi framm utan lærs; *Ofpakr* kipti brott fviþunne or fárino, oc fneriz vid, fendi hann aptr fviþuna, oc kom á þan miþian, er hauggit hafþi til hans, oc fell fá daudr til jarþar. Eptir þat rann *Ufpakr* oc fylgdar menn hans, enn þeir Þórir ellto þá út med fiörom miöc fva til *Eyrar*. þá fóro menn heiman af bænom, bæþi karlar oc konar, hurfo þeir Þórer þá aptr, var

þá

do eum, acqvisivistis? nec datum, nec solutum, nec pretio venditum rogatus regessit. Ad qvæ Thorer; *an igitur, eum mittere, nobisqve in manus tradere vultis? Id qvod se facturum* Ospakus *negavit. Concurrentes deinde manus commiserunt.* Thorer *cum suis in hostem pronus irruit, unde* Ospaciani *alacri defensione impetum excipientes alii morti alii vulneribus succubuere. Ipse* Thorer *hastam ursinam (ursis necandis idoneam) manu gestavit,* Ospakum*qve aggressus, ea impetivit, qvam ille objecto vicissim ictu repulit;* Thorer *autem, qvod viribus cominus niteretur, hasta vero nihil tangeret, in genua decidens, corpore proclinavit; tunc* Ospakus *tergum ejus securi percussit, et ingenti edito fragore, dixit: Hic te* Thorer! *ictus, longa suscipere itinera prohibebit. At ille; ita, forsan, erit: at me longum satis præ te tuoqve ictu diei iter confecturum auguror. Habuit* Thorer, *ut tunc moris erat, cultrum collo appensum, qvi in tergum retro missus, ictum exceperat; unde musculi ab utroqve latere dorso prominentes vulnus, sed leve acceperunt. Accurrens postea comes* Thoreris Ospakum *gladio impetivit, ille vero ictui securim subjecit, qvæ, dissecto, qvod ictum exceperat, manubrio, decidit. Tunc* Ospakus *elata voce suos terga dare jussit, ipseqve fugam cepit.* Thorer *autem ut surrexit, hasta post tergum* Ospaki *missa exteriora femuris trajecit. Ille retractam e vulnere hastam, conversus remisit, et medium hominem, cujus antea ictu securim amiserat, ita feriit ut humi statim procumberet exanimis.* Ospakus *postea cum itineris sociis fugæ,* Thorer*qve fugientibus secundum littus ad* Eyram *fere institit. Qvo cum pervenissent, domesticis et viris et mulieribus a prædio cursum dirigen-* A. D.

 bus,

A. D. þá atfaralauſt med þeim um vetrin þaþan af. A þeim fundi fello þrír menn af *Uſpaki*, enn einn af *Þóri*, enn marger urdo ſárir af hvarotmveggiom.

LIX. Cap.

Snorri Goþi tók vid málom *Alfs* hins Litla öllom á hendr þeim *Oſpaki*, oc gerdi þá *Oſpak* alla ſeka á *Þórsneſſþingi*. Eptir þíngit fór *Snorri* Goþi heim i *Tungo*, oc ſat heima til feránsdóms, fór hann þá nordr i *Bitro* med fiölmenni, oc er hann kom þar, var *Oſpákr* á brotto med allt ſit, höfþo þeir farit nordr á *Strander* XV ſaman, oc hofþo V ſcip. Þeir voro á *Ströndom* um ſumarit, oc gerþo þar margar óſpekter. Þeir bioggoz fyrir nordr i *Þaralátrsfirdi*, oc ſöfnudo at ſer mönnom, þar kom til þeirra ſá maþr er *Rafn* het, oc var kalladr *Vikíngr*, hann var inn meſti illgérþa maþr, oc hafþi legit uti á nordr *Ströndom;* þeir gerþo þar mikit hervirki i ránom oc manndrápom, voro þar allir ſamt framan til vetrnátta. Þá ſaufnudoz þeir ſaman *Strandamenn, Olafr Eyvindarſon* fra Dröngom, oc adrir bændr med hönom oc foro at þeim, höfþo þeir þá enn virki um bæ ſin þar i *Þaralátrsfirdi* oc voro þá ſaman ner XXX manna, þeir *Olafr* ſettoz um virkit, þat þotti torſóttligt vera, töluþoz menn þá vid, oc budo illvirkiarnir at fara brott af *Ströndom*, oc gera þar engar óſpekter þaþan af, enda ſkylldo þeir fara frá virkino; enn med þvi at þeim þótti ecki i hendi liggia at eiga vid þá, þá

tóco

bus, Thorer *cum ſuis reverſus eſt; nec poſtea iſthac hyeme ſe invicem aggreſſi ſunt. In hoc congreſſu tres* Oſpakus, *unum vero* Thorer *ſocios amiſerunt, ſed multi utrinqve vulnerati ſunt.* A. D.

Cap. LIX.

Snorro *Pontifex ſuſcepta cauſarum* Alfi Parvi, *in* Oſpakum *ejusqve aſſeclas actione omnes in foro* Thorſneſenſi *exilio damnari fecit. Soluto deinde foro*, Tungam, *domum rediens ibi usqve ad tempus exſeqvendi judicii manſit; in* Bitram *tunc boream verſus freqvens iter fecit, qvo cum veniret*, Oſpakus *jam antea domo cum omnibus ſuis migrarat. Iter nimirum ipſe ac comites numero XV, in* Strandas *navibus qvinqve fecerant. Hic in Sinu* Tharalatrenſi *ſede fixa iſtam æſtatem transigentes, multas turbas moverunt. In ſociis, qvorum numerus indies creſcebat, qvidam erat nomine* Rafn *cognomine* Latro *homo ſceleſtiſſimus, et qvi in* Strandis *borealibus ſubdio exul egerat. Multas ibi per rapinas et homicidia, violentias exercentes, usqve ad initium hyemis degerunt.* Strandenſes *tunc congregati*, Olaus *nempe de* Drangis Eyvindi *filius, aliiqve cum eo incolæ, eos aggreſſi ſunt; at illi ædes in* Tharalátursfiordo *aggere circumdederunt, qvem ipſi tuebantur numero XXX.* Olaus *itaqve cum ſuis aggerem obſedit; ut vero expugnatu difficilis videbatur colloqvio inter utramqve partem locus datus eſt. Latrones* Strandas *deſerere, nec ullas ibi movere turbas, ea ſub coonditione, ut incolæ ab aggere diſcederent, obtulerunt; hi vero, qvod manum cum illis committere, minus*

 facile

A. D. tóco þeir þan koſt, oc bundo þat ſvardögom med ſer, fóro bændr vid þat heim.

LX. Cap.

Nú er at ſegia frá *Snorra* Goþa, at hann fór til feránsdóms i *Bitro* nordr, ſem fyrr var ritat, oc er hann kom á *Eyri*, var *Oſpakr* i brotto, oc háþi feránsdóm, ſem lög ſtóþo til, oc tóc upp allt ſeðtar fe, oc ſcipte med þeim mönnom, er þeir höfþo meſta óſpeɖt gört, *Alfi Litla* oc þeim mönnom ſödrom, er fyrer ránum höfþo orþit: Síþan reid *Snorri* Goþi heim i *Túngo* oc leid ſva ſumarit. Þeir *Oſpakr* foro af *Ströndom* um vetr nátta ſkeid, oc hofþo II ſkip mikil, foro þeir inn fyrer *Strander*, oc ſíþan nordr yfer flóa til *Vatzneſſ*; gengo þeir þar upp, oc rænto, oc hlóþo bæþi ſcipin ſem bord báro, ſíþan helldo þeir veſtr yfer flóan i brott oc lendo á *Eyri*, oc báro þar faúng ſín uppí virkit. Þar hafþi kona *Oſpaks* verit um ſumarit, oc *Glumr*, ſonr hans med II kyr. Þegar hina ſaumo nótt, oc þeir haufþo heimkomit, rero þeir báþom ſkiponom yfer til fiardarbotns oc gengo upp til bæiar i *Túngo*, oc bruto þar upp hús, þeir toco *Þórir* bonda or reckio ſinne, oc leiddo út oc dráþo ſíþan; rænto þeir þar fe öllo, því er innan gátta var, oc færþo þat til ſcipa; ſíþan rero þeir til *Þambardals*, lióþo þar upp, oc bruto hurder ſem i *Túngo*. *Alfr* Litli hafþi legit i klæþom ſínom, oc er hann heyrdi at hurdin var uppbrotin,

lióp

facile videbatur; hanc conditionem acceptarunt, qvo pacto ju- A. D.
ramentis utrinqve ſancito Strandenſes *domum redierunt.*

Cap. LX.

Jam de Snorrone *Pontifice narrandum: is in* Bitram *judicium exſecuturus, ut ſupra memoriæ proditum, boream verſus iter fecit; at, cum* Eyram *veniret,* Oſpakus *inde migrarat. Ille igitur judicio exſecutivo, ex præſcripto legum conſtituto, ſingula, qvibus mulctatus erat* Oſpakus, *bona publicavit, eaqve inter viros, qvibus plurimum damni attulerat,* Alfum *nempe Parvum cæterosqve, qvi rapinas paſſi fuerant, diviſit. Qvibus geſtis* Tungam, *domum rediit: atqve ita hæc æſtas labitur.* Oſpakus *ejusqve aſſeclæ circa initium brumæ, relictis* Strándis, *duabus magnis navibus, introrſum ſecundum* Strandas *prætervecti indeqve mare boream verſus ſuperato, ad* Vatnsneſum *profecti ſunt; ubi, exſcenſa navi, rapinas egerunt, qvibus utramqve navem, qvantum ferre poterant, onerarunt, inde curſu per mare occidentem verſus directo, navi ad* Eyram *appulſa, totum ibi commeatum intra aggerrem deportarunt. Iſthac ibi æſtate, uxor* Oſpaki, *filiusqve* Glumus *duarum vaccarum lacte victitarant. Eadem, ſtatim ac domum redierat nocte, utraqve nave ad intima ſinus remigarunt, ubi ad prædium* Tungam *aſcendentes, effractis ædibus, herum* Thorerem *lecto ereptum forasqve deductum necarunt; omnia dein, qvæ intra tectum fuerunt bona direpta, ad navem deportarunt.* Thambárdalum *deinde perrexerunt, ubi excurrentes, januas non ſecus ac* Tungæ *effregerunt.* Alſus *Parvus veſtibus amictus decubuerat, unde*

cum

A. D. lióp hann upp, oc til laundyra, er voro á bakhúsom, hann komz þar út oc lióp upp epter dal. Þeir *Ospakr* ræntu öllo því er þeir kvamo höndom á, oc færdo til scipa sinna, oc fóro þá heim á *Eyri* med hlaþin bædi skipin oc færdo saúng þessi bæþi i virkit, þeir færdo oc scipin i virkit, oc fylldo þau bæþi vatz, oc læsto síþan virkit, þat var hit bezta vígi; sáto þar siþan um vetrin.

LXI. Cap.

Alfr Litli lióp þar til er hann kom i *Tungo* til *Snorra* Goþa, hann segir hönom vandræþi sín, oc eggiadi miöc, at þá scylldi þegar fara nordr at þeim *Ospaki*. Enn Snorri Goþi villdi fyrst spyria norþan hvat þeir hefþi fleira gert, enn staukt hönom norþan, eda hvert þeir stadfestiz nockvat þar i *Bitrunne;* nockoro síþarr spurþiz norþan or *Bitro*, vig Þórirs, oc vidbúningr sá er *Ospakr* hafþi þar, spurþiz mönnom sva til sem þeir mundi egi vera audsóttir, þá let *Snorri* Goþi sækia liþ *Alfs*, oc sva fe þat, er epter var, fór þat allt i *Tungo*, oc var þar um vetrin. Uvinir *Snorra* Goþa lögþo hönom til ámælis, at hann þótti seint retta luta *Alfs*, let *Snorri* Goþi þar tala um hvern slíct er villdi, enn þo varþ ecki atgert. *Sturla Þiódreksson* sendi þau ord at vestan, at hann veri þegar búinn at fara at þeim *Ospaki*, er *Snorri* villdi, oc callar ser ecki oscylldara at fara þessa faur, enn *Snorra*. leid sva vetrinn fram til jóla, oc spurþoz

cum effringi januam audiret, e lecto desiliens ad fores occultas per posteriora ædium ducentes properavit, per qvaselapsus in vallem cursu tetendit. Ofpakus *ac sui omnia, qvæ manibus nacti sunt, direpta navibus imposuerunt, qvibus cum onere* Eyram *deductis, utrumqve commeatum intra aggerem deportarunt: naves præterea intra eundem deductas, aqva repleverunt. qvibus gestis aggerem, tutissimum propugnaculum, occluserunt hyemem ibi transacturi.* A. D.

Cap. LXI.

Alfus Parvus *non prius a cursu destitit, qvam* Tungam *ad* Snorronem *Pontificem veniret, cui suas difficultates exposuit, ut* Ofpakus *statim itinere boreali impetiretur, graviter hortatus: Pontifex autem, qvæ plura ibi gessissent, qvam* Alfum *inde propellere, numve sedes in* Bitra *figerent, prius scire voluit. Non multo post e sita ad aqvilonem* Bitra, *de cæde* Thoreris *et apparatu, qvem ibi fecerat* Ofpakus, *rumor pervolavit, tulitqve fama, esse latrones expugnatu haud faciles. Tunc Pontifex* Snorro *domesticos* Alfi *cum residua bonorum parte accersiri curavit, qvi* Tungam *omnes devecti hyemem transigerunt. Inimici* Snorronis *Pontificis opprobrio ei verterunt, qvod rem* Alfi *sero nimis restauraret; ille vero hac de re singulos, qvæ placerent, verba facere passus est, nec tamen qvicqvam factum est.* Sturla Thiódreki *filius ab occidente ea misit verba, esse se,* Ofpakum, *qvandocunqve placeret* Snorroni *aggredi paratum se ad hoc iter subeundum, non minoni qvam* Snorronem *jure teneri dictitans; atqve ita hyems usqve ad Festum* Jolense *labitur,*

 sem-

A. D. ſpurþoz jaſnan óſpecter norþan frá þeim *Oſpaki.* vetrar ríki var á mikit, oc lágo firdir allir. Þat var litlo fyrer fauſto at *Snorri* Goþi ſendi út á Nes til *Ingialldzhvols*, þar bió ſá madr er *Þrándr* het, hann var allra manna meſtr oc ſterkaztr, oc manna fóthvataztr, hann hafþi verit fyrr med *Snorra* Goþa, oc var kallaþr egi einhamr, meþan hann var heídinn, enn þá tóc af fleſtom tröllſcap, er ſcyrdir voro. *Snorri* ſendi til þeſſ ord *Þrándi* at hann ſcylldi koma inn þángat i *Túngo* á fund hans, oc búaz ſva vid ferdinne, ſem hann mundi nockora mannraun fyrer haundom eiga, oc er *Þrandi* qvamo ord *Snorra* Goþa, mælti hann vid ſendiman: þú ſcalt hvíla þic her ſlíca ſtund oc þer líkar, enn ec man fara at ordſending *Snorra* Goþa, oc manom vid egi verþa ſamfara: ſendimaþr qvad þá vita ef reynt veri. Enn um morgin er ſendimaþr vaknar, var *Þrándr* allr i brotto; hann hafþi tekit vapn ſín, oc geck inn under *Enni*, oc ſva ſem leid liggr inn til *Búlandz* höfþa, ſva inn um fiördo til bæiar þeſſ, er á *Eyri* heiter, þar geck hann, oc ſva yfer *Kolgrava fiörd* oc *Selia fiörd*, oc þadan inn til *Vigrafiardar*, oc ſva inn epter íſom allt i fiardarbotn, oc kom i *Tungo* um qvelldit, er *Snorri* ſat under bordom. *Snorri* fagnaþi hönom blíþliga, *Þrándr* tóc því, oc ſpurþi hvat hann villdi hönom? qvadz þá búinn at fara þángat ſem hann ſcylldi, ef hann villdi ſenda han nockot. *Snorri* bad hann þar vera um nóttina i náþom, voro þá tekin klæþi *Þrándar.*

LXII.

ſemperqve turbarum, qvas in tractu iſto boreali Oſpakus *et* A. D.
aſſeclæ moverunt, rumor pervolavit, tunc præ immani hyemis violentia ſinus omnes glacie fuerunt conſtricti. Sub initium jejunii (qvadrageſimalis) Snorro *Pontifex ad ſitum in* Næſo (*Snæfellenſi*) Ingialdshvolum *virum miſit; qvod prædium incoluit vir nomine* Thrandus *ſtatura, robore et pedum pernicitate, omnium præſtantiſſimus, fueratqve antea* Snorronis *Pontificis domeſticus, ſed qvamdiu ſuperſtitionem gentilem coluerat robore haud ſimplici præditus fuiſſe vulgo ferebatur: plurimi autem cum baptizati eſſent gyganteum furorem amiſerunt. Iſta* Snorro *Pontifex* Thrando *verba miſit, ut domum ſuam* Tungam *profectus ſe conveniret iterqve tali modo pararet ac ſi res qvædam difficilis eſſet peragenda. Qvibus ille verbis auditis nuntium ita alloqvitur: hic tu, qvamdiu placuerit, reqvieſcas, ego autem, ut petiit* Snorro *Pontifex, iter ſubibo, nos tamen una non ibimus; id qvod nuntius, cum expertum eſſet, ſciri poſſe regeſſit. Seqventis autem diei mane, cum evigalaret nuntius* Thrandus *jam omnino aberat, armatusqve primum ſub* Ennum, *indeqve recta ad* Bulandshofdum *iter fecerat: curſu deinde per ſinus introrſum ad villam qvandam,* Eyram *dictam directo, ſinus* Kolgrafafiordum *ac* Seliafiördum, *usqve ad* Vigrafiordum, *emenſus, inde per glaciem ad intimum ſinus receſſum perrexit, eaqve veſpera, tempore, qvo* Snorro *Pontifex cænatum diſcubuerat,* Tungam *pervenit.* Snorro *eum humaniter ſalutavit;* Thrandus *autem excepta ſalutatione, qvid negotii ſecum haberet? interrogavit; ſe, qvocunqve mitteretur, ire paratum eſſe dictitans: at* Snorro *eum ibi qviete noctem transigere juſſit. Veſtes deinde* Thrando *ſunt detractæ.*

A. D.

LXII. Cap.

Þessa saumo nótt sendi *Snorri* Goþi man' vestr á *Staþarhól* til *Sturlo Þiódrekssonar* oc bad hann kæmi til mótz vid sic i *Túngo* norþr i *Bitro*, um dagin epter; *Snorri* sendi oc menn á bæi þar, oc stefndi at ser mönnom, foro þeir siþan nordr um *Gaftfellzheiþi*, med L manna, komo i *Tungo* i *Bitro*, um qvelldit, var *Sturla* þar fyrer med XXX manna. Þeir fóro þaþan út til *Eyrar*, oc er þeir kvamo þar, gengo þeir *Ospakr* út á virkit, oc spyria hverir fyrir flockinom reþi, þeir sögþo til sín, oc baþo þá uppgefa virkit, enn *Ospakr* qvadz egi mundo uppgefaz: enn gera manom ver yþr þan kost sem *Strandamönnum* segir hann, at fara á brott or sveit, ef þer farit frá virkino. *Snorri* bad þá egi gera ser neina afar kosti. Um morginin epter þegar er lióst var, scipto þeir virkino med ser til atsocnar, hlaut *Snorri* Goþi þan lut virkisins, til atsóknar sem *Rafn* Víkingr varþi, enn *Sturla* þan sem *Ospakr* varþi. Syner *Barkar* ens *Digra* *Sámr* oc *Þormóþr* sótto at einom megin, enn syner *Snorra* Goþa ödrom megin *Þóroddr* oc *Þorstein Þorskabítr*. Þeir *Ospakr* höfþo mest griót til varnar sva at þeir mætti vidkoma, leto þeir þat oc óspart vid þá, þvíat þar voro ener völkuzto menn fyrer. Þeir *Snorri* oc *Sturla* höfþo mest til átsócnar scotvapn, bæþi bogascot oc handscot, haufþo þeir því mart atflutt, at þeir höfþo lengi vidbúiz at vinna virkit. atsócn varþ hin hardazta, urþo því margir sárir af hvarom tveggiom, enn hvariger fello, þeir skuto

Cap. LXII.

A. D.

Isthac nocte Snorro *Pontifex nuntio* Stadarholum *versus occidentem ad* Sturlam Thiódreki *misso, qvem, ut* Tungæ *in sita boream versus* Bitra *die postero se conveniret, rogavit, missis qve ad vicina prædia nuntiis viros ad se convocavit; cum qvibus suorum qvinqvagesimus per tesqva* Gaflfellensia *boream versus profectus, ea vespera* Tungam *in* Bitra *pervenit, ubi* Sturla *jam antea cum triginta viris aderat.* Eyram *inde tetenderunt, qvo cum pervenirent,* Ospakus *aggerem ascendens, qvinam cohorti præessent: interrogavit? illi vero nomina professi, ut aggerem dederet poposcerunt: id qvod se facturum negavit: eandem vero, inqvit, vobis ac* Strandensibus, *conditionem offeremus, nimirum nos ex hac tribu migraturos, modo vos ab aggere discedatis.* Snorro *iniqvas sibi conditiones offerri vetuit. Seqventis igitur diei primo statim diluculo, aggerem inter se expugnandum partiti sunt,* Snorroniqve *Pontifici, qvam* Rafn *Pyrata defendebat,* Sturlæ *vero qvam tuebatur* Ospacus, *pars impetenda contigit. Filii* Börki Crassi, Samus *et* Thormodus, *ab uno latere; ab altero autem filii Pontificis* Snorronis, Thoroddus *et* Thorstenus Thorskabitus *oppugnarunt.* Ospakus *ac comites, ad sui defensionem qvibus plurimum uti licuit, adhibuerunt lapides, qvos in hostes, viri qvippe strenuissimi erant, indefessi projecerunt.* Snorro, Sturla*qve ad impetendum, missilibus, arcu, manuqve emittendis potissimum usi sunt, eorum enim copiam illuc idcirco advexerant, qvod aggerem expugnare diu pararant. Impugnatio erat qvam accerrima, in qva multi vulnerati sunt, nemo tamen cecidit. Freqventer*

A. D. ſkuto ſva títt, at þeir *Rafn* rucko inn af vegginom; þa gerþi *Þrandr Stígandi* ſkeiþ at vegginom, oc lióp ſva lángt i upp, at hann feck krækt-öxi ſinne á virkit, enn ſíþan las hann ſic upp epter öxarſcaptino, þartil at hann kom upp á virkit; enn þá er *Rafn* ſá at maþr er kominn i virkit lióp hann at *Þrándi*, oc lagþi til hans med ſpióti enn *Þrandr* lauſt af ſer lagit, oc hió á hendina *Rafni* uppi vid öxlina, oc tóc þar af höndina. eptir þat qvamo margir at hönom, let hann þá fallaz út af virkis vegginom, oc kvam ſva til ſinna manna. *Oſpakr* eggiaþi ſína menn til varnar, oc barþiz ſiálfr alldiarfliga, hann geck miöc út á virkit, er hann kaſtaþi ſteinunom; þatt var eitt ſin, er hann varþi ſer miöc til, oc kaſtaþi ſteini i flock *Sturlo*, enn i því ſkaut *Sturla* ſneris ſpióti til hans, þat kom á han miþian, oc fell hann út af virkino. *Sturla* lióp þegar at hönom, oc tóc hann til ſín, oc villdi egi at fleiri menn vinni á hönom, því hann villdi at þat yrdi einmælt, at hann veri banamaþr hans. Hinn annar maþr fell af vegginom, er *Barkar* ſyner ſótto. Eptir þetta buþo víkingar at gefa upp virkit, enn þeir ſkylldo hafa lífs griþ oc lima, budo þar med allt ſitt mál, á dóm þeirra *Snorra* Goþa oc *Sturlo*. Enn med því at þeir *Snorri* Goþi voro farnir miöc at ſcotvapnom, þá játodo þeir því, var þá virkit uppgefit, oc gengo virkismenn á valld *Snorra* Goþa, enn hann let alla hafa lífs griþ oc lima, ſem þeir höfþo ſcilt. Þeir letoz þegar báþir *Oſpakr* oc *Rafn*, oc enn þriþi maþr af þeirra liþi, enn marger urþo ſárer af hvaromtveggiom. Sva ſegir *Þormódr* i *Rafnsmálom*.

Baud

adeo expugnatores jacula miserunt, ut Rafn *cum suis de pariete exteriori ad aggeris interiora se subito reciperet, qvod conspiciens* Thrandus Stigandus *cursu ad parietem directo, in tantam ejus partem exsiliit, ut securim in oram aggeris defigeret, cujus manubrium manibus legendo in superiora aggeris pervenit. At* Rafn, *ut eum ibi stare vidit, accurrentem impetebat hasta, qvam ille ictu objecto elicit, brachiumqve* Rafnis *apud humerum excidit; a multis postea circumseptus, se de aggere extrorsum demittendo, ad suos salvus rediit.* Ospakus *suos ad defensionem hortatus, ipse qvoqve fortiter satis dimicavit, lapidesqve cum projiceret, in exteriorem aggeris marginem multum prodiit; qvo tandem factum est, ut dum in cohortem* Sturlæ, *lapidem mittere totus niteretur, hasta amentata, qvam* Sturla *miserat, medius transfigeretur, et de aggere extrorsum decideret.* Sturla *confestim advolans eum ad se retraxit, nec plures ei necem parare passus est, id qvippe, dici posse voluit, se fuisse solum cædis ejus authorem. Alter qvoqve vir, de ea, qvam filii* Börki *oppugnarunt, aggeris parte, cecidit. Latrones deinde aggerem dedere, modo vita membraqve sibi intacta concederentur, obtulerunt, totamqve suam causam* Snorronis *Pontificis*, Sturlæqve *arbitrio submiserunt. Et* Snorro *comitesqve, qvod missilibus erant fere destituti, huic conditioni annuerunt. Aggere igitur dedito propugnatores in potestatem Pontificis* Snorronis *transierunt; qvos ex pacto vitam membraqve ille sivit obtinere. Uterqve statim* Ospakus *et* Rafn, *tertiusqve, horum socius, obierunt, multis utrinqe sauciis. De his* Thormdus *in Oda* Rafnsmális *cecinit.* A. D.

Orie-

A. D.

Baud vard i Bitrú,
brád hygk (a) þar fengi (þat)
(b) giörvi gnógs (c) ſtyriar
giódum (d) ſigflioda:
ladu lífs vanir
leidendr (e) hafreidar
þrír (f) fyrir þrekſtæri,
þar feck Rafn (g) væri.

Snorri Goþi let kono *Oſpaks* hafa þar bú eptir oc *Glum* ſon þeirra, *Glumr* feck ſíþan *Þórdíſar* dóttur *Asmundar Hærukollz* ſyſtor *Grettirs* hins *Sterka*, oc var þeirra ſon *Oſpakr*, er deilldi vid *Odd* i *Midfyrdi*, *Ofeigſſon*. Þeir *Snorri* Goþi oc *Sturla* ſtöcto i brott öllom víkingom ſin veg hveriom, oc dreifþo ſva óalldar flocki þeſſom oc foro heim ſíþan. *Þrándr Stígandi* var ſkamma ſtund med *Snorra* Goþa áþr hann fór heim út til *Ingialldzhvols*, oc þackadi *Snorri* Goþi honom vel góþa fylgd. *Þrándr Stígindi* bió lengi ſíþan á *Ingialldzhvoli*, enn epter þat á *Þrandarſtöþom*, oc var hann mikill maþr fyrer ſer.

LXIII.

(a) þad P. S.
(b) geyrfud P. Geyfuo. F. N. Geyrfi B. Giörfu G. H.
(c) ſtyriar B. D. F. N. G. ſtyrer L.
(d) ſigfliöda B. H. ſig-flioda F. N. S.

A. D.

Oriebatur in (sinu) Bitra pugna,
prædam puto ibi (illum) qvæsisse
actum acris prælii
corvis: (Odini volucribus)
jacebant exanimes
raptores balænæ
tres auctore viro forti,
ibi Rafn nactus est qvietem.

Snorro *Pontifex viduæ* Ofpaki, *eorumqve filio* Glumo *Villicationem ibi habere concessit. Duxit postea* Glumus *uxorem*, Thordísam, *filiam* Asmundi Hærukolli (*cani*) *sororem* Gretteris Robusti, *ex qva filium genuit* Ofpakum, *qvi cum* Oddo Ofeigsonio, Midfiordensi *lites agitavit.* Snorro *et* Sturla *Pontifex pyratas in suam qvemqve partem fugarunt*, *atqve hoc modo turbulenta isthac factione dissipata domum redierunt.* Thrandus Stigandus *breve apud* Snorronem *Pontificem tempus exegit*, *anteqvam domum* Ingialdsholum *extrorsum rediret*, *acceptis a Pontifice pro lato sibi strenue auxilio gratiis.* Thrandus *longo posthinc tempore* Ingialldsholi, *postea vero* Thrandarstadis *habitavit*, *vir utiqve fortis ac strenuus.*

(c) hafskreidar B. F. N. P. G. H.
(f) firi-stærri D. præstari P.
(g) verra B. veria F. N. G. vera P. H.

A. D.

LXIII. Cap. ýngri viðbót

Þenna tíma bió *Þóroddr Þorbrandzson* i *Alftafirdi*, hann átti þá bæþi löndin *Ulfarsfell* oc *Aurligstaþi*. Enn þá var sva mikill gángr at um aptrgaungr *Þórólfs Bægifóts* at menn þóttoz egi mega búa á löndom þeim. Var þá oc *Bólstaþr* auþr, því *Þórólfr* tóc þegar aptr at gánga, er *Arnkell* var látinn oc deiddi bæþi menn oc fe: þar á *Bólstaþ* hefir oc engin maþr traust til borit, at byggia fyrer þær saker; enn er þar var aleytt sótti *Bægifótr* upp til *Ulfarsfellz*, oc görþi þar mikil vandræþi, allt fólk var óttafullt þegar vart varþ vid *Bægifót*. Fór þá bóndi inn á *Kárstadi*, oc kærdi þetta vandræþi fyrir *Þóroddi*, því at hann var hans landseti, seger at þat var ætlan manna, at *Bægifótr* mundi egi fyrr letta, enn hann hafþi eytt allan fiördin, bæþi at mönnom oc fe, oc ef engra ráþa er leitat, man ec egi lengr þar vid halldaz ef egi er atgert. Enn er *Þóroddr* heyrdi þetta, þótti honom ecki gott til orráþa. Um morginin epter let *Þoroddr* taca hest sin, hann qvaddi med ser húscarla sina, hann let oc fara men med ser af næstom bæiom. Þeir fara út til *Bægifótzhöfda*, oc til dysiar *Þorólfs*; var hann þá enn ófúinn, oc hinn tröllzligzti at siá, hann var blár sem hel, oc digr sem naut; oc er þeir villdo hræra hann, þá fengo þeir hvergi rigat hönom, let *Þoroddr* þá færa under han brot, oc vid þetta qvamo þeir hanom upp or dysinne siþan vellto þeir honom á fiöro ofan, oc kvistudo þar bál mikit, slógo siþan elldi í, vellto þar i *Þórólfi*, oc brendo upp allt

Cap. LXIII.

A. D.

Hoc tempore Thoroddus Thorbrandi *filius in* Alftafiördo *habitavit*, *utriusqve fundi* Ulfarsfelli *et* Aurligſtadorum *dominus. Tantas autem id temporis manes* Thorolfi Bægifoti *moverunt turbas, neqvis iſtos fundos incolere poſſe ſibi videretur.* Bolſtadus *qvoqve deſertus erat*, *qvod manes* Thorolfi, Arnkillo *occiſo ibi coeperunt oberrare*, *domeſticos et pecora necantes*, *unde iſtud prædium incolere nemo auſus eſt. Id autem ut penitus deſolaverat*, Thorolfus Ulfarsfellum *aſcendens ingentes ibi ciebat difficultates; ſinguli vero domeſtici*, *ut* Bægifotum *animadverterunt*, *multo terrore percuſſi ſunt. Herus* Karſtados *profectus*, *hanc difficultatem* Thoroddo *qveſtus eſt*, (*qvippe ejus erat conductor*,) *omniumqve opinionem eſſe dictitavit*, *non prius ceſſaturum eſſe* Thorolfum, *qvam totum iſtius ſinus tractum et hominibus*, *et pecoribus vaſtasſet*; *nec*, *inqvit*, *ego*, *niſi tu remediis mala hæc averteris*, *diutius ibi manebo. Qvibus auditis*, Thoroddo *res difficilis eſſe videbatur. Seqventis diei mane ille eqvum fecit adduci*, *et domeſticos*, *aliosqve de vicinis prædiis viros ſecum in iter evocavit. Qvi deinde ad ſitum in* Bægifotshöfdo *tumulum* Thorolfi *tendunt: ejus tunc cadaver nondum putrefactum erat, ſed aſpectu qvam horrendiſſimum et* Helæ *inſtar lividum craſſitudine bovem æqvavit. Qvod cum loco movere tentarent*, *levare neqvibant.* Thoroddus *igitur vectes fecit ſubjici*, *qvibus e tumulo cadaver ſublatum in littus devolverunt*, *ubi ramis deciſis pyram ſtruxerunt*, *ignibusqve ſuggeſtis illud cum ramis penitus combuſſerunt: diu tamen ignes in* Thorolfum *nullam vim habuere.*

A. D. allt ſaman at kölldom kolom, oc var þó lengi, at ecki orkaþi elldr á *Þórolf.* Vindr var á hvaſſ, oc fauk aſkan víþa þegar brenna tók; enn þeirri öſko, ſem þeir mátto, ſkaurudo þeir allri út: oc er þeir höfþo þeſſo erfiþi lokit, foro þeir heim. Þa voro nátt mál er *Þoroddr* kom heim, voro þá konor at miöll-tom, oc er *Þoroddr* reiþ á ſtöþulin, lióp kyr ein undan hönom, oc brotnadi i fótrinn, þá var kyrinn tekin, oc var ſva maugr at egi þótti dræp, let *Þoroddr* þá binda fótin, enn undan kunne tók nyt alla. Enn er fótrinn kyrinnar var feſtr, var hon færd út i *Ulfarsfell* til feitingar, þvíat þar var hagi gódr, ſem i ey-landi væri. Kyrin geck opt ofann i fiöruna, þar ſem bálit hafþi verit, oc ſleicti ſteinana, þar ſem aſkan hafþi fokit. Þat er ſumra manna ſögn, at þá er eyiamenn fóro utann epter fyrdi, med ſkreidar förina, at þar ſæi þeir kúna, upp á hlíþina, oc naut annat apalgrátt at lit, enn þeſſ átti engi maþr von. Enn um hauſtit ætlar *Þoroddr* at drepa kúna, oc er menn ſkylldo ſækia hana, fanz hon hvergi; *Þoroddr* let opt leita hennar um hauſtit, oc fanz hon alldri, hugþo menn ecki annat, enn kyrin veri daud, eda ſtolin ella. Er ſkamt var til jóla, var þat einn morgin ſnemma, þar á *Kársſtöþom,* at naúta maþr geck til fiöſſ epter vanda, at hann ſá naút fyrer fiöſſ dyrom, oc kendi, at þar var þá komin kyrin hin fótbrotna, er vant hafþi verit, leiddi hann kúna á bás oc batt, oc ſeger ſiþan *Þóroddi.* Hann geck til fiöſſ, ſá kúna, oc hafþi á hendr, þeir kendo kálf i kúnni, oc þótti þeim þá egi dræp; *Þoroddr* hafþi þá oc ſkorit i bú ſitt, ſem hann bar naudſyn til. Enn um vorit er lidit var at

ſumri

Spiravit forte ventus acrior, qvi cineres, ubi comburi coepit cadaver ultro citroqve dispersit, eam vero qvam potuerunt cinerum partem corrasam, in mare projecerunt: qvo labore functi reversi sunt. Thoroddus *hora demum nona pomeridiana domum rediit, tempore, qvo mulieres mulcendi negotium curarunt: et ubi in stabulum eqvitavit, vacca qvædam ante eum præcurrens, pedem confregit. Illa igitur capta est, at macra adeo comperta, ne mactari posse videretur, unde* Thoroddus *pedem obligari fecit: uber autem vaccæ lacte privabatur. Qvamprimum pes firmari coepit, in* Ulfarsfellum, *vacca, ut pingvesceret, deducta est, qvoniam ibi opima tantopere pascua erant, acsi essent insulana. Hic in littus, ubi rogus fuerat, sæpius descendens, lapides, per qvos cineres olim ventus sparserat, linxit. Ferunt nonnulli vidisse insulanos, ubi pisces siccatos ad interiora sinus devexerunt, pascenti in latere montis vaccæ, alium coloris scutulati bovem adfuisse, qvem nemo cognovit. Proximo autumno* Thoroddus, *vaccam mactare decrevit, qvam qvi adducerent nuspiam invenerunt: eam itaqve, sæpius qværi fecit, at frustra, unde nemo aliud, qvam seu perditam, seu furto abductam esse, in animum sibi induxit. Accidit brevi ante tempus Jolense, primo qvodam mane* Kárstadis, *ut bubulcus pro more solito bovile accedens, ante fores, vaccam confracti pedis, qvæ antea fuerat desiderata, stare videret, in stabulum ductam religaret, et hero exponeret rei novitatem. Qvi bovile ingressus vaccam aspexit, et ubi eam manibus palpaverat, cum foetu esse novit, unde mactari non posse putabat, præsertim cum sat adesset carnium pro usu rei familiaris. Seqventi Vere in æstatem vergente vacca juvencam enixa est, et aliqvanto* A. D.

 post

A. D. ſumri, þá bar kyrin kálf, þat var kvíga, nockoru ſíþarr bar hún kálf annan, oc var þat gridungr, oc komzt hon naudigliga frá, ſva var hann mikill, oc litlo ſíþarr dó kyrin. kálfr þeſſi inn mikli var borinn inn i ſtofo, var hann apalgrár at lit oc all eiguligr. Þa er hvarrtveggi kálfrinn var i ſtofunne, þeſſi, oc ſá er fyrr var borinn, var kerlíng ein gömul þar, ſú var foſtra *Þóroddz*, oc þá ſiónlaús; hon þótti verit hafa framſyn á fyrri tiþom; enn er hon elltiz, var henni virt til gamalóra, þat er hon mælti, enn þat geck þó mart epter ſem hon ſagþi. Enn er kálfrinn ſá inn mikli, var bundinn á gólfino, qvad hann vid hátt, oc er kerlíngin heyrdi þat, þá varþ henni íllt vid, oc mælti; þetta er tröllzlæti, ſeger hon, enn ecki annars kvikindis, oc gerit ſva vel oc ſkerit vobeida þeſſa. *Þoroddr* qvad þat egi fært at ſkera *Kálfin*, ſegir allæliligan, oc qvad verþa mundo ágæta naút, ef upp veri alinn; þa qvaþ kálfrinn vid annat ſinn: þá mælti kerling oc ſteigþi öllo, fóſtri minn! ſegir hon: látto ſkera kálfin, þvíat ver manom íllt af honom hlióta ef hann er uppalinn, hann ſvarar, ſkera ſcal kálfin ef þú vil fóſtra. Var þá borinn ut kálfrinn hvartveggi, let *Þóroddr* þá ſkera kvigú kálfin, oc bera hin út i hlöþo, oc baud *Þoroddr* varnat á, at engi ſkylldi ſegia kerlingo, at kálfrinn lifþi, kálfr þeſſi vox dagvöxtom, ſva at um vorit, er kálfar voro út látnir, þá var hann egi minne, enn þeir, er alnir voro á öndverþom vetri. Hann lióp mikit i töþunne, er hann kom út, oc beliadi hátt, ſem griþungor gylldi, ſva at gerla heyrdi i hús inn; þá mælti kerling

post secundo partu vitulum edidit, quem difficulter præ ingenti ejus statura enixa, paulo post exspiravit. Ingens iste vitulus in triclinium est deportatus, eratqve coloris scutulati, et, qvi possideretur, dignus. Eodem tempore, qvo vitulus, et qvæ prius parta erat, juvenca in triclinio a patrefamilias lustrabantur, aderat mulier ætate multum provecta, qvæ nutrix fuerat Thoroddi, *sed nunc usu oculorum caruit. In ætatis flore illa providens habita fuit; ut vero consenuit, omnia, qvæ loqvebatur pro deliriis senilibus æstimata sunt: multa tamen ut præsagiit evenerunt. Sed ubi ingens iste vitulus in pavimento erat religatus, mugiendo intonuit: qvod ubi audiit vetula, perterrita in hæc prorupit: hic, inqvit, mugitus dæmonis est, non autem naturalis animalis: vos igitur prudenter adeo facite, ut monstrum hocce periculosum mactetis. Regessit* Thoroddus *nefas esse mactare vitulum, adeo dignum, qvi viveret, et qvi, modo aleretur, optimus evaderet: tunc vitulus altera vice mugiit, et vetula omnibus abjectis, Alumne! inqvit, fac vitulum mactari, nobis enim, modo alatur, malum pariet. Respondit ille, vitulus, modo tu nutrix, ita velis, mactabitur: uterqve postea vitulus e triclinio elatus, et* Thoroddus *juvencam mactari, vitulum autem in foenile abduci jussit adjecta cautela, neqvis eum ali, nutrici referret. Isthic vitulus statura indies multum accrevit, adeo, ut cum vere seqventi vituli in herbas emitterentur, iis, qvi adulta nondum hyeme alebantur, statura nihil cederet. Sed ut foras pervenit, per pratum cultum ultro citroqve currens, acsi tauro adulto par esset tam alte boavit, ut intra ædes audiretur. Tunc vetula; Sicine inqvit, monstrum isthoc est mactatum? nos ab eo plus mali, qvam valeamus eloqvi, reportabimus.*

A. D.

A. D. kerling þat var þó at tröllit var egi drepit, oc manom ver meira íllt af honom hlióta, enn ver mættom ord epterſénda. kálfrinn óx ſkiótt, oc geck i túni um ſumarit, var hann um hauſtit ſva mikill, at færri vetrgömul naut voro ſtærri, hann var hyrndr vel, oc allra nauta fríþaztr at ſiá, hann var kallaþr *Glæſir:* er hann var II vetr, var hann ſva mikill ſem fimm vetra gamlir uxar, hann var iafnânn heima, med kúneytom, oc hvert ſinn er *Þoroddr* kom á ſtöþul, geck *Glæſir* at hönom, oc daunſnadi um han oc ſleikti um klæþi hans, enn *Þóroddr* klappadi um han; hógvær var hann bædi vid menn oc fe ſem ſaudr, enn jafnan er hann beliaþi, let hann ſtórom afſkræmiliga, enn er kerling heyrdi han, brá henni jafnann miöc vid. Þá er *Glæſir* var fiögra vetra gamall, geck hann egi undan konom, börnom eþa ungmennom, oc ef karlar gengo hiá honom, reigþiz hann vid, oc let útrúliga, oc geck undan þeim i braut. Þat var einn dag at *Glæſir* kom heim á ſtöþol, at hann gall ákafliga hátt, oc ſva gerla heyrdi inn i huſin, ſem hiá veri: *Þoroddr* var i ſtofo, oc ſva kerling, hon andvarpadi miöc oc mælti, ecki virþir þú mikils orþ mín í því at láta drepa griþungin fóſtri, ſegir hon *Þoroddr* ſvarar, un þú nú vel vid fóſtra mín ſegir hann, nú ſcal *Glæſir* lifa til hauſtz, enn þá ſcal hann drepa, er hann hefer fengit ſumar holldin; þá man offeint ſegir hon: vant man þat at vita ſegir *Þóroddr.* Oc er þau töluþo þetta, qvad griþungr vid, oc let enn verr, enn fyrr, þá qvaþ kerling viſo þeſſa.

Haús

tabimus. Statura vitulus mature crevit, eaqve æstate in prato A. D. *culto pavit; autumno igitur seqventi, magnus adeo evasit, ut pauci anniculi boves eum æqvarent: speciose cornutus erat, omniumqve boum pulcherrimus, unde* Glæferis *nomen ei est impositum: et cum biennis esset, tauros castratos qvinqvennes statura adæqvavit, interqve vaccas semper, non procul a prædio pavit, et qvoties* Thoroddus *in stabulum venit,* Glæser *eum accedens redoluit, ejusqve vestes linxit, a domino vicissim manibus permulsus. Cætera ovis instar erga homines et pecora mitis erat; at qvoties boavit, sonum edidit perqvam horrendum, qvem cum audiret vetula, semper inhorruit.* Glæser *ut qvadrimus erat, mulieribus, nec infantibus, vel junioribus loco, nec cessit; at si viri eum præterirent, ringens semper, seqve immaniter gerens difficulter se pelli passus est. Accidit die qvodam ut* Glæser *in stabulum veniens qvam altissime intonaret, ut non minus, ac si adesset intra ædes, clare audiretur; erat forte in triclinio* Thoroddus *et vetula, qvæ graviter suspirans in hæc erupit. Parvi inqvit, alumne, in mactando hunc vitulum mea verba facis. Ad qvæ* Thoroddus; *jam ait, nutrix bono esto animo,* Glæser *enim hunc autumnum expectabit, et tunc, postqvam æstivam contraxerit saginam, mactabitur. At illa; nimis serum erit: id qvod* Thoroddus *scitu difficile esse dixit. Qvæ cum loqverentur, taurus voce qvam antea horrendiore, intonuit. Tunc vetula versus hosce cecinit.*

S s *Caput*

A. D.

Haús knyrr hiardar (a) vísi
hann (b) rædr (c) of (af) fiör manna,
hallar (d) hristi (e) miöllr
(f) hadds, blód-vita (g) raddar.
(h) Sá kennir (i) þer (k) syna (seina);
Svard (l) ristit men iardar;
þat verdr, at se (l) fiötrar
(m) fiör þitt, enn ek se (n) giörva.

Þóróddr svarar; gamalær geriz þú nú fóstra oc manto ecki þat siá. hun qvaþ.

Opt er audar þopta (ɔ: þikkir)
(a) ær, er túngú hrærir:
(b) Sek á blódgum búki
(c) ben giört, en þer (d) lítit.
Tarfr mún her (e) þúiat (f) horfa
hann tekr (g) reidr at (h) mönnum:

þat

(a) vísir O. K.
(b) lædir L.
(c) af P K.
(d) hrisi N. hvesti G. H. K. hrysi P.
(e) maullr M. mollur B. E. F. N. P.
(f) Hadds-roddu G. H. haddi P. hodda blodröddu. E. hadda btot vid raddir K.
(f) raddu B.
(h) þá C.
(i) því L. O.
(k) sinnar K. sinna B.
(l) hristir k. ristin E. sverd-hristir N. F G. H.
(l) fiötrum L. fiötrast K. fiötre B. fiörvar E. M.

Caput urget (qvatit) capite nititur rex armenti, A. D.
is homines occidet (hominum vitæ dominabitur)
capitis nitidus agitator,
vocis ſangvinis præſagæ l. nunciæ.
Ille tibi manifeſte (poſtea) nota faciet
cum gramine exciſam terræ glebam;
eveniet, ut pecus vinciat
vitam tuam, ego vero clare video.

Ad hæc Thoroddus *ſenile, inqvit, nutrix! te jam cepit delirium, nec hoc prævidebis. Regeſſit illa verſibus*

Sæpe eſt mulier (ſum ego, ɔ: habeor, videor)
delira, cum lingvam movet:
video in ſangvinolento corpore
vulnus factum, vos autem parum. (Sc. videtis.)
Heic taurus (nam tueri)
torvum incipit homines:

(m) fiörvi þín O.

(n) giörva K.

(a) ærit þungt ſik M.

(b) ſiac O.

(c) bengartz S. bengrátr M. bengrat er L. bengráts en þer látit B, F. N, P. K. bengraff G. H.

(d) launar D. betra L. O.

(e) at. N. um. E. keff. G. H.

(f) töfri D. hefna G. H.

(g) reydr F. reide D. finna E. reid vid G. H.

(h) manna L. D. manni F. N. G. P. H. K. S.

A. D. þat ser gulls (i) hins (k) gialla
(l) Gerdr) (m) þinn bani verda.

Ecki man ſva verþa ſegir hann, því er verr, at ſva man verþa ſegir hon. Þat var um ſumarit at *Þóroddr* hafþi látit raka töþo ſína alla ſaman i ſtórſæti, oc þá kom á regn mikit, enn um morginin er menn qvamo út, ſá þeir at *Glæſir* var kominn i tún, oc var ſtockrinn af hornum hans, er á hafþi felldr verit, er hann tóc at yggiaz; hann hafþi tínt venio ſinne, þviat hann varalldri vanr at granda heyino, þó at hann gengi í taudunne, enn nú lióp hann at ſátunom, oc ſtack hornonom under botnana, oc hof upp ſætit, oc dreíſþi ſva um völlin, tóc hann þegar adra er önnr var brotin, oc fór ſva beliandi um völlin, oc let auſkrliga, oc ſtód mönnom ſva mikil ógn af hönom, at engi þordi til at fara at reka hann or taudunne. var þá ſagt *Þoroddi* hvat *Glæſer* hafþiz at, hann lióp út þegar, oc tók upp birki rapt mikin, oc reiddi um öxl, ſva at hann hellt um ſkálmernar, oc lióp ofan á völlin at gridunginom; enn er *Glæſer* ſá han nam hann ſtaþar oc ſneri i mót hönom, þá haſtaþi *Þóroddr* á han, enn gridungrinn geck ei undan at helldr, þá hóf *Þoroddr* upp raftinn oc lauſt milli horna hönom ſva mikit haugg at raptrinn geck i ſundr i ſkalmunom, enn vid hauggit brá *Glæſi* ſva, at hann lióp at *Þóroddi*, enn *Þóroddr* feck tekit hórnin, oc veik honom hiá ſer, oc fóro þeir ſva um hríd, at *Glæſir* ſótti epter, enn *Þóroddr* fór undan, oc brá honom á ymſar

(i) en O. hin D. E.
(k) gillda E.

id foemina (ego) videt) A. D.
te interficiet.

Ille; hoc, inqvit, haudqvaqvam eveniet: et illa; Hæc proh! dolor eventus probabit. Accidit isthac æstate, ubi Thoroddus *aliqvando totum foenum prati culti, in metas ingentes rastro fecerat contrahi, ut multus imber caderet et seqventis diei mane domestici foras exeuntes,* Glæserem *in pratum cultum venisse cernerent, cornubusqve, qvod iis fuerat aptatum, dum infestus coeperat fieri, lignum decidisse observarent, eum vero moris sui oblitum, siqvidem in prato culto utut versaretur, foeno nunqvam nocere consveverat, jam vero ad metas accurrisse, cornua iis subjecisse, atqve foenum elevando per pratum dispersisse aliam, post aliam, aggressum, pratumqve percurisse horrendo adeo cum sono, ut domesticis tantum incuteret terrorem, ne qvis eum e prato depulsurus aggredi sustineret. Hero deinde, qvid ageret* Glæser, *relatum, qvi statim foras procurrens, arrepto fuste betulino bene magno humerum subjecit, furcamqve tenuit manu atqve in pratum cursu descendens taurum accessit. Qvod ut* Glæser *vidit cursum sistens ei obviam venit, nec qvanqvam a domino gravem audiret reprehensionem pedes loco movit: qvod videns* Thoroddus *sublato fuste tantum ei inter cornua verber inflixit, ut fustis circa furcam diffinderetur.* Glæser *autem ictum ita excepit, ut* Thoroddum, *cursu impeteret, qvi cornubus tauri potitus eum præter se movit; idqve aliqvandiu egerunt, ut* Glæser *impeteret* Thoroddus *autem se sub-*

(l) gers hvors boni verdr K.

(m) þann-verdr N, S. þá betr E. M.

A. D. ymſar hliþar ſer, allt þartil er *Þóróddr* tóc at mæþaz; þá lióp hann upp á háls griþunginom, oc ſpenti höndom nidr undir kverkina, enn lá fram á hauſut griþungnom milli hornanna, oc ætlar ſva at mæþa han; enn griþungrinn lióp aptr oc fram um völlin med han. Þá ſá heima menn *Þoroddz* at i óefni var komit med þeim, enn þeir þordo egi til at fara vapnlauſir, gengo þeir þá inn epter vapnom, oc er þeir komo út, liópo þeir ofan a völlin, med ſpiót oc önnr vapn; oc er griþungrinn ſá þat, rak hann höfuþit nidr milli fóta ſer, oc ſnaradiz vid, ſva at hann feck komit ödro hornino under han *Þórodd*, ſíþan brá hann upp hauſþino ſva ſnart, at fóta lutinom *Þoroddz* ſló á lopt, ſva at hann ſtóþ nær á höfþino á hálſi griþunginom; enn er *Þoroddi* ſveif ofann, vatt *Glæſer* under hann höfþino, oc kom annat hornit á qviþin, ſva at þegar ſtóþ á kaſi, let *Þoroddr* þá lauſt höndonom, enn griþungrinn rak upp ſkræk mikin, oc lióp ofan til árinnar eptir vellinom; heimamenn *Þoroddz* liópo, eptir *Glæſi*, oc ellto hann um þvera ſkriþuna *Geirvaur*, oc allt þar til er þeir qvamo at feni eino fyrir neþan bæin at *Hellom* þar lióp griþungrinn út á fenit, oc lauk ſva, at hann kom alldri upp ſíþan, oc heitir þar nú ſíþan *Glæſiskellda*. Enn er heima menn qvamo aptr á völlin, var *Þóroddr* á brotto þaþan, hafþi hann gengit heim til bæiar, enn er þeir kvamo heim lá hann heima i rúmi ſino, oc var þá andaþr, var hann þá færþr til kirkio. *Kár* ſón *Þóroddz* tóc vid búi epter faudr ſin í *Alftafyrdi*, oc bió þar lengi ſíþan, oc vid han er kendr bærinn á *Kársſtöþom.*

LXIV.

ſubducens ad varia hoſtem latera agitaret, usqve dum coepit A. D.
fatigari; tunc in collum tauri aſſiliens, manibusqve ſub faucibus ejus complicatis, in caput inter cornua procubuit, eum hoc modo fatigaturus; taurus autem Thoroddum *geſtans per pratum ultro citroqve percurrit. Domeſtici rem ad incitas redactam animadvertentes taurum inermes aggredi non ſuſtinuerunt, unde ædes arma arrepturi ingrediuntur, forasqve redeuntes in pratum curſu deſcendunt, haſtis, aliisqve armis inſtructi. Qvibus viſis* Glæſer *caput inter pedes demiſit idqve ita concuſſit, ut alterum cornu* Thoroddo *ſubjiceret: at mox caput adeo celeriter extulit, ut pedes* Thoroddi *in coelum minarentur atqve ipſe in collo tauri verticaliter propemodum ſtaret: ut vero pedes iterum deciderunt,* Glæſer *ſubjecto capite, alterum cornu ventri ejus impegit, eumqve perfodit. Qvo facto* Thoroddus *manus remiſit, taurus autem edito immani boatu ſecundum pratum ad amnem decurrit. Domeſtici vero inſeqventes, illi per transverſam ruinam montis* Geirvör *dictam fugienti inſtiterunt, usqve dum at ſitam infra prædium* Hellas, *paludem venirent, in qvam taurus procurrit, eo qvidem eventu, ut nunqvam poſtea videretur; unde paludi* Glæſerskellde *nomen poſtea adhæſit. Illi domum reverſi e prato* Thoroddum, *qvi interea ædes intraverat deceſſiſſe comperiunt et cubiculum ſubeuntes in lecto exanimem jacere vident. Funus igitur ad templum elatum eſt.* Karus Thoroddi *filius, in re familiari* Alftafiördenſi *patri ſucceſſit, ubi diu poſtea habitavit: ex ejus nomine prædium* Kárſtadi *dictum eſt.*

CAP.

A. D.

LXIV. Cap.

Gudleifr het maþr, hann var ſon *Gunnlaugs* hins *Audga* or *Straumsfyrdi*, broder Þ*orſinnz*, er *Sturlungar* ero frákomnir, *Gudleifr* var farmaþr mikill, hann átti knör einn mikin, enn annan Þ*orólfr* ſon *Eyrar Loptz*. Þá er þeir bördoz vid *Gyrdi* ſon *Sigvallda* Jarls, þá let *Gyrdir* auga ſitt. þat var ofarliga á dögom *Olafs* hins *Helga*, at *Gudleifr* hafþi kaupferd veſtr til *Dyflinar*, enn er hann ſigldi fyrir veſtan *Irland*, oc feck auſtanvedr oc landnyrdinga, oc rac þá lángt veſtr i haf, oc í útſuþr ſva at þeir viſſo egi til landa; enn þá var miöc aliþit ſumar, oc heto þeir mörgo, at þá bæri or hafino, oc þá kom þar, at þeir urdo vid land varir, þat var mikit land, enn ecki viſſo þeir hvert land þat var. Þat rád tóco þeir *Gudleifr* at þeir ſigldo at landino þvíat þeím þótti íllt at eiga lengr vid landz megnit, þeir fengo þar haufn goda. Enn er þeir höfþo þar litla ſtund verit, þá komo menn til fundar vid þá, þeir kendo þar engan man, enn hellz þótti þeim, ſem þeir mælto *Irſko*, brátt kom til þeirra ſva mikit fiölmennni, at þat ſciþti mörgom hundrudom, þeir tóco þá haundom alla, oc bundo, oc ráko þá ſiþan á land upp, þá voro þeir færdir á mót eitt, oc dæmd um: þát ſcildo þeir, at ſumir vildo, at þeir veri drepnir, enn ſumir villdo, at þeim veri ſcipt á viſter, oc veri þeir þiádir; oc er þetta var kiært, ſiá þeir hvar reid flockr manna, oc var þar borit merki í flockinom; oc er flock þenna bar þángat at, ſá þeir at undir merkino reid mikill maþr, oc garpligr, oc var

þa

Cap. LXIV. yngri vitdot A. D.

Vir erat Gudleifus Gunnlaugi Divitis *filius de* Straumsfiördo, *frater autem* Thorfinnus, *de qvo* Sturlungæ *descenderunt; navigationibus intentus mercatoriis magnam possedit navim onerariam, alteram autem* Thorlevus Lopti Eyrensis *filius. In prælio cum iis inito* Gyrder *Comitis* Sigvaldi *filius, oculum amisit. Accidit vergente ætate sancti* Olavi, *ut* Gudleifus *commerciorum gratia* Dublinum *proficisceretur, unde in* Islandiam *redire decrevit. Verum ubi occidentales* Hyberniæ *oras legit solano et evroborea in altum occidentem versus longe adeo jactatur, ut de terris nihil sibi et sociis constaret; tunc autem æstas multum erat adulta, unde, ut ex oceano evaderent, multa nuncuparunt vota, et eo tandem res evenit, ut vastam qvandam animadverterent regionem, qvam tamen, qvænam esset, ignorarunt.* Gudleifus *igitur nautæqve id consilii ceperunt, ut ad terram velis tenderent, (qvod maris violentia diutius jactari malum videbatur), commodumqve ibi portum nacti sunt. Hic, ut breve tempus egerant, incolas, qvorum neminem agnoscebant, convenerunt, lingvaqve* Hybernica *loqvi potissimum crediderunt. Brevi ad eos tantus hominum confluxit numerus, ut multas efficeret centurias, qvi singulos advenas manibus prehensos, vinculisqve canstrictos in terram egere. Hic in qvendam conventum deducti judicio sistuntur, ubi id solum intellexerunt, velle alios, se necari, alios autem, dvidi per vicos atqve servitute premi. Dum hæc agunt incolæ, cohortem virorum eqvis advehi conspexerunt, in qva vexillum eminuit, unde virum nobilem cohorti inesse*

A. D. þá miöc á efra alldr, oc hvítr fyrer hærom, allir menn er þar voro fyrer hnigo þeim manne, oc faugnudo sem herra sínom, fundo þeir þá brátt at þángat var skotit öllom ráþom, oc atqvæþom, sem hann var. síþan sendi þessi maþr epter þeim *Gudleifi*, oc er þeir kvamo fyrir þenna man, þá mælti hann til þeirra á norræno, oc spyrr hvaþan af laundom þeir voro? þeir sögþo, at þeir væri flestir *Islendzkir*, þessi maþr spurþi hverir þeir væri þessir *Islenzco* menn? geck *Gudleifr* þá fyrir þenna mann, oc qvaddi hann virþuliga, enn hann tóc því vel, oc spyrr hvaþan af *Islandi* þeir veri? þeir sögdo or *Borgarfirdi*; eptir þat spurþi hann vandliga eptir serhveriom hinna stærri manna i *Borgarfirdi* oc *Breidafirdi*, oc er þeir töludo þetta, spyr hann epter *Snorra* Goþa, oc *Þurídi* frá *Fródá* systr hans, oc hann spurdi vandliga eptir öllom lutom frá *Fródá*, oc mest at sveininom *Kiartani*, er þá var bóndi at *Fródá*. Landzmenn kölluþo í ödrom stad at nockurt rád skyldi gera fyrir skipshöfninni. Eptir þat geck þessi micli maþr brott, frá þeim, oc nefndi med XII menn af sinom mönnom, oc sáto þeir lánga hríd á tali. Jeptir þat gengo þeir til mannfundarins. þá mælti inn micli maþr til þeirra *Gudleifs*; ver landzmenn höfom talat nockot yþart mál, oc hafa landzmenn nú gefit þat á mit vald, enn ec vil nú gefa yþr fararleyfi þángat sem þer vilit nú fara; enn þó yþr þycki nú miöc aliþit sumar, þá vil ec þó ráþa yþr at þer látit á brott heþan, því her et fólc útrútt oc íllt vidreignar, enn þeim þyckia aþr brotin lög á ser. *Gudleifr* seiger: hvat sculom ver tilsegia, ef oss verþr auþit at coma til ættjarda

vorra

pro certo habuerunt. Qvæ cohors cum illico venisset, sub vexillo vir eqvitare visus est, statura ingenti heroeqve digna; ætate provectiore; senioqve canus: qvem omnes, qvi aderant, genubus flexis, ceu dominum suum, læti exceperunt; omniaqve ad eum consilia et arbitria ocius delata sunt. Hic Gudleifum *cum cæteris nautis fecit adduci, et coram se comparentes lingva Norvegica allocutus; cujus regionis incolæ essent? interrogavit: Illi vicissem se partem maximam* Islandos *esse regesserunt: atqve ille iterum; qvinam essent isti* Islandi? *Prodiens tunc* Gudleifus *eum decenter salutavit, qvod et ille benignus accepit. Porro ex qva* Islandiæ *parte profecti essent? qværenti, se ex* Borgarfiördo *esse profitebatur. De singulis deinde in* Borgarfiördo *et* Breidafiordo *viris clarioribus sciscitatus est, atqve in his, super Pontifice* Snorrone, *ejus sorore* Thurida *de* Frodá, *rebusqve singulis* Frodaaensibus *deligenter plurima rogitavit, de juvene* Kiartane, *qvi herus id temporis erat* Frodaaæ, *multa scire avidus. Ex altera parte incolæ, ut navigio qvodam modo provideretur, acclamarunt. Ille deinde discedens ex suis viros elegit duodecim, qvi, habito colloqvio, ad suos abierunt. Tunc magnus iste vir* Gudleifum *nautasqve ita affatur; Nos, inqvit, conterranei de causa vestra aliqvot fecimus verba, eamqve illi meo submiserunt arbitrio: Ego igitur vobis, qvo placet, eundi veniam concedo: at licet vobis æstas jam adulta videatur, ego tamen, ut hinc abeatis, consulo: hic enim populus infidus est tractatuqve difficilis, qvod leges suæ antea fractæ iis videantur. Tunc* Gudleifus; *qvid si ad terras patrias redire contigerit, dicemus? qvem nos libertate donasse?*

A. D.

A. D. vorra, hverr off hafi frelfi gefit? hann fvarar: þat man ec yþr egi fegia, þvíat ec ann egi þeff frendom mínom oc föftbrædrom at þeir hafi híngat þvílíca ferþ fem þer myndot haft hafa, ef þer nytot ei mín vit; enn nú er fva komit alldri mínom, fegir hann, at þat er á engri ftundo örvænt, nær elli ftigr yfir höfut mer; enn þó ec lifi enn um ftundar faker, þa ero her á landi rícari menn enn ec, fem lítin friþ mano gefa útlendom mönnom, þó at þeir fe egi híngat nálægir, fem þer erot at komnir. fíþan let þeffi maþr búa fcipit med þeim, oc var þar vid til þes er byr kom, fá er þeim var hagftaþr út at taca. enn áþr þeir *Gudleifr* fcildi, tóc þeffi maþr gullhríng af hendi fer oc fær i hendr *Gudleifi*, oc þar med gott fverþ, enn fíþan mælti hann vid *Gudleif:* ef þer verþr auþit at coma til fóftrjardar þinnar, þá fçalto færa fverþ þetta *Kiartani*, bóndanum at *Fródá*, enn ríngin *Þuriþi* módr hanns. *Gudleifr* mælti: hvat fcal ec tilfegia, hverr þeim fendi þefa gripi? hann fvarar; feg at fá fendi er meiri vin var huffreyunnar at *Fróda*, enn goþans at *Helgafelli* bróþr hennar; enn ef nockor þyckiz þar af vita hverr þeffa gripi hefir átta, þá feg þau mín ord, at ec banna hveriom manni á min fund at fara, því her er hinn mefti ófriþr, nema þeim takiz þan veg giptufamliga um landtöcona fem yþr hefer tekiz; er her oc land ílt til hafna, enn ráþin ófriþr allz ftadar útlendom mönnom, nema fvá beri til fem nú hefir vorþit. Eptir þat fcildo þeir. Þeir *Gudleifr* leto í haf oc toco *Irland* fíþan um hauftit oc voro i *Dyflinni* um vetrinn, enn um fumarit figlþo þeir til *Iflands*, oc færþi *Gudleifr* þá af höndom gripina. oc höfþo allir þat fyrir fatt, at þeffi maþr hafi verit *Biörn Breidvícinga* kappi, enn engi önnr fanindi hafa menn fpurt til hanns nema þau fem nú varo fögþ.

LXV.

Et ille; id, inqvit, vobis minime aperiam; nolo enim propinqvos meos ac socios iter huc facere, qvale vos, nisi mei causa vobis parceretur, habuissetis, mea autem ætas eo jam est deducta, ut qvavis hora expectandum sit fore, ut me senium opprimat; at qvamvis paululum adhuc vivam, in hac tamen regione viri me potentiores degunt, qvi exiguam viris exteris pacem concedent, utut loco, ad qvem vos appulistis, non sint vicini. Fecit deinde navem cum iis at iter parari, nec inde, donec ventus e portu soluturis idoneus spiraret, abiit. Sed anteqvam Gudleifus *discederet, ille annulum manui detractum, nec non gladium eximium ei tradidit, his adjectis verbis. Tu, si patriam videre contiagit, gladium isthunc hero* Frodaaensi, Kiartani; *annulum autem matri ejus* Thuridæ *deferas: et* Gudleifo *interroganti; qvis de eo; qvi cimelia iis misisset narrandum esset? respondit: dic, ait, hæc misisse eum, qvi matrifamilias* Frodaaensi, *qvam fratri ejus Pontifici* Helgafellensi *erat amicior: et si qvisqvam inde, qvis cimelia possederit conjiciat, ea meo nomine referas verba: vetare me neqvis me conveniat, hic enim qvam maxime infestum est (peregrinis) nisi æqve ac vobis fortunate appulsus cesserit, hæc qvoqve regio paucitate portuum laborat, exteris autem ubicunqve turbæ paratæ, nisi eodem, ac jam, modo contigerit. Ab invicem postea discesserunt,* Gudleifusqve *oceano navem commisit, eamqve hoc autumno ad* Hyberniam *appulit, et cum hyemem* Dublini *egisset, vere seqventi in* Islandiam *redux, cimelia qvibus erant missa obtulit. Omnes fuisse isthunc virum,* Biörnum *Athletam* Breidvicensem *pro certo habuerunt: nihil autem præter ea, qvæ jam recensuimus, certi de eo relatum est.*

A. D.

A. D.

LXV. Cap.

Snorri Goþi bió i *Tungo* XX vetr oc hafþi hann fyrst heldr öfundarsamt ríci meþan þeir lifdo stórbockarnir *Þorsteinn Kuggason* oc *Þorgils Hollusson*, oc enn fleyri hinir stærri menn. kemr hann oc vid margar sögor, oc getr hanns í *Laxdælasogo* sem morgom er kunnigt, þvíat hann var hinn mesti vin *Guþrunar Osvifrsdóttr* oc sona hennar: hann kemr oc vid *Heidarvígasögo*. (a) Enn er hann toc at eldaz þá tóco at mínka ovinsældir hanns, oc bar þat til þess, at þá fæckuþoz öfundarmenn hanns; þat bætti oc um vinsældir, at hann batt teingþir viþ en mezto stórmenni i *Breidafirdi* oc víþar annarsstadar. Hann gypti dóttr sína *Sigriþi Brandi* hinom *Örva*, syni *Vermundar* ens *Miosa*, hana átti siþar *Kolli Þormódarson Þorlacssonar* b) bróþr *Steinþórs* á *Eyri*, oc bioggo þau i *Biarnarhöfn*, þau voro leingi á Hálogalandi þeirra dottr átti *Arni Arnason* or *Biarkey*, þeirra son var *Vídkunnr* or *Biarkey*, er einn hefir verit hellztr lendra manna i *Noregi*. *Snorri* Goþi gypti aþra dóttr sína *Þórdísi Bolla Bollasyn*, oc ero af þeim comnir *Gilsbeckingar*. *Hallbero* dóttr sína gypti *Sorri*, *Þordi*, syni *Sturlo Þiódrecsonar*, þeirra dottir var *Þuriþr*, er átti *Hafliþi Márssson*, oc er þaþan comin micil ætt.

Þoro

(a) oc veitti mest manna *Barda* epter *Heida* víg, annar enn *Gudmundr* inn *Ríki*. *W*.

(b) at *Eyri* oc biuggo þau sidan i *Biarnarhöfn*. *Vnni* dottor sina gipti hann *Víga barda*, hanna átti sidan *Sigudr* son *Þoris Hunds*, oc var þeirra dottor *Ranveig* er átti *Jon* son *Arna Arnasonar*, oc þeirra son var *Vidkunnr* or *Biarcy*. W.

Cap. LXV.

A. D.

Pontifex Snorro Tungæ *viginti annos habitavit*, *authoritate nimis invisa*, *qvamdiu viri isti petulantes* Thorstein Kuggii *filius*, *et* Thorgils Hallæsonius, *pluresqve alii viri clariores vixerunt*. *In multis historiis de* Snorrone *agitur*, *ejus enim*, *ut multis innotuit*, Laxdælasaga *mentionem facit*, (*fuit nimirum intimus* Gudrunæ Osvifi filiæ *ejusqve filiorum amicus*,) *et historia* Heidarvigasaga *dicta*, *ejus gesta refert* (a). *At cum senesceret*, *inimicitiæ adversus eum ea ex causa decrescere coeperunt*, *qvod pauciores evaderent*, *qvi illi inviderent*: *id qvoqve amicitias illi conciliavit*, *qvod cum viris summi in* Breidafiördo *et passim alibi nominis affinitates jungeret*, *filiam enim* Sigridam *nuptum dedit* Brando Alacri, *filio* Vermundi *Teneri*. *Qvæ postea nupsit* Kollo, *filio* Thormodi Thorlaksonii (b) *fratris* Stenthoris *de* Eyra, *cum qvo primum* Biarnarhafnæ, *postea vero in* Halogia *multo tempore vixit*: *eorum filiam duxit* Arnas Arnæsonius *de* Biarkeya, *qvorum filius* Vidkunnus *de* Biarkeya *inter summos in* Norvegia *viros nobiles numeratur*. *Aliam qvoqve filiam Pontifex* Snorro Bollæ Bollæsonio *elocavit*, *qvorum* Gilsbackenses *posteri sunt*. *Filiam suam* Hallberam *nuptam dedit* Thordo *filio* Sturlæ Thiódreksonii, *qvorum filiam* Thuridam *sociam habuit* Haflidus Mauri *filius*, *unde longa posterorum series descendit*. *Elocavit* Snorro *filiam* Thoram Kiar-

tani

(a) *siqvidem post cædem* Heidensem, Bardo *plurimas cum* Gudmundo Divite *suppetias tulit*. *W*.

(b) *De* Eyra, *qvi cum conjuge* Biarnarhafnæ *postea habitavit*. *Ille filiam suam* Vnnam *nuptum dedit* Vígahardo, *qvæ postea nupsit* Sigurdo Thoreris Canis *filio*, *eorum vero filia erat* Rennveiga, *qvam* Johannes *filius* Arnæ Arnæsonii *duxit*, *et ex ea suscepit* Vidkunnum *de* Biarkeya. *W*.

A. D. Þoro dóttr ſína gypti *Snorri Kiartani ſyni Halldors Olaſſonar* or *Hiardarholti*, hana átti ſiþan *Þorgrimr Sviþi*, oc er þaþan comin micil ætt oc göfug. Enn adrar dætr *Snorra* Goþa væro gyptar at hanom dauþom. *Þuriþi* ena *Spauco*, *Snorradóttr* átti *Gunnlogr* ſon *Steinþórs* af *Eyri*, (c) enn *Gudnío* dóttr *Snorra* Goþa átti *Kalſr* af *Sólheimom; Halldóro Snorra* dóttr átti *Þorgeyrr* or *Aſgardzhólom. Gudruno Snorra* dóttr átti *Jörundr Þorfinnzſon*, brodr *Gunnlogs* or *Staumſyrdi. Halldorr Snorraſon* var göfgaztr ſona hanns, hann bió i *Hiardarholti* i *Laxardal*, frá hanom ero comnir *Sturlungar* oc *Vatnzſyrdíngar. Þoroddr Snorraſon* var annar göfgaztr, hann bió at (d) *Spáconoſtodom* á *Scagaſtrönd. Máni* ſon *Snorra* bió á *Sauþafelli*, hans ſon var *Liótr* er kallaþr var *Mánaliótr*, (e) hann var callaþr meztr ſonr ſona *Snorra* Goþa. *Þorſteinn Snorraſon* bió at *Laugarbrecko* oc er frá hanom comnir (f) *Ásbyrningar* i *Skagaſirdi* oc micil ætt önnor. Enn *Þordr Kauſi* ſon *Snorra* Goþa bió í *Dugfusdal*, *Ejulfr* ſon *Snorra* Goþa bió á *Lambaſtoþom* á *Myrom. Þorleifr* ſon *Snorra* Goþa bió á *Meþalfellzſtrönd*, frá honom ero comnir *Balláringar. Snorri* ſon *Snorra* Goþa bió i *Tungo* eptir föþr ſin. *Kleppr* heet ſon *Snorra* Goþa, oc vita menn egi búſtad hanns, oc egi vita menn neinar ſögr af hanom. *Snorri* Goþi andaþiz

---

(c) *Gudrunu Snorra* dottor átti *Kolſidr* af *Solheimum*, enn *Haldoro* átti *þorarinn* í *Audgeirsholom*. En *Alofu, Snorra* dottor átti *Jörundr þorſiſſon* brodir *Gudlaugs* or *Straumsſirdi* W.

(d) *Spákonofelli.* W.

(e) Hann bió at *Saudafelli.*

(f) er þá var husfreyia.

tani *filio* Halthoris Olaffonii *de* Hiardarholto, *qvam* A. D. *poſtea in matrimonium adſcivit* Thorgrimus Svidi, *qvibus magna nobilisqve gens edita eſt. Reliqvæ Pontificis* Snorronis *filiæ murtuo patre nuptæ ſunt.* Thuridam Sagacem Gunnlogus *filius* Steinthoris *de* Eyra *duxit.* (c) Gudniam *autem* Snoronis *filiam* Kálfus Solheimenſis; Halthoram *vero* Thorgeyr *de* Asgardhólis. *Filiam* Snorronis, Gudrunam *duxit* Jörundus *filius* Thorfinni *fratris* Gunnlogi Straumfiordenſis. *Filiorum* Snorronis, Halthor *erat clariſſimus*, *de qvo* Hiardarholtum *in* Laxardalo *incolente* Vatnsfiordenſes *deſcenderunt.* Thoroddus *e filiis* Snorronis *fratri erat nominis claritate ſecundus qvi* (d) Spákonuſtadis *in tractu* Skagaſtrandenſi *habitavit. Filius Pontificis* Snorronis Manius (e) Saudafellum *incoluit*; *ejus filius erat* Liótus, Manaliótus *dictus, qvi nepotum Pontificis* Snorronis *clariſſimus fuiſſe memoratur.* Thorſteinn Snorræſonius, *prædium* Laugarbreckam *tenuit*, *cui* (f) Asbiörnenſes *in* Skagafirdo *multiqve alii nobiles poſteri ortum debent.* Thordus Kauſus *filius* Snorronis Dugfusdalum *incoluit*; Ejulfus *autem* Snorronis Lambaſtadis *in tractu* Myrenſi. *Porro* Thorlefus *filius* Snorronis *in* Medalfellſtranda *habitavit*, *de qvo* Bállaraaenſes *deſcenderunt. Succeſſit Pontifici* Snorroni *in fundo paterno* Tungæ *filius ejus* Snorro. *Cuidam adhuc filiorum* Snorronis *nomen erat* Kleppus, *cujus domicilium ignoratur*, *nec ulla de eo narratio*

(c) Gudrunam Snorronis *filiam duxit* Kolfidus *de* Solheimis; Halloram *vero* Thorarinus *de* Audg·rsholis. Alofa Snorronis *filia nupſit* Jörundo Thorfinni, *fratri* Gudlaugi *de* Straumsfiördo. *W.*

(d) Spakonofelli *W.*

(e) *ille* Saudafelli *habitavit. W.*

(f) Aſpirnlingæ. *W.*

A. D. andaþiz i *Sælingsdalstungo*, einom vetri eptir fall *Olafs* hins *Helga*, hann var jarþaþr at kyrkio þeirri er hann hafþi gera látit, enn þá kyrkian var færd varo bein hanns upptecin oc færþ ofan til þess staþar sem nú stendr hon, oc var þar vidstödd *Gudny Bödvarsdóttir* (g) moþir *Sturlosona*, *Þordar* oc *Sigvatz*, oc (h) segir *Þordr Sturlason* sva frá, at þat væri meþal manz bein oc ecki stór. Þá varo þar oc upptecin bein *Barcar* ens digra, föþrbróþr *Snorrra* Goþa, oc varo þaug miöc stór, þá varo oc upptecin bein *Þordísar* kerlingar dóttr *Þorbiarnar Surtz*, móþr *Snorra* Goþa, oc segir *Gudny* þau vera lítil qvennmanna bein, oc sva svört sem sviþinn veri. oc varo þau bein öll grafin niþri þar sem nú stenþr kyrkiann. Oc líkr þar sögo *Þornesinga Eyrbyggia* oc *Alftfyrþínga*.

(g) *Hvammi*. W.
(h) sagdi hún sva fra. W.
(i) ok qvad hún þau vera ákafliga mikil. W.

ad nos venit. Obiit Pontifex Snorro Sælingsdalstungæ, *una post* A. D.
cædem Olai *sancti hyeme, defunctiqve funus ad templum, qvod ipse fecerat exstrui, sepultum est. At cum templum isthoc loco moveretur, ossa ejus humo eruta, ad locum ubi hodie stat, translata sunt, præsente* Gudny *a* Bödvari *filia* (g), *matre filiorum* Sturlæ, Thordi *et* Sighvati (h). Thordus Sturlæsonius *refert fuisse ossa viri staturæ mediocris, nec tamen magna. Effosa simul ossa Patrui Pontificis* Snorronis, Börki Crassi, *qvæ* (i) *ingentia fuere. Eruta qvoqve humo ossa* Thordisæ *vetulæ, filiæ* Thorbiörnis Surti, *matris vero Pontificis* Snorronis, *perhibetqve* Gudny *ea fuisse parvæ mulieris ossa, at adustorum instar nigra. Hæc deinde singula ossa in loco, ubi hodie templum visitur, sepulta sunt Atqve hic Historiæ* Thorsnesensium Eyrbyggiorum *et* Alftfiördensium *finis esto.*

(g) *qvæ tum mater familias erat* Hvammi. *W.*

(h) *illa retulit. W.*

(i) *qvæ ossa solitis multa majora fuisse dixit. W.*

INDEX RERUM PERSONARUM ET LOCORUM.

A.

Aslakus

Bor-

Gud-

L.

M.

N.

O.

Driugum þiggr daga oc nætur
Drick at vidis Hiörva blætur

Ægis

T.

Errata Typographica in ipso textu observata.

Pag.	lin.	lege.
2.	13.	Yngvildi.
	16.	Ketill.
4.	16.	þar til.
	25.	utlægan pro tiltækan.
6.	11.	Þvi var hann Þorolfr kalladr, o mitt. qvod servat versio.
8.	18.	hafgola.
10.	11.	hleyt-teinn v. hlaut-teinn.
	19.	Hofsvogs.
15.	20.	Xylosoleæ.
16.	12.	Vigfuss.
18.	18.	Þorbeinn.
24.	19.	vera.
28.	15.	Þorsteins Þorskabits.
30.	18.	er. deleatur.
	32.	stórbeinóttr.
32.	6	framastr.
40.	7.	gesim.
42.	15.	Digra.
44.	13.	ein.
46.	ult.	kvidr.
54.	2.	heradsrikr.
	22.	hygg.
56.	24.	þessar.
70.	7.	hverstueggia.
86.	12.	forkólfr.
	17	allir samtynis.
88.	2.	ymist.
90.	18.	oc þar.
94.	17.	þer hafit.
	12.	Biörn.
100.	17.	fram til.

Pag.	lin.	lege.
102.	2.	hlyddi.
106.	13.	Birni
	21.	Snorri segir.
110.	18.	Örskipta menn.
114.	11.	vid þat.
118.	4.	nafrarnir.
	22.	heyra.
120.	6.	ræfrit.
124.	21.	oc hefi eigi-átt.
126.	22.	Vigfusar.
130.	13	raunar.
132.	6.	ordit.
	13.	mislika.
140.	11.	manar b.
142.	7.	bátlaust.
150.	21.	flóu.
158.	6.	bætornar.
162.	13.	meiga.
	15.	Ulfari.
	26.	Ulfar.
164.	5.	flugo.
166	5.	Spagilsi.
	15.	bad.
168.	5.	varkunn.
172.	6.	beitt.
174.	9.	vit-firring.
176.	19.	þrotinn.
182.	8.	af höndum.
	20.	reiddi.
	21.	hvinin.
184.	21.	Ogilldir.
186.	13.	þyckizt.
188.	1.	hirdti.
190.	19.	fleda-m.
196	18.	einn saman.
206.	2.	klædin.
230.	6.	æ. erto.

Pag.	lin.	lege.
230.	22.	skulo.
	25.	heima.
236.	18.	jola vistar.
	25.	vidrtöko.
244.	20.	húsfreya.
248.	12.	var snemma.
	26.	glettunar.
252.	6.	bægia.
	13.	far.
	22.	Snorri Þorbr. s.
254.	1.	Þoroddr.
258.	1.	ár-salin.
262.	3.	lagdiz.
	8.	hyggr.
264.	14	svarar.
270.	21.	einni.
274.	12.	erfis.
	18.	erfi.
276.	24.	fisk þegar.
282.	6.	Osvifsdóttur.
288	14.	Hafrs-fiardarey.
290.	2.	fá vetur.
294.	14.	hrygglundum.
	15.	Þoris.
300.	3.	hvarumtveggiom.
310.	19.	sitt mál.
312.	17.	Srigandi.
314.	19.	Ofúinn.
	21.	undir hann rapt.
318.	13	vobeido.
	18.	vilt.
328.	13.	hafs megnit.
330.	14	eptir.
332.	10.	hagstædr.
334.	11.	gipti.
	16.	Bollasyni.
336.	3	giptar.

